

REPUBLIKA SLOVENIJA

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

**KONČNO POROČILO O IZVAJANJU
OPERATIVNEGA PROGRAMA RAZVOJA
ČLOVEŠKIH VIROV
ZA OBDOBJE 2007–2013**

29. marec 2017

KAZALO

1	OPREDELITEV OPERATIVNEGA PROGRAMA RAZVOJA ČLOVEŠKIH VIROV ZA OBDOBJE 2007-2013	11
1.1	Nadzori odbori	12
2	POROČANJE O DODATKU	15
3	POROČANJE O VELIKIH PROJEKTIH	15
4	POROČANJE O INSTRUMENTNIH FINANČNEGA INŽENIRINGA	16
4.1	Opis instrumentov finančnega inženiringa in ureditev za izvajanje.....	16
4.2	Subjekti, ki izvajajo instrument finančnega inženiringa	16
4.3	Sredstva instrumentov finančnega inženiringa.....	16
4.4	Ostale informacije	17
5	PREGLED IZVAJANJA OPERATIVNEGA PROGRAMA	18
5.1	Dosežek in analiza napredka	20
5.1.1	Analiza napredka v letu 2015	20
5.1.2	Informacije o fizičnih dosežkih operativnega programa	20
5.1.3	Finančne informacije za operativni program.....	23
5.1.4	Informacije o razčlenitvi uporabe skladov	24
5.1.5	Pomoč ciljnim skupinam	26
5.1.6	Povrnjena ali ponovno uporabljena pomoč	27
5.1.7	Kakovostna analiza.....	28
5.1.7.1	Opis ukrepov v skladu z 10. Členom Uredbe (ES) št. 1081/2006.....	28
5.1.7.2	Sodelovanje z nevladnim sektorjem in socialnimi partnerji.....	45
5.2	Skladnost in osredotočenost ter informacije o skladnosti z zakonodajo Skupnosti	49
5.3	Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo	50
5.3.1	Povzetek ugotovitev v skladu s členom 62(1)(d)(i) Uredbe (ES) št. 1083/2006 in ugotovitev kontrol Organa upravljanja.....	51
5.3.1.1	Revizije revizijskega organa (v nadaljevanju RO) skladno z 62. členom Uredbe 1083/2006/ES	51
5.3.1.2	Revizije Računskega sodišča RS.....	56
5.3.1.3	Revizije EK	59
5.3.1.4	Reviziji Evropskega računskega sodišča.....	61
5.3.1.5	Poročanje o nepravilnostih	61
5.3.1.6	Upravljalna preverjanja	62
5.4	Spremembe v okviru izvajanja operativnega programa	64
5.4.1	Spremembe operativnega programa	64
5.4.2	Organizacijske spremembe.....	65
5.4.3	Poročanje o spremembah opisa sistema upravljanja in nadzora.....	66
5.5	Bistvene spremembe v skladu s členom 57 Uredbe (ES) št. 1083/2006.....	68
5.6	Dopolnjevanje drugih instrumentov	68
5.6.1	Dopolnjevanje z OP RR	68
5.6.2	Razmejitve med OP RČV in OP RR	71
5.6.3	Koordinacija za razmejevanje med vsebinami OP RČV in drugimi programi.....	71
5.6.4	Dodatne razmejitve in koordinacija.....	72
5.7	Postopki spremljanja in vrednotenja	72
5.7.1	Sistem spremljanja.....	72
5.7.2	Postopki zaključevanja	75
5.7.3	Študije in vrednotenja.....	76
6	IZVAJANJE PO RAZVOJNIH PRIORITETAH	78
6.1	Razvojna prioriteta: Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti	78
6.1.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	79
6.1.2	Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo	83
6.1.2.1	Prednostna usmeritev: Strokovnjaki in raziskovalci za konkurenčnost podjetij	84

6.1.2.2	Prednostna usmeritev: Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost	84
6.1.2.3	Prednostna usmeritev: Štipendijske sheme	87
6.1.2.4	Prednostna usmeritev: Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti	90
6.2	Razvojna prioriteta: Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih	91
6.2.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	92
6.2.2	Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo	95
6.2.2.1	Prednostna usmeritev: Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih	95
6.3	Razvojna prioriteta: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja	97
6.3.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	98
6.3.2	Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo	101
6.3.2.1	Prednostna usmeritev: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja	101
6.3.2.2	Prednostna usmeritev: <i>Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju</i>	106
6.3.2.3	Prednostna usmeritev: <i>Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva</i>	107
6.4	Razvojna prioriteta: Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti	109
6.4.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	109
6.4.2	Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo	112
6.4.2.1	Prednostna usmeritev: Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti	113
6.4.2.2	Prednostna usmeritev: Povečati dostopnost in enake možnosti v sistemu vzgoje in izobraževanja	116
6.4.2.3	Prednostna usmeritev: Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti	118
6.5	Razvojna prioriteta: Institucionalna in administrativna usposobljenost	120
6.5.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	121
6.5.2	Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo	124
6.5.2.1	Prednostna usmeritev: Učinkovita in uspešna javna uprava	124
6.5.2.2	Prednostna usmeritev: Reforma institucij na trgu dela	129
6.5.2.3	Prednostna usmeritev: Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga	131
6.5.2.4	Prednostna usmeritev: Zdravstvo v informacijski dobi	136
6.6	Razvojna prioriteta: Tehnična pomoč	138
6.6.1	Doseganje ciljev in analiza napredka	138
7	INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI	143
8	VEČFAZNO IZVAJANJE PROJEKTOV	146
9	NEDELUJOČI PROJEKTI	146
10	PORABA OBRESTI	147
11	POROČANJE O SPOŠTOVANJU ZGORNJIH MEJ ZA DODELITEV FINANČNIH SREDSTEV	147
12	PREKINJENE OPERACIJE ZARADI SODNEGA POSTOPKA ALI UPRAVNE PRITOŽBE Z ODLOŽITVENIM UČINKOM	147
13	EVRO	147

KAZALO TABEL

Tabela 1: Sredstva instrumentov finančnega inženiringa	16
Tabela 2: Razdelitev sredstev kohezijske politike za cilj 1 po operativnih programih za obdobje 2007–2013 (v EUR)	18
Tabela 3: Finančna razporeditev sredstev OP RČV po razvojnih prioritetah (v EUR)	19
Tabela 4: Instrumenti, ki so bili potrjeni v letu 2015:	20
Tabela 5: Kazalniki na ravni OP RČV	21
Tabela 6: OP RČV – finančni podatki	23

Tabela 7: Finančne informacije od 1.1.2007 do 29.3.2017 – kumulativno (vsi finančni podatki so izraženi v EUR).....	23
Tabela 8: Dopolnilno financiranje po razvojnih prioritetah:	24
Tabela 9: Kumulativna razčlenitev dodelitve prispevka Skupnosti po kategorijah	24
Tabela 10: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje po RP	25
Tabela 11: Pomoč ciljnim skupinam na ravni OP RČV	26
Tabela 12: Pregled izvedenih revizij operacij po letih, OP in stopnji najbolj verjetne napake v populaciji (NVN):.....	56
Tabela 13: Pregled revizij dopolnilnega vzorca po letih in OP:.....	56
Tabela 14: Instrumenti z dopolnilnim financiranjem (znesek po razvojnih prioritetah je prikazan v tabeli 6).....	69
Tabela 15: Finančni napredek 1. RP	79
Tabela 16: Kazalniki 1. RP.....	80
Tabela 17: Pomoč ciljnim skupinam na ravni 1. RP	82
Tabela 18: Finančni napredek v okviru PU 2.1 oz. 2. RP	92
Tabela 19: Kazalniki v okviru 2. RP	92
Tabela 20: Pomoč ciljnim skupinam v okviru 2. RP oz. PU 2.1	94
Tabela 21: Finančni napredek v okviru 3. RP	98
Tabela 22: Fizični napredek 3. RP	98
Tabela 23: Pomoč ciljnim skupinam na ravni 3. RP	100
Tabela 24: Finančni napredek v okviru 4. RP	109
Tabela 25: Kazalniki v okviru 4. RP	110
Tabela 26: Pomoč ciljnim skupinam v okviru 4. RP.....	111
Tabela 27: Opisi prispevka instrumentov k ranljivim skupinam:.....	117
Tabela 28: Finančni napredek 5. RP	121
Tabela 29: Kazalniki v okviru 5. RP	121
Tabela 30: Pomoč ciljnim skupinam na ravni 5. RP	123
Tabela 31: Finančni napredek v okviru 6. razvojne prioritete – TP.....	138
Tabela 32: Kazalniki 6. razvojne prioritete – TP	140
Tabela 33: Finančni pregled po posameznih aktivnostih programa tehnične pomoči – poraba po letih...	142
Tabela 34: Pregled uresničevanja komunikacijskega načrta v programskem obdobju 2007-2013.....	145
Tabela 35: Finančni pregled po posameznih komunikacijskih orodjih – poraba po letih	146

PRILOGE

Priloga 1: Pregled izvedenih vrednotenj OP RČV v obdobju 2007-2013

Priloga 2: Tabela za poročanje o finančnih instrumentih

Priloga 3: Zbirna preglednica projektov, ki se izvajajo v več fazah (projekti, ki niso opredeljeni kot veliki projekti)

Priloga 4: Zbirna razpredelnica nedelujočih projektov

Priloga 5: Zbirna razpredelnica začasno prekinjenih projektov

SEZNAM KRATIC

ACS	Andragoški center Slovenije
AJPES	Agencija za javna plačila in evidence RS
CEUVIZ	Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja
CIS	Centralni informacijski sistem
CPI	Center RS za poklicno izobraževanje
CRPP	Centralni register podatkov o pacientih
CSD	Center za socialno delo
EK	Evropska komisija
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Evropski socialni sklad
FURS	Finančna uprava RS
GURS	Geodetska uprava RS
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HR DP	Horizontalna revizija državnih pomoči
HR IT	Horizontalna revizija informacijskega sistema
ISARR	Informacijski sistem organa upravljanja
IS-PA	Informacijski sistem plačilnega organa (organa za potrjevanje)
JN	Javno naročilo
JPRS	Javna plačila RS
JR	Javni razpis
JSRKŠ	Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije
KOC	Kompetenčni centri
KS	Kohezijski sklad
KSS Pergam	Konfederacija svobodnih sindikatov
MAP	Modula za analizo podatkov
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MF	Ministrstvo za finance
MFERAC	Enotni računalniško podprt računovodski sistem za izvrševanje proračuna
MF-UNP	Ministrstvo za finance – Urad RS za nadzor proračuna
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MJR	Modul za podporo izvajanju javnih razpisov
MK	Ministrstvo za kulturo
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MP	Ministrstvo za pravosodje
MSP	Mala in srednja podjetja
MČS	Modula za črpanje sredstev
MORS	Ministrstvo za obrambo RS
MUKS	Modularno usposabljanje kariernih svetovalcev
MVP	Modul za vnos podatkov
MZ	Ministrstvo za zdravje
MZIP	Ministrstvo za infrastrukturo in promet
NAKVIS	Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu
NFI	Nedenarne finančne institucije
NO	Nadzorni odbor
NPO	Neposredna potrditev operacije
NPU	Neposredni proračunski uporabnik
NSRO	Nacionalni strateški referenčni okvir 2007-2013
NVO	Nevladne organizacije

OLAF	European Anti-Fraud Office
OP RČV	Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013
OP ROPI	Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture 2007-2013
OP RR	Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013
OSUN	Opis sistema opravljanja in nadzora
OU	Organ upravljanja
PDUO	Program dodatnega usposabljanja odraslih
PO	Organ za potrjevanje
PT	Posredniška telesa
PU	Prednostna usmeritev
RO	Revizijski organ
RP	Razvojna prioriteta
SFC	System for Fund Management (e-sistem EK)
SKDTJ	Slovenščina kot drugi tuj jezik
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SVRK	Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
TIA	Javna Agencija za tehnološki razvoj Republike Slovenije
TP	Tehnična pomoč
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
Ur.l.	Uradni list
URSIKS	Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij
URSP	Urad Republike Slovenije za pomorstvo
VIZ	Vzgojno izobraževalni zavod
VKO	Vseživljenjska karierna orientacija
ZPIZ	Zavod za invalidsko in pokojninsko zavarovanje
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje
ZRSŠ	Zavod RS za šolstvo
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

UVOD

Sloveniji je bilo v programskem obdobju 2007 – 2013 na podlagi Operativnega programa za razvoj človeških virov na voljo skupaj 755.699.371 EUR. Cilj operativnega programa je bil vlagati v ljudi, katerih človeški kapital bo zagotavljal večjo stopnjo inovativnosti, zaposljivosti in gospodarske rasti, kar je tudi najboljši način za večjo zaposlenost, socialno vključenost, zmanjšanje regionalnih razlik in visok življenjski standard.

Program se je usmerjal h krepitvi človeškega kapitala, ustvarjanju delovnih mest, spodbujanju zaposlenosti in zaposljivosti, krepitvi inovativnosti in s tem konkurenčnosti gospodarstva z vlaganji v razvoj ustreznega raziskovalnega in drugega kadra, vseživljenjskemu učenju, zagotavljanju socialne vključenosti in spodbujanju enakih možnosti, izpostavljena pa je bila tudi večja učinkovitost delovanja javnega sektorja.

Izjemno pomembno področje v smislu opredelitve horizontalne tematike je tudi uveljavljanje načela enakosti možnosti.

V času izvajanja je bilo podprtih več kot dva tisoč operacij, porabljen pa vsa razpoložljiva sredstva.

Končno poročilo predstavlja zgoščen pregled izvajanja programskega obdobja 2007-2013. V prvem delu je osredotočeno poročilo na analizo napredka v letu 2015, pri analizi izvajanja po razvojnih prioritetah pa je predstavljen celovit doprinos kohezijske politike na področju človeških virov po posameznih ciljih oziroma kazalnikih v celotnem obdobju izvajanja¹. Poročilo je bilo pripravljeno v sodelovanju s posredniškimi telesi, ki so poročali o dosežkih (o aktivnostih in kazalnikih) na posebnih obrazcih, ki jih je pripravil OU.

SOCIALNO-EKONOMSKE RAZMERE V SLOVENIJI V 2015

Socialno-ekonomske razmere so se v letih od začetka priprave Operativnega programa razvoja človeških virov, ki segajo v leto 2006 in 2007 zelo spremenile, zato smo v letnih poročilih povzemali ključne spremembe, ki so bile zaznane na posameznih področjih. Na te spremembe se je odzivalo tudi samo izvajanje kohezijske politike, prav tako pa je kohezijska politika blažila določene posledice (npr. gospodarske krize).

Glede na Poročilo o razvoju, ki ga vsako leto pripravlja Urad za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), se v Sloveniji po poslabšanju v krizi se gospodarske razmere in materialne osnove za življenje v zadnjih letih izboljšujejo, trajnejša okrepitev gospodarskega potenciala in blaginje prebivalstva pa zahteva korenitejše strukturne spremembe.

Slovenija je v krizi močno povečala zaostanek za povprečno gospodarsko razvitostjo držav EU, porušila so se številna makroekonomska ravnotežja, gospodarsko nazadovanje pa je poslabšalo tudi materialni položaj prebivalstva. V zadnjih letih je prišlo do pozitivnih sprememb na številnih področjih. Z gospodarsko rastjo, spodbujeno z izvozom in državnimi investicijami, se je Slovenija z letom 2014 po razvitosti prenehala oddaljevati od povprečja EU, javnofinančni primanjkljaj pa se je leta 2015 zmanjšal pod 3 % BDP. Z okrevanjem trga dela se je začel izboljševati tudi materialni položaj prebivalstva. Vendar pa je gospodarski napredek relativno počasen, saj je v krizi upadel potencial za gospodarsko rast, s tem pa tudi možnosti za večje izboljšanje blaginje prebivalstva, ki jo vse bolj ogroža tudi neprilagojenost družbe demografskim spremembam. Zato so potrebne korenitejše strukturne spremembe, ki morajo biti prednostno usmerjene v dvig produktivnosti in prilagoditev sistemov socialne zaščite vse hitrejšemu

¹ Ob pripravi končnega poročila smo izhajali iz uveljavljenih in dogovorjenih postopkov in vsebin ob pripravi letnih poročil, kjer je OU v letu 2011 dogovoril zgoščeno obliko letnega poročila s predstavniki DG EMPL.

staranju prebivalstva. Te spremembe so nujne tudi za konsolidacijo javnih financ in s tem vzpostavitev stabilnega makroekonomskega okolja kot osnove za vzdržen razvoj. Pri tem mora gospodarski razvoj slediti tudi cilju zmanjšanja obremenjevanja okolja, ukrepi za večjo učinkovitost rabe energije in surovin pa morajo biti prepoznani kot priložnost za dvig produktivnosti in konkurenčnosti gospodarstva. Konkurenčnost izvoznikov se je po poslabšanju v krizi izboljšala in pozitivno vplivala na rast gospodarstva, za nadaljnje izboljšanje gospodarskega položaja pa bo ključna okrepitev produktivnosti. V zadnjih letih so se izboljšali predvsem stroškovni in cenovni dejavniki konkurenčnosti. Nekajletno izboljševanje stroškovne konkurenčnosti je pozitivno vplivalo na izboljšanje položaja izvoznikov na tujih trgih. Ob večji konkurenčnosti izvoza se je povečala vključenost v mednarodne trgovinske tokove, izboljšuje se tudi sestava izvoza. **Ti pozitivni premiki pa so še premalo podprti z dvigom produktivnosti, ki je v mednarodnem merilu nizka. Njeno povečanje je ključno za trajnejše izboljšanje konkurenčnosti in hitrejšo razvojno dohitevanje, še zlasti v luči naraščajočih omejitev na strani ponudbe delovne sile zaradi staranja prebivalstva.** Ob nujnem povečanju investicij, ki bi lahko že kratkoročno pospešile rast produktivnosti, se Slovenija srečuje tudi s številnimi izzivi pri vlaganjih v dolgoročne dejavnike produktivnosti, kot so inovacijska sposobnost, digitalna ekonomija in človeški kapital. Konkurenčnost je treba okrepiti tudi z vzpostavitvijo spodbudnega okolja za poslovanje in rast podjetij. Slovenija je v zadnjih letih napredovala pri enostavnosti ustanavljanja podjetij, izboljšuje se tudi podporno okolje za zagonska podjetja, precejšnja ovira za poslovanje pa je še vedno birokracija, predvsem dolgotrajnost postopkov za pridobivanje različnih dovoljenj. Okolje za investiranje se izboljšuje, vendar do oživitve naložb nujnih za dvig produktivnosti še ni prišlo.

Zasebne investicije, ključne za dvig produktivnosti in ohranjanje konkurenčnosti gospodarstva, okrevajo le postopno, čeprav se je v zadnjem obdobju z izboljšanjem stabilnosti bančnega sistema, razdolževanjem podjetij in povečanjem njihove dobičkonosnosti precej izboljšalo okolje za investiranje. Vendar pa se ob omejenem povpraševanju podjetij in še vedno prisotni previdnosti bank glede prevzemanja novih tveganj kreditna aktivnost še krči. To, ob visoki odvisnosti podjetij od bančnih virov zaradi slabo razvitih preostalih segmentov finančnega sistema, zelo otežuje zagotavljanje podjetniških virov financiranja. Za pospešitev investicijske aktivnosti je pomembno tudi čimprejšnje dokončanje lastniškega in finančnega prestrukturiranja podjetij, s tem namenom je država v preteklih letih tudi izpopolnila institucionalni okvir. S privatizacijo nekaterih podjetij so se v zadnjih dveh letih povečala tuja vlaganja, ki so z vidika krepitve gospodarskega potenciala dobrodošla, saj ob svežih finančnih virih prinašajo tudi nova znanja in odpirajo dostop na nove trge. Oživitev investicijske dejavnosti bi pripomogla tudi k zmanjšanju presežka varčevanja nad investicijami, ki se je v zadnjih letih močno povečal.

Vlaganja v nekatere dolgoročne dejavnike krepitve dodane vrednosti so v mednarodnem merilu relativno visoka, izziv pa ostaja njihova učinkovita uporaba v podporo večji produktivnosti gospodarstva. Slovenija v mednarodnem merilu relativno veliko vlaga v raziskave in razvoj, od začetka krize so se v povezavi s črpanjem sredstev EU in spodbujena z davčnimi olajšavami povečala predvsem vlaganja poslovnega sektorja. Visoki so tudi izdatki za terciarno izobraževanje. **Delež terciarno izobraženega prebivalstva je dosegel povprečje EU, spodbudna je zlasti okrepitev človeškega kapitala v naravoslovju in tehniki. Kljub pozitivnim premikom, pa je človeški kapital kot pomemben dejavnik konkurenčnosti in dolgoročne rasti premalo učinkovito uporabljen. Sestava in veščine terciarno izobraženih pogosto ne ustrezajo povpraševanju podjetniškega sektorja, poleg tega se Slovenija V zadnjih letih sooča s povečanim odseljevanjem visoko izobraženih prebivalcev. Ker se zaradi demografskih sprememb hkrati zmanjšujejo generacije mladih za vpis v terciarno izobraževanje, bo v prihodnje vse težje zagotavljati visoko usposobljene kadre za podporo večji konkurenčnosti gospodarstva. Šibka ostaja tudi inovacijska sposobnost gospodarstva, izstopajo zlasti nezadosten prenos znanja iz**

raziskovalnega v poslovni sektor, nizka stopnja inovacijske aktivnosti majhnih podjetij ter prepočasno odzivanje na hiter razvoj novih tehnologij in digitalizacijo procesov. V zadnjih letih je zaskrbljujoče tudi zmanjševanje javnih vlaganj v raziskave in razvoj.

Ugodne premike pri fiskalni konsolidaciji je treba okrepiti s trajnejšimi ukrepi za uravnoteženje javnih financ. Po močnem poslabšanju stanja javnih financ po letu 2008 v zadnjem obdobju prihaja do pozitivnih premikov, ki izhajajo iz izboljšanja gospodarskih razmer in ukrepov pretežno intervencijske narave. Primanjkljaj sektorja država se je leta 2015 prvič od začetka krize znižal pod 3 % BDP. Ob znatnem izboljšanju pogojev financiranja v zadnjih dveh letih so se leta 2015 znižali tudi izdatki za obresti. Takšna gibanja so ugodna v luči potrebnega znižanja dolga sektorja država, ki je v 2015 še naraščal in se približuje ravnem, pri katerih se lahko pojavijo negativni vplivi na rast gospodarske aktivnosti. Za odpravo strukturnega primanjkljaja, ki izvira že iz pred kriznega obdobja, pa bo treba sprejeti trajnejše ukrepe za uravnoteženje javnih financ. **S temi bi bilo treba v večji meri poseči tudi v področja, kjer naraščajo izdatki povezani z demografskimi spremembami, ki vplivajo na dolgoročno vzdržnost javnih financ.** Pritiske na javne finance pa bo treba blažiti tudi z zvišanjem produktivnosti in gospodarske rasti. Poleg tega bi lahko na prihodkovni strani še bolj izkoristili možnosti razširitve zajema in spremembe v obdavčitvi premoženja in učinkovitejše upravljanje z državnim premoženjem.

Z gospodarskim okrevanjem se izboljšujejo možnosti za izboljšanje kakovosti življenja, trajnejši dvig blaginje prebivalstva pa ne bo mogoč brez okrepitve gospodarskega potenciala in prilagoditve demografskim spremembam.

Razpoložljivi dohodek prebivalstva, ki se je v krizi zaradi zaostritve razmer na trgu dela skrčil, se od leta 2014 povečuje predvsem pod vplivom rastoče zaposlenosti in plač ob okrevanju gospodarstva. Čeprav se je materialni položaj prebivalstva v krizi poslabšal, je Slovenija ob dobro razvitih sistemih socialne zaščite ohranila v mednarodnem merilu ugodne vrednosti kazalnikov socialne vključenosti, neenakosti in dostopnosti do javnih storitev, zadovoljstvo z življenjem pa je ostalo relativno visoko. V daljšem obdobju se je izboljšala večina sinteznih kazalnikov zdravja, poslabšali pa so se kazalniki življenjskega sloga. Kakovosti življenja in blaginje prebivalstva pa v prihodnje ne bo mogoče ohranjati in izboljševati brez večjih sprememb tako na gospodarskem kot na socialnem področju. Za nadaljnje izboljšanje materialnih osnov za življenje pa sta pomembna zlasti okrepitev produktivnosti, ki je osnova za vzdržno rast dohodkov prebivalstva, ter oblikovanje sistema varne prožnosti na trgu dela za učinkovito alokacijo delovne sile in zmanjšanje segmentacije. Osrednji izziv je prilagoditev sistemov socialne zaščite demografskim spremembam.

Prilagoditev sistemov socialne zaščite staranju prebivalstva postaja vse nujnejša za nadaljnje izboljševanje kakovosti življenja, hkrati pa bi se s tem zmanjšali tudi pritiski na javne finance.

Zaradi staranja prebivalstva se povečujejo pritiski na rast javnih sredstev za njihovo financiranje. Število starejših na enega delovno sposobnega se bo do leta 2060 podvojilo. Dolgoročne projekcije kažejo, da se bodo izdatki povezani s staranjem do leta 2060 pri nas povečali najbolj med vsemi državami EU. Pokojninska reforma iz leta 2013 je sicer začasno upočasnila rast števila starostnih upokojencev, vendar ni bistveno izboljšala dolgoročne vzdržnosti pokojninskega sistema. Tudi na področju zdravstva in dolgotrajne oskrbe se potrebe hitro povečujejo, reformi sistemov pa se pripravljata že več kot desetletje. Izzivi sistemov socialne zaščite so povezani predvsem s prilagajanjem njihovega financiranja zniževanju deleža aktivnega prebivalstva oz. staranju prebivalstva, s stalnim izboljševanjem učinkovitosti zdravstvenega sistema in krepitvijo preventivne dejavnosti ter s celovito ureditvijo sistema dolgotrajne oskrbe.

Pri zmanjševanju obremenjevanja okolja je bil v zadnjem nekajletnem obdobju dosežen napredek, dolgoročno obvladovanje, še zlasti ob hitrejši gospodarski rasti, pa ostaja izziv. Izpusti toplogrednih plinov se po letu 2008 zmanjšujejo, kar je predvsem posledica manjše rabe energije ob padcu gospodarske aktivnosti v krizi, v zadnjem obdobju pa tudi milih zim in zaprtja termoelektrarne. Kljub zmanjšanju ostajata emisijska in energetska intenzivnost gospodarstva visoki in zaostanek za povprečjem EU se od začetka krize ni znižal. Ob hitrejši gospodarski rasti bi zato lahko bilo nadaljnje doseganje prihrankov energije in zmanjševanje izpustov težje dosegljivo. Slovenija izstopa zlasti po rastoči rabi energije v prometu, kar je posledica vpliva tranzita in netrajnostne mobilnosti. Gibanja v predelovalnih dejavnostih so ugodnejša, a tudi tu poraba energije na enoto proizvoda še presega povprečno v EU. Podobno je za slovensko gospodarstvo značilna nizka snovna produktivnost, zato učinkovitejši rabi surovin in energije predstavljata tudi potencial za dvig njegove konkurenčnosti. Na nekaterih področjih pa dosegamo boljše rezultate kot v povprečju EU. Ob ugodnih naravnih danostih imamo večji delež obnovljivih virov energije in ekološke kmetijske obdelave, imamo pa tudi manj nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca. Kljub temu bo treba za načrtovani prehod v zeleno gospodarstvo, ki bo omogočal konkurenčnost gospodarstva in blaginjo prebivalstva brez večje škode za okolje, obstoječo proizvodnjo in potrošnjo spremeniti v bolj trajnostne oblike. Izboljšanje učinkovitosti države in njenih institucij bi pomembno pripomoglo k izvedbi razvojno naravnanih sprememb za stabilnejšo in k povečanju blaginje usmerjeno gospodarsko rast.

Slovenija je od začetka krize precej nazadovala na mednarodnih lestvicah institucionalne konkurenčnosti, zaupanje prebivalstva in podjetij v politiko, državo in njene institucije pa je med najnižjimi v EU. V zadnjih letih je bil dosežen pomemben napredek na posameznih področjih delovanja države, npr. pri zmanjšanju administrativnih ovir in sive ekonomije ter izboljšanju insolvenčne zakonodaje, sprejete so bile tudi ustavne spremembe v javnofinančni politiki in referendumski zakonodaji, povečala se je učinkovitost v pravosodju. Za hitrejšo prilagajanje gospodarstva in družbe spremenjenim razmeram pa bi bilo treba povečati učinkovitost države in njenih institucij za sprejemanje in izvedbo ključnih razvojnih odločitev. Brez strateškega razvojnega okvira, ki bi opredelil prednostna področja razvoja in njihovo učinkovito uresničevanje, je v zadnjem obdobju vse bolj ovirano celovito in konsistentno načrtovanje strukturnih sprememb. K hitrejšemu razvoju bi prispeval tudi učinkovitejši sistem urejanja prostora, ki ga zaznamujejo predvsem izjemno dolgotrajni postopki. Strateške odločitve o razvojnih usmeritvah pa so ključne ne le za ustrezno oblikovanje domačih razvojnih politik, ampak tudi za učinkovito črpanje evropskih sredstev, ki lahko pomembno podprejo razvoj Slovenije. (Vir: Poročilo o razvoju 2016, UMAR)

1 OPREDELITEV OPERATIVNEGA PROGRAMA RAZVOJA ČLOVEŠKIH VIROV ZA OBDOBJE 2007-2013

Opredelitev OP²

Cilj	1 - Konvergenca
Upravičeno področje	Slovenija
Programsko obdobje	2007-2013
Številka programa (št. CCI)	2007 SI 05 1 PO 001
Naslov programa	Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013
Leto poročanja	Končno poročilo
Datum potrditve končnega poročila s strani nadzornega odbora	27. marec 2017
Datum potrditve OP RČV na EK in št. odločbe	- 21.11.2007 potrditev OP RČV, verzija 1: ODLOČBA KOMISIJE št. K(2007) 5744 21.11.2007 o sprejetju operativnega programa "Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013" pomoči Skupnosti Evropskega socialnega sklada, ki spada pod cilj konvergenca v Sloveniji - 3.3.2016 potrditev OP RČV, verzija 2: SKLEP KOMISIJE št. K(2016) 1421 končni z dne 3.3.2016 o spremembi Sklepa K(2007) 5744 o sprejetju Operativnega programa "Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013" za prispevek Skupnosti iz Evropskega socialnega sklada v okviru konvergenčnega cilja v Sloveniji

Ostali podatki:

Ocena skladnosti OSUN OP RČV	Dne 14.8.2008 je Komisija potrdila OSUN OP RČV. Postopek ocenjevanja skladnosti na podlagi člena 71 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 - Sprejetje Komisije št. 14971.
Nadzorni odbori OP RČV: http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/aktivnosti-organa-upravljanja/nadzorni-odbori/nadzorni-odbori-v-programskem-obdobju-2007-2013/op-razvoja-cloveskih-virov	<p>►1. seja: 04.12.2007, Ljubljana</p> <p>1. dopisna seja: 01.-15.02.2008</p> <p>►2. seja: 28.05.2008, Ljubljana</p> <p>►3. seja: 29.05.2009, Ljubljana</p> <p>2. dopisna seja: 11.-24.12.2009</p> <p>►4. seja: 10.06.2010, Ljubljana</p> <p>3. dopisna seja: 3.12.-16.12.2010</p> <p>►5. seja: 27.05.2011, Ljubljana</p> <p>►6. seja: 12.6.2012, Ljubljana</p>

² V letu 2010 je EK podala pripombo, naj OU pripravi kratko in jedrnat poročilo. Poroča se o napredku v posameznem letu. Končno poročilo tako povzema ključne dosežke celotnega obdobja, nekoliko več poudarka pa je na letu 2015, ki še ni bilo poročano.

	<p>►7. seja: 18.06.2013, Ljubljana</p> <p>►8. seja: 28.05.2014, Ljubljana</p> <p>4. dopisna seja: 16.12.-18.12.2015</p> <p>►9. seja: 2.6.2015, Brdo pri Kranju</p> <p>5. dopisna seja: 10.6.2016.-24.6.2016</p> <p>10. seja, 27.3.2017, Ljubljana</p>
Merila:	Zadnja veljavna Merila za izbor operacij, financiranih iz sredstev ESS v okviru OP RČV v obdobju 2007–2013, verzija 3.0, december so bila potrjena na 3. dopisni seji NO za OP RČV, ki je potekala od 3.12.2010 – 16.12.2010. ³
Komunikacijski načrt	<p>Komunikacijski načrt (KN) za izvajanje obveščanja javnosti 2007-2013 je bil 05.03.2008 prvič posredovan EK preko SFC</p> <p>28.04.2008 je EK posredovala prošnjo za dodatne informacije</p> <p>27.06.2008 je OU posredoval dopolnjen KN za izvajanje obveščanja javnosti 2007-2013</p> <p>07.08.2008 je Komisija sporočila, da KN ustreza zahtevam določenim v 2. členu Uredbe Sveta (ES) 1828/2006 št. 007665</p> <p>V letu 2012 je OU posredoval na EK spremembe Komunikacijskega načrta, ki jih je potrdil NO OP RČV dne 12.6.2012.</p>
Načrt vrednotenja	NO OP RČV se je seznanil z Načrtom vrednotenja na 1. redni seji NO OP RČV ⁴ , nato pa se je do maja 2008 pripravila prva različica, ki je bila naknadno še dopolnjena. NO se je nato na rednih sejah seznanil z izvajanjem aktivnosti na področju vrednotenja OP RČV za obdobje 2007-2013.

1.1 Nadzori odbori

21. novembra 2007 je EK potrdila OP RČV z Odločbo št. K(2007) 5744. V skladu s 63. členim Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 je bil v roku treh mesecev od datuma obvestila državi članici o odločitvi, da je bil operativni program odobren, ustanovljen Nadzorni odbor za OP RČV(v nadaljevanju besedila NO).

V skladu s 64. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 NO predseduje predstavnik države članice ali organa za upravljanje. Njegovo sestavo določi država članica s soglasjem organa za upravljanje. NO je sestavljen po načelu partnerstva. V njem so zastopani predstavniki ministrstev, vladnih služb in uradov, gospodarskih, socialnih in regionalnih partnerjev, nevladnih organizacij in lokalnih skupnosti. V nadzornem odboru sodelujejo tudi predstavniki Evropske komisije. Na lastno pobudo ali na pobudo NO

³ Merila za izbor operacij, financiranih iz sredstev ESS v okviru OP RČV obdobju 2007–2013, verzija 3.0, potrjena na 3. dopisni seji NO OP RČV 3.12.2010 – 16.12.2010:

<http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/ostalo/operativni-programi/merila-op-rcv-verzija-3-0-potrjena-na-3-dopisni/view?searchterm=merila>

⁴ Načrt vrednotenja OP RČV v programskem obdobju 2007-2013:

<http://www.eu-skladi.si/kohezija-do-2013/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/studije-in-vrednotenja/studije-in-vrednotenja-za-programsko-obdobje-2007-2013/vrednotenja-2007-2013/operativni-program-razvoja-cloveskih-virov>

predstavnik Komisije sodeluje pri delu organa v svetovalni vlogi. Sodelujejo tudi predstavniki Ministrstva za finance – Urad za nadzor proračuna in Računskega sodišča Republike Slovenije. Aktivnosti nadzornega odbora se izvajajo ob upoštevanju načela enakosti med moškimi in ženskami, nediskriminacije in trajnostnega razvoja. Vključeni so naslednji gospodarski in socialni partnerji:

- Gospodarske zbornice Slovenije,
- Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije,
- Zveze svobodnih sindikatov Slovenije,
- KNSS - neodvisnost, konfederacija novih sindikatov Slovenije,
- Konfederacije sindikatov PERGAM Slovenije,
- Združenja delodajalcev Slovenije,
- Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije,

Vključeni so predstavniki nevladnih organizacij na predlog Zavoda Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij – CNVOS:

- Združenje slovenskih ustanov - ZSU
- Zveze društvenih organizacij Slovenije – ZDOS
- ter lokalnih skupnosti: Združenja občin Slovenije in Skupnosti občin Slovenije.

V NO OP RČV je vključen tudi predstavnik invalidskih organizacij:

- predstavnik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije in Zavoda invalidskih podjetij Slovenije.

4. decembra 2007 je bila organizirana in izpeljana 1. redna seja NO. Na njej je NO za svoje delovanje sprejel Poslovnik NO OP RČV za obdobje 2007-2013, ki je določil sestavo, pravila in naloge NO. Kot je določeno v 65. členu Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 se NO prepriča o učinkovitosti in kakovosti izvajanja operativnih programov v skladu z naslednjimi določbami:

- a) v šestih mesecih od odobritve operativnega programa preuči in odobri merila za izbiro aktivnosti, ki se financirajo, ter odobri vsako revizijo teh meril v skladu s potrebami načrtovanja programov;
- b) periodično revidira napredek doseganja posameznih ciljev operativnega programa na podlagi dokumentov, ki jih predloži organ upravljanja;
- c) pregleda rezultate izvajanja, zlasti doseganje ciljev, določenih za vsako prednostno os, in vrednotenja iz člena 48(3);
- d) preuči in odobri letna in končna poročila o izvajanju iz člena 67;
- e) obvesti se ga o letnem poročilu o nadzoru, ali delu poročila glede zadevnega operativnega programa, ter o vseh zadevnih pripombah, ki jih lahko poda Komisija po preučitvi tega poročila ali v zvezi s tem delom poročila;
- f) lahko predlaga organu za upravljanje kakršno koli spremembo ali prilagoditev operativnega programa, ki bi verjetno omogočila doseg ciljev skladov iz člena 3, ali izboljšala njegovo upravljanje, vključno s finančnim upravljanjem;
- g) obravnava in odobri vsak predlog za spremembo vsebine odločitve Komisije o prispevku iz skladov.

V skladu s 65(a) členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 je NO na 1. redni seji NO potrdil Merila za izbor operacij financiranih iz sredstev Evropskega socialnega sklada v okviru Operativnega programa Razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, verzija 1.0. Poleg tega se je NO seznanil tudi s Komunikacijskim načrtom informiranja in obveščanja javnosti o izvajanju operativnih programov v programskem obdobju 2007-2013.

1. dopisna seja NO OP za RČV je potekala od 1. do 15. februarja 2008, kjer je bila potrjena sprememba Meril za izbor operacij financiranih iz sredstev Evropskega socialnega sklada v okviru Operativnega programa Razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, verzija, verzija 2.0, februar 2008.

Na 2. redni seji NO 28. maja 2008 je bil potrjen prvi osnutek Letnega poročila za OP RČV za leto 2007, ki ga je moral OU vsako leto do 30.6. posredovati preko SFC2007. Poleg tega je bila potrjena 2. različica Poslovnika NO OP RČV. NO je bil seznanjen s spremembami Komunikacijskega načrta za izvajanje obveščanja javnosti od 2007 do 2013 in potrdil je Načrt vrednotenja za OP RČV 2007-2013.

3. seja NO je potekala 29. maja 2009. NO je potrdil Poslovnik NO OP RČV, maj 2009 in osnutek Letnega poročila 2008 o izvajanju Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013. EK je predstavila Sporočilo Evropske komisije o kriznih ukrepih v povezavi z ESS.

Na 2. dopisni seji NO za OP RČV, ki je potekala od 11. do 24. decembra 2009, so se člani NO seznanili s Strateškim poročilom o izvajanju Nacionalnega strateškega referenčnega okvira v Sloveniji za obdobje 2007-2013 za leto 2009.

4. redna seja NO za OP RČV je potekala 10. junija 2010, kjer je bila potrjen osnutek Letnega poročila 2009 o izvajanju OP RČV za obdobje 2007-2013. EK je predstavila mikrofinančni instrument, ki je protikrizni instrument (Sporočilo EK – Skupna zaveza za zaposlovanje, junij 2009). NO se je seznanil s pobudami glede financiranja aktivnosti na področju socialnega podjetništva, t. i. »mikrofinanciranja« in z izvajanjem načrta vrednotenja OP RČV za obdobje 2007 – 2013 ter z rezultati študij vrednotenj.

3. dopisna seja NO za OP RČV je potekala od 3. do 16. decembra 2010. Potrjena so bila Merila za izbor operacij financiranih iz sredstev Evropskega socialnega sklada v okviru Operativnega programa Razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, verzija, verzija 3.0, december 2010.

5. redna seja NO za OP RČV je potekala 27. maja 2011, kjer je bil potrjen osnutek Letnega poročila 2010 o izvajanju OP RČV za obdobje 2007-2013.

6. redna seja NO za OP RČV je potekala 12. junija 2012, kjer so bili predstavljene in potrjene spremembe Poslovnika NO za OP RČV za obdobje 2007-2013, potrjen je bil osnutek Letnega poročila 2011 o izvajanju OP RČV za obdobje 2007-2013. Predstavljen je bil Načrta vrednotenja OP RČV za obdobje 2007-2013 in potrjene spremembe Komunikacijskega načrta informiranja in obveščanja javnosti o izvajanju operativnih programov v programskem obdobju 2007-2013. Nadzorni odbor se je seznanil s ključnimi dogodki v okviru evropske kohezijske politike 2014 – 2020.

7. redna seja NO za OP RČV je potekala 16. junija 2013, ko so bile sprejete spremembe Poslovnika NO za OP RČV za obdobje 2007-2013, potrjen je bil osnutek Letnega poročila 2012 o izvajanju OP RČV za obdobje 2007-2013. NO se je seznanil s finančno realizacijo OP RČV za obdobje 2007-2013, s Poročilom UNP o stanju na OP RČV, z izvajanjem aktivnosti na področju vrednotenja OP RČV za obdobje 2007–2013 in aktivnostmi v okviru informiranja in obveščanja javnosti. NO se je seznanil s pogledom socialnih partnerjev in nevladnih organizacij, kot ključnih partnerjev pri izvajanju kohezijske politike, na izvajanje OP RČV in na priprave na programsko obdobje 2014-2020. NO se je seznanil z aktivnostmi Slovenije v okviru novega programskega obdobja 2014–2020.

8. redna seja NO za OP RČV je potekala 28. maja 2014, kjer se je NO seznanil z ustanovitvijo in organizacijo nove Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, ki je postala OU za strukturne sklade in Kohezijski sklad. Na osnovi spremembe Odloka o ustanovitvi, sestavi, organizaciji in nalogah nadzornega odbora za OP RČV so bile na NO potrjene spremembe Poslovnika NO za OP RČV za obdobje 2007-2013. Seznanil se je z aktivnostmi v okviru informiranja in obveščanja javnosti. NO je potrdil osnutek Letnega poročila 2013 o izvajanju OP RČV za obdobje 2007-2013. EK je predstavila izvajanje strategije Evropa 2020.

9. redna seja NO za OP RČV je potekala 2. junija 2015 na Brdu pri Kranju, kjer je bilo potrjen tudi osnutek LP OP RČV 2014.

4. dopisna seja NO za OP RČV je potekala od 12. do 16. decembra 2015, kjer je bila potrjena sprememba OP RČV. Namen spremembe OP RČV je bila zagotovitev večjega finančnega vzvoda razpoložljivih sredstev iz OP RČV 2007-2013. Predlagana je bila oblika izvajanja financiranja z uporabo povratnih virov pomoči, ki jih v okviru obstoječega instrumenta finančnega inženiringa izvaja Slovenski podjetniški Sklad (SPS). Zato se je v OP RČV v poglavju 3.3.4.1. Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti na koncu četrtega odstavka dodalo stavek: »Aktivnosti pospeševanja socialnega podjetništva se bodo izvajale v obliki nepovratnih ali povratnih pomoči.« OU je predlagal prerazporeditev sredstev 10.000.000,00 EUR iz 1. RP Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti na 4. RP Enake možnosti in socialna vključenost, ki se po novem dodeli v obliki povratnih sredstev. S tem se je spremenila tudi okvirna členitev sredstev prispevka Skupnosti OP RČV po kategorijah, pri čemer se spremeni koda razsežnosti 71, ki z novo alokacijo znaša 51.501.536,00 evrov. Prav tako se je spremenila razsežnost 2 – Oblika financiranja, in sicer se iz kode 1 nepovratna pomoč zadevni znesek prenese na kodo 2 pomoč (posojilo, subvencioniranje obresti, jamstva). 2. verzija OP RČV za obdobje 2007-2013 je bila s Sklepom Komisije št. K(2016) 1421 o spremembi Sklepa K(2007) 5744 o sprejetju Operativnega programa "Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013" za prispevek Skupnosti iz Evropskega socialnega sklada v okviru konvergenčnega cilja v Sloveniji potrjena 3. marca 2016.

Na 5. dopisni seji NO za OP RČV, ki je potekala od 10. do 24. Junija 2016 je bila potrjena tabela o izvajanju finančnih instrumentov za Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 za leto 2015, ki je bila kot del LP OP RČV 2015 posredovana na EK preko SFC do 30.6.2016.

Na 10. redni seji NO OP RČV, 27. marca 2017 se je potrdilo Končno poročilo o izvajanju OP RČV v obdobju 2007-2013.

2 POROČANJE O DODATKU

Slovenija ni bila upravičena do odstopanja iz člena 77(2) splošne uredbe (pop. Uredba (EU)1311/2011).

3 POROČANJE O VELIKIH PROJEKTIH

V okviru OP RČV ni bilo velikih projektov.

4 POROČANJE O INSTRUMENTNIH FINANČNEGA INŽENIRINGA

V okviru OP RČV se je izvajal en program finančnega inženiringa:

- Program instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS 2009 – 2013 (PIFI), ki je oblikovan v obliki holdinškega sklada.

4.1 Opis instrumentov finančnega inženiringa in ureditev za izvajanje

Namen in cilj »Programa instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS 2009 – 2013« (v nadaljevanju: program PIFI) je oblikovanje enotnega revolving sklada za izvajanje različnih instrumentov za finančno podporo inovativnim start-up podjetjem in obstoječim podjetjem s potencialom rasti. Osnovni kvalitativni cilj programa PIFI je spodbujanje razvoja MSP z lastniškimi in dolžniškimi finančnimi instrumenti. Izvajalec operacije PIFI je SPS, ki v modelu holdinškega sklada po pravilih evropske kohezijske politike predstavlja upravičenca, ki je holdinški sklad.

V okviru PIFI sta se na OP RČV izvajali 2 operaciji, in sicer v okviru instrumenta »Posojilni sklad za zagotavljanje mikrokreditov za socialna podjetja« in instrumenta »Garancijski sklad za izdajanje garancij s subvencionirano obrestno mero«, ki je bila potrjena retroaktivno konec leta 2016 in se je v začetku leta 2017 še povečala.

Poleg vplačanih sredstev ESRR v program PIFI, proračun PIFI vključuje tudi vplačilo nacionalnih sredstev, sredstev SPSa in sredstev ESS, vendar se v nadaljevanju tega poročila osredotočamo izključno na instrumente, ki so financirani iz ESS. Sprva so se le-ta namenjala za socialna podjetja (instrument ugodni krediti za MSP in socialna podjetja ter podjetja s socialno vsebino), vendar se je kasneje zaradi slabega črpanja sredstev na tem področju sprejela odločitev, da se nameni preostanek sredstev za Instrument garancij za zavarovanje bančnih kreditov MSP, najprej samo za 2 javna razpisa v okviru teh garancij, kasneje so se podprli še 3 že izvedeni javni razpisi.

4.2 Subjekti, ki izvajajo instrument finančnega inženiringa

Obe operaciji finančnega inženiringa, ki sta se izvajali v okviru OP RČV izvaja Slovenski podjetniški sklad. Pristojno posredniško telo za izvajanje obeh operacij je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

4.3 Sredstva instrumentov finančnega inženiringa

Tabela 1: Sredstva instrumentov finančnega inženiringa

	PIFI	
	SLO (EUR)	EU (EUR)
Vplačilo v instrument finančnega inženiringa	3.870.000	21.930.000
Plačilo instrumenta finančnega inženiringa	3.870.000	21.930.000

4.4 Ostale informacije

Identiteta ponudnika nacionalnega sofinanciranja in vrsta nacionalnega sofinanciranja	Nacionalno sofinanciranje zagotavlja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki na podlagi odločbe Organa upravljanja nakaže sredstva instrumentu finančnega inženiringa v obliki posojila.
Datum podpisa in trajanje sporazumov o financiranju	Program PIFI: 23.11.2009 / trajanje: do izpolnitve vseh obveznosti iz Sporazuma, z vsemi sprejetimi aneksi o dopolnitvi Sporazum za izvajanje Programa PIFI sklenjen med posredniškim telesom in Slovenskim podjetniškim skladom (ki upravlja holdinški sklad) določa končni datum upravičenih izdatkov iz vplačanih sredstev evropske kohezijske politike na dan 31.12.2016, medtem ko trajanje programa ni omejeno, saj program določa tudi ponovno uporabo vplačanih sredstev v korist MSP.
Izbirni postopek za upravljavca holdinškega sklada, upravljavce skladov in končne prejemnike	Slovenski podjetniški sklad je opredeljen kot finančna institucija za izvajanje instrumentov finančnega inženiringa (kredit, garancije, lastniško financiranje,...) v Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo. Namen in področje delovanja SPS sta določena tudi v Ustanovitvenem aktu SPS. PT (MGRT) je sklenil sporazum o financiranju z upravičencem (SPS). Slovenski podjetniški sklad kot upravičenec je izbral končne prejemnike (MSP) na osnovi javnih razpisov.
Vrste produktov	Program PIFI: <ul style="list-style-type: none"> - Garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere - Mikrokrediti za socialna podjetja
Ciljni končni prejemniki	Mikro, mala in srednje velika podjetja
Črpanje programskih sredstev iz instrumentov finančnega inženiringa	V okviru Programa PIFI (ESS) je bilo do 22.12.2016: <ul style="list-style-type: none"> - objavljenih 6 javnih razpisov - podprtih 407 projektov MSP - odobrenih 0,43 mio EUR dolžniških virov v obliki odobrenih mikrokreditov - odobrenih 88 mio EUR dolžniških virov v obliki odobrenih garancij za bančne kredite
Znesek kapitaliziranih subvencioniranih obrestnih mer	-
Obresti za plačila iz programa, ki se pripišejo strukturnim skladom (stanje na dan 31.12.2016)	Obresti na holdinški sklad: 0,00 EUR (skladno z veljavno zakonodajo mora Sklad prosta sredstva vezati a državno zakladnico, kjer so bile obrestne mere 0%); delno pa je šlo tudi za retroaktivno odobritev pomoči, zaradi česar obresti sploh niso relevantna kategorija.
Splošna ocena doseženih rezultatov skladov (prispevek k uresničitvi ciljev programa in prednostne naloge)	Ocenjujemo, da so trenutno dosegljivi rezultati pripomogli k uresničevanju ciljev programa in prednostne naloge, saj je bilo s strani več kot 400 projektov spodbujenih cca 700 novih delovnih mest v gospodarstvu. Še posebej so se pozitivni učinki ukrepov izkazali v gospodarski krizi, ko so imeli MSP-ji še bolj otežen dostop do virov financiranja (garancijska linija). V okviru Programa PIFI (ESS) je bil pri izvajanju garancij dosežen 6,5x multiplikator vloženih sredstev.
Vrednost preostalih sredstev (neporabljena sredstva ter vrednost naložb in deležev, vključenih pred predložitvijo dokumentov o zaključku), ki se pripišejo	V okviru programa PIFI (ESS) so bila vsa sredstva porabljena. Sproščena sredstva se v skladu s programom in relevantnimi sporazumi ponovno uporabijo za namene spodbujanja MSP v Sloveniji. Datum zaključka prve porabe sredstev ESS v okviru programa PIFI je

strukturnim skladom, s podrobno opredeljenimi pristojnimi organi, odgovornimi za upravljanje preostalih sredstev, navedbo oblike ponovne uporabe teh sredstev ter namen, geografsko območje in predvideno trajanje	31.12.2016. Sporazum za izvajanje Programa PIFI sklenjen med posredniškim telesom in Slovenskim podjetniškim skladom določa končni datum upravičenih izdatkov iz vplačanih sredstev evropske kohezijske politike na dan 31.12.2016, medtem ko program določa tudi ponovno uporabo vplačanih sredstev v korist MSP zato trajanje programa ni omejeno. Od celotnih obravnavanih sredstev ESS je na dan 31.12.2016 ⁵ cca 10 mio EUR angažiranih cca 10,0 mio EUR sredstev, cca 13,0 mio EUR pa sproščenih in delno že namenjenih za financiranje ugodnih finančnih spodbud MSP.
Glavni razlogi za težave pri izvajanju instrumentov finančnega inženiringa, vrsta, časovna razporeditev in učinkovitost sankcijskih ukrepov	Pri izvajanju instrumentov finančnega inženiringa ni bilo večjih težav.
Številčne informacije (predloga za poročanje iz Priloge II smernic za zaključevanje)	Glej prilogo 2: Tabela za poročanje o finančnih instrumentih.

5 PREGLED IZVAJANJA OPERATIVNEGA PROGRAMA

Slovenija je bila v programskem obdobju 2007–2013 prvič upravičena do sredstev kohezijske politike za celotno finančno perspektivo EU. Skupaj je bilo na voljo 4,2 milijarde EUR sredstev kohezijske politike, kar pomeni na letni ravni več kot šestkratno povečanje glede na predhodno obdobje. Strateški dokument, ki je predstavljal izhodišče za pripravo programskih podlag kohezijske politike, je bila Strategija razvoja Slovenije iz leta 2005. Na podlagi Nacionalnega strateškega referenčnega okvirja 2007–2013 (v nadaljevanju NSRO) so bili v Sloveniji za izvajanje kohezijske politike v okviru cilja 1 pripravljeni trije operativni programi za črpanje sredstev ESRR, ESS in KS. Operativni programi opredeljujejo strategijo razvoja Slovenije za posamezno področje oziroma sklad kohezijske politike in so predstavljali podlago za črpanje evropskih sredstev.

Tabela 2: Razdelitev sredstev kohezijske politike za cilj 1 po operativnih programih za obdobje 2007–2013 (v EUR)⁶

Operativni program	Sklad	Sredstva EU (v EUR)
Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov (OP RR)	ESRR	1.783.285.419
Operativni program razvoja človeških virov (OP RČV)	ESS	755.699.370
Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI)	KS	1.411.569.858
	ESRR	150.493.989

V kontekstu nacionalnih dokumentov je bil OP RČV prioriteten vezan na drugi in tretji cilj NSRO, to je »izboljšati kvaliteto sistema izobraževanja in raziskovalno-razvojne dejavnosti« ter »izboljšati fleksibilnost trga dela ob zagotavljanju varnosti zaposlitve še posebej z ustvarjanjem delovnih mest ter spodbujanjem socialne vključenosti«. Program je tesno povezan tudi s petim ciljem zagotavljanja skladnega regionalnega razvoja, posredno pa tudi s prvim ciljem okrepitve podjetništva, inovativnosti in tehnološkega razvoja.

⁵ Pri tem opozarjamo, da gre za okvirne podatke, saj še vedno potekajo aktivnosti zaključevanja FP 2007 – 2013 s strani UNP, prav tako so se izvedle številne aktivnosti vezane na retroaktivno dodelitev pomoči, zato bodo dokončni podatki znani šele po zaključitvi teh aktivnosti.

⁶ Stanje razdelitve sredstev po operativnih programih na 31. 12. 2015 (vključuje tudi vse spremembe operativnih programov v programskem obdobju 2007–2013).

Operativni program razvoja človeških virov (OP RČV) je bil podlaga za črpanje sredstev Evropskega socialnega sklada (ESS). Skupni cilj OP RČV je bil doseganje večje zaposlenosti, socialne vključenosti, višjega življenjskega standarda ljudi in zmanjšanje regionalnih razlik, kar naj bi dosegli s povečanim vlaganjem v ljudi, katerih človeški kapital je zagotavljal večjo stopnjo inovativnosti, zaposljivosti in gospodarske rasti.

Največ sredstev je bilo v okviru OP RČV namenjenih spodbujanju podjetništva in prilagodljivosti (33,4 %). Po obsegu sredstev je sledilo področje razvoja človeških virov in vseživljenjskega učenja (21,8 %), spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih (18,5 %), institucionalne in administrativne usposobljenosti (12,8 %). Najmanj sredstev se je namenilo za področje enakosti možnosti in spodbujanja socialne vključenosti (9,8 %).

OP RČV je bil s strani Evropske komisije potrjen 21. novembra leta 2007. Zaradi slabšega črpanja je SVRK decembra 2015 Vlada RS predlagal spremembo OP RČV. Spremenjen OP RČV je predvideval prerazporeditev 10 mio EUR iz 1. RP na 4. RP in spremenjeno obliko financiranja. Sredstva za področje socialnega podjetništva so se namenila tudi v obliki povratnih virov. 2. verzija OP RČV za obdobje 2007-2013 je bila potrjena 3. marca 2016.

OP RČV je tudi po spremembi omogočal porabo 755.699.370 mio EUR evropskih sredstev. Končna razdelitev sredstev po razvojnih prioritetah je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 3: Finančna razporeditev sredstev OP RČV po razvojnih prioritetah (v EUR)

Operativni program razvoja človeških virov; Raven razvojnih prioritet	sredstva ESS; EUR (tekoče cene)	%
1 Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti	252.114.965	33,4
2 Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih	140.018.678	18,5
3 Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja	164.661.965	21,8
4 Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti	73.848.517	9,8
5 Institucionalna in administrativna usposobljenost	97.051.506	12,8
6 Tehnična pomoč	28.003.739	3,7
Skupaj	755.699.370	100,0

Ključna splošna usmeritev v izvajanju OP RČV je bila: **vlagati v ljudi**, katerih človeški kapital bo zagotavljal **večjo stopnjo inovativnosti, zaposljivosti in gospodarske rasti**, kar je tudi najboljši način za **večjo zaposlenost, socialno vključenost, zmanjšanje regionalnih razlik in visok življenjski standard**.

Na tej osnovi je Slovenija v okviru OP RČV zasledovala naslednje strateške cilje:

1. Krepitev (vrhunskih) potencialov ljudi za doseganje večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in s tem ustvarjanje kvalitetnejših delovnih mest.
2. V okviru fleksibilizacije trga dela povečati in pospešiti odliv in mobilnost iz brezposelnosti oz. neaktivnosti ter zmanjšati problem dolgotrajne brezposelnosti in regionalnih razlik.
3. Posodobiti sistem vzgoje in izobraževanja ter usposabljanja v smeri vrhunske kvalitete, odprtosti za mednarodne tokove in standarde ob upoštevanju potreb gospodarstva.
4. Okrepiti socialno vključenost ranljivih skupin ter z bojem proti vsem oblikam diskriminacije prispevati k uveljavljanju koncepta enakih možnosti.
5. Razvoj ustrezne institucionalne in administrativne usposobljenosti za učinkovito strukturno prilagajanje, rast, delovna mesta in ekonomski razvoj gospodarstva in vsakega posameznika, v okviru dobro razvitega in kvalitetnega civilnega in socialnega dialoga.

5.1 Dosežek in analiza napredka

5.1.1 Analiza napredka v letu 2015

Tabela 4: Instrumenti, ki so bili potrjeni v letu 2015:

Prednostna usmeritev	Naziv instrumenta	Izvedba	Posredniško telo	Razpisana/potrjena vrednost EU+SLO del
1.2.	Razvoj karijerne platforme za zaposlene	NPO	MDDSZ	243.606,97
1.4.	projekt »Podjetnost, fleksibilnost in individualizacija za boljše zaposlitvene možnosti mladih«	NPO	MIZŠ	200.000,00
2.1.	Usposabljanje na delavnem mestu 2015	NPO	MDDSZ	8.000.000,00
3.1.	Javni razpis za sofinanciranje svetovanja za odrasle 2015	JR	MIZŠ	500.000,00
3.1.	Vseživljenjsko učenje ravnateljcev - usposabljanje za vodenje šol in vrtcev IV	NPO	MIZŠ	203.176,00
4.3.	Razvijanje inkluzivnega zagotavljanja dostopnosti do kulturne dediščine ranljivim družbenim skupinam	NPO	MK	1.000.000,00
4.3.	Povečanje zaposlitvenih možnosti mladih na področju likovne umetnosti	JR	MK	268.261,00
4.3.	Nove karijerne perspektive II	JR	MK	1.000.000,00
4.3.	Nove karijerne perspektive v sodobnem plesu	JR	MK	300.000,00
4.1.	Priprava izhodišč izvedbe deinstytucionalizacije v Republiki Sloveniji	JR	MDDSZ	47.140,80
5.1.	Odločba "Funkcijska analiza javne uprave"	NPO	MJU	183.828,30

V letu 2015 se je še potrjevalo instrumente iz t.i. dodatnih pravic porabe predvsem zaradi zagotovitve 100% realizacije črpanja. Poleg novih instrumentov se je potrdilo tudi nekaj sprememb odločitev, s katerimi smo podaljševali obdobja del in tudi povišali vrednosti operacij. V letu 2016 smo potrdili tudi retroaktivno operacijo Prvi izziv 2014 in s spremembo OP RČV uvrstili možnost izvajanja finančnih instrumentov. Najprej smo začeli izvajanje le-teh na 4. razvojni prioriteti, kasneje v letu 2016 smo se zaradi slabše realizacije odločili še za retroaktivno potrditev operacije, ki se je prav tako izvajala v okviru PIFI, vendar v okviru integralnih sredstev, je pa sledila ciljem tudi 1. razvojne prioritete OP RČV. To operacijo smo zaradi optimizacije črpanja na ravni OP RČV v začetku leta 2017 še povečali.

5.1.2 Informacije o fizičnih dosežkih operativnega programa

Operativni program je sofinanciral posamezne operacije. Posamezen izbor operacij je povezan z doseganjem ciljev ustrezne razvojne prioritete OP RČV in je opredeljen v Uredbi o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007–2013 (v nadaljevanju Uredba) ter podrobneje v Navodilih organa upravljanja za načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja kohezijske politike v programskem obdobju 2007 – 2013. Skladno z navedeno Uredbo sta bila v programskem obdobju 2007 -2013 uporabljena dva načina za izbor operacij: (a) javni razpis za izbor operacij in (b) neposredna potrditev operacij (projekt/skupina projektov/program).

Javne razpise za izbor operacij so izvajali neposredni proračunski uporabniki v vlogi posredniških teles ali agenti, ki so jim posredniška telesa prenesla v izvajanje določene naloge na ravni instrumenta. Vsak javni razpis/poziv razpis je pred objavo v Uradnem listu RS potrdil Organ upravljanja. V skladu z Uredbo sta bila uporabljena dva postopka za pripravo, prijavo in potrditev neposredne potrditve operacije in sicer postopek za pripravo, prijavo in potrditev instrumenta neposredna potrditev operacije, ko je neposredni proračunski uporabnik v vlogi posredniškega telesa ter postopek za pripravo, prijavo in potrditev instrumenta neposredna potrditev operacije, ko je neposredni proračunski uporabnik v vlogi upravičenca. Organ upravljanja je za vsako neposredno potrditev operacije izdal Odločbo o dodelitvi sredstev. V nadaljevanju je v tabeli podan pregled vrednosti doseženih kazalnikov operativnega programa in ključnih kazalnikov na ravni razvojnih prioritet. Podrobnejše obrazložitve dosežkov na ravni razvojnih prioritet so podane v poglavju 5.3.

Tabela 5: Kazalniki na ravni OP RČV

Cilji OP razvoja človeških virov		Izhodiščno stanje	Cilj konec obdobja	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015
OP1	Število vključenih oseb v aktivnosti OP ESS (RČV) ⁷	0	270.000	758.572	90.844	849.416
OP2	Delež odraslih, vključenih v vseživljenjsko učenje (pop. 25-64 let po anketi) ⁸	15,30%	20,70%	11,90%	11,80%	11,80%
OP3	Delež raziskovalcev v gospodarstvu med vsemi raziskovalci	41%	50%	53%	53% ⁹	53%
core 1	Število novoustvarjenih bruto delovnih mest ¹⁰	0	22.300	42.773,5	9	42.782,5
OP5	Stopnja delovne aktivnosti za skupino 15-24 let ¹¹	35,30%	38,00%	33,70%	29,70%	29,70%
OP6	Stopnja delovne aktivnosti za skupino 55-64 let	33,50%	43,50%	38,40%	36,50%	36,50%
OP7	Povečati povprečno stopnjo zaposlenosti po anketi delovne sile v štirih regijah z najnižjo stopnjo	51,90%	53,90%	49,80%	49,80%	49,80%
OP8	Koeficient variacije regionalne brezposelnosti	30,70%	26%	35,90%	35,90%	35,90%
OP9	Zmanjšanje razlike med stopnjo registrirane brezposelnosti moških in žensk ¹²	3,6 odstotne točke	-10% (3,2 o.t.)	2,3 o.t.	2,1 o.t.	2,1 o.t.

Cilj vključenih oseb smo presegli že v letu 2011, število novih vključitev v aktivnosti OP RČV pa je še raslo **in do konca 2015 je bilo vključenih že 849.416 oseb (podatki na osnovi spremljanja po Prilogi 23), od tega je bilo skoraj 60 % žensk.** Podatki o številu vključitev sicer **ne preprečujejo dvojnega štetja v primerih, ko je en udeleženec bil udeležen v več operacijah.** Organ upravljanja sklepa, da je število toliko preseženo tudi zaradi skromnega načrtovanja, v katerega so se štele zgolj očitne neposredne vključitve (npr. subvencije za zaposlitev ipd.). Ker so ukrepi predstavljali na veliko področjih novost, se je podcenjevalo njihovo razsežnost. Velik del h končnemu številu prispevajo tudi ukrepi iz 3. razvojne prioritete, kjer so (ne)posredni udeleženci učenci in dijaki ter študenti. Največ novih vključitev je v okviru 2. RP. Vključenost v vseživljenjsko učenje je precej višja kot v povprečju v EU, se pa zadnja leta

⁷ Seštevek po prilogi iz spremljanja po prilogi 23

⁸ Vir: MDDSZ

⁹ Gre za statistični kazalnik, ki se ga ne meri vsako leto oziroma podatki prihajajo z zamikom.

¹⁰ Seštevek iz PU 1.3, 1.4, 2.1, 4.1 ter 4.3.

¹¹ Vir: SURS

¹² Vir: MDDSZ

zmanjšuje. Vključenost odraslih (v starosti 25–64 let) v vseživljenjsko učenje je v letu 2015 znašala 11,8% in je presegala povprečje EU (10,7%). V primerjavi z EU sta očitna predvsem nižja vključenost starejših (55–64 let) in manj izobraženih v vseživljenjsko učenje. UMAR ocenjuje, da je na nižjo vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje med krizo vplivalo zmanjšanje finančnih možnosti odraslih in delodajalcev za izobraževanje ter v zadnjih letih zmanjšanje javnih sredstev za izobraževanje odraslih. Za kazalnik »Delež raziskovalcev v gospodarstvu med vsemi raziskovalci« podatek velja za leto 2013 in je relativno ugoden. Če bi se upošteval podatek o tehničnem osebju, ki je zaposlen v gospodarstvu, bi bila številka še višja.

Vrednost kazalnika »Stopnja delovne aktivnosti za skupino 15-24 let« je 29,7 % in se slabša. Podatek se približuje izhodiščni vrednosti. Še vedno pa je oddaljeno za dosego cilja delovne aktivnosti pri mladih, saj so spremenjene gospodarske okoliščine najbolj prizadele prav to skupino. Kazalnik »Stopnja delovne aktivnosti za skupino 55-64 let« je v letu 2014 dosegel 36,5% in prav tako zaostaja v doseganju cilja. Podatke za kazalnik »Povečati povprečno stopnjo zaposlenosti po anketi delovne sile v štirih regijah z najnižjo stopnjo« ni mogoče pridobiti in tudi ni znano kdaj bodo na voljo.

Za kazalnik »Koefficient variacije regionalne brezposelnosti«, podatki v taki obliki niso na voljo. Po podatkih UMAR se sedaj uporablja mero absolutne razpršenosti, s katero se meri regionalne razlike v stopnji brezposelnosti. Regionalne razlike so se od leta 2008 zmanjševale, vendar to ne odraža realne slike brezposelnosti, ki sicer ni ugodna. Razlike med regijami v ostalih stopnjah registrirane brezposelnosti (žensk, mladih, dolgotrajno brezposelnih) so se v zadnjih letih zmanjševale. Potrebno je biti pozoren pri interpretaciji in upoštevati, da kazalnik nakazuje samo relativne razlike med regijami, kjer kazalnik sicer kaže pozitiven trend, vendar ni nujno, da odraža realno sliko. Podatki kažejo na to, da v vseh regijah največje breme nosijo mladi. V letu 2015 se je glede na leto 2014 v vseh regijah povečal delež mladih do 29 leta starosti, ki so brezposelni z najmanj višjo izobrazbo.

Kazalnik »Stopnja registrirane brezposelnosti med ženskami in moškimi« 2,1 o.t. kaže na ugodnejšo sliko v primerjavi z letom 2014 ko je podatek znašal 2,3 o.t. Na začetku krize se je brezposelnost bolj povišala med moškimi kot med ženkami zlasti zaradi prizadetosti gradbeništva in predelovalnih dejavnosti.

Kazalnik »Število novo ustvarjenih bruto delovnih mest« je bil že presežen. Skupaj je bilo ustvarjenih več kot 42.000 bruto delovnih mest. Presežki so se pojavili na vseh razvojnih prioritetah, k temu pa je pripomoglo tudi prilagajanje instrumentov zaradi ekonomsko-socialne krize (več prehodov iz brezposelnosti v podjetništvo, oblikovanje novih oblik podjetništva kot npr. socialno podjetništvo...).

5.1.3 Finančne informacije za operativni program

Tabela 6: OP RČV – finančni podatki

OP RČV		stanje na dan 29.03.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	755.699.370	-
	SLO del	133.358.718	-
	EU in SLO del	889.058.088	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		765.643.876,38	101,32
Javni upravičeni izdatki		900.757.507,54	101,32
Celotni upravičeni izdatki		959.830.421,40	

V okviru OP RČV je bilo v obdobju od 1.1.2007 do 29.03.2017 certificiranih 101,32% sredstev glede na pravico porabe.

Tabela 7: Finančne informacije od 1.1.2007 do 29.3.2017 – kumulativno (vsi finančni podatki so izraženi v EUR)¹³

Sklad	Financiranje operativnega programa skupaj	Osnova za izračun prispevka Unije	Skupni znesek potrjeno upravičenih izdatkov, ki jih plačajo upravičenci	Ustrezni javni prispevek	Stopnja izvajanja	Stopnja certificiranih izdatkov v %
	(Unija in države članice)	(javni strošek)			v %	
	a	b	c	d	e=d/a	f=c/a
1. RP	296.605.842,00	p	364.811.119,55	305.887.188,09	103,13 %	123,00%
od tega izdatki v zvezi z ESRR			128.703,73	128.703,73		
2. RP	164.727.857,00	P	170.629.977,52	170.629.977,52	103,58 %	103,58%
od tega izdatki v zvezi z ESRR			499.974,05	499.974,05		
3. RP	193.719.960,00	P	199.172.286,26	199.172.286,26	102,81 %	102,81%
od tega izdatki v zvezi z ESRR			422.516,77	422.516,77		
4. RP	86.880.609,00	P	77.335.147,54	77.186.165,14	88,84%	89,01%
od tega izdatki v zvezi z ESRR			1.452.410,85	1.452.410,85		
5. RP	114.178.243,00	P	116.118.666,70	116.118.666,70	101,70 %	101,70%
od tega izdatki v zvezi z ESRR			8.006.482,74	8.006.482,74		
6. RP	32.945.577,00	P	31.763.223,83	31.763.223,83	96,41%	96,41%
od tega izdatki v zvezi z ESRR			165.268,97	165.268,97		
Skupaj ESS - OP RČV	889.058.088,00		959.830.421,40	900.757.507,54	101,32 %	107,96%

¹³ Vir: SFC in MF-PO, Spremenjena PRILOGA XVIII iz Uredbe Komisije (EU) št. 832/2010 z dne 17. septembra 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 1828/2006 o pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter Uredbe (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj.

Tabela 8: Dopolnilno financiranje po razvojnih prioritetah:

Sklad	Od skupaj		%
	Certificirani skupaj	Preračun – dopolnilno sofinanciranje ESRR	
1. RP	260.004.108,99	128.703,73	0,05
2. RP	145.035.480,42	499.974,05	0,35
3. RP	169.296.442,27	422.516,77	0,25
4. RP	65.608.239,72	1.452.410,85	2,21
5. RP	98.700.866,13	8.006.482,74	8,11
6. RP	26.998.738,85	165.268,97	0,61
Skupaj ESS - OP RČV	765.643.876,38	10.675.357,11	1,39

5.1.4 Informacije o razčlenitvi uporabe skladov

Pomoč, ki jo je v obdobju 2007-2013 sofinanciral ESS, se je osredotočala na prednostne naloge EU glede krepitve konkurenčnosti in ustvarjanja delovnih mest, vključno z izpolnjevanjem ciljev Integriranih smernic za rast in zaposlovanje za obdobje 2005–2008. Slovenija naj bi v OP RČV do konca programskega obdobja indikativno namenila 85% izdatkov za doseganje lizbonskih ciljev na ravni RP. Na osnovi instrumentov: javni razpis za izbor operacij in neposredna potrditev operacij je Slovenija v obdobju 2007-2013 izvajanja OP namenila sredstva prednostnim temam, kot je navedeno v spodnji tabeli, kjer je navedena okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za vsako kombinacijo kategorij v obdobju 2007-2013 kumulativno:

Tabela 9: Kumulativna razčlenitev dodelitve prispevka Skupnosti po kategorijah

Razsežnost 1	Razsežnost 2	Razsežnost 3	Razsežnost 4	Razsežnost 5	Skupaj
Prednostna tema	Oblika financiranja	Ozemlje			
13	01	1	17	SI0	29.844.373,23
13	01	5	17	SI0	29.844.373,23
62	01	1	18	SI0	17.123.223,42
62	01	5	18	SI0	17.123.223,42
62	02	1	15	SI0	10.956.017,14
62	02	5	15	SI0	10.956.017,14
65	01	1	17	SI0	9.405.371,83
65	01	5	17	SI0	9.405.371,83
66	01	1	22	SI0	89.778.757,12
66	01	5	22	SI0	89.778.757,13
68	01	1	20	SI0	35.396.671,42
68	01	5	20	SI0	35.396.671,42
69	01	1	20	SI0	383.735,65
69	01	5	20	SI0	383.735,65
71	01	1	20	SI0	20.189.146,26

71	01	5	20	SI0	20.189.146,27
72	01	1	18	SI0	61.936.050,64
72	01	5	18	SI0	61.936.050,65
73	01	1	18	SI0	36.883.538,86
73	01	5	18	SI0	36.883.538,86
74	01	1	22	SI0	45.638.804,47
74	01	5	22	SI0	45.638.804,48
80	01	1	20	SI0	1.603.891,68
80	01	5	20	SI0	1.603.891,68
81	01	1	17	SI0	10.182.987,03
81	01	5	17	SI0	10.182.987,03
85	01	1	0	SI0	12.351.923,02
85	01	5	0	SI0	12.351.923,03
86	01	1	0	SI0	1.147.446,40
86	01	5	0	SI0	1.147.446,40
Skupaj					765.643.876,38

Glede oblike financiranja so sredstva v obdobju 2007-2013 nepovratna in povratna pomoč. Skupno smo za povratno obliko financiranja namenili 21.930.000 EUR.

Izhajajoč iz poglavja »Strategija za razvoj« OP RČV, kjer je opredeljeno, da so Lizbonskim ciljem v celoti namenjene RP od ena do štiri, v sklopu 5. RP pa tudi prednostna usmeritev 5.2. (Reforma institucij na trgu dela), so zgoraj navedene prednostne teme v celoti namenjene Lizbonskim ciljem. V obdobju 2007-2015 je Slovenija namenila za Lizbonske cilje skupaj 654.615.162,35 EUR, kar predstavlja 85%.

V spodnji tabeli so prikazane vrednosti sredstev (samo EU del), ki so bila namenjena **Lizbonskim ciljem po RP**.

Tabela 10: Okvirna razčlenitev prispevka Skupnosti za Lizbonske cilje po RP

Razvojna prioriteta	Skupaj 1.1. 2007- 29.3.2017
1. RP: Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti	256.796.325,63
2. RP: Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih	145.035.480,42
3. RP: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja	169.296.442,27
4. RP: Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti	64.809.275,94
5. RP: Institucionalna in administrativna usposobljenost	18.677.638,09
SKUPAJ	654.615.162,35

5.1.5 Pomoč ciljnim skupinam

OU je glede na sprejeta Navodila za spremljanje priloge XXIII Uredbe št. 1828/2006 (ES) o izvajanju Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 spremljal vključevanje udeležencev v aktivnosti ESS.

Tabela 11: Pomoč ciljnim skupinam na ravni OP RČV¹⁴

OP RČV SKUPAJ	Skupaj 2007-2014	SKUPAJ 2015	Skupaj 2007-2015			
Moški	304.706	39.091	343.797			
Ženske	453.866	51.756	505.622			
Skupaj	758.572	90.844	849.416			
Status na trgu dela	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007- 2015
Zaposleni (vključno s samozaposlenimi)	390.488	23.343	413.831	230.820	12.038	242.858
Samozaposleni	22.672	602	23.274	9.291	292	9.583
Brezposelne osebe (vključno z dolgotrajno brezposelnimi)	191.299	49.114	240.413	106.601	27.793	134.394
Dolgotrajno brezposelne osebe	62.456	14.683	77.139	32.977	8.369	41.346
Nedejavne osebe	176.785	18.387	195.172	116.445	11.925	128.370
Nedejavne osebe, ki se izobražujejo ali usposablajo	101.881	14.142	116.023	59.215	8.640	67.855
Udeleženci po starosti	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007- 2015
Mladi (15- 24 let)	151.469	25.229	176.698	63.661	13.470	77.131
Starejši delavci (55 – 64 let)	87.488	5.670	93.158	55.435	2.730	58.165
Udeleženci po ranljivih skupinah	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007- 2015
Pripadniki manjšin	8.578	1.318	9.896	5.419	706	6.125
Migranti	6.960	1.267	8.227	4.197	259	4.456
Invalidne osebe						

¹⁴ Zaradi usklajevanja kazalnika »Število prejemnikov iz ukrepov stipendijske sheme« se je le-ta popravil v tabeli Fizični dosežki 1 RP, ker pa so bile osebe dejansko poročane po prilogi 23 za vsa pretekla leta, jih tu nismo zmanjšali.

	17.644	2.492	20.136	10.043	1.214	11.257
Druge prikrajšane skupine	45.340	8.251	53.591	28.482	4.487	32.969
Udeleženci po šolski izobrazbi	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
ISCED 1. in 2. stopnja	148.096	19.752	167.848	78.045	8.641	86.686
ISCED 3. stopnja	316.249	39.254	355.503	168.907	22.790	191.697
ISCED 4. stopnja	31.322	15.848	47.170	19.710	9.505	29.215
ISCED 5. in 6. stopnja	248.729	15.945	264.674	156.580	10.780	167.360

Vir: Poročila ministrstev, obdobje do 31.12.2015

Do 31.12.2015 je bilo vključenih skupaj 849.416 oseb, od katerih je bilo 343.797 moških (40,5 %) in 505.622 žensk (59,5 %). OU meni, da je razlogov za večjo vključenost žensk več: na eni strani je precej ukrepov namenjenih področjem javne uprave in šolstva, kjer je tradicionalno zaposlenih več žensk, na drugi strani pa gre tudi praviloma za ranljivejšo skupino na trgu dela (npr. večja brezposelnost). Po statusu na trgu dela je bilo 413.831 zaposlenih (med njimi 23.247 samozaposlenih) in 240.413 brezposelnih. Mladih v starostnem obdobju do 24 let je bilo 176.698 in starejših od 55 let skupaj 93.158. V tem času je bilo v aktivnosti vključenih tudi 20.136 invalidov (ki so bili vključeni v PU 1.2, 1.4, 2. RP, PU 4.1 in 4.3), 8.227 migrantov, 9.896 pripadnikov narodnostnih in etničnih manjšin ter 53.591 pripadnikov drugih ranljivih skupin. Največ vključenih oseb je imelo 3. stopnjo ter 5. in 6. stopnjo ISCED izobrazbe.

5.1.6 Povrnjena ali ponovno uporabljena pomoč

Posredniška telesa so pomoč, ki je bila preklicana na podlagi členov 57 in 98(2) Uredbe (ES) št. 1083/2006 ponovno uporabila za druge operacije. V praksi se je ponovna uporaba izvedla na način, da so se sredstva, ki so bila preklicana ponovno razpisala z javnim razpisom oz. so bila porabljena za sofinanciranje novih operacij, ki so bile potrjene neposredno. Na ta način se je zagotovilo, da sredstva niso bila porabljena za projekte, ki so bili predmet popravkov.

V obdobju 2007-2015 je bila pomoč preklicana predvsem zaradi ugotovitev sistemskih revizij in nepravilnosti pri izvajanju posameznih operacij.

Sistemski korekciji, katerih preklicana pomoč je bila ponovno uporabljena:

- 2% sistemska korekcija v okviru 1. razvojne prioritete; korekcija se je nanašala na instrumente Mladi raziskovalci iz gospodarstva - generacije 2007, 2008 in 2009; ugotovljena na podlagi kontrole Kontrolne enote OU. Višina korekcije je znašala okvirno 0,6 mio EUR.

Korekcija je bila izvedena na 1. razvojni prioriteti in je bila tam tudi ponovno uporabljena v okviru novih instrumentov. V praksi se je ponovna uporaba izvedla na način, da so se sredstva, ki so bila preklicana ponovno razpisala z javnim razpisom oz. so bila porabljena za sofinanciranje novih operacij, ki so bile potrjene neposredno. Na ta način se je zagotovilo, da sredstva niso bila porabljena za projekte, ki so bili predmet popravkov.

5.1.7 *Kakovostna analiza*

5.1.7.1 Opis ukrepov v skladu z 10. Členom Uredbe (ES) št. 1081/2006

Opis ukrepov v zvezi z uresničevanjem načela enakosti spolov

Uresničevanje načela enakosti spolov se je v aktivnostih OP RČV v obdobju 2007-2015 odražal na različne načine.

V 1. RP v večini primerov preko aktivnosti ni mogoče vplivati na spolno strukturo prijaviteljev, zagotovljena pa je enakost med spoloma in nediskriminatornost med osebami, ki se z razpisom lahko sofinancirajo, in med potencialnimi prijavitelji, in sicer glede možnosti prijave, izbora (dostopa) in na vseh stopnjah izvajanja.

V specifičnih aktivnostih se je vidik spola še posebej upošteval, na primer:

- Pri štipendijskih shemah in doktorskem študiju se zagotavlja načelo enakosti med spoloma (tako kot tudi enakosti možnosti), tako da npr. v primeru porodniškega dopusta pogodba miruje in se lahko podaljša obdobje sofinanciranja. Enako velja za uveljavljanje pravice do očetovskega dopusta.
- V javnem povabilu za usposabljanje in izobraževanje zaposlenih so bila ena izmed ciljnih skupin ženske z največ osnovnošolsko izobrazbo. Na ta način se je spodbujalo delodajalce k zavedanju o pomembnosti usposabljanja žensk in še posebej slabše izobraženih.
- V okviru projekta »Posodobitev industrijskih odnosov skozi spodbujanje prenove kolektivnih pogodb« so na delovnem srečanju obravnavali Okvir ukrepov za enakost spolov ter način implementacije te vsebine v izhodišča za sindikalne pogajalce. Potrebno je sprejeti ukrepe za omejevanje neugodnega delovnega časa ter za zagotavljanje enakosti pri pravicah za starše ne glede na spol. Posebno pozornost je potrebno posvetiti tudi področju vrednotenja delovnih mest, ki mora biti nevtralna glede na spol, podjetja pa morajo vzpostaviti mehanizme za spremljanje razlik v plačah na podlagi spola oz. poskrbeti, da do teh razlik ne bo prihajalo. Socialni partnerji bodo morali sprejeti tudi ukrepe za omogočanje enakega dostopa žensk in moških do vodstvenih položajev, ki so nedosegljiva predvsem ženskam. Možnost posebne okvirne kolektivne pogodbe, ki bi urejala samo usklajevanje poklicnega in družinskega življenja kot enega od pomembnih področij za enakost spolov.
- Projektni partnerji pri projektu »Sodelovanje socialnih partnerjev pri povečanju konkurenčnosti delavcev in izboljšanju delovnih pogojev kot osnove konkurenčnosti podjetij« so organizirali seminar »Usklajevanje poklicnega in družinskega življenja ter s tem povezanih pogojev dela«, ki je bil namenjen predstavnikom sindikatov in prav tako predstavnikom delodajalcev. Tema seminarja je bila spoznavanje nove delovno-pravne zakonodaje s področja usklajevanja poklicnega in družinskega življenja ter s tem povezanih pogojev dela s treh vidikov; in sicer z vidika delodajalcev (GZS), z vidika delojemalcev (KSS Pergam) in z vidika nosilca certificiranja za »Družini prijazno podjetje« (Zavod Ekvilib). Nosilec podeljevanja certifikata »Družini prijazno podjetje« je predstavil usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja kot rast organizacijske kulture in razumevanje zaposlenega kot celostnega bitja, kjer je bil poudarek na družbeni odgovornosti podjetij. V nadaljevanju je predstavnica delodajalcev govorila o posluhu delodajalca za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja zaposlenih kot dolgoročni podjetniški naložbi. Predstavniki delojemalcev pa je udeležence seznanil z novo delovno-pravno zakonodajo s področja usklajevanja poklicnega in družinskega življenja ter s tem povezanih pogojev dela z vidika delojemalcev.

Cilj na ravni vseh operacij v okviru 2. RP je bilo vključiti vsaj 55% žensk. V okviru izvajanja aktivnosti se spremlja spolna struktura, kar pomeni delež vključenih žensk. V postopku izbire izvajalcev projektov zaposlovanja imajo točkovno prednost tisti izvajalci (delodajalci), ki imajo delovna mesta primerna za zaposlitev invalidov oz. drugih funkcionalno oviranih oseb ter žensk. V aktivnosti je bilo v obdobju 2008 – 2015 vključenih skoraj 53,3% žensk, kar je nekaj manj od načrtovanega.

Pri izvajanju aktivnosti, ki jih je sofinanciralo MIZŠ na PU 3.1 in 3.2 je bila pri izvajanju vseh konkretnih aktivnosti ponujena enaka možnost sodelovanja oz. dostopa (tako prijaviteljem kot tudi izvajalcem). Pri izvajanju aktivnosti na PU 3.3, je bilo, v okviru objavljenih JR, zagotavljanje načela enakosti spolov ter enakih možnosti sestavni del razpisnega postopka oz. enega izmed meril za ocenjevanje vlog, prispelih na razpis, zato so bili vsi projekti že ob prijavi preverjeni in ocenjeni tudi z vidika stopnje prispevka projekta k zagotavljanju enakih možnosti.

Pri izvajanju ukrepov v okviru 4. RP je bila posebna pozornost usmerjena k spodbujanju enakosti spolov oz. zagotavljanju enakih možnosti za predstavnike obeh spolov v sofinanciranih aktivnostih. V okviru vseh instrumentov je število vključenih žensk več kot 50 % vseh vključenih oseb, skupno pa se je v letu 2015 v vse ukrepe v okviru PU 4.1. vključilo 6.324 žensk, še posebej zaradi projekta Opolnomočenje ranljivih skupin preko informatorjev na centrih za socialno delo Slovenije.

Projekt »Družini prijazno podjetje« je prispeval k širšemu zavedanju pomena usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja in pozitivno vpliva na zmanjševanje diskriminacije pri zaposlovanju ter krepitvi koncepta enakih možnosti. O pomenu enakih možnosti so zaposleni ozaveščali na različnih okroglih mizah tako v Sloveniji kot v tujini. Tako je bila ob mednarodnem dnevu žensk organizirana okrogla miza predstavništva Evropskega parlamenta v Sloveniji, kjer sta sodelovala tudi predstavnika dveh podjetij, ki imata certifikat Družini prijazno podjetje.

Na pomen uresničevanja načela enakih možnosti so vplivali tudi različni projekti, ki so bili izbrani na javnem razpisu za spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela ter tudi projekti izbrani na Javnem razpisu za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva I. in II. Še posebej velja izpostaviti projekt "Dan za punce", ki je naslavljal mlada dekleta in jih spodbujal pri odločitvi za nadaljnje šolanje v pretežno "moške" poklice, nadalje projekt "Sipa", ki je mladim družinam omogočal lažje družinsko in poklicno udejstvovanje ter projekt Use re-use, ki je zaposloval ženske na pretežno moških delovnih mestih.

Pri izvajanju aktivnosti, ki jih je sofinanciralo MIZŠ na PU 4.2 in 4.3 (ter MK na 4.3), je pri izvajanju vseh konkretnih aktivnosti ponujena enaka možnost sodelovanja oz. dostopa (tako prijaviteljem kot tudi izvajalcem).

V okviru prednostne usmeritve 5.1 in 5.4 so se izvajali ukrepi sistemske narave preko javnih naročil. Vpliv na enakost med spoloma je nevtralen.

V okviru PU 5.2 in 5.3 je upoštevano načelo enakosti spolov zgolj na način, da je obema spoloma ponujena enaka možnost sodelovanja oz. dostopa do sofinanciranih aktivnosti.

Opis ukrepov za sodelovanje migrantov pri zaposlovanju in krepitev njihove socialne integracije

Posebni ukrepi za sodelovanje migrantov pri zaposlovanju in krepitev njihove socialne integracije glede na predvidene dejavnosti kot so opredeljene v operativnem programu razvoja človeških virov niso bili predvideni. Sofinancirane aktivnosti niso eksplicitno namenjene zaposlovanju migrantom, ga pa ne izključujejo. V aktivnosti so bili vključeni tudi tujci, ki so se zaposlili v slovenskih podjetjih, vendar so

morali zadoščati razpisnim pogojem. Predstavniki ESS sicer sodelujemo v Nadzornem odboru skladov na tem področju, ki ga vodi MNZ.

V okviru PU 3.1

Izboljšanje usposobljenosti strokovnih delavcev za uspešnejše vključevanje učencev in dijakov priseljencev v vzgojo in izobraževanje katerega namen je prav tako učinkovitejše vključevanje otrok priseljencev v vzgojo in izobraževanje. Izbrane aktivnosti niso del rednega izobraževalnega programa osnovne šole in niso financirane iz javnih sredstev. S spodbujanjem teh programov imajo šole možnost, da se posvetijo vzgojno izobraževalnim potrebam otrok priseljencev, sodelovanju z njihovimi družinami in lokalnim okoljem ter tako spodbudijo prostočasne in počitniške dejavnosti, katerih namen je doseganje večje sporazumevalne zmožnosti v slovenščini.

V okviru PU 4.2

Cilj javnega razpisa SKDTJ – Razvoj učnih gradiv na področju slovenščine kot drugega/tujega jezika skozi izvedbo tečajev za različne ciljne skupine in seminarjev za njihove izvajalce, je bil pripraviti kakovostno in urejeno učno gradivo, s pomočjo katerega bi se učenci in dijaki učinkoviteje učili slovenščino. Izvajanje dejavnosti v okviru instrumenta je bilo usmerjeno v pridobivanje večje sporazumevalne zmožnosti ciljne populacije. Izvedli so pilotski seminar za učitelje, intenzivni tečaj za učence in dijake priseljence; pripravili so učbenik in delovni zvezek Čas za slovenščino 2, učbeniško gradivo Čas za slovenščino in Križ kraž; pripravljeno je bilo zvočno gradivo za učbenike; postavili pa so tudi računalniški portal.

V okviru PU 4.1

Nekateri projekti so bili posebej usmerjeni v izboljšanje položaja migrantov.

Zaposleni v okviru projekta »Info točka«, so migrantom in njihovim družinskim članom posredovali najrazličnejše informacije o trgu dela, pravicah in možnostih zaposlovanja, z namenom lažjega vključevanja na slovenski trg dela. V sodelovanju z Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije so izvajali tudi zagovorništvo migrantov. Sodelavci Info točke so z ACS sodelovali pri izvedbi programa Usposabljanje učiteljev za program Začetna integracija priseljencev, ki je bil namenjen učiteljem slovenščine in jih hkrati motivirali za prijavo na usposabljanjih za prostovoljski program ZRSZ.

V projektu "Integracijski paket" je bil oblikovan enotni izobraževalni program za koordinatorja zagovornikov in zagovornike pravic migrantov, prosilcev za azil ter beguncev. Zagovorniki pravic migrantov so posredniki pridobljenega znanja med strokovnjaki iz različnih področij s področja pravic ekonomskih migrantov do neposrednih ciljnih skupin, ki so izvajali svetovanje preko brezplačne telefonske številke in spletne strani projekta, prav tako pa so informirali osebe na terenu, preko ozaveščanja s področja pravic migrantov neposredno do ciljne skupine (svetovanje, zagovorništvo in psihosocialna pomoč). V okviru projekta so zagovorništvo izvajali z obiski delavskih domov in drugih nastanitvenih objektov ter delovišč po vseh slovenskih mestih, večkrat pa so obiskovali tudi postajališča na slovenskem avtocestnem križu ter druga postajališča in parkirišča.

Projekt Skuhna je približal kulturo in kuhinjo številnih držav preko kuharskih tečajev in gostilne, kjer so obiskovalci lahko poskušali najrazličnejše jedi in se spoznavali z migranti. Restavracija "Skuhna", je predstavljala center dogajanja številnih medkulturnih dejavnosti (kuharski tečaji, zabavni večeri, okrogle mize, delavnice za otroke, filmski večeri,...). Na inovativen način je potekala socialna interakcija med ranljivo ciljno skupino migrantov in beguncev ter večinskim prebivalstvom. Tako so bili razbiti stereotipi in predsodki, ki jih imajo ljudje iz ranljivih ciljnih skupin in večinski prebivalci Slovenije drug o drugem, obenem pa je bil dosežen družbeno koristen cilj - strpna družba.

Pri projektu »Opolnomočenje ranljivih skupin preko informatorjev na Centrih za socialno delo Slovenije« informatorji zagotavljajo učinkovitejšo integracijo ranljivih skupin v različne programe aktivacije, usposabljanja, izobraževanja in končno tudi vrnitev na trg dela. Osredotočeni so na pomoč in podporo posebej ranljivim skupinam (pripadnikom manjšin, migrantom, invalidnim osebam in drugim prikrajšanim osebam). S strokovno pomočjo so neposredno prispevali k opolnomočenju socialno izključenih in h krepitvi njihove vključenosti v družbo.

V okviru PU 4.3

Predmet vseh petih javnih razpisov za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podporo njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada je bilo sofinanciranje razvojnih, inovativnih in trajnostno naravnanih projektov, ki so namenjeni krepitvi usposobljenosti in dvigu zaposljivosti ranljivih skupin, med njimi tudi pripadniki migrantov.

Vsebinsko so bile načrtovane aktivnosti namenjene:

- usposabljanju pripadnikov ranljivih skupin na področju kulture z namenom dviga njihove zaposljivosti ali/in
- usposabljanju posameznikov v podpornih institucijah, ki skrbijo za kulturno dejavnost ranljivih skupin oziroma njihovih pripadnikov, ali/in
- krepitvi zaposljivosti pripadnikov ranljivih skupin na področju kulture z ustvarjanjem novih delovnih mest in/ali
- krepitvi zaposljivosti posameznikov v podpornih institucijah, ki skrbijo za kulturno dejavnost ranljivih skupin oziroma njihovih pripadnikov z ustvarjanjem novih delovnih mest.

V okviru prvih petih javnih razpisov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpori njihovi socialni vključenosti v okviru ESS je bilo v različnih letih podprtih 105 projektov, ki so spodbujali:

- zaposlovanje pripadnikov ranljivih skupin ter posameznikov v podpornih institucijah, ki skrbijo za kulturno dejavnost ranljivih skupin oziroma njihovih pripadnikov v okviru česar je bilo do konca leta 2015 zabeleženih 60 zaposlitev (med njimi tudi nekaterih migrantov),
- usposabljanje pripadnikov iz ranljivih ciljnih skupin, v okviru česar je bilo do konca leta 2015 zabeleženih 701 vključitev migrantov – od tega 329 žensk.

V okviru PU 5.2 so bile aktivnosti usmerjene v izboljšanje in posodobljenje delovanja institucij na trgu dela, ki nudijo neposredno podporo vsem ranljivim skupinam na trgu dela, med njimi tudi migrantom. V okviru nekaterih operacij so bile izvedene nekatere aktivnosti, ki so prispevale k izboljšanju dela z migranti. Za dvig kompetenc medkulturnega sodelovanja in lažje socialne integracije migrantov je »Izobraževalni center ZRSZ« usposobil sodelavce Službe za zaposlovanje tujcev. Delavnice so bile namenjene pridobivanju novih veščin za bolj učinkovito vzpostavitev stikov s temi strankami, prepoznavanju neprimernih čustvenih odzivov pri delu s strankami in samoopazovanju miselnega toka. V okviru projekta Uvedba elektronskega dokumentacijskega sistema v ZRSZ, so bili v sklopu vzpostavljanja sistema za upravljanje poslovnih procesov, pripravljeni in usklajeni modeli izrisa procesov za zaposlovanje tujcev. Izdelan je bil model procesov »Zaposlovanje tujcev«.

Opis ukrepov za krepitev vključevanja v zaposlitev in izboljšanje socialnega vključevanja manjšin

Posebni ukrepi za krepitev vključevanja manjšin v OPju glede na predvidene dejavnosti, kot so opredeljene v operativnem programu razvoja človeških virov, niso smiselni. Sofinancirane aktivnosti niso eksplicitno namenjene zaposlovanju manjšin, ga pa ne izključujejo. Predstavniki manjšin so morali, tako

kot ostali, zadoščati ostalim pogojem za vključitev. Vseeno pa velja izpostaviti nekatere instrumente, ki so se še posebej približali manjšinam.

- Instrumenta Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev pri jezikih manjšin v italijanskih šolah v Sloveniji in slovenskih oz. dvojezičnih šolah v Italiji in Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jeziku manjšin v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih zavodih Prekmurja in Porabja, katerih nosilca sta Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti in Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost. Namen programa za italijansko narodno manjšino je a) spoznavanje drugačnih izobraževalnih programov in medsebojna obogatitev učiteljev; b) usposabljanje učiteljev za inovativno, zahtevam sodobnega časa prilagojeno poučevanje strokovnih predmetov; c) izpopolnjevanje znanja učnega jezika, predvsem osredotočena na ustrezno terminologijo v italijanskem/slovenskem jeziku; d) izpopolnjevanje znanja učnih tematik v italijanskem/slovenskem jeziku; e) dvig kakovosti izobraževanja za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov za različne predmete; f) dvig ravni kakovosti poučevanja učiteljev v razredu s pomočjo modernih, učnih, didaktičnih pripomočkov ter aplikacij s pomočjo računalniku; g) vključevanje obstoječe rešitve in dobre prakse, podatkovne zbirke, integriranje v obstoječ sistem vzgoje in izobraževanja ter posledično pismenosti in dvig konkurenčnosti znanja naših otrok. Instrument namenjen madžarski narodni skupnosti je namenjen dvigu jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jeziku manjšin v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih organizacijah Prekmurja in Porabja, s tem povezano pa tudi dvig konkurenčnosti znanja otrok, ki obiskujejo dvojezične vzgojno-izobraževalne ustanove. Posredni cilj je izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja, predvsem poučevanja madžarskega in slovenskega jezika kot jezika manjšin v Prekmurju in Porabju.
- Instrument Izboljšanje usposobljenosti strokovnih delavcev za uspešnejše vključevanje učencev in dijakov priseljencev v vzgojo in izobraževanje, katerega cilje je izboljšanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju za uspešnejše vključevanje učencev in dijakov priseljencev v vzgojo in izobraževanje.
- Instrument Skupaj do znanja - Uresničevanje ciljev strategije vzgoje in izobraževanja Romov v RS, katerega namen je povečati vključevanje romskih otrok v različne oblike predšolskih programov, večja uspešnost romskih otrok v vzgojno izobraževalnem sistemu, zmanjševanje osipa in opuščanja izobraževanja med romskimi otroci, z različnimi aktivnostmi v romska naselja privabiti lokalno prebivalstvo, občinske funkcionarje in šolnike ter zmanjševanje predsodkov in stereotipov med strokovnimi delavci v šolah in vrtcih.
- V okviru PU 4.1. je večina projektov usmerjenih v izboljšanje položaja in večjo socialno vključenost ter možnosti zaposlitve prikrajšanih skupin na trgu dela, med katere spadajo tudi manjšine. Še posebej pa je potrebno izpostaviti: V okviru instrumenta JR za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva II je združenje EPEKA in Romsko društvo Romano Pralipe opravilo najpomembnejšo nalogo in je odprlo Romsko restavracijo - Romani kafenava. Romani kafenava je temeljila na izboljšanju socialnega vključevanja manjšin – pripadnikov romske etnične manjšine. Zaposleni so v okviru izvajanja projektov pridobili številne izkušnje tako na področju dela kot tudi drugje: komunikacija, psihologija, krepitve socialne mreže, itd. Celotna romska skupnost, tako v EU, kot v Sloveniji se je dejansko opolnomočila preko pozitivnega primera dobre prakse socialnega podjetništva Romani kafenava. Kot najpomembnejši pozitiven premik pa je potrebno izpostaviti, da se je spremenila percepcija večinskega prebivalstva do romske skupnosti v mestu, saj so številni obiskovalci, ki so imeli zaradi različnih (ne)izkušenj spremenili mnenje do romske manjšine.

- Instrument Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje v okviru 4.2, katerega namen je delovanje romskega pomočnika v naseljih in šolah, je v obdobju izvajanja aktivnosti prvega javnega razpisa (2008-2010) vključeval romskega pomočnika v šole, ki imajo vključeno večje število romskih učencev pomembno pri pouku ter k povečanju stikov učencev romskih staršev s šolo pripomoglo k večji prisotnosti romskih učencev. Namen aktivnosti v drugem razpisu je nadgraditi kakovost dela romskih pomočnikov to je uspešnejše doseganje standardov znanja romskih učencev v osnovni šoli in njihovo čim večje vključevanje v srednješolsko raven izobraževanja. Tudi projekt »Romano kher-romska hiša« je s svojimi aktivnostmi prispeval k večji socialni vključenosti romske manjšine, izboljšati samopodobo in jih opremiti z znanji za uspešen vstop na trg dela. V projektu je bil vzpostavljen profil t.i. »zaposlitvenega agenta«, ki Romom omogoča informacije, potrebne za vstop na trg dela, pomoč pri iskanju potencialnih delodajalcev, obenem pa tudi stik delodajalcev s to ciljno skupino. Obenem so se v okviru projekta izvajale delavnice za usposabljanje romskih svetnikov, saj je za enakost možnosti na trgu dela ključno predstavljanje romskih interesov in sodelovanje na politični ravni. Tako se je oblikovala mreža med romskimi svetniki, kar je na dolgi rok izboljšalo razmere v romskih naseljih, predvsem z izvedbo socio-ekonomskih projektov. Del projekta se je nanašal na vzpostavitev »romske akademske mreže«, ki omogoča povezavo med študenti Romi, romskimi predstavniki in aktivisti v luči dviga socialnega kapitala romskih predstavnikov.
- »Korenika« Del projekta Eko kmetije je tudi Panonski mozaik, s katerim naj bi zagotovili trajno in povezano predstavitev kulturne dediščine in žive ustvarjalnosti madžarske narodne skupnosti na območju Goriškega.
- Pri projektu »Opolnomočenje ranljivih skupin preko informatorjev na centrih za socialno delo Slovenije« informatorji zagotavljajo učinkovitejšo integracijo ranljivih skupin v različne programe aktivacije, usposabljanja, izobraževanja in končno tudi vrnitev na trg dela. Osredotočeni so na pomoč in podporo posebej ranljivim skupinam (pripadnikom manjšin, migrantom, invalidnim osebam in drugim prikrajšanim osebam). S strokovno pomočjo so neposredno prispevali k opolnomočenju socialno izključenih in h krepitvi njihove vključenosti v družbo.
- Ker imamo v Sloveniji priznani dve narodnostni manjšini, je portal e-uprava (PU 5.1) prilagojen tudi njim. V italijanski in madžarski jezik so prevedene nekatere splošne informacije in več storitev - odvisno od dogovora in aktualnosti za manjšini.

Opis ukrepov za krepitev vključevanja v zaposlovanje in socialno vključenost drugih prikrajšanih skupin, vključno z invalidi

Programi oziroma instrumenti v okviru OP RČV so pripravljeni tako, da aktivnosti za prikrajšane skupine, vključno z invalidi, niso izključujoče. Nekateri instrumenti pa so posebno pozornost namenjali prav vključevanju prikrajšanih skupin, na primer:

V okviru PU 1.2

V okviru programa UIZ je bilo objavljenih pet javnih povabil. V vseh povabilih so bila do višjega odstotka sofinanciranja (dodatnih 10%) upravičena podjetja, ki so v usposabljanja in izobraževanja vključevala prikrajšane delavce, vključno z invalidi. S tovrstnimi spodbudami se med delodajalci poskuša dvigniti zavest o pomenu enakovrednega vključevanja prikrajšanih skupin v izobraževanja in usposabljanja. Z bolj ciljnim dodeljevanjem sredstev prikrajšanim skupinam dvigamo usposobljenost ciljnih skupin ter obenem k večji vključitvi in krepitvi prikrajšanih skupin. Na ta način postajajo tudi prikrajšani delavci bolj konkurenčni na trgu dela, kar jim lahko pomaga pri vključitvi v novo zaposlitev.

V izvajanje aktivnosti kompetenčnih centrov so bila vključena tudi invalidska podjetja. V usposabljanje so se vključevali invalidi in druge prikrajšane ciljne skupine z namenom prilagajanja in zagotavljanja ohranitve delovnih mest za invalide in druge prikrajšane ciljne skupine. Primer podjetja Muflon v KOC papirništvo, invalidi so izpostavili velik občutek vrednosti, ki so ga dobili z vključevanjem v različne tečaje in usposabljanja, saj je največkrat to le izjema.

V okviru PU 4.1

Krepitev socialne vključenosti in zaposlovanja ranljivih ciljnih skupin je glavni cilj vseh projektov in programov, ki se izvajajo v okviru te PU. V okviru vseh operacij je bil glavni namen informiranje, motiviranje, usposabljanje in zaposlovanje prikrajšanih skupin na trgu dela. V informiranje in svetovanje usposabljanje in zaposlovanje so se vključevali invalidi, brezposelne ženske, bivši odvisniki, migranti, Romi, mladi, starejši od 50 let in dolgotrajno brezposelni. Še posebej so bili temu namenjeni projekti socialnega podjetništva, v okviru katerih se je okrepila socialna vključenost ranljivih ciljnih skupin, povečale njihove možnosti na trgu dela ter zmanjšala marginalnost in odrinjenost na rob družbe.

V okviru PU 4.2

Tranzicijski program - program dodatnega usposabljanja odraslih/PDUO - Cirijs Vipava in Tranzicijski program - program dodatnega usposabljanja odraslih/PDUO - Cirijs Kamnik, katerega namen je razviti inovativen tranzicijski model svetovanja in usposabljanja za osebe s posebnimi potrebami za katere je smiselno, da so vključene v sistematičen institucionalni sistem izobraževanja in usposabljanja.

Infrastrukturni in tehnološki potencial za vključevanje otrok s posebnimi potrebami v sistem vzgoje in izobraževanja, ki poskuša odgovoriti na ključni vprašanji: 1. Kako klasificirati primernost objektov za vključevanje posameznih skupin oseb s posebnimi potrebami v redne oblike vzgoje in izobraževanja in 2. Kakšni pripomočki so na voljo za zagotavljanje individualnega razvoja in samostojne mobilnosti otrok s posebnimi potrebami? Kako jih lahko uporabijo starši in skrbniki ter pedagoško in drugo strokovno osebje vzgoje in izobraževanja.

Spodbudno učno okolje za zagotavljanje enakih možnosti v vzgoji in izobraževanju, katerega namen je nadgraditi dobro vzgojno izobraževalno prakso s strokovnimi rešitvami in rezultati dosedanjih mednarodnih in nacionalnih projektov in vključiti nove pristope in pedagoške strategije za delo z otroki s posebnimi potrebami in e-podprto učno okolje v obstoječe uspešne modele in oblike dela.

V okviru PU 4.3

V okviru prvih petih javnih razpisov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru ESS v različnih letih je bilo podprtih 105 projektov, ki so spodbujali:

- zaposlovanje pripadnikov ranljivih skupin ter posameznikov v podpornih institucijah, ki skrbijo za kulturno dejavnost ranljivih skupin oziroma njihovih pripadnikov, v okviru česar je bilo do konca leta 2014 zabeleženih 60 zaposlitev,
- usposabljanje pripadnikov iz ranljivih ciljnih skupin, v okviru česar je bilo do konca leta 2014 zabeleženih 1122 vključitev invalidov, od tega 457 žensk ter 727 vključitev pripadnikov drugih prikrajšanih skupin – od tega 382 žensk.

Pri izvajanju operacije 'Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepih, slabovidnim ter osebam z motnjami branja' je bila vključena Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije. Namen projekta je vzpostavitev in promoviranje mehanizmov in pogojev za celostno informiranost, dostop do kulturnih dobrin in za usposabljanje slepih in slabovidnih kot pogoj za njihovo enakopravno vključevanje v družbo; slepih, slabovidnim ter drugim osebam z motnjami branja

omogočiti dostop do publikacij in informacij v njim prilagojenih tehnikah, dostop do vseh vrst izobraževanj, strokovnega izpopolnjevanja in kulturnega življenja ter omogočiti boljše pogoje za usposabljanje, povečati njihovo zaposljivost ter jim zagotoviti možnosti, ki bodo primerljive s tistimi, ki jih družba nudi drugim državljanom. Cilj projekta je zagotoviti pogoje za delovanje osrednje knjižnice za slepe, slabovidne in osebe z motnjami branja v sistemu knjižnic, ki izvajajo knjižnično dejavnost kot javno službo ter razviti modele usposabljanja in izobraževanja za delo z novo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

V okviru PU 5.1

Portal eUprava je prilagojen ljudem s posebnimi potrebami, saj v celoti upošteva priporočila standarda WCAG 2.0. Tako je prilagojen za slepe in slabovidne uporabnike, uporabnike z disleksijo, gluhe in gluhoneme. Pri uresničevanju teh zahtev je projektna skupina sodelovala z Zvezo društev slepih in slabovidnih ter Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije. Uporabniki imajo možnost spreminjati teme portala, ozadje, velikost in obliko črk, uporabljati posebno tipkovnico za prepoznavo Braillove pisave, gluhi pa imajo na voljo preko 100 posnetkov vsebin, prevedenih v kretni jezik.

V okviru PU 5.2

Ukrepi modernizacije institucij na trgu dela skušajo v prvi vrsti zagotoviti dvig kakovosti storitev za uporabnike, zato vsi ukrepi delno vplivajo tudi na krepitev vključevanja v zaposlovanje in socialno vključenost manjšin in drugih prikrajšanih skupin, vključno z invalidi.

»Kontaktne center« zagotavlja informacije, podporo in pomoč strankam Zavoda prek treh komunikacijskih kanalov – telefon, elektronska pošta in virtualna asistentka IZA. Navedeni kanali so neposredno dostopni, uporabni in prilagojeni invalidnim in drugim ranljivim skupinam med brezposelnimi in iskalci zaposlitve. Brez kakršnihkoli komunikacijskih ovir je telefonski kanal dostopen za slepe in slabovidne osebe z gibalnimi ovirami ter osebe, ki so starejše, nižje izobražene, brez računalniških veščin in socialno prikrajšane brez dostopa do Interneta. Pisna komunikacija s sodelavci kontaktnega centra prek elektronske pošte je prav tako učinkovita za naglušne in gluhoneme. Le-ta prav tako bistveno olajša uporabo spletnih strani in pridobivanje informacij virtualna asistentka IZA, ki je v veliko pomoč tudi vsem, ki so manj vešč uporabe interneta oz. si zaradi slabe funkcionalne pismenosti težko poiščejo ustrezne informacije na spletnih straneh Zavoda. Zaradi vseh teh značilnosti in možnosti, ki jih Zavod nudi prek Kontaktnega centra, je njegova vzpostavitev in integracija v procese informiranja in podpore za stranke bistveno izboljšala dostopnost in učinkovitost komuniciranja z navedenimi ranljivimi skupinami.

Preko projekta »Do boljše kakovosti storitev z več svetovalci zaposlitve« je bila želja doseči dvig kakovosti storitev za uporabnike storitev ZRSZ, z zagotavljanjem ugodnejšega razmerja med številom brezposelnih oseb in posameznim svetovalcem zaposlitve, zagotoviti hitrejši, sodobnejši svetovalni proces ter izboljšati sodelovanje z delodajalci, po drugi strani pa omogočiti zaposlitve mladim, in sicer so prednostno izbrani tisti, ki so v evidenci brezposelnih oseb in/ali evidence iskalcev prve zaposlitve. Posebej pomembna pa je vloga projekta v smislu zagotavljanja storitev Zavoda (ZRSZ) za mlade. Med 45 svetovalci na projektu jih je bilo 28 stalno vključenih v shemo Jamstvo za mlade.

S pomočjo informatorjev na centrih za socialno delo Slovenije so prikrajšanje ciljne skupine dobile strokovno pomoč pri uveljavljanju pravic do socialnih transferjev. S posebnimi usposabljanji, z namenom pridobivanja in krepitev sposobnosti, znanj, veščin in spretnosti, za učinkovitejšo pomoč vlagateljem, je bil posledično prispevek tudi k dvigu kvalitete storitev vseh centrov po Sloveniji.

V okviru PU 5.3

Prednostna usmeritev je namenjena krepitvi nevladnih organizacij in ne krepitvi oziroma vključevanju ranljivih skupin, pri čemer gre za opolnomočenje nevladnih organizacij, ki v velikem delu zagovarjajo prav ranljive ciljne skupine.

Izmed sofinanciranih projektov je bil vključevanju ranljivih skupin namenjen projekt »Mreža za deinstitutionalizacijo – MDI (2014-2015)«, ki je združeval in povezoval NVO s področja socialnega varstva, ki zagovarjajo deinstitutionalizacijo, se z njo ukvarjajo in izvajajo storitve v skupnosti ali jih načrtujejo ter so jim storitve v skupnosti ena glavnih usmeritev, interesov in ciljev. MDI želi odgovoriti na izzive deinstitutionalizacije in odpreti nove možnosti za razvoj storitev v skupnosti. S tem namenom je bila v letu 2015 izdelana tudi [Analiza sistema institucionalnega varstva in možnosti nevladnih organizacij zagotavljati storitve v skupnosti za uresničevanje deinstitutionalizacije v Sloveniji](#).

Tudi v drugih projektih je bilo med cilji opolnomočenje manjših nevladnih organizacij, ki v velikem delu zagovarjajo prav ranljive ciljne skupine. Tako so regionalna stičišča posebno pozornost namenila romskim društvom. V okviru projekta »Regionalno stičišče NVO Pomurja« so bile v letu 2012 za tamkajšnjo živečo romsko skupnost in nevladne organizacije izvedena svetovanja v okviru inkubator NVO-jev. Prav tako je bil, ob podpori regionalnega stičišča kot uspešni projekt na lokalnem razpisu, izbran projekt prijavitelja Romano Pjetaušago – Romsko društvo Kamenci.

Izvajanje inovativnih dejavnosti, vključno s predstavitvijo programov, njihovih rezultatov ter njihovega razširjanja in uveljavljanja

V nadaljevanju so predstavljeni nekateri najbolj inovativni vidiki izbranih prednostnih usmeritev v kontekstu ključnih vsebin oziroma aktivnosti:

V okviru PU 1.2

»Usposabljanje delavcev, ki so napoteni na čakanje na delo«

V okviru instrumenta se je realiziral drugačen, inovativen pristop k preprečevanju odprtega prehoda zaposlenih med brezposelne. Z dvigom nivoja usposobljenosti in izboljšanjem konkurenčnosti tako delavcev kot tudi delodajalcev, smo omejevali negativne učinke gospodarske krize. Instrument je predstavljal dobro prakso na področju varne prožnosti in omogočil zagotavljanje notranje fleksibilnosti podjetij in varnosti zaposlenih nasploh. Večina, kar 90% delavcev, je bila vključena v notranje programe usposabljanj, in sicer z namenom povečevanja večopravnosti ter priučitve za opravljanje dela na drugih delovnih mestih. Najpogostejše vsebine programov usposabljanj delavcev na začasnem čakanju so se navezoval na pridobivanje znanj in veščin s področja proizvodnih procesov, tehnično-tehnološka znanja, znanja za vzdrževanje strojev in naprav ter znanja s področja osebnega razvoja, komunikacije, motivacije ipd. Glede na to, da je od vseh vključenih zaposlitev dokončno izgubilo le 8,4 %, ocenjujemo, da je program pomembno vplival na ohranjanje delovnih mest.

»Kompetenčni centri«:

Namen javnega razpisa je bil podpreti vzpostavitev in delovanje kompetenčnih centrov za razvoj kadrov, pri čemer so kompetenčni centri opredeljeni kot partnerstva med podjetji in drugimi organizacijami v okviru posamezne gospodarske panoge. Panožni konzorciji so definirali kompetenčne profile za poklice in delovna mesta v panogi, za katere se je nato izoblikoval usklajen program usposabljanja. S tem se je zagotovilo kroženje znanja in kompetenc in prenos dobrih praks v okviru panoge.

»Vseživljenjska karierna orientacija: delodajalci in zaposleni«

Sistemi razvoja kadrov so največkrat usmerjeni le na ključne skupine zaposlenih, vodilne delavce in strokovnjake, manj pa vključujejo vse zaposlene. Program VKO za delodajalce in zaposlene je omogočil

podjetjem, ki sama ne razpolagajo z ustreznim kadrom, zunanjo podporo in strokovno pomoč pri razvoju karier njihovih zaposlenih ter s tem večjo dostopnost do različnih informacij, možnosti svetovanja, pomoči pri ugotavljanju posameznikovih sposobnosti ter usposabljanj za pridobivanje veščin vodenja kariere.

Program Podjetno v svet podjetništva je z modelom mentorstva in dodatnega usposabljanja, prilagojenega posameznikom in skupinam, pomagal posameznikom, da razvijajo svoje podjetniške ideje in jih ob strokovnem vodstvu oz. mentorstvu strokovnjakov z izkušnjami iz podjetništva in gospodarstva pripeljejo do realizacije. Pomemben del usposabljanja je raziskava trga, preverjanje poslovne ideje, nadaljnji razvoja in neprestano izboljševanja. Prepoznavanje tržne niše, pasti in prednosti poslovnega okolja in ustrezna priprava poslovnega načrta je za samostojno podjetništvo izjemnega pomena, saj se večina s.p. v prvem letu poslovanja sooča z velikimi težavami, ravno zaradi nepoznavanja poslovnega okolja, tržnega komuniciranja in obveznosti, ki izhajajo iz samostojnega podjetništva. Vzpostavljene vezi z mentorji in med samimi udeleženci programa pa jih spremljajo tudi, ko ustanovijo lastno podjetje, kar je pomembna dodana vrednost programa. Pri delu z udeleženci so bili uporabljeni najsodobnejši podjetniški pristopi, med drugim razvoj poslovne ideje po metodi Business Model Generation (Business Model Canvas)

V okviru PU 1.3

Inovativnost štipendijskih shem je v vzpostavitvi širšega koncepta štipendijskega mreženja, ki naj bi dolgoročno prispeval k večjemu povezovanju trga dela in šolske sfere. Njihov cilj je prvenstveno spodbujati povezovanje med šolajočimi in bodočimi potencialnimi delodajalci, hkrati pa projekt močno vpliva na blaženje regionalnih razlik, predvsem v zagotavljanju ustrezne delovne sile v regijah, ki so izven izobraževalnih središč.

Od leta 2011 je obvezni del aktivnosti tudi izvajanje aktivnosti v okviru informiranja in obveščanja javnosti v obliki sejmskih predstavitev, okroglih miz, delavnic..., v katere so bili vključeni pomembni akterji na področju izobraževanja, zaposlovanja, socialni partnerji, nosilci razvoja in druge strokovne in podporne institucije v regiji.

V okviru PU 1.4

»Sofinanciranje projektov socialnih partnerjev«

Projekti, izbrani na javnem razpisu za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev 2013-2014 pospešujejo uvajanje fleksibilnih oblik dela in med drugim odkrivajo ter iščejo inovativne pristope in produktivnejše oblike organiziranosti dela, ki bi v podjetjih prispevale k boljšim pogojem na delovnem mestu.

»Slovensko ogrodje kvalifikacij«

Izgradnja Slovenskega kvalifikacijskega ogrodja pomeni pomemben premik v definiranju in priznavanju formalno in neformalno pridobljenega znanja ter uveljavljanju tega koncepta na trgu dela. S povezovanjem trga dela in izobraževanja ter vključevanjem aktualnih kvalifikacijskih struktur, je projekt prispeval k zmanjšanju strukturnih neskladij in povečal poklicno mobilnost.

V okviru PU 2.1

»Razvoj storitev in pripomočkov za vseživljenjsko orientacijo«

Projekt predstavlja razvoj novih in nadgradnjo obstoječih storitev VKO za brezposelne osebe in druge iskalce zaposlitve. Razvit je bil mobilni portal z iskalnikom programov za mlade iskalce zaposlitve, na spletni strani ZRSZ <http://www.ess.gov.si> je bila dodana nova podstran za mlade <http://www.ess.gov.si/mladi>, kjer so zbrane tudi aktualne informacije o Jamstvu za mlade, prestrukturirano je eSvetovanje (internetni pripomoček), izvajale so se delavnice Drugače (inovativni

pristopi k svetovanju), obenem pa je bila dodana Internetna različica interaktivnega pripomočka Kam in kako.

»Napovednik zaposlovanja«.

V okviru projekta so bile izvedene ankete med delodajalci, kjer so delodajalci odgovarjali o potrebah po delavcih ter potrebnih kompetencah novih sodelavcev. Rezultati Napovednika so prispevali k boljši informiranosti iskalcev zaposlitve in delodajalcev o prihodnjih potrebah oz. zaposlitvenih možnostih, boljšemu usklajevanju med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela ter s tem hitrejšemu zaposlovanju iskalcev zaposlitve na prosta delovna mesta. Pridobljeni rezultati so dobra osnova tako za kreiranje dejavnosti Zavoda kot za kreiranje politik na državni ravni. V primeru, da kandidatov za zaposlitev ni oz. jim določene kompetence primanjkujejo, Zavod skupaj z delodajalci pripravi posebne, t.i. tailor-made programe, ki so »pisani« na kožo določenemu delodajalcu oz. skupini delodajalcev ali določeni panogi. Gre za posebne programe usposabljanja, ki jih Zavod skupaj z delodajalci pripravi, nato iz evidence brezposelnih oseb izbere ustrezne in motivirane kandidate ter jih napoti v usposabljanje.

Program »Projektno učenje mladih - PUM« je namenjen mladim brezposelnim osebam, ki so mlajši od 26 let in so predčasno izstopili iz šolanja. S pomočjo mentorjev naj bi odkrili svoje poklicne interese, se vrnili v izobraževanje ali pa se zaposlili. V okviru aktivnosti mladi širijo obzorja, odkrivajo novih možnosti za poklicno pot, predvsem pa se naučijo samostojnosti, skrbi zase ter prevzemajo odgovornost za svoje odločitve. Veliko število vključenih oseb izraža močan interes in potrebo po programih te vrste,

V okviru PU 3.1

Instrumenta, ki vključujeta izvajanje inovativnih dejavnosti:

NPO Program spodbujanja podjetnosti v VIZ z namenom razvoja podjetništva med mladimi, ki izhaja iz potrebe po novih zaposlitvenih možnostih s spodbujanjem podjetništva in z iskanjem inovativnih pristopov k preprečevanju prehoda v brezposelnost. V okviru projekta bo razvit model povezovanja šol in gospodarstva, ki bo vključeval izdelavo konkretnih raziskovalnih nalog ter njihov praktičen preizkus v podjetju oz. gospodarstvu. Glavni cilj projekta je torej razvoj ideje do končnega izdelka z možnostjo preizkušanja na trgu. Z omenjenim projektom se torej mladim omogoči, da aktivno razvijejo svojo podjetniško idejo ter jo tudi uresničijo. Načelo inovativnosti je eno izmed temeljnih načel projekta, saj iskanje novih idej, inovativnost v pristopih in njihova promocija vzpostavlja verigo dobrih praks, ki vzpodbuja tudi ostale akterje na trgu dela k takim pristopom in načinom dela. Upravičenec bo razvil pilotski projekt (razvoj strokovnih podlag) za promocijo in implementacijo ključne kompetence samoiniciativnosti in podjetnosti v srednjih poklicnih šolah, s čimer se bo omogočil razvoj novih pristopov k izobraževanju in usposabljanju.

NPO Skupaj do znanja: uresničevanje ciljev Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v RS, katerega namen je razvijanje in nadgradnja inovativnih in alternativnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela za uspešnejše vključevanje otrok in učencev Romov v sistem vzgoje in izobraževanja. Evalvacija preteklih projektov je pokazala pomanjkljivost predvsem v povezovanju rezultatov projektov. Izkazalo se je, da so aktivnosti romskih pomočnikov ter romskih inkubatorjev medsebojno povezane in se oziroma bi se morale prepletati. Posebnost projekta »Skupaj do znanja« je torej predvsem v tem, da aktivnosti povezuje v smiselno celoto in s tem ustvarja pozitivne sinergijske učinke. Romski pomočniki tako poleg dela v šoli sodelujejo tudi pri aktivnostih v okoljih, kjer otroci živijo; izvajalci učne pomoči iz romskih izobraževalnih inkubatorjev sodelujejo s šolami; oboji pa sodelujejo tudi pri izvedbi obšolskih dejavnosti za otroke Rome, ki jih izvajajo učitelji Centra šolskih in obšolskih dejavnosti. Novost pri izvajanju aktivnosti pri delu z romskimi otroki pa je tudi omenjena izvedba obšolskih dejavnosti, za kar se je izkazalo, da je smiselna in učinkovita dopolnitev vzgojno izobraževalnega dela s to ciljno skupino. Na ta način se namreč Romi pogosteje vključujejo v različne oblike obšolske programe, s čimer se krep

uspešnost v vzgojno-izobraževalnem sistemu, obenem pa se zmanjšujejo predsodki med strokovnimi delavci, ki se z otroki Romi srečujejo v sistemu vzgoje in izobraževanja.

V okviru PU 4.1

Zaradi dela z ranljivimi ciljnim skupinami, so vsi projekti uveljavljali nove, inovativne načine in metode dela z ranljivimi ciljnim skupinami, kar bo dolgoročno prispeval k večji socialni vključenosti in zaposljivosti.

Največ inovativnih dejavnosti se je izvajalo v okviru projektov treh javnih razpisov, in sicer: Spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela ter Javna razpisa za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva I. in II. Sodelujoči partnerji so v okviru manjših skupin preizkušali drugačne metode dela z ranljivimi ciljnim skupinami (migranti, Romi, invalidi, brezdomci, mladi brez izobrazbe, zaporniki,...) in uvajali nove poslovne prakse (Use re-use centri, socialna trgovina, geodetske storitve, gostinske ponudbe, družinski servis in pomoč na domu, proizvodnja tekstilnih izdelkov iz odpadnih materialov in še bi lahko naštevati).

Nekatere dobre prakse bodo osnova za pripravo projektov, ki se bodo financirali iz evropskih sredstev v obdobju 2014 - 2020.

V okviru PU 4.3

V okviru petih javnih razpisov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru ESS v različnih letih, se je že tekom postopka izbora ocenjevala inovativnost projektov, ter vključenost novih/ inovativnih metode dela in orodij za doseganje predvidenih učinkov in rezultatov. Tako so bili za sofinanciranje izbrani inovativno naravnani projekti, ki so podpirali inovativno vlaganje v razvoj kadra. Projekti so s svojim inovativnim pristopom prispevali k boljšemu medkulturnemu dialogu in večji socialni vključenosti pripadnikov ranljivih družbenih skupin.

V okviru PU 5.1

Sistem skupnih gradnikov za elektronsko izvajanje podatkovnih poizvedb, ki je bil razvit za potrebe e-socialne, je omogočil učinkovito interoperabilno elektronsko pridobivanje podatkov za namene e-Socialne, iz več kot 50 podatkovnih virov iz javnega sektorja in tudi širše. Odločanje o socialni podpori in drugih socialnih pravicah danes CSD izvaja na podlagi podatkov o dohodkih in premoženju prosilcev in njihovih družinskih članov. Ti podatki se pridobivajo elektronsko, po vseh pravilih varovanja in zaščite osebnih podatkov. Stroški za tako obsežno zbiranje podatkov bi bili ogromni, če bi te podatke pridobivali na klasičen način (papirnati dopisi za poizvedbe, papirnati odgovori, skeniranje, poštni stroški...), elektronski avtomatizirani način pa danes deluje z minimalnimi obratovalnimi stroški. Večnamenske skupne gradnike, ki so bili razviti za e-Socialo, je možno uporabiti tudi pri drugih podobnih projektih in sistemih, kjer je potrebno pridobivati podatke iz številnih različnih in razpršenih podatkovnih virov:

- [PLADENI](#) (pameten, zanesljiv in zmogljiv transportni kanal, ki komunicira s podatkovnimi viri in se prilagaja individualnim tehničnim posebnostim in omejitvam podatkovnih virov, dinamičen in fleksibilen, omogoča dodajanje novih podatkovnih virov in odjemalcev preko GUI vmesnika brez dodatnega programiranja, podprt s sofisticiranim BPM sistemom, nevtralizira tehnično kompleksnost in občasne motnje),
- [IO-MODUL](#) (zmogljiva, dinamična in zanesljiva platforma za standardizirano distribucijo podatkov, omogoča institucijam da na varni skupni centralni infrastrukturi vzdržujejo kopijo svojih podatkov in tako vsem zakonitim uporabnikom zagotovijo učinkovit sinhron dostop, upravljavcem so zagotovljene vse nujne funkcionalnosti v skladu z ZVOP),
- [ASINHRONI MODUL](#) (omogoča elektronske poizvedbe za posebne podatkovne vire, kjer zaradi varnosti ali drugih razlogov sinhron dostop ni možen, npr. pri bankah ali obrambi, zaščiteni

"čakalnica" zagotavlja učinkovit most med podatkovnim virom in odjemalcem, prilagodljivost specifičnemu kontekstu),

- [VARNOSTNA SHEMA](#) (standardizirana avtentikacija in avtorizacija, upravljanje nadzora dostopa uporabnikov in sistemov do aplikacij, modulov in posameznih funkcionalnosti).

Za potrebe e-Sociale so bile povezave vzpostavljene do naslednjih podatkovnih virov: Centralni register prebivalstva (MNZ), Evidenca gospodinjstev (MNZ), Register plovil (URSP), Prostovoljno služenje (MORS), Rezervna sestava (MORS), Civilna zaščita (MORS), Podatki iz dohodninskih odločb (FURS), Mesečni obdavčljivi prihodki (FURS), Evidenca registriranih vozil (MZIP), Register nepremičnin - parcele (GURS), Register nepremičnin - stavbe (GURS), Podatki o obveznem zdravstvenem zavarovanju oseb (ZZZS), Podatki o osebah, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ), Evidenca brezposelnih (ZRSZ), Dodatki za aktivnost (ZRSZ), Aktivna politika zaposlovanja (ZRSZ), Iskalci zaposlitve (ZRSZ), Začasno nezaposljive osebe (ZRSZ), Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja CEUVIZ (MIZŠ), e-VŠ (MIZŠ), Podatki o prestajanju zaporne kazni (URSIKS), Podatki o vzgojnih ukrepih oddaje v prevzgojni dom za mladoletnike (URSIKS), Register transakcijskih računov (AJPES), Poslovni register (AJPES), Nadomestila preživnine (JPRS), Izplačila ob insolventnosti delodajalca (JPRS), Stanje na transakcijskih, varčevalnih, depozitnih in trgovalnih računih (Banke 21x), lastništvo kuponov investicijskih skladov (Družbe za upravljanje 10x), Pokojninski sklad javnih uslužbencev (Modra zavarovalnica). Sistem je v letu 2013 prejel tudi prestižno nagrado združenih narodov UNPSA 2013.

Na portalu eUprava se je pri razvoju sledilo sodobnih konceptom razvoja po agilnih metodologijah, uporabili smo odprtokodni CMS sistem za vsebino, odprtokodni sistem za analitiko, pri izvedbi smo sodelovali s strokovnjaki za uporabniško izkušnjo in s strokovnjaki za pisanje za splet.

V okviru projekta e-VEM je bil vzpostavljen portal e-VEM, prek katerega lahko podjetja in podjetniki opravijo elektronske storitve, ki so povezane z ustanovitvijo podjetja in nekaterimi drugimi postopki, ki jih poslovni subjekt opravi ob ustanovitvi ali po njej. V projekt je bilo do danes formalno vključenih 15 ustanov javne uprave. Ustanove se v projekt vključujejo na več nivojih. Poleg tega smo v okviru e-VEM razvili tudi modul kadrovskega vmesnika, ki omogoča avtomatično posredovanje podatkov za prijavo v obvezna socialna zavarovanja direktno iz lastnih kadrovskega informacijskega programa na ZZZS, torej brez ročnega vnosa podatkov v obrazce za zavarovanje. Projekt e-VEM je leta 2009 prejel glavno nagrado na natečaju Združenih narodov v kategoriji izboljšanja zagotavljanja storitev v javnem sektorju, v kateri se meri učinkovitost, zagotavljanje visoko kakovostnih storitev, preoblikovanje javne uprave inovativne metode in tehnike, modernizacija javne uprave, prenove postopkov in podobno.

Področje pravosodja:

Med projekte, ki vsebujejo inovativne dejavnosti v vsebini in z njimi povezane aktivnosti, sodijo npr. projekti, uvedbe audio-video snemalnih naprav na sodiščih in video konferenčnih sistemov, ki omogočajo učinkovitejše vodenje sodnih postopkov ter posledično prispevajo k skrajšanju trajanja sodnih postopkov.

V okviru operacije e-Pravosodje se je izvedlo tudi pilotni projekt Avtomatska prepoznavanje in zapis govora. Veliko sodnikov pri svojem delu namreč narekuje sodbe v diktafon, njihove zapisnikarice pa izdelajo zapis, ki ga potem sodnik pregleda in popravi, nato ga zapisnikarica ponovno popravi in ta postopek se lahko ponovi nekajkrat. Na podlagi sistema za prepoznavanje govora, ki ga uporabljajo na področju medicine (radiološki oddelek) smo se odločili za preizkus uporabnosti takšnega sistema v pravosodju – inovativni pristop na področju sodstva v RS. V pilotnem projektu, kjer je sodelovalo 50 sodnikov, se je po treh mesecih uporabe sistema ugotovilo, da je bila pravilnost prepoznavanja govora skupaj v povprečju več kot 97%. Celoten pilotni projekt je bil ocenjen kot uspešen, hkrati pa so tudi uporabniki izrekli zelo pozitivno do morebitne uporabe sistema tudi v prihodnje.

S projektom Sistem za poslovno obveščanje – PSP III je narejen velik preskok na področju upravljanja sodišč in sicer iz zgolj spremljanja uspešnosti poslovanja in odzivanja na razmere s časovnim zamikom v strateško in proaktivno upravljanje sodišč, kar je prepoznal tudi Svet Evrope in Evropska komisija s posebnim priznanjem "Kristalna tehnica sodstva" za projekt "Poslovno skladišče podatkov - predsednikove plošče". Končni uporabniki so predsedniki sodišč, Sodni svet in Ministrstvo za pravosodje, ki sami dostopajo do podatkov, potrebnih za spremljanje poslovanja in upravljanje, kateri so zbrani na enem mestu, v skladišču podatkov, lahko si jih tudi oblikujejo po svojih potrebah. Razvita je posebna metodologija za upravljanje sodišč, ki temelji na transparentnosti in primerjavah med sodišči iste vrste. Tako poslovne odločitve temeljijo na kakovostnih informacijah, ki jih pridobimo s pomočjo zanesljivih in kakovostnih podatkov, s transparentnostjo in primerjavami. Predsedniki sodišč razpolagajo z orodjem za upravljanje – MicroStrategy, s katerim si lahko zbrane podatke oblikujejo po svojih potrebah.

Z informatizacijo postopka overjanja javnih listin (eOveritve) in z izgradnjo spletnega iskalnika izdanih potrdil o overitvi javnih listin se je Slovenija pridružila državam, ki omogočajo preverjanje izdanih potrdil o overitvi preko spleta. Zagotovljena je učinkovitejša in hitrejša izvedba postopka overjanja javnih listin.

V okviru PU 5.2

»Do boljše kakovosti storitev z več svetovalci zaposlitve«

S projektom je ZRSZ lažje uresničeval svoje poslanstvo iz naslova projekta – motiviranje brezposelnih, učinkovita pomoč pri iskanju zaposlitve, izboljšanje zaposlitvenih možnosti, izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja, povečanje posluha za delodajalce in čim boljše obvladovanje neskladij med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela. S svojim znanjem in izkušnjami, pridobljenimi pri vsakodnevnem delu s strankami, so na projektu zaposleni svetovalci uvedli sodobne načine iskanja zaposlitve preko socialnih omrežij, spodbudili oblikovanje kreativnih predstavitev dokumentov, pospešili uporabo sodobnih IT orodij za kreiranje predstavitev dokumentov, v svoje delo vključevali uporabo metode coachinga, izvajali predstavitve za zaposlitvene seje in hitre zmenke z delodajalci.

»Kontakti center«

ZRSZ je zasnoval projekt Kontaktni center z namenom uvedbe novega, dodatnega komunikacijskega kanala za zagotavljanje informacij in svetovalne pomoči strankam in s tem posodobitve zavodovega storitvenega modela. Najpomembnejši cilj projekta je bil povečevanje dostopnosti do storitev ZRSZ uporabnikom, skrb za kvalitetno izvajanje nalog in uvajanje novih, inovativnih rešitev za komuniciranje s strankami, tj. brezposelnimi osebami, iskalci zaposlitve, delodajalci in drugimi uporabniki storitev. V okviru projekta se je zgradila baza znanja, ki je združevala informacije s področja vseh ZRSZ dejavnosti. Sočasno je zaživela tudi virtualna asistentka IZA, ki je bila na podlagi baze znanja sposobna neposrednega komuniciranja z uporabniki storitev.

EDS

Z uvedbo sistema EDS-GC, vzpostavitev digitalizacije gradiva, vzpostavitev povezav sistema EDS-GC z ostalimi deli informacijskega sistema Zavoda RS za zaposlovanje, je bil v celoti dosežen namen - vzpostavitev sistema za brezpapirno poslovanje. Sistem EDS-GC (GovernmentConnect) je tako postal okvir za vodenje dokumentacije v zadevah, arhiviranje dokumentov v elektronski obliki, potrjevanje in podpisovanje dokumentov in komunikacijo z zalednimi aplikacijami. Uspešno je bila uvedena podpora brezpapirnemu poslovanju za 10 ključnih procesov Zavoda, vzpostavljen zajem in digitalizacija gradiva na 13 organizacijskih enotah Zavoda, vzpostavljen elektronski dokumentacijski sistem EDS-GC in hramba elektronskih in digitaliziranih vsebin, vzpostavljen in avtomatiziran pretok elektronskih dokumentov v posameznih delovnih procesih. Veliko aktivnosti se je nanašalo tudi na urejanje obstoječega stanja, čiščenje in prenos podatkov iz obstoječih v nov dokumentacijski sistem.

Nacionalna kontaktna točka za vseživljenjsko karierno orientacijo

Projekt NKT VKO je povezal in koordiniral delovanje različnih institucij na trgu dela (ZRSZ, ACS, CPI, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije, Šola za ravnatelje, izobraževalne ustanove, agencije za posredovanje dela, izvajalci APZ, kadrovske službe v podjetjih, NVO), pri čemer je imela ključno vlogo Medresorska strokovna skupina za VKO. Ob prepoznavanju različnih pristopov in v sodelovanju z deležniki, so se oblikovale številne sistemske rešitve in vsebinski predlogi, kar bo pomagalo pri razvoju stroke tudi v prihodnje (npr. Medresorske smernice zagotavljanja kakovosti VKO). Razvit je bil tudi nov model usposabljanja in izobraževanja kariernih svetovalcev VKO z nazivom "Modularno usposabljanje kariernih svetovalcev - MUKS", ki je bil pilotno izveden v obliki 160 urnega usposabljanja 60 kariernih svetovalcev oz. drugih izvajalcev VKO. V skladu s priporočili evalvacije programa MUKS se bo tudi v novi finančni perspektivi nadaljevalo z izvajanjem usposabljanj in drugimi aktivnostmi VKO.

V okviru PU 5.3

V okviru PU se je vseskozi spodbujalo inovativne pristope in uvajanje novih mehanizmov civilnega dialoga. V okviru operacij so upravičenci razvijali tudi nova IKT orodja za lažje in učinkovitejše delovanje nevladnih organizacij (vzpostavljanje spletnih portalov, e-učilnice, spletno orodje za vodenje računovodstva ipd.). Inovativnost je bila spodbujana tudi v okviru razvoja novih storitev za zagotavljanje trajnosti sofinanciranih NVO mrež.

Kot primer inovativne dejavnosti lahko izpostavimo lokalna partnerstva, model reševanja lokalnih problemov, v katerem sodelujejo vsi trije sektorji - javni, zasebni in nevladni. Predstavniki vseh treh sektorjev skupaj najdejo probleme, ki jih bodo reševali in pripravijo akcijski načrt rešitve. Horizontalna mreža je tako z regionalnimi stičišči organizirala srečanja, kjer je bila izvedena identifikacija konkretnih problemov v lokalni skupnosti, ki bi lahko bili rešeni v lokalnem partnerstvu (npr. skupinsko pogozdovanje po vremenski ujmi, obnova sprehajalnih poti).

Inovativni element oz. nadgradnja projektov je tudi povezovanje regionalnih stičišč in horizontalne mreže preko delovanja Sveta podpornih nevladnih organizacij, ki predstavlja platformo za oblikovanje in prenos dobrih praks. Dodatno se skupni nastop in sodelovanje nevladnih organizacij krepi preko izvedbe skupnih akcij nevladnih organizacij, kjer je v letu 2012 mogoče izpostaviti predvsem skupno akcijo regionalnih NVO stičišč in horizontalne NVO mreže »Vsak dan novinar, en dan nevladnik«, ki je okrepila tako sodelovanje med NVO kot tudi prispevala k ozaveščanju medijev in splošne javnosti o pomenu nevladnih organizacij v Sloveniji. Prav tako so se v letu 2013 organizirale vsebinske mreže, ki so se v letu 2014 posebej aktivno delovale v Konzorciju nacionalnih vsebinskih mrež, ki je namenjen povezovanju in zastopanju skupnih interesov vsebinskih mrež v civilnem dialogu ter snovanju skupnih projektov.

V okviru PU 5.4

Najbolj inovativni deli projekta eZdravje so:

- Uvedba eRecepta, eNaročanja, Telekapi, Teleradiološkega portala, izmenjave dokumentov preko CRPP;
- Vzpostavitev omrežja zNET, Vzpostavitev Centralnega registra podatkov o pacientih z enotno informacijsko komunikacijsko infrastrukturo;
- Vzpostavitev zVEM vstopne točke in uporaba varnostne sheme kot enotne točke za avtentikacijo in avtorizacijo vseh uporabnikov eZdravja;
- Vzpostavitev in vpeljava standardov OpenEHR, IHE, HL7...;
- Vzpostavitev strukturiranega elektronskega zdravstvenega zapisa - EZZ.

Izvajanje transnacionalnih in medregionalnih ukrepov

Kot izhaja iz ESS Uredbe, države članice z namenom spodbujanja sodelovanja načrtujejo transnacionalne in medregionalne ukrepe s horizontalnim pristopom ali z zato namenjenimi prednostnimi osmi. Slovenija

je izbrala prvo možnost, kar pomeni da zagotavlja na način izvajanja horizontalna tema, ki se izvaja skozi celotno izvajanje OPRČV. Posebno pozornost temu vidiku namenjujejo RP-ji 2, 3 in 4.

Pri tem se izvajanje projektov transnacionalnih vsebin ne opira izključno na kriterije, kot je npr. sodelovanje vsaj dveh transnacionalnih partnerjev, temveč je vidik transnacionalnega sodelovanja poudarjen tudi skozi druge način izvajanja. ESS podpira tudi transnacionalne in medregionalne ukrepe, zlasti z izmenjavo informacij, izkušenj, rezultatov in dobrih praks ter z oblikovanjem komplementarnih pristopov in usklajenih ali skupnih ukrepov. Določena so zgolj področja, kjer se priporoča intenzivno transnacionalno sodelovanje - povečevanje prilagodljivosti delavcev, dostop do delovnih mest, socialna vključenost...). Zlasti je tu pomembno, da ESS pravila v nobenem primeru ne zapovedujejo načina izvajanja transnacionalnega sodelovanja. Določajo le obveznost podpora sodelovanja na način deljenja informacij, izkušenj, rezultatov, primerov dobrih praks ter skozi razvoj komplementarnih pristopov in skupnih akcij. Države članice tako same identificirajo najboljši način implementacije.

Kljub temu upravičenci v okviru posameznih projektov sodelujejo z drugimi transnacionalnimi partnerji npr. v okviru projekta Izboljševanje delovnega okolja z inovativnimi rešitvami INODEL (sodelovanje s tujimi organizacijami), Slovensko ogrodje kvalifikacij (sodelovanje s tujimi strokovnjaki), Implementacija bolonjskega procesa – sofinanciranje vključevanja zunanjih strokovnjakov v pedagoški proces (sodelovanje s tujimi univerzami, predavatelji), Videokonferenčni sistem za izvajanje zaslišanja na daljavo, »e zapori« učna mreža, Ex offender). V nadaljevanju so predstavljene transnacionalne vsebine po projektih posameznih prednostnih usmeritev:

V okviru PU 1.2

»Kompetenčni centri«

Pri izvedbi operacij KOC se študijski obiski in druge oblike izmenjav izvajajo predvsem v obliki obiska mednarodnih konferenc, sejmov in drugih izobraževalnih dogodkov, ki sovpadajo z vsebino projekta ter obiski podjetij v tujini s katerimi konzorcijski partnerji sodelujejo. Partnerstva nimajo transnacionalnih partnerjev, vendar je transnacionalna dimenzija pri pridobivanju znanja oz. informiranosti o najnovejših dognanjih ter predstavitvi delovanja kompetenčnih centrov zelo pomembna.

»Posodobitev in širitev poklicnih standardov in katalogov«

Zaposleni na projektu pri upravičencu so se udeleževali različnih konferenc, gostili tuje partnerje, organizirali okrogle mize in delavnice obiskali tuje institucije z namenom pridobivanja znanj in izkušenj na področju izobraževalnega sistema in ustreznjega napovedovanje potreb delodajalcev po spretnostih in priznavanja neformalno pridobljenega znanja, poklicne kvalifikacije ter kompetenc.

»Podjetno v svet podjetništva«

Med najpomembnejšimi dogodki lahko izpostavimo predstavitev udeležencev in programa v Evropskem parlamentu, ter udeležbo na Employment week v Bruslju. Poleg tega so potekali različni obiski konferenc, sejmov in seminarjev v tujini, v izvedbo programa je bilo vključenih več tujih predavateljev z referencami dela v različnih mednarodnih podjetjih. Udeleženci programa so se predstavljali na različnih dogodkih v tujini.

V okviru PU 1.4

Večina transnacionalnih aktivnosti se je izvajala v okviru projektov, izbranih na javnih razpisih za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev. Izvedene so bile različne mednarodne konference, seminarji, delavnice, na katerih so sodelovali predstavniki tujih institucij, predstavniki socialnih partnerjev so obiskali številne tuje partnerje, kjer so bile predstavljene dobre prakse tako tujih kot slovenskih projektov,

»Slovensko ogrodje kvalifikacij«

Zaposleni na projektu so se udeležili različnih mednarodnih konferenc, kjer so predstavljali projekt obenem pa izmenjali dobre prakse na področju nacionalnih ogrodij kvalifikacij v povezavi z evropskim ogrodjem kvalifikacij. Pri projektu so sodelovali z Evropsko komisijo, Evropskim centrom za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (CEDEFOP) in ostalimi evropskimi koordinacijskimi točkami za EOK. Na zaključni konferenci "Umeščanje slovenskega ogrodja kvalifikacij v evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in evropsko ogrodje visokošolskih kvalifikacij" (2013)" so izsledke, analize in rezultate projekta predstavili pred svetovalno skupino EOK (*EQF advisory group*).

V okviru PU 2.1

Zaposleni v okviru projekta »Razvoj storitev in pripomočkov za vseživljenjsko karierno orientacijo«, so se udeležili različnih mednarodnih konferenc. O izkušnjah pridobljenih na projektu so seznanili kolege na konference projekta z naslovom Spleti svojo kariero, kjer so predstavili tudi nastale pripomočke v okviru projekta in spletne strani spletisvojokariero.si. Prav tako so se v okviru različnih delavnic in posvetov seznanili z dobrimi praksami razvoja karierne orientacije iz tujine. Rezultate projekta, storitve, orodja in različne pripomočke pa so predstavili tudi tujim strokovnjakom s področja VKO

Projekt »Napovednik zaposlovanja« je v okviru študijskega obiska na Finskem zavodu za zaposlovanje dobil uvid v proces načrtovanja potreb po delavcih na Finskem, ki velja kot primer dobre prakse. Predstavitve so se udeležili še predstavniki drugih držav članic EU. Med drugim so člani projektne skupine v model kratkoročnih napovedi implementirali tudi izkušnje švedskega zavoda za zaposlovanje.

Program »Projektno učenje mladih - PUM«

Zaposleni v okviru projekta in udeleženci programa PUM so se vključevali v različne projekte sorodnih izvajalcev programov za mlade. Tako so mladi pridobili nove delovne izkušnje, širili svoje socialne mreže, spoznavali nova okolja in oblikovali svojo poklicno pot.

V okviru PU 3.1

Namen instrumentov Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev pri jezikih manjšin v italijanskih šolah v Sloveniji in slovenskih oz. dvojezičnih šolah v Italiji in Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jeziku manjšin v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih zavodih Prekmurja in Porabja je omogočiti večjo povezljivost med dvojezičnimi vzgojno-izobraževalnimi organizacijami v Porabju in Prekmurju oz. v Italiji in Sloveniji, pri preseganju stereotipov med pripadniki večinskega in manjšinskega naroda in pri dvigu ozaveščenosti o pomembnosti madžarskega oz. italijanskega in slovenskega jezika in kulture. V okviru obeh instrumentov so izvedene aktivnosti skupnih šolskih izletov. Poleg tega Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti izvaja tudi aktivnosti mentorstva univerzitetnih profesorjev iz Italije (izvajanje seminarjev v italijanskem jeziku za vzgojiteljice in učitelje razrednega pouka vseh italijanskih vrtcev in šol v Sloveniji z univerzitetnimi profesorji iz Italije) ter mentorstva univerzitetnih profesorjev iz Slovenije (izvajanje seminarjev v slovenskem jeziku za vzgojiteljice in učitelje razrednega pouka slovenskih šol v Italiji z univerzitetnimi profesorji iz Slovenije).

V okviru PU 3.3

Instrument Javni razpis za sofinanciranje aktivnosti v letih 2013-2015, ki spodbujajo internacionalizacijo slovenskega visokega šolstva, je nadaljeval z izvajanjem aktivnosti, povezanimi z načelom transnacionalnosti, in sicer zaposlitev tujih strokovnjakov na visokošolskih zavodih v Republiki Sloveniji za daljše časovno obdobje, krajša gostovanja tujih strokovnjakov na slovenskih visokošolskih zavodih, z namenom sodelovanja pri izvedbi posameznih delov predmeta oz. predmetnega področja, organizacijo mednarodnih delavnic z vabljenimi tujimi predavatelji in krepitev prepoznavnosti slovenskih visokošolskih zavodov v mednarodnem okolju na področju informiranja in obveščanja javnosti.

V okviru PU 4.1

Vsi projekti so svoje rezultate predstavljali na različnih mednarodnih konferencah, različnih dogodkih tako v Sloveniji kot v tujini. Nekatere aktivnosti so plod sodelovanja s tujimi partnerji, oz. so preizkus prenosa dobrih praks iz tujine v Slovenijo (Učne delavnice za invalide in druge ranljive skupine, Use reuse, Dan za punce, Eko koncept, Tovarna dela- vstop v svet dela). Med bolj odmevnimi dogodki je bila vsekakor predstavitev projekta Romani kafenava v Evropskem parlamentu. Poleg tega so potekali različni obiski konferenc, sejmov in seminarjev v tujini.

V okviru PU 5.1

Aktivnosti na poslovnih portalih EUGO.gov.si in eVEM.gov.si so povezane tudi z integracijami predvsem v prostoru EU in zagotavljanjem čezmejnih e-storitev. Ob tem je ključno sodelovanje z drugimi državami članicami in Evropsko komisijo, saj lahko le skupno dosežemo storitve, ki so dostopne za kateregakoli državljan EU. Na portalih EUGO in eVEM so bile objavljene vsebine, ki so relevantne za čezmejno poslovanje. Za namene e-postopkov opravljanja formalnosti so bile vzpostavljene tudi storitve zaupanja, npr. sistem za avtentikacijo in e-podpis (gradnik SI-CAS in SI-CeS), ki omogočata uporabo e-storitev tudi za druge državljane EU. V zvezi s tem so sodelovali tudi v okviru regijskega povezovanja, predvsem Podonavske regije.

V okviru operacije ePolicist se izvajajo aktivnosti, ki vsebujejo tudi preverjanja oseb, vozil in listin v nacionalnih in nadnacionalnih policijskih evidencah, s čimer se posredno:

- izboljšuje varnost schengenskega območja,
- izboljšuje učinkovitost drugih policijskih organizacij (Interpol).

Poleg tega se v okviru operacije ePolicist izvajajo drugi postopki policijskega dela na mobilen način, s čimer se neposredno izvaja dobra praksa za podobne rešitve v drugih policijah, kar neposredno izboljšuje učinkovitost drugih nacionalnih policij.

V okviru PU 5.2

V okviru vseh operacij so se izvajali transnacionalni ukrepi. S svojimi dosežki in rezultati so seznanjali strokovne delavce različnih institucij na različnih mednarodnih seminarjih in konferencah. V različna usposabljanja in izobraževanja so bili vključeni tuji strokovnjaki, zaposleni so obiskali več podobnih tujih institucij in si ogledali različne dobre prakse ter jih prenesli tudi v aktivnosti v okviru projektov.

V okviru PU 5.3

V okviru izvedbe instrumentov namenjenih krepitvi nevladnih organizacij je transnacionalno sodelovanje del ostalih aktivnosti, posamezni elementi takšnega sodelovanja se zasledujejo z udeležbami na mednarodnih konferencah, prenosu znanj in dobrih praks ter vključevanju v mednarodne mreže nevladnih organizacij na EU ravni. Horizontalna in vsebinske mreže povezujejo slovenske in tuje prakse, spodbujajo partnerstva in aktivno sodelujejo pri delu evropskih platform. Regionalna stičišča pa so bila iniciator in prijavitelj več transnacionalnih projektov v okviru Cilja 3.

5.1.7.2 Sodelovanje z nevladnim sektorjem in socialnimi partnerji

Sodelovanje z nevladnim sektorjem in socialnimi partnerji je v okviru OP RČV potekalo na različne načine:

- bili so člani nadzornega odbora in tako imeli možnost neposrednega odločanja,
- v okviru nekaterih razpisov so imeli posvetovalno vlogo (odločanje o vsebini in merilih),
- izvajali so se javni razpisi tako za socialne partnerje kot za nevladne organizacije,

- v fazi vrednotena so bili vabljeni na predstavitve le-teh.

V okviru PU 1.2

Celotno izvajanje prednostne usmeritve je potekalo v sodelovanju s socialnimi partnerji in tudi nevladnim sektorjem. Izvedena so bila različna posvetovanja, predstavitve rezultatov, sodelovanje različnih socialnih partnerjev pri izvedbi projektov.

Še posebej lahko izpostavimo Kompetenčne centre, Posodobitev in širitev poklicnih standardov in katalogov in Razvoj karijerne platforme za zaposlene, v okviru katerega so aktivno sodelovali Gospodarska zbornica Slovenije, Regionalni center za razvoj, Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti Prizma in Zavod RS za zaposlovanje. Razviti modeli so bili preizkušeni v konkretnih podjetjih, ki so bila vključena v projekt, prav tako pa so pri izvedbi projekta aktivno sodelovali raziskovalci Ekonomske fakultete.

V okviru PU 1.3

Na ravni operacij izbrani upravičenci izoblikujejo strokovne komisije za kadrovske štipendiranje v regiji, v katere so praviloma vključene vse pomembne institucije v regiji (predstavniki gospodarstva – delodajalci, zbornice, zavod za zaposlovanje, centri za socialno delo, občine, nosilci razvoja, izobraževalne institucije).

V okviru PU 1.4

Projekti socialnih partnerjev

Projekti socialnih partnerjev so izvajali aktivnosti, namenjene razvoju varovanja zdravja na delovnem mestu, izboljšanju razmer na trgu dela in učinkovitemu reševanju odprtih vprašanj, vezanih na sfero trga dela in zaposlovanja, delovne pogoje, izboljšanju položaja različnih skupin na trgu dela in spodbudi in aktivnemu sodelovanju sindikatov ter predstavnikov delodajalcev v različnih oblikah socialnega dialoga. Za uspešen socialni dialog je vloga socialnih partnerjev ključna, zato so že v projektna partnerstva povezani predstavniki sindikatov in delodajalcev, ti pa se povezujejo tudi z drugimi socialnimi partnerji in sorodnimi organizacijami na mednarodni in nacionalni ravni.

»Slovensko ogrodje kvalifikacij«

Za pripravo dokumentov v okviru operacije SOK je bil nujno potreben konsenz nevladnega sektorja kot tudi socialnih partnerjev, zato je sodelovanje pri izgradnji ogrodja kvalifikacij potekalo celo obdobje operacije. V sodelovanju so pripravili ogrodja za vsa strokovna področja in obenem skupaj promovirali projekt Slovensko ogrodje kvalifikacij.

V okviru PU 2.1

2. RP je usmerjena predvsem k spodbujanju brezposelnih in neaktivnih, da aktivno pristopijo k reševanju lastne brezposelnosti, k povečanju odliva brezposelnih oseb v zaposlitev, pri tem socialni partnerji in NVO lahko sodelujejo tako, da se vključujejo v izvajanje aktivnosti.

Še posebej lahko izpostavimo sodelovanje nevladnega sektorja in socialnih partnerjev pri izvajanju projekta Napovednik zaposlovanja ter TV serija - promocija poklicev 2.

V okviru PU 3.3

Posebno sodelovanje s socialnimi partnerji ni bilo predvideno, saj so le-ti že vključeni kot partnerji v procesu razprav o ciljih bolonjske prenovе in kot predstavniki v organih, ki sodelujejo v potrjevanju javne veljavnosti študijskih programov v skladu s področno nacionalno zakonodajo. Dejstvo vključevanja oz. sodelovanja ustreznih partnerjev iz visokega šolstva (domači in tuji) in gospodarstva (vsaj domači), je bilo kot eno izmed meril tudi predmet ocenjevanja konkretnih projektov na JR. Projekti so tako morali

vključevati sodelovanje z ustreznimi partnerji s področja visokega šolstva, raziskovalnih organizacij ali drugih javnih zavodov ter gospodarstva (gospodarske družbe).

V okviru PU 4.1

Vloga socialnih partnerjev in predvsem nevladnega sektorja je bila ključna za uspešno izvedbo projektov, saj ti sodelujejo neposredno kot projektni partnerji ali posredno kot podporni partnerji pri izvajanju projektov in programov.

»Za Pokolpje, aktivno in dejavno«

V okviru programa »Za Pokolpje, aktivno in dejavno« ves čas izvajanja operacije poteka sodelovanje z delodajalci, predstavništvu delodajalcev ter razvojnimi in izobraževalnimi institucijami.

»INFO – točka za migrante«

Projekt se je izvajal ob sodelovanju z Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije, ki je zagotavljala informacije o postopkih izdaje delovnih dovoljenj za skupne stranke, informacije za napotene delavce v države EU, *omogočala* izmenjavo informacij o delodajalcih - kršiteljih DP zakonodaje ter nudila pravno pomoč pri odjavi delavcev od nelikvidnih delodajalcev.

Javni razpis za spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela ter Javna razpisa za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva I. in II.

Večino projektov so izvajale neprofitne organizacije, ki so nevladne organizacije ali predstavniki socialnih partnerjev, zbrani v projektnem partnerstvu s ciljem izvedbe projekta. Večina projektnih partnerstev nato sodeluje še s podpornimi partnerji iz lokalnega okolja in se povezuje z drugimi sorodnimi institucijami oziroma organizacijami.

V okviru PU 4.3

V okviru PU se zagotavlja načelo partnerstva, saj so bili upravičenci načrtovanih operacij instrumentov JR za izbor operacij tudi nevladne organizacije, kar pomeni, da gre v smislu ESS uredbe za posredno podporo partnerskemu načelu na ravni upravičencev.

Nevladne organizacije so bile vključene pri izvajanju naslednjih instrumentov 'Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture', neposredna potrditev operacije 'Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepim, slabovidnim ter osebam z motnjami branja', Javni razpis za izbor operacij povečanje zaposlitvenih možnosti mladih na področju umetnosti, Javni razpis Nove karijerne perspektive II, Javni razpis Nove karijerne perspektive v sodobnem plesu.

Upravičenci v okviru izvajanja 5. JR za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada za sofinanciranje razvojnih, inovativnih in trajnostno naravnanih projektov, ki so namenjeni krepitvi usposobljenosti in dvigu zaposljivosti ranljivih skupin so nepridobitne pravne osebe zasebnega prava, ustanovljene in delujejo kot društvo, zavod ali ustanova za delovanje na področju kulture ter v svoje aktivnosti vključujejo vsaj eno od ranljivih družbenih skupin (pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti, romske skupnosti, narodnih skupnosti, opredeljenih v Deklaraciji Republike Slovenije o položaju narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, različnih manjšinskih etničnih skupin in priseljencev ter invalidi) na področju kulture. Namen javnega razpisa je sofinanciranje projektov z namenom spodbujanja, motivacije in proaktivnega delovanja posameznikov iz ranljivih družbenih skupin za njihovo večjo socialno vključenost in zaposljivost. Namen je trajnostna krepitev človeškega kapitala in inovativno vlaganje v razvoj kadra. Zato je treba za doseganje tega cilja med drugim okrepiti administrativno usposobljenost in profesionalnost delovanja zaposlenih v organizacijah, ki delujejo na področju kulture. Cilji javnega razpisa so: krepiti zaposljivost pripadnikov

ranljivih skupin na področju kulture z usposabljanjem lastnih strokovnih kadrov upravičenih prijaviteljev in/ali pripadnikov ranljivih skupin, krepi zaposljivost posameznikov v podpornih institucijah, ki skrbijo za kulturno dejavnost ranljivih skupin, z usposabljanjem in krepi zaposlenost pripadnikov ranljivih skupin z ustvarjanjem novih delovnih mest na področju kulture, vse ob hkratni skrbi za aktivno vključevanje ranljivih družbenih skupin v kulturno življenje in družbo nasploh.

V Službi za kulturne raznolikosti in človekove pravice sodelovanje z NVO ocenjujejo kot dobro, saj se je na vseh 5 javnih razpisov v okviru ESS v tem programskem obdobju prijavilo večje število nevladnih organizacij kot je bilo razpisanih sredstev za izvajanje projektov (npr: JR 2013 - 100 prijav, 28 izbranih). Kot nevladna organizacija je v izvajanje operacije 'Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepih, slabovidnim ter osebam z motnjami branja vključena Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije. Namen projekta je vzpostavitev in promoviranje mehanizmov in pogojev za celostno informiranost, dostop do kulturnih dobrin in za usposabljanje slepih in slabovidnih kot pogoj za njihovo enakopravno vključevanje v družbo; slepih, slabovidnim ter drugim osebam z motnjami branja omogočiti dostop do publikacij in informacij v njim prilagojenih tehnikah, dostop do vseh vrst izobraževanj, strokovnega izpopolnjevanja in kulturnega življenja ter omogočiti boljše pogoje za usposabljanje, povečati njihovo zaposljivost ter jim zagotoviti možnosti, ki bodo primerljive s tistimi, ki jih družba nudi drugim državljanom. Cilj projekta je zagotoviti pogoje za delovanje osrednje knjižnice za slepe, slabovidne in osebe z motnjami branja v sistemu knjižnic, ki izvajajo knjižnično dejavnost kot javno službo ter razviti modele usposabljanja in izobraževanja za delo z novo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. V Direktoratu za kulturno dediščino/Sektorju za muzeje, arhive in knjižnice ocenjujejo sodelovanje z Zvezo društev slepih in slabovidnih kot zelo uspešno.

V letu 2014 in 2015 so v izvajanje PU 4.3. poleg navedenih instrumentov o katerih smo poročali že leta 2013 vključene nevladne organizacije tudi pri izvajanju naslednjih instrumentov v Direktoratu za ustvarjalnost, Sektorju za umetnost, kjer so upravičenci specifična družbena skupina - kategorija težko zaposljivih mladostnikov (brezposelni in samozaposleni mladostniki), ki delujejo ali so dosegli izobrazbo za delovanje na področju kulture in imajo status brezposelnih oseb ali imajo status samozaposlenega v kulturi ter na dan sklenitve zaposlitve ali avtorske pogodbe niso presegli starosti 35 let:

- JR za izbor operacij povečanje zaposlitvenih možnosti mladih na področju umetnosti - objavljen (Društvo ŠKUC),
- JR nove karijerne perspektive ii (Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Bunker - zavod za organizacijo in izvedbo kulturnih prireditev, art kino mreža Slovenije),
- JR nove karijerne perspektive v sodobnem plesu (zavod En knap).

V okviru PU 5.1

Pri kreiranju vsebin na portalu eUprava se je aktivno sodelovalo z NVO-ji. Njihovo delo je pomembno predvsem pri oblikovanju podstrani eDemokracija in pri oblikovanju vsebin, ki so pomembne za različne ciljne skupine uporabnikov.

V okviru PU 5.2

Večina operacij se je izvajala ob sodelovanju z nevladnim sektorjem in socialnimi partnerji. Nekatere aktivnosti, predvsem na področju usposabljanja in izobraževanja strokovnih sodelavcev, so potekale prav ob podpori ali celo v izvedbi le teh. Prav tako so socialni partnerji sodelovali v različnih strokovnih skupinah, ki so usmerjale razvoj projektov.

V okviru PU 5.3

Celotna prednostna usmeritev PU 5.3. je namenjena spodbujanju razvoja nevladnega sektorja, civilnega in socialnega dialoga, zato vsi instrumenti vključujejo nevladne organizacije in socialne partnerje. Tako

vsebina in cilji PU kot osnovna izhodišča instrumentov so pripravljene v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in socialnimi partnerji.

V okviru PU 5.4

V okviru projekta e-Zdravje se pri definiranju posameznih funkcionalnosti aplikativnih programov PT posvetuje s poklicnimi zbornicami: Zdravniško zbornico, Lekarniško zbornico, Zbornico zdravstvene nege. V sodelovanju s slovenskim društvom medicinske informatike je bila pripravljena predstavitev na slovenskem kongresu medicinske informatike, ki se ga je udeležilo preko 150 udeležencev, v okviru katerega je potekala tudi okrogla miza.

5.2 Skladnost in osredotočenost ter informacije o skladnosti z zakonodajo Skupnosti

Ključne usmeritve OP RČV na ravni EU so poleg *Strateških smernic skupnosti za kohezijo* predstavljale *Integrirane smernice za rast in delovna mesta* in v njihovem okviru še posebej smernice zaposlovanja, ki so se konkretno nanašale na:

- izvajanje politike zaposlovanja, usmerjene v doseganje polne zaposlenosti, izboljšanje kakovosti in storilnosti dela ter krepitev socialne in ozemeljske kohezije;
- spodbujanje zaposlovanja po življenjskih obdobjih;
- zagotavljanje vključujočih trgov dela, izboljšanje privlačnosti dela in zagotavljanje, da se delo izplača, tudi težje zaposljivim in nedejavnim osebam;
- izboljšanje ujemanja s potrebami na trgu;
- spodbujati prožnosti v povezavi z varnostjo zaposlitve in zmanjševanje deljenja trgov dela;
- zagotavljanje zaposlovanju prijaznih gibanj stroškov dela in načinov določanja plač;
- razširjanje in izboljšanje naložb v človeški kapital;
- prilagajanje sistemov izobraževanja in usposabljanja novim zahtevam glede usposobljenosti.

Upoštevala so se Priporočila Sveta (ES) L 92/23 z dne 27. marca 2007 o posodobitvah širših smernic ekonomskih politik držav članic in Skupnosti v letu 2007 ter o izvajanju politik zaposlovanja držav članic. Instrumenti, ki so se izvajali v okviru OP RČV, so neposredno podpirali ukrepe in cilje Programa reform za izvajanje lizbonske strategije v Sloveniji (NRP), Evropske strategije zaposlovanja, Strategije razvoja Slovenije, Okvira gospodarskih in socialnih reform za povečanje blaginje v Sloveniji, Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih, Državnega razvojnega programa 2007-2013 in Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, saj so bili usmerjeni h:

- krepitvi človeškega kapitala,
- ustvarjanju delovnih mest,
- spodbujanju zaposlenosti in zaposljivosti,
- krepitvi inovativnosti in s tem konkurenčnosti gospodarstva z vlaganji v razvoj ustreznega raziskovalnega in drugega osebja,
- vseživljenjskemu učenju,
- zagotavljanju socialne vključenosti in spodbujanju enakih možnosti,
- usklajevanju družinskega in poklicnega življenja ipd.

Pri doseganju vseh navedenih ciljev je bila posebna pozornost namenjena zagotavljanju lokalnim in regionalnim potrebam prilagojenih ukrepov in intervencij, zmanjšanju regionalnih razlik ter tudi ohranjanju in izkoriščanju možnosti na območjih, v ciljnih skupinah in ukrepih, ki spodbujajo

konkurenčnost in produktivnost gospodarstva. OU je dajal posebno pozornost temu, da so instrumenti dosegali ciljne skupine iz operativnega programa.

OU je tako pri programiranju in načrtovanju aktivnosti kot tudi pri opredelitvi osnovnega okvira za sistem upravljanja in nadzora za OP RČV upošteval smernice in posamezne uredbe *Skupnosti glede na specifično zakonodajo* v zvezi z izvajanjem ESS. V zadnjem letu izvajanja glede na prejšnja leta sprememb ni bilo. Vsa navodila, ki jih je izdal OU v zvezi z izvajanjem kohezijske politike, so dostopna na spletni strani www.eu-skladi.si. Tudi sicer je izvajanje z zakonodajo skladno in omejitvev ni.

5.3 Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

V obdobju izvajanja OP RČV so bile glavne ovire za nemoteno izvajanje programa

- pozen začetek izvajanja programa;
- pogosto spreminjanje Zakona o Vladi, kar je vplivalo tako na preoblikovanje Organa upravljanja kot na (ra)združevanje nekaterih posredniških teles;
- težave z informacijskim sistemom za spremljanje.

Zaradi poznejšega začetka izvajanja je OU v sodelovanju s PT pripravil akcijski načrt, ki ga je zahtevala vsako četrtnje EK.

Pogosto spreminjanje Zakona o Vladi se je v okviru kohezijske politike poskušalo reševati s pomočjo posebnih projektnih enot za izvajanje kohezijske politike, izdajanja priročnikov in navodil tako na ravni OU kot na ravni posameznih PT. Izvajala so se redna usposabljanja za skrbnike pogodb in druge zaposlene na področju kohezijske politike, redni sestanki in sprotno reševanje odprtih vprašanj, redno ažuriranje OSUNa, ki vključuje spremembe v procesu dela in notranje organizacije.

Težave z informacijskim sistemom je OU reševal z izobraževanjem uporabnikov IS ISARR ter vzpostavitev centra za pomoč uporabnikov.¹⁵

Horizontalna revizijo enakih možnosti (HR 14 EQUAL) je ugotovila, da OU ni jasno opredelil sistema in ne vzdržuje informacij za področje enakih možnosti na enem mestu, da za področje enakih možnosti merila, ki jih je sprejel nadzorni odbor, niso konkretizirana in da OU v svojih navodilih za izvajanje kontrol ni natančno opredelil, kaj je pri izvajanju kontrol potrebno na področju enakih možnosti preverjati. OU je ugotovitve upošteval pri načrtovanju nove finančne perspektive, kjer je temu področju posvetil posebno pozornost in izdelal Smernice OU za integracijo načel enakosti spolov, enakih možnosti, nediskriminacije in dostopnost za invalide pri izvajanju, spremljanju, poročanju in vrednotenju EKP 2014-2020.

Samo izvajanje načel iz 10. člena Uredbe 1081 ES je podrobneje opisano v poglavju 5.2.

Izvajanje po razvojnih prioritetah ni imelo večjih odstopanj do izteka programskega obdobja, ko se je izkazalo, da na določenih razvojnih prioritetah prihaja do ostankov sredstev. V ta namen je bila decembra 2015 sprejeta sprememba Operativnega programa, ki je omogočila vpeljavo finančnih instrumentov na področje socialnega podjetništva. Ker tudi na tem področju ni potekalo črpanje po načrtih, se je dodatno v letu 2016 potrdilo še retrospektivno operacijo, ki se je izvajala prav tako v okviru PIFI, vendar je sledila ciljem 1. razvojne prioritete.

¹⁵ Podrobneje v poglavju Sistem spremljanja

Ugotovitve določene v postopku iz člena 62(1)(d)(i) Uredbe (ES) št. 1083/2006 in ugotovitve kontrolne enote organa upravljanja so predstavljene v naslednjem poglavju 5.2.5.

5.3.1 Povzetek ugotovitev v skladu s členom 62(1)(d)(i) Uredbe (ES) št. 1083/2006 in ugotovitev kontrol Organa upravljanja

5.3.1.1 Revizije revizijskega organa (v nadaljevanju RO) skladno z 62. členom Uredbe 1083/2006/ES

Sistemske revizije

Glavne naloge Urada RS za nadzor proračuna (UNP) kot revizijskega organa so revizije sistema, revizije operacij in priprava letnega poročila o nadzoru skupaj z revizijskim mnenjem.

Revizijski organ pred letom 2009 večine kontrolnih aktivnosti še ni začel izvajati. Za izvedbo ocene skladnosti sistemov (za vse tri operativne programe) je najel zunanega izvajalca, ki je omenjeno oceno skladnosti izvajal od novembra 2007 do julija 2008, ko so bili na OU tudi posredovana poročila o izvedeni oceni skladnosti. Revizijski organ pa je v letih 2006, 2007 in 2008 pripravljaj revizijsko strategijo (povzeto po RSRS, v reviziji Stroškov kontrol pri črpanju evropskih sredstev).

Revizijski organ je sistemske revizije začel izvajati v letu 2009. Pregledal je izpolnjevanje priporočil iz ocene skladnosti sistemov za vse tri operativne programe za Cilj 1/Konvergenca ter v okviru OP RČV izvedel štiri sistemske revizije, in sicer pri OU, MF-PO ter pri dveh posredniških telesih (MVZT in MŠŠ). UNP je do konca programskega obdobja v okviru OP RČV izvedel 14 revizij sistema, in sicer po 2x na OU in MF-PO ter sedmih (7) PT. V dveh primerih, ko je neposredni proračunski uporabnik tudi upravičenec (MP in MZ) pa je bil sistem revidiran preko revizije sistema organa upravljanja in delom preko revizij operacij (ePravosodje-MP in eZdravje). V nadaljevanju pa pregled izvedenih revizij sistema v celotnem programskem obdobju:

- OU SVLR (julij 2009),
- MF-PO (november 2009, februar 2015),
- PT MVZT (november 2009),
- PT MŠŠ (marec 2010),
- PT MG (april 2011),
- PT MDDSZ (april 2011),
- OU MGRT (februar 2013),
- PT MIZKŠ (april 2013),
- PT MNZ (december 2013),
- PT MK (februar 2015) ter
- RS tehnične pomoči za vse tri OP (december 2015)

Poleg tega je UNP izvedel tudi 17 naknadnih revizij sistema, v okviru katerih revizijski organ preverja izpolnjevanja v reviziji podanih priporočil. Izvedene so bile naslednje naknadne revizije:

- OU SVLR (marec 2010, februar 2011),
- PT MVZT (marec 2010, februar 2011, september 2011),
- MF-PO (julij 2010, februar 2011),
- PT MŠŠ (januar 2012 in januar 2013),
- PT MG (december 2011),
- PT MDDSZ (december 2011, december 2012),

- OU MGRT (januar 2014, februar 2015),
- PT MIZKŠ (januar 2014, januar 2015),
- PT MNZ (februar 2015) in
- RS tehnične pomoči za vse tri OP (oktober 2016).

Stalnica sistema izvajanja evropske kohezijske politike v Sloveniji so stalne spremembe. V programskem obdobju 2007-2013 se je nekajkrat spreminjal ustroj državne uprave (število in nazivi tako PT kot tudi OU) posledično pa tudi sam sistem izvajanja kohezijske politike, čemur je bilo potrebno vsakokrat tudi pripraviti novo analizo tveganj za sistemske revizije.

V okviru izvedenih sistemskih revizij v okviru OP RČV niso bile ugotovljene večje težave oz. pomanjkljivosti. V okviru revizije sistema v začetku leta 2013 pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v okviru OP RČV (RS12-2) so revizorji ugotovili, da so v okviru operacije Inovativna shema 2011 – Univerza v Novi Gorici v osnovo za izračun pavšala za pokritje posrednih stroškov operacije vključene tudi šolnine. Revizorji so posredniškemu telesu in organu upravljanja priporočili, naj ugotovita obseg operacij, kjer bi se lahko podobne nepravilnosti pojavile in izvedeta ustrezne ukrepe za njihovo odpravo, vključno z izračunom višine in povrnitvijo neupravičenih stroškov.

Pri pregledu operacij je posredniško telo ugotovilo, da se praksa vključevanja šolnine v osnovo za izračun pavšala uporablja pri 11 operacijah, in sicer v okviru instrumentov Inovativne sheme 2011 in Inovativne sheme 2012. Po mnenju posredniškega telesa je nemogoče izračunati dejansko višino neupravičenih stroškov, ki bi izhajali iz navedene ugotovitve, saj so operacije še v izvajanju, zaradi same narave operacij pa se spreminja tudi višina upravičenih stroškov operacij, vključno z višino stroškov šolnin in posledično pavšala (odstopi udeležencev in vračila sredstev, zmanjševanje števila šolnin ipd). Zato sta posredniško telo in organ upravljanja zavzela stališče, da gre za sistemsko nepravilnost in predlagala pavšalni popravek v višini 2% v skladu s smernicami EK Guidelines on the principles, criteria and indicative scales to be applied by Commission departments in determining financial corrections under Article 39(3) of Regulation (EC) No 1260/1999.

Decembra 2013 je revizijski organ v okviru pregleda izpolnitve priporočil preučil ukrepe posredniškega telesa in organa upravljanja. Po mnenju revizijskega organa je predlagani pavšalni popravek neupravičenih izdatkov neutemeljen, saj se vrednost neupravičenih izdatkov, nastalih zaradi napačno določene osnove za obračun pavšala za pokritje posrednih stroškov, lahko natančno izračuna. Zato so revizorji posredniškemu telesu predlagali, da natančno izračuna neupravičene izdatke v okviru instrumentov na Inovativnih shemah 2011 in 2012.

Revizijski organ je v okviru svoje naknadne revizije dela sistema pri PT MIZŠ decembra 2014 in januarja 2015 ugotovil, da sta se posredniško telo in organ upravljanja glede reševanja omenjene problematike na usklajevalnem sestanku dogovorila da PT MIZŠ:

- pripravi korekcijo za neupravičene izdatke, ki so že bili certificirani
- v prihodnje sproti poračunava neupravičene izdatke ter
- v primerih naknadnih odstopov od pogodb pripravlja t.i. korekcijske zahtevke za izplačilo zaradi odstopa.

Posredniško telo je revizijskemu organu tudi posredovalo evidenco izvedenih korekcij na posamezni operaciji za neupravičene izdatke, ki so že bili certificirani in tabelo z izračunom nepravilnosti na že certificiranih zahtevkih za povračilo, iz katere je razviden 15% obračun neupravičenega dela pavšala šolnin po posameznih zahtevkih za izplačilo za posamezno operacijo ter seštevke vseh neupravičeno izplačanih zneskov v vseh certificiranih zahtevkih za izplačilo.

Po pregledu izvedenih ukrepov je revizijski organ v okviru omenjene naknadne revizije dela sistema ocenil, da so bila vsa predhodno podana priporočila izpolnjena in s tem zaključena in ocenil, da sistem deluje dobro, potrebne so manj pomembne izboljšave.

Horizontalne revizije

UNP je proti koncu leta 2010 izvedel javni naročili za izbor izvajalcev za dve horizontalni reviziji, in sicer za:

- revizijo javnega naročanja pri izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v programskem obdobju 2007-2013 in
- revizijo informacijskega sistema (ISARR) za spremljanje, poročanje in izvajanje OP kohezijske politike v RS. Obe reviziji sta v teku, OU .

Končno poročilo revizije javnega naročanja (HR JN) je OU prejel januarja 2011. Revizija je zajemala 53 javnih naročil iz vseh treh operativnih programov (Cilj 1), ki so bila izvedena v okviru 23 operacij. V okviru OP RČV je bilo pregledanih 12 javnih naročil v okviru 5 operacij. Izpostavljenih je bilo 10 manj pomembnih ugotovitev. Revizorji so v okviru omenjene revizije ocenili skladnost postopkov JN z domačo in evropsko zakonodajo kot tudi delovanje notranjih kontrol pri upravičencu/naročniku v postopku JN.

Marca 2011 je OU prejel končno poročilo horizontalne revizije informacijskega sistema za spremljanje, poročanje in izvajanje OP kohezijske politike v RS – ISARR (HR IT). Revizija je bila izvedena v času od novembra 2010 do januarja 2011. V poročilu ni pomembnih ugotovitev, ki bi imele finančne učinke, je pa navedenih 29 manj pomembnih ugotovitev na osnovi katerih so bila podana priporočila. Na podlagi te revizije je OU junija 2012 pripravil in predložil revizijskemu organu v potrditev akcijski načrt, ki za revizijski organ predstavlja osnovo za spremljanje izpolnjevanja danih priporočil.

Zunanja revizijska hiša KPMG je za RO v dveh fazah izvedel pregled izpolnjevanja danih priporočil. Prva faza pregleda je bila izvedena avgusta in septembra 2012, za katero je KPMG oktobra 2012 pripravila poročilo o pregledu izpolnjevanja priporočil, v katerem ugotavlja, da je bilo v celoti izvedenih 10 aktivnosti, delno izvedenih 16, neizvedenih pa 8. Skladno s temi ugotovitvami je RO organu upravljanja priporočil, da natančneje določi in zagotovi potrebne resurse za izvedbo priporočil in z njimi povezanih aktivnosti ter s tem omogoči pravočasno odpravljanje ugotovljenih pomanjkljivosti skladno z zadanimi termini. Druga faza pregleda, prav tako s strani KPMG, je bila izvedena novembra 2015. Pri pregledu realizacije aktivnosti iz akcijskega načrta so revizorji ugotovili je bilo 38 aktivnosti realiziranih, tri(3) so bile delno realizirane ter dve (2) aktivnosti, ki še nista bili realizirani. Po mnenju revizorjev je izpolnitev dela priporočil vplivala na izboljšanje informacijskega sistema ISARR, a so še vedno potrebne določene izboljšave sistema.

UNP je v letu 2012 pri OU in MF-PO izvedel horizontalno revizijo ravnanja z nepravilnostmi (HR IRR) za vse tri operativne programe Cilja 1 kohezijske politike ter julija 2012 izdal tudi poročilo o izvedeni reviziji. Po mnenju revizijskega organa je sistem vzpostavljen in deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave (kategorija 2). RO je podal pet (5) ugotovitev, od tega so se tri (3) nanašali na OU, dve (2) pa na MF-PO. Priporočila so se nanašali na:

- poenotenje evidenc o nepravilnostih posredniških teles ter na poročanje organu upravljanja o vseh podrobnostih, o katerih je potrebno poročati v vezi nepravilnostmi;
- analiziranje zamud, ki nastajajo pri poročanju in odpravljanje vzrokov zanje;
- knjiga dolžnikov na MF-PO naj se vzpostavi do ravni upravičenca ter da naj se dolžnike vnaša na podlagi s strani PT izdanih zahtev za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev;

- zneski nepravilnosti, ki so bili odšteti od izkazov o izdatkih, predloženih Komisiji, naj se pravilno razvršča med umike in izterjave, ter da
- dopolnitev navodil v delu za pripravo zahtevkov za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev.

Od septembra do decembra 2013 je revizijski organ pri omenjenih revidiranih institucijah izvedel revizijo izpolnjevanja podanih priporočil in januarja 2014 posredoval osnutek revizijskega poročila, ki sta mu sledila še dva razčiščevalna sestanka. Končno poročilo, ki je bilo posredovano junija 2014, izhaja da so zaprte štiri (4) od prvotno podanih petih (5) priporočil, revizijski organ pa je podal še eno porevizijsko oz. naknadno priporočilo, ki se je nanašalo na boljšo povezljivost poglavij 7. Dokumentiranje upravljalnih preverjanj in 8.4 Arhiviranje podatkov in poročil o nepravilnostih v Navodili OU o za izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 18/28/2006.

Revizijski organ je aprila 2013 posredoval končno poročilo o opravljeni horizontalni reviziji državnih pomoči (HR DP) za operativne programe cilja 1 kohezijske politike za obdobje 2007 – 2013. V reviziji, ki jo RO pričel novembra 2012, so bili zajeti sistemi upravljanja in nadzora za vse tri operativne programe Cilja 1 in je bila izvedena pri organu upravljanja in organu za potrjevanje ter pri treh (3) posredniških telesih (MGRT, MDDSZ in MZIP) in enem agentu (Javna agencija za tehnološki razvoj (TIA)). Revizijski organ ni ugotovil nepravilnosti, ki bi imele za posledico neupravičene izdatke. Po mnenju revizijskega organa je sistem vzpostavljen in deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave (kategorija 2). V okviru izvedene revizije je revizijski organ podal tri priporočila, v katerih je opozoril na:

- poenotenje kontrolnih listov OU za državne pomoči,
- pomanjkljive informacije o državnih pomočeh na zbirni ravni v letnih poročilih o izvajanju OP-jev,
- neizpolnitev na osnovi izvedene revizije operacije danega priporočila o ugotovitvi morebitnih neupravičenih izdatkov iz naslova državne pomoči.

Septembra 2013 je UNP izvedel pregled izpolnjevanja priporočil, ki jih je podal v okviru omenjene horizontalne revizije. Po izvedenem pregledu izpolnjevanja priporočil in predloženih dokazil ter pojasnil v letu 2014 je RO menil, da so načrtovani ukrepi ustrezni.

Revizijski organ je v začetku leta 2014 izvedel horizontalno revizijo okoljskih zahtev (HR13-OZ) za vse tri operativne programe kohezijske politike v okviru Cilja 1. Cilj revizije je bil oceniti delovanje sistema upravljanja in nadzora na področju okoljskih zahtev in njegovo skladnost z evropsko in nacionalno zakonodajo. Pregled skladnosti s pravili okoljskih zahtev je obsegal določitev in razmejitev nalog, postopke izbora operacij in izvajanja kontrol.

Pregledan je bil vzorec 13 operacij, ki se izvajajo po pravilih okoljske zahtev, in sicer 6 operacij OP RR in 7 operacij OP ROPI. Iz OP RČV ni bila revidirana nobena operacija, saj razen zahteve po Zelenem javnem naročanju, pa še te v omejenem obsegu, operacije iz OP RČV ne zapadejo pod okoljske zahteve. Revizijski organ pri omenjeni reviziji ni podal nikakršnih ugotovitev, niti priporočil. Revizijski organ ni ugotovil niti nepravilnosti, ki bi imele za posledico neupravičene izdatke. Po mnenju revizijskega organa, ki je revidirano področje ocenil s kategorijo 1, je sistem vzpostavljen in deluje dobro, potrebno pa so manj pomembne izboljšave.

Novembra in decembra 2014 je revizijski organ izvajal horizontalno revizijo enakih možnosti (HR 14 EQUAL). Osrednji cilj revizije, v kateri so bili zajeti vsi trije operativni programi Cilja 1, je bil pregled postopkov in kontrol, ki so vzpostavljeni zato, da se operacije, izbrane za sofinanciranje, izberejo in

izvajajo skladno s pravili, ki veljajo za zagotavljanje enakosti med moškimi in ženskami ter nediskriminacijo. Revizija je bila izvedena pri OU (SVRK) ter pri 4 (štirih) posredniških telesih, in sicer MGRT, MDDSZ, MIZŠ in MzI. V poročilu so bile podane štiri (4) ugotovitve, in sicer:

- OU ni jasno opredelil sistema in ne vzdržuje informacij za področje enakih možnosti na enem mestu;
- za področje enakih možnosti merila, ki jih je sprejel nadzorni odbor, niso konkretizirana;
- v nekaterih primerih potrjevanja instrumentov in izbire operacij so bile navedene zahteve po upoštevanju enakih možnosti, čeprav to zaradi narave instrumentov ali operacij ni bilo primerno;
- OU v svojih navodilih za izvajanje kontrol ni natančno opredelil, kaj je pri izvajanju kontrol potrebno na področju enakih možnosti preverjati.

Revizije operacij

Osnova za izvedbo revizij operacij so izdatki, certificirani v določenem letu. Torej revizije, ki so se npr. izvajale v letu 2013, so izbrane v vzorec na podlagi certificiranih izdatkov v predhodnem letu (2012). Statistično naključno vzorčenje pa poteka po metodi MUS – Monetary Unit Sampling oz. vzorčenje na osnovi denarne enote.

Glede na to, da do konca leta 2008 ni bilo certificiranih izdatkov, tudi ni bilo revizij operacij v letu 2009. Prve revizije operacij so se začele v prvi polovici leta 2010. Za razliko od poročil revizij sistema, se poročila revizij operacij ne posredujejo Evropski komisiji, temveč revizijski organ poda skupno oceno in izračuna najbolj verjetno napako na ravni potrjenih izdatkov in jih predstavi v okviru letnega poročila UNP o nadzoru za vse tri operativne programe Cilja 1. Pomembno je, da je izračunana najbolj verjetna napaka nižja od dopustne napake, ki je določena na 2% od vseh potrjenih izdatkov na letni ravni.

Glede revizij operacij je potrebno tudi pojasniti, da je vzorec za revizijo skupen za vse tri operativne programe. Glede na to, da je v Sloveniji centraliziran sistem izvajanja EKP (eden OU in PO ter bolj ali manj ista posredniška telesa) revizijski organ združi vse operacije (ne gleda na to, iz katerega OP ali sklada so sofinancirani) v množico, ki predstavlja eno populacijo, iz katere naključno izbere operacije za izvedbo revizij.

V okviru revizij operacij revizijski organ preveri naslednja področja: izbor in izvajanje operacij, upravičenost izdatkov, izvajanje javnih naročil, revizijsko sled in hrambo dokumentacije, informiranje in obveščanje javnosti, skladnost s politikami Skupnosti ter nepravilnosti in izterjave.

Z namenom zagotavljanja verodostojnih podatkov s statističnega vidika (glede na to, da gre za skupni vzorec operacij vseh treh OPjev) UNP s pomočjo zunanjega izvajalca vrsto zadnjih let programskega obdobja 2007-2013 (od leta 2012) izvaja tudi revizijo dopolnilnega vzorca, s čimer se poveča odstotek pregledanih operacij. Pri tem je treba poudariti, da je dopolnilni vzorec operacij obravnavan posebej in se ne prišteva k osnovnemu vzorcu. Gre namreč za dodatna revizijska zagotovila.

Delež napak na OP RČV je skozi celotno programsko obdobje zanemarljiv.

V okviru revizij operacij OP RČV v letu 2010 ni bilo pomembnejših ugotovitev ali neupravičenih izdatkov. V letu 2011 je revizijski organ na področju OP RČV ugotovil eno (1) naključno napako pri reviziji operacije, in sicer v okviru razvojne prioritete Tehnične pomoči ESS. Ugotovitev se je nanašala na aktivnost nadgradnje in vzdrževanja sistema ISARR, pri kateri so revizorji ugotovili pomanjkljivost v okviru postopka javnega naročanja in izrekel 10% pavšalni finančni popravek.

V nadaljevanju pa je priložen pregled izvedenih revizij operacij po posameznih operativnih programih in letih. Glede na to, da je bil delež ugotovljenih napak za OP RČV skozi celotno programsko obdobje zanemarljiv, in da so k višjemu pragu dopustne napake prispevale ugotovljene napake v okviru OP RR in

ROPI v nadaljevanju ne podajamo podrobnejših podatkov izvedenih ukrepov za znižanje napake, saj so se ukrepi nanašali predvsem na omenjena dva operativna programa.

Tako so tudi najvišji ugotovljeni stopnji napake v celotnem programskem obdobju, in sicer v letu 2012 z 4,87% kot skupna stopnja napake za Cilj 1 botrovale ugotovljene napake v okviru OP RR. Glede na to, da se ugotovitve revizijskega organa niso nanašale na operacije OP RČV, EK za omenjeni program ni zahtevala finančnih korekcij niti popravljalnih ukrepov, kot je to bilo v primeru preostalih dveh operativnih programov.

V okviru revizij izvedenih v letu 2013 je bil delež ugotovljenih napak v okviru OP RČV zanemarljiv, nanašale pa so se na previsoke izdatke za plače oz. iz izračuna stroška dela. Podobno se je nadaljevalo tudi v prihodnjih letih, kjer se je večina ugotovljenih nepravilnosti nanašala na preostala dva operativna programa in ne na OP RČV. Temu ustrezno so bile tudi popravljalne aktivnosti usmerjene zlasti na omenjena dva operativna programa, zato jih v končnem poročilu za OP RČV ne navajamo podrobneje.

Tabela 12: Pregled izvedenih revizij operacij po letih, OP in stopnji najbolj verjetne napake v populaciji (NVN):

LETO izvedbe revizije	Oznaka revizije	OP RČV	OP RR	OP ROPI	SKUPAJ	(NVN) v %
2007 - 2009	/	/	/	/	/	/
2010	RO9	5	27	3	35	1,58%
2011	RO10	8	47	7	62	1,54%
2012	RO11	11	53	7	71	4,87%
2013	RO12	16	45	12	73	2,80%
2014	RO13	16	39	19	74	3,44% → 1,88%
2015	RO14	14	27	30	71	1,53%
2016	RO15	10	29	37	76	1,77

Tabela 13: Pregled revizij dopolnilnega vzorca po letih in OP:

LETO	Oznaka revizije	OP RČV	OP RR	OP ROPI	SKUPAJ
2007 - 2011	/	/	/	/	/
2012	/	17	/	/	17
2013	DV12	9	8	12	29
2014	DV13	14	/	11	25
2015	DV14	25	5	/	30
2016	DV15	25	/	/	25

5.3.1.2 Revizije Računskega sodišča RS

Računsko sodišče Republike Slovenije (RSRS) je aprila 2009 izdalo končno revizijsko poročilo z naslovom Kako preverjamo izplačila za evropski denar. V okviru omenjene revizije je RS revidiralo učinkovitost organiziranosti upravljalnih preverjanj na področju kohezijske politike programskega obdobja od leta 2007 do 2013. Revizija se nanaša na obdobje od 1. 1. 2007 do 30. 6. 2008, izvedena pa je bila na OU kot tudi na MJU, MGRT/JAPTI, MzI/DRSC.

Računsko sodišče je v okviru revizije preverilo, ali so bila upravljalna preverjanja organizirana tako, da so lahko izpolnjene zahteve evropskih uredb, in ali organiziranost izvajanja teh preverjanj temelji na elementih učinkovitih notranjih kontrol, ki veljajo za izvrševanje splošnega proračuna Evropskih skupnosti.

Računsko sodišče je ocenilo, da izvajanje upravljalnih preverjanj ni bilo učinkovito organizirano. Čeprav je bilo izvajanje upravljalnih preverjanj organizirano tako, da je omogočalo izpolnitev zahtev evropskih uredb, pa organiziranost izvajanja teh preverjanj ne temelji na elementih učinkovitih notranjih kontrol in upravljalna preverjanja niso bila vzpostavljena tako, da se ne bi povečalo upravno breme.

Za projekte kohezijske politike je treba zato pred izplačilom iz državnega proračuna izvesti take postopke, kot kadar gre le za običajno financiranje iz državnega proračuna. Ker ureditev za sredstva državnega proračuna v celoti ne omogoča izpolnitve zahtev evropskih uredb, bi bilo treba to ureditev dopolniti tako, da bi se brez nepotrebnega povečanja upravnega bremena zadostilo zahtevam evropskih uredb, ki se nanašajo na upravljalna preverjanja.

Računsko sodišče je podalo nekaj priporočil za ustrežnejšo organiziranost upravljalnih preverjanj.

V letu 2011 je OU prejel končni poročili o dveh revizijah, ki jih je v predhodnih letih izvedlo Računsko sodišče Republike Slovenije (RS RS), in sicer o:

- učinkovitosti delovanja informacijskega sistema (revizija se je začela 2009, ko je bilo posredovan sklep o začetku revizije, zaključila pa 2011, ko je bilo izdano končno revizijsko poročilo) ter
- stroški kontrol pri črpanju evropskih sredstev smotrnosti kontrol vzpostavljenih za evropska sredstva. Revizija vključuje obdobje poslovanja od 1.1.2006 do 31.12.2009.

Revizija s področja kontrol se je izvajala na vseh enajstih revidirancih (neposrednih proračunskih uporabnikih), ki so v revidiranem obdobju vključeni v izvajanje OP RR in OP RČV. Omenjena revizija je potekala na pobudo vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije, ki so se v okviru Delovne skupine za strukturne sklade odločile izvesti revizijo, s katero bi ocenile, koliko znašajo stroški kontrol. Revizija je bila del mednarodne revizije z naslovom Stroški kontrol, pri kateri je sodelovalo 12 vrhovnih revizijskih institucij držav članic Evropske unije. Glede smotrnosti kontrol je Računsko sodišče vsem vključenim institucijam priporočilo, naj spremljajo porabo časa in s tem povezane stroške ter pri oblikovanju nalog upoštevajo tudi stroškovni vidik. Poleg tega je podalo tudi nekaj priporočil za učinkovitejše delovanje, pri katerem ne bi prihajalo do podvajanj izvajanja po vsebini podobnih kontrolnih aktivnosti.

Po prejemu sklepa o izvedbi revizije učinkovitosti delovanja informacijskega sistema in pravilnosti poslovanja SVLR v letu 2009, je Računsko sodišče 15. novembra 2011 izdalo predmetno končno revizijsko poročilo. V končnem poročilu o izvedeni reviziji o učinkovitosti delovanja informacijskega sistema je RSRS navedlo, da SVLR ne zagotavlja učinkovitega delovanja informacijskega sistema ISARR ter podalo negativno mnenje o pravilnosti njenega poslovanja. Računsko sodišče je OU podalo več priporočil za izboljšavo delovanja omenjenega informacijskega sistema. Organ upravljanja je v predpisanem roku računskemu sodišču predložil odzivno poročilo na izvedeno revizijo. Računsko sodišče je nato v porevizijskem postopku pregledalo odzivno poročilo z dopolnitvama ter preizkusilo verodostojnost in zadovoljivost izkazanih upravljalnih preverjanj.

V letu 2012 je Računsko sodišče Republike Slovenije izdalo tudi porevizijsko poročilo »Popravljalni ukrepi pri ureditvi informacijskega sistema ISARR«. Računsko sodišče v njem ugotavlja, da v odzivnem poročilu predstavljeni ukrepi za odpravo nepravilnosti in nesmotrnosti niso bili v celoti izkazani kot zadovoljivi.

Računsko sodišče je junija 2013 vnovič začelo revizijo o Učinkovitosti in uspešnosti delovanja informacijskega sistema organa upravljanja, ki pa do konca leta 2015 še ni bila zaključena. Osnutek revizijskega poročila je OU prejel 24.6.2016, končno poročilo pa 25.10.2016. V končnem revizijskem poročilu RSRS podaja 15 ugotovitev, in sicer osem (8) glede učinkovitosti ter sedem (7) glede uspešnosti delovanja sistema. Poleg tega je RSRS podal pet (5) priporočil za izboljšanje poslovanja. SVRK aktivno pristopil k reševanju problematike in odzivno poročilo posredoval v roku na RS, in sicer 23.1.2017.

Računsko sodišče je oktobra 2011 pričelo z revizijo sistema izvajanja evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji za programsko obdobje od leta 2007 do leta 2013. V revizijo, za katero je bilo končno poročilo izdano septembra 2012, je bilo vključenih dvanajst ministrstev in dve službi Vlade Republike Slovenije, ki so sodelovali pri načrtovanju, pripravi, upravljanju, izvajanju in nadzoru operativnih programov.

Ključne ugotovitve:

- Težavo v izvajanju evropske kohezijske politike predstavljajo večkratne menjave odgovornih oseb in spreminjanje strukture sistema ter postopkov izvajanja.
- V Republiki Sloveniji velja na področju izvajanja evropske kohezijske politike poleg evropskih uredb tudi veliko slovenskih predpisov, tako splošnih za sredstva državnega proračuna kot tudi posebnih za evropska sredstva. Ti predpisi pa med seboj niso vedno usklajeni, za istovrstna opravila določajo različne postopke in uporabljajo različne izraze.
- Za dodeljevanje sredstev večinoma obstajajo strateške podlage, vendar pa se pred objavo javnih razpisov pogosto ne ugotavlja dejanskih potreb, posledica tega pa je bila v nekaterih primerih majhno zanimanje za razpisana sredstva.
- Financiranje podobnih vsebinskih področij so zagotavljala ali različna ministrstva in službe vlade ali pa posamezno ministrstvo iz evropskih sredstev in sredstev državnega proračuna, zato računsko sodišče meni, da bi morali udeleženci pri tem delovati bolj usklajeno.
- Računsko sodišče je ugotovilo, da je ena od ključnih težav pri izvajanju evropske kohezijske politike informacijski sistem ISARR. Posebna vnaprej definirana poročila, ki so oblikovana v informacijskem sistemu ISARR, neposrednim proračunskim uporabnikom ne omogočajo spremljanja izvajanja evropske kohezijske politike, zato jih večina spremlja izvajanje z dodatnimi preglednicami. Poleg tega je informacijski sistem ISARR neusklajen z informacijskim sistemom organa za potrjevanje, ki se uporablja za pripravo izjav o izdatkih in zahtevkov za plačila, ki jih je treba predložiti Evropski komisiji in so podlaga za povračilo sredstev.

Organ upravljanja je priporočila upošteval pri svojem nadaljnjem delovanju.

Računsko sodišče RS je julija 2013 posredovalo končno poročilo o izvedeni reviziji ukrepov za poenostavitev sistema izvajanja evropske kohezijske politike. Revizija je bila del skupne mednarodne revizije, ki so jo izvedle vrhovne revizijske institucije v 12 državah članicah EU. V Sloveniji je bilo v okviru revizije vključenih osem ministrstev in en organ v sestavi ministrstva, ki so vključeni v sistem upravljanja in nadzora nad izvajanjem evropske kohezijske politike.

Številne poenostavitve so bile omogočene s spremembami evropskih uredb, v okviru mednarodne revizije pa je bilo za pregled izbranih devet ukrepov. Računsko sodišče je preverilo, ali in kako so bile te poenostavitve uporabljene v Republiki Sloveniji.

Računsko sodišče je ugotovilo, da je bilo uvedenih sedem ukrepov za poenostavitev, dejansko uporabljeni pa so bili le štirje. Nekateri ukrepi so bili v Sloveniji uvedeni razmeroma kmalu po tem, ko so jih omogočile evropske uredbe, Slovenija pa jih je uvedla med prvimi izmed držav članic, ki so sodelovale pri skupni reviziji. To zlasti velja za dva od treh možnih poenostavljenih načinov poročanja o upravičenih stroških. Glede ukrepov, ki sta se nanašala na enostavnejše potrjevanje in izvajanje velikih projektov, ni bilo mogoče izkoristiti v polni meri, saj je v Republiki Sloveniji večino takih projektov Evropska komisija potrdila že pred uvedbo ukrepov. Računsko sodišče pri tem opozarja tudi na previdnost pri uporabi poenostavitev, saj nekatere poenostavitve niso primerne za vse vrste projektov.

Po mnenju RSRS bi lahko odgovorne institucije v Sloveniji uspešneje poenostavljale sistem evropske kohezijske politike.

Poleg tega je RSRS decembra 2013 izdalo revizijsko poročilo o uspešnosti izvajanja projekta E-zdravje oz. nacionalnega načrta za informatizacijo zdravstvenega sistema v Republiki Sloveniji. Po mnenju RSRS Ministrstvo za zdravje (MZ), v obdobju na katerega se je nanašala revizija, ni bilo uspešno pri doseganju vsebinskih ciljev projekta, uresničevanju terminskega načrta, zagotavljanju kadrovskih zmogljivosti in načrtovani organizaciji projekta ter upravljanju s finančnimi sredstvi projekta eZdravje. Ministrstvo je kot cilj projekta eZdravje opredelilo vzpostavitev sodobnega informacijskega sistema, ki bo omogočal varno elektronsko poslovanje in učinkovito obvladovanje zdravstvenih in z zdravstvom povezanih podatkov in informacij. Računsko sodišče je od ministrstva zahtevalo izvedbo popravljalnih ukrepov za odpravo ugotovljenih nesmotnosti ter podalo več priporočil. MZ je v roku poslalo odzivno poročilo z opisom izvedenih ukrepov in priporočil.

Računsko sodišče je v letu 2015 pričelo s postopki izvedbe (horizontalne) revizije učinkovitosti upravljanja z ugotovljenimi nepravilnostmi in finančnimi popravki pri črpanju sredstev evropske kohezijske politike v Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013. Revizija se je začela 17.12.2015, v pregled pa je poleg SVRK v vlogi organa upravljanja vključenih še šest (6) ministrstev, in sicer Ministrstvo za finance (MF-PO), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Do priprave tega poročila s strani Računskega sodišča OU ni prejel Končnega revizijskega poročila.

5.3.1.3 Revizije EK

Številka misije: 2010 - 1119

Čas izvedbe: 17. - 21. 5. 2010, 7. - 11. 6. 2010 in 17. 6. 2010

Pristojna revizijska enota Evropske komisije DG EMPL je v letu 2010 izvedla revizijo sistema na OP RČV. V okviru revizije so revizorji proučili zasnovo, uspešnost in učinkovitost sistemov upravljanja in nadzora v času izvajanja OP RČV od 1.1.2007 do 28.4.2010, ki so jih izvajali organ upravljanja (OU), organ za potrjevanje (MF-PO) in revizijski organ (RO) Slovenije.

Cilji revizije so bili:

- opredeliti stopnjo učinkovitosti sistemov upravljanja in nadzora glede na dejavnosti posameznega organa,
- opredeliti pomanjkljivosti sistemov upravljanja in nadzora, kadar nadzorni ukrepi (en ukrep ali več) niso ustrezno preprečili ali odkrili tveganj, ki bi utegnili negativno vplivati na cilje sistemov upravljanja in nadzora pri zagotavljanju ustreznega zagotovila, da:
 - so prijave izdatkov za program zanesljive,
 - so bili cilji doseženi in
 - so zahteve iz evropske in nacionalne zakonodaje izpolnjene,
- oceniti ustreznost notranjih nadzornih ukrepov, ki se izvajajo pri dejavnosti revidiranja, in
- pregledati, ali razmerje med cilji OP RČV za obdobje 2007-2013 in notranjimi nadzornimi ukrepi, ki jih izvaja revidiranec, zagotavlja učinkovito zmanjševanje tveganj, povezanih z uresničevanjem ciljev in politik OP RČV za obdobje 2007-2013 ter doseganje njegovih ciljev, s poudarkom med drugim na dejanskem preprečevanju, odkrivanju in odpravi napak, nepravilnosti in domnevnih goljufij.

OU in ostali revidiranci so marca 2011 (slovenska verzija) prejeli osnutek predmetnega revizijskega poročila v slovenskem jeziku, kjer so bile navedene štiri ugotovitve. Revidirani organi (OU, MF-PO in RO) so na podane ugotovitve posredovali dodatna pojasnila, ki so jih revizorji EK sprejeli. Končno

revizijsko poročilo v juniju 2011 je tako bilo brez odprtih priporočil. Revizorji EK so revizijo zaključili z mnenjem brez pridržkov.

Številka misije: 2012 - 1451

Čas izvedbe: 11. – 19. 5. 2012

Revizijska enota Evropske komisije DG EMPL je maja 2012 v okviru OP RČV izvedla sistemsko revizijo pregleda in ponovitve dela slovenskega revizijskega organa v skladu s členi 62, 72 in 73 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006.

Revizorji EK so julija 2013 posredovali končno poročilo o izvedeni reviziji v slovenskem jeziku, v katerem je opozoril na obračunavanje pogodbenih kazni kot tudi na ravnanje z njimi in načinom poračunavanja izterjanih zneskov.

Organ upravljanja je v sodelovanju s posredniškim organom (MDDSZ) in organom za potrjevanje težavo pogodbenih kazni in zamudnih obresti vključil, opisal in obravnaval v svojih navodilih, ki opisujejo področje finančnega upravljanja, posredniško telo pa je skupaj z upravičencem pripravil vse ustrezne podlage za pregled nad vsemi operacijami, ki imajo v pogodbi med upravičencem in končnim prejemnikom člen, ki se nanaša na pogodbene kazni v primeru neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti, višino vzpostavljenih terjatev ter višino vračil v proračun iz naslova pogodbenih kazni.

RO je oktobra pripravil in EK posredoval odgovor in pojasnila na še odprta priporočila revizije ter jih decembra 2013 še dopolnil z dodatnimi dokazili. Na podlagi omenjenih dopolni in predloženih dokazil je EK revizijo zaključil.

Številka misije: 2013/SI/REGIO/C2/1369/1

Čas izvedbe: oktober 2014

Revizorji DG EMPL in DG REGIO so oktobra 2014 izvedli revizijo dela revizijskega organa - s poudarkom na področju pregleda javnih naročil - v povezavi s 73. členom Uredbe Sveta ES 1083/2006. V končnem revizijskem poročilu v slovenskem jeziku, ki ga je RO prejel oktobra 2015, je izmed šestih ugotovitev ostala odprta ena ugotovitev, ki se je nanašala na operacijo, ki se sofinancira iz Kohezijskega sklada v okviru OP ROPI.

Ugotovitev s finančnimi posledicami s področja OP RČV v okviru omenjene revizije ni bilo.

Številka misije: 2013/SI/REGIO/C2/1398/1

Čas izvedbe: 12. – 15. januarja 2015

Revizorji DG REGIO so januarja 2015 na MF-PO in v manjšem obsegu tudi na OU izvedli revizijo, katere namen je bil preveriti točnost, resničnost, popolnost in zanesljivosti podatkov o umaknjenih in izterjanih zneskih, nerešenih izterjavah ter neizterljivih zneskih, ki jih je država članica predložila v letu 2014 za leto 2013. Omenjena revizija je v pregled omenjenih podatkov zajela podatke iz vseh treh skladov oz. vseh treh operativnih programov. Osnutek revizijskega poročila v slovenskem jeziku je država članica prejela 14.10.2015 in nanj odgovorila novembra 2015.

Končno poročilo, v katerem ni bilo ugotovljenih napak s finančnimi posledicami, je Slovenija prejela maja 2016.

Revizija varnosti sistema SFC2007 pri dostopu iz držav članic

Čas izvedbe: 1. – 5. 7. 2013

Vse omenjene revizije EK se nanašajo na vsebinsko izvajanje in nadzor evropske kohezijske politike. Revizija, izvedena v juliju 2013, pa se je nanaša na sistem SFC 2007. V skladu z delovnim načrtom Enote za notranjo revizijo v GD za regionalno in mestno politiko je bila namreč julija 2013 v sodelovanju s podjetjem Ernst & Young Belgija izvedena revizija varnosti sistema SFC2007 pri dostopu iz držav članic. Cilj revizije je bil oceniti, ali orodja za komunikacijo sistema SFC2007 zagotavljajo varnost podatkov (celovitost in zaupnost), ki se nanašajo prek sistema SFC, v izbranih državah članicah.

V okviru izvedene revizije sta bili poleg splošne ugotovitve – da sistem ostaja ranljiv – za Slovenijo navedeni dve priporočili, in sicer:

- odstranitev neaktivnih uporabniških računov in izvajanje uradnih postopkov za pravočasno obveščanje uradnice za zvezo države članice, da bi zagotovili ustrezno deaktiviranje uporabniških računov;
- opravljanje rednega formalnega preverjanja dostopa vsake tri mesece za vse uporabnike aplikacije SFC2007. To preverjanje bi moralo obsegati tudi preverjanje pravic do dostopa, povezanih z uporabniškimi računi.

Organ upravljanja je izvedel obe priporočili, saj je odstranil neaktivne uporabniške račune kot tudi izvedel preverjanje dostopa. To preverjanje je obsegalo tudi preverjanje pravic do dostopa povezanih z uporabniškimi računi. V ta namen smo izpisali dve poročili iz sistema SFC2007 s podatki o zadnjih prijavah, ki so bili na voljo uradniku za zvezo. O izvedenih ukrepih smo obvestili tudi Evropsko komisijo.

5.3.1.4 Reviziji Evropskega računskega sodišča

Številka misije: PF-4697

Čas izvedbe: september/oktober 2011

Evropsko računsko sodišče je v letu 2011 izvedlo revizijo v zvezi z izjavo o zanesljivosti za leto 2011 – Evropski socialni sklad, OP RČV za obdobje 2007 – 2013 (PF-4697). Predmet revizije je bil 8. ZZP, kjer so bila vključena naslednja posredniška telesa, ki so bila poleg OU, tudi revidirana: Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za kulturo ter Ministrstvo za javno upravo. Revizija se je marca 2012 zaključila. Evropsko računsko sodišče je organ upravljanja obvestilo, da so bile vse predhodne ugotovitve v osnutku revizijskega poročila ustrezno pojasnjene in tako umaknjene iz končnega poročila. V okviru omenjene revizije niso bile ugotovljene napake s finančnim učinkom.

Številka misije: PF-5306

Čas izvedbe: september - november 2012

Evropsko računsko sodišče je revizijo v zvezi z izjavo o zanesljivosti za leto 2012 na terenu izvedelo v dveh delih, saj se je v Sloveniji mudila v septembru kot tudi oktobru 2012. Predmet revizije je bilo 8 operacij, ki so se izvajale v okviru Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Ministrstva za pravosodje in javno upravo. V okviru izvedene revizije ni bilo ugotovljenih napak s finančnim učinkom.

5.3.1.5 Poročanje o nepravilnostih

V okviru OP RČV je bilo do konca leta 2016 (vključno s poročili za 4. četrletje 2016) na OLAF poročano o 67 primerih nepravilnosti. OLAFu se poroča o vseh primerih, ko ugotovljena nepravilnosti presega 10.000 evrov in bremeni proračun Skupnosti. Dobra polovica vseh poročanih nepravilnosti se nanaša na prednostno usmeritev Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih. Pregled po letih v okviru OP RČV pokaže, da je bilo največ poročil o nepravilnostih, ki presegajo 10.000 EU dela, posredovanih v letu

2011, in sicer 17 poročil, sledi leto 2015 s 16 primeri poročenih nepravilnosti ter leto 2014 z devetimi (9) novimi primeri poročenih nepravilnosti.

5.3.1.6 Upravljalna preverjanja

Predmet obravnave:

- izvajanje kontrol na kraju samem po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja;
- izvajanje kontrol prenesenih nalog je v pristojnosti organa upravljanja;
- izvajanje dodatnih vzorčnih administrativnih kontrol je v pristojnosti organa upravljanja.

Obravnavane so kontrole, ki jih izvaja kontrolna enota organa upravljanja (v nadaljevanju KE OU).

Organ upravljanja je vzpostavil sistem preprečevanja, odkrivanja, odpravljanja in poročanja o nepravilnostih, v katerega so vključeni vsi udeleženci, in določil smernice za izvajanje popravljalnih ukrepov v primeru odkritih napak in nepravilnosti pri izvajanju kohezijske politike, v primeru ugotovljenih napak in nepravilnosti lahko tako organ upravljanja kot pristojno posredniško telo izrečeta popravljalne ukrepe in finančne popravke, vzpostavljen je in deluje sistem vračil v primeru ugotovljene neupravičene poraba sredstev državnega proračuna.

Med upravljalna preverjanja uvrščamo preverjanja pred potrditvijo instrumenta in preverjanja po potrditvi instrumenta oz. po podpisu pogodbe o sofinanciranju, med slednjimi so administrativne kontrole in kontrole na kraju samem.

V pristojnosti organa upravljanja je tudi izvajanje kontrol prenesenih nalog.

Administrativna ureditev upravljalnih preverjanj:

Uredba o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 (Ur.l. RS, št. 41/07 in spremembe: Ur.l. RS, št. 17/09, št. 40/09, 3/10, 31/10, 79/10, 4/13 in 89/14), določa upravljalna preverjanja in organe, ki upravljalna preverjanja izvajajo, in sicer:

- izvajanje administrativnih kontrol po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja v primeru, ko je neposredni proračunski uporabnik v vlogi upravičenca;
- izvajanje administrativnih kontrol po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti posredniškega telesa v primeru, ko neposredni proračunski uporabnik ni v vlogi upravičenca;
- izvajanje administrativnih kontrol po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja v primeru operacij v okviru tehnične pomoči vseh treh operativnih programov;
- izvajanje kontrol na kraju samem po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES je v pristojnosti organa upravljanja;
- izvajanje kontrol prenesenih nalog je v pristojnosti organa upravljanja;
- izvajanje dodatnih vzorčnih administrativnih kontrol je v pristojnosti organa upravljanja.

Pisni postopki za izvajanje upravljalnih preverjanj so navedeni v naslednjih dokumentih:

- Navodilih organa upravljanja za načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013, z dne 13.10.2014, in sicer v 2. poglavju, ki ureja postopek načrtovanja, prijave in potrjevanja instrumenta neposredna potrditev operacije;
- Navodilih organa upravljanja za izvajanje tehnične pomoči kohezijske politike Cilja konvergenca 2007-2013, z dne 31.7.2012 in sicer v 6. poglavju, ki opisuje upravljalna preverjanja po 13. čl. Ur. 1828/2006/ES;

- Navodila organa upravljanja za izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES, z dne 11.12.2014 in sicer v 6. poglavju, ki opredeljuje izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. čl. Ur. 1828/2006/ES.

OU je upošteval priporočila iz različnih revizijskih poročil, in je, na njihovi podlagi ali na podlagi ugotovitev lastnih kontrol, kadar je bilo potrebno, dopolnil in posodobil tako Navodila OU za izvajanje upravljalnih preverjanj kot kontrolne liste (priloge omenjenih navodil, v nadaljevanju KL) z namenom odprave nepravilnosti oz. preprečitev pojava nepravilnosti. Dopolnitve so obsegale:

dodatna vprašanja v KL za javna naročila, odprti postopek (IZS, pogoji za ugotavljanje ustreznosti ponudnikov ne smejo biti diskriminatorni, med merili ne smejo biti reference, vprašanja glede obstoja cesij, kompenzacij, asignacij itd..)

vključitev dodatnih pregledov

dodatna vprašanja v KL glede preverjanja dvojnega financiranja, cesij, kompenzacij, asignacij

Obseg kontrol in rezultati kontrol:

Administrativno preverjanje je preverjanje vsakega zahtevka za izplačilo, ki ga predložijo upravičenci in se praviloma izvede pred izplačilom iz proračuna, najkasneje pred povračilom sredstev Skupnosti na podlagi zahtevka za povračilo. Rezultat je torej izplačilo iz proračuna in/ali povračilo sredstev Skupnosti. Organ upravljanja, KE OU, opravlja vzorčne administrativne kontrole, vključene so v kontrolo na kraju samem in kontrolo prenesenih nalog.

Organ upravljanja, KE OU, opravlja administrativne kontrole operacij, pri katerih izvajanja teh kontrol ni prenesel na posredniška telesa, med temi je tehnično pomoč.

Kontrola na kraju samem je vzorčno preverjanje, praviloma po izvršenem izplačilu iz proračuna, ki ga izvajata OU in PT na podlagi analize tveganja kot podlagi letnemu planu izvedbe KKS, in opredeljenega vzorca, ki ga pripravi KE OU. O ugotovitvah se izda Poročilo o opravljeni kontroli na kraju samem, ki ga, v primeru odkrite nepravilnosti prejme tudi revizijski organ.

KE OU vsako leto izvajanja OP-ja pripravi letni načrt izvajanja kontrol na kraju samem in se s PT-ji dogovori, katere operacije bo pregledal PT in katere KE OU tako, da se kontrole na kraju samem ne podvajajo. Osnova za določitev vzorca operacij, ki bodo predmet kontrole na kraju samem, je vsakokratna analiza tveganj, glede na število operacij, vključenih v analizo tveganja. V populacijo vsakoletne analize tveganj so vključene operacije, pri katerih je bil v preteklem letu v sistemu ISARR zabeležen vsaj en zahtevek za izplačilo.

V skladu z Navodili OU za izvajanje upravljalnih preverjanj po 13. členu Uredbe 1828/2006/ES KE OU vsako leto pregleda uporabljeno metodo vzorčenja, ki jo po potrebi spremeni ali dopolni, in vodi evidenco, v kateri je opisana in utemeljena uporabljena metoda vzorčenja za vsako leto, ter evidenco operacij, izbranih za preverjanje.

Letni načrt kontrol na kraju samem predstavljajo operacije z najvišjim tveganjem, pri čemer vzorec izbranih operacij ne sme biti manjši od 5 %, vključenih v analizo tveganja.

S kontrolo prenesenih nalog se KE OU prepriča in dobi zagotovilo, da PT izvajajo prenesene naloge v skladu s predpisi, smernicami in navodili OU.

KE OU je letno izvajal kontrole prenesenih nalog. Upoštevanje s strani KE OU izrečenih priporočil PT je rezultiralo v izboljšavi sistema kontrol in nadzora.

Večje težave pri izvajanju oz. ukrepi za odpravo nepravilnosti:

Kot večje težave opredeljujemo sistemske težave zaradi postopkov, ki morda ne bi bili vzpostavljeni in katerih odsotnost bi preprečevala ali ovirala izvajanje vračil zaradi ugotovljenih nepravilnosti v proračun Unije in/ali državni proračun.

Večje težave pri izvajanju kontrol in pri izvajanju popravljalnih ukrepov niso nastopile.

Izvedeni sistemski ukrepi za preprečevanje nastanka nepravilnosti so rezultat izkušenj in ugotovitev kontrol in priporočil nadzornih in revizijskih organov:

- več dopolnitev in posodobitev Navodil OU za izvajanje upravljanih preverjanj, vključno s prilogami (KL);
- več dopolnitev in posodobitev Navodil organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2007-2013;
- dopolnitev KL za KKS in dodatni KL za administrativna preverjanja za kontrole izvršenih plačil v primerih cesij, kompenzacij, asignacij in direktnih plačil podizvajalcem in za kontrole cesij, kompenzacij, asignacij;
- dopolnitev KL za javna naročila, odprti postopek: z vprašanji za ugotavljanje, ustreznosti ponudnikov (nediskriminatornost pogojev), z vprašanji glede meril (merila ne smejo biti reference), z vprašanji glede konflikta interesov in povezanih družb;
- vključitev dodatnih pregledov v KL glede preverjanja dvojnega financiranja;
- izdana nova navodila Navodila organa upravljanja za zaokroževanje v okviru evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2007-2013;
- dopolnitev Navodil OU za izvajanje upravljanih preverjanj z dodatnimi vprašanji glede vzorčenja izvajanja administrativnih kontrol in kontrol na kraju samem z opredelitvijo možnih tveganj;
- posodobitev Navodil OU za izvajanje upravljanih preverjanj v skladu s COCOF smernicami.

5.4 Spremembe v okviru izvajanja operativnega programa

5.4.1 Spremembe operativnega programa

Na osnovi pregleda zaključenih projektov in projektov v izvajanju je bilo ugotovljeno, da sredstva na posameznih razvojnih prioritetah ne bodo počrpana v celoti, kar je predvsem posledica:

- podane sistemske korekcije s strani Urada RS za nadzor proračuna in korekcije s strani kontrolne enote organa upravljanja na razvojni prioriteti 1 Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti;
- zaradi spremenjenega gospodarskega stanja (posledice gospodarske krize) se je povečalo število stečajev, prisilnih poravnjav podjetij, posledično je prihajalo do odstopov od pogodb s strani upravičencev ter nižjih izplačil od predvidenih.

Ker je socialno podjetništvo ena najpomembnejših oblik zagotavljanja načela in ciljev socialne vključenosti, torej področja, ki mu je dala Evropska komisija poseben poudarek že v programskem obdobju 2007–2013, še večjega pomena pa je to področje z vidika aktivacije prebivalstva za ustvarjanje

delovnih mest predvsem na lokalni ravni tudi v programskem obdobju 2014–2020, so se iz 1. RP na 4. RP prerazporedila sredstva v višini 10 mio EUR.

Sprememba OP RČV je bila potrjena na 4. dopisni seji NO za OP RČV, ki je potekala od 16. do 12. decembra 2015. Namen spremembe OP RČV je bila zagotovitev večjega finančnega vzvoda razpoložljivih sredstev iz OP RČV 2007-2013. Predlagana je bila oblika izvajanja financiranja z uporabo povratnih virov pomoči, ki jih v okviru obstoječega instrumenta finančnega inženiringa izvaja Slovenski podjetniški Sklad (SPS). Zato se je v OP RČV v poglavju 3.3.4.1. Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti na koncu četrtega odstavka dodalo stavek: »Aktivnosti pospeševanja socialnega podjetništva se bodo izvajale v obliki nepovratnih ali povratnih pomoči.» OU je predlagal prerazporeditev sredstev 10.000.000,00 EUR iz 1. RP Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti na 4. RP Enake možnosti in socialna vključenost, ki se po novem dodeli v obliki povratnih sredstev. S tem se je spremenila tudi okvirna členitev sredstev prispevka Skupnosti OP RČV po kategorijah, pri čemer se spremeni koda razsežnosti 71, ki z novo alokacijo znaša 51.501.536,00 evrov. Prav tako se je spremenila razsežnost 2 – Oblika financiranja, in sicer se iz kode 1 nepovratna pomoč zadevni znesek prenese na kodo 2 pomoč (posojilo, subvencioniranje obresti, jamstva).

2. verzija OP RČV za obdobje 2007-2013 je bila potrjena 3. marca 2016 s Sklepom Komisije št. K(2016) 1421 o spremembi sklepa K(2007) 5744 o sprejetju Operativnega programa "Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013" za prispevek Skupnosti iz Evropskega socialnega sklada v okviru konvergenčnega cilja v Sloveniji.

5.4.2 Organizacijske spremembe

Poleg številnih vsebinskih izzivov pri izvajanju evropske kohezijske politike (EKP) v Sloveniji v programskem obdobju 2007 -2013 pa so omenjeno programsko obdobje zaznamovale pogoste spremembe postavljenega institucionalnega okvira delovanja EKP.

V programskem obdobju 2007-2013 se je tako nekajkrat spreminjal ustroj državne uprave - tako število in nazivi tako posredniških teles kot tudi organa upravljanja - posledično pa tudi sam sistem izvajanja kohezijske politike, čemur je bilo potrebno vsakokrat med drugim tudi pripraviti nove oz. posodobljene opise sistema upravljanja in nadzora, spremeniti sporazume o prenosu nalog vsled preimenovanja posredniških teles kot tudi zaradi prenosa posameznih področij z enega posredniškega telesa na drugega, zagotoviti ustrezno razmejitev nalog ipd.

Zadnja tovrstna sprememba je bila predlagana decembra 2013, ko je Vlada RS ocenila, da je potrebno zaradi specifičnosti nalog s področja evropske kohezijske politike in jasne razmejitve med udeleženci ter v izogib konfliktom interesov, ustanoviti posebno vladno službo, ki bo zadolžena za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Kohezijska politika je namreč osrednja razvojna politika, ki prispeva k spodbujanju dolgoročne rasti, ustvarjanju novih delovnih mest in trajnostnemu razvoju. Sredstva te politike so v Sloveniji ključni instrument spodbujanja konkurenčnosti, njihov pomen pa se je v času krize le še povečal. Tako je to področje absolutna prednostna naloga vlade, ki si prizadeva, da bi na tem področju aktivnosti potekale učinkoviteje.

Zato je 1. 3. 2014 bila vzpostavljena samostojna Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Koordinacija ministrstev, predvsem pa množica tehničnih postopkov za učinkovito delovanje sistema evropske kohezijske politike v Sloveniji namreč zahtevajo hitro in nehierarhično notranje

delovanje organa upravljanja. To pa je mogoče doseči le z izrazito fleksibilno in prilagodljivo organizacijsko in upravljavsko strukturo.

Pretekli posegi v organizacijski sistem izvajanja evropske kohezijske politike – kot je bila npr ukinitve Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko – SVLR in pripojitev področja evropske kohezijske politike in regionalnega razvoja Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) – so povzročili določen zastoj na tem področju. Ker se je po manj kot dveh letih združitve takratnega SVLR z MGRT (združitve v začetku leta 2012) omenjena odločitev izkazala kot neučinkovita, je sledila odločitev, da se za to področje ustanovi samostojna vladna služba.

S tem je bila zagotovljena neodvisnost izvajanja evropske kohezijske politike v Sloveniji, jasna razmejitev med udeleženci ter v največji možni meri preprečila možnost konflikta interesov.

5.4.3 Poročanje o spremembah opisa sistema upravljanja in nadzora

Opis sistema upravljanja in nadzora za Operativni program razvoja človeških virov je bil sprejet na EK dne 14.8.2008. V skladu s členom 62 (1)(d)(i) Uredbe Komisije (ES) št. 1083/2006 je potrebno poročati o večjih spremembah Opisa sistema upravljanja in nadzora za posamezen operativni program. Organ upravljanja je skupaj s posredniški telesi, organom za potrjevanje in revizijskim organom v določenih delih spreminjal oziroma posodabljal opise sistemov vsako leto in jih posredoval RO.

Leta 2007 je bila sprejeta Uredba o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013 (Ur. list RS, št. 17/09, 40/09, 3/10, 31/10, 79/10, 4/13 in 89/14), ki je določila vlogo organa upravljanja ter njegove pristojnosti, odgovornosti in naloge v 4. in 5. členu. Vlogo OU je takrat opravljala Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR).

Do konca leta 2011 so se spremembe OSUN OP RČV uvajale predvsem zaradi:

- sporazuma o prenosu nalog; saj je na podlagi nacionalne Uredbe o izvajanju kohezijske politike, OU del nalog prenesel v izvajanje na posredniška telesa;
- spremembe organizacije oziroma organizacijske sheme ter nalog notranjih organizacijskih enot OU (prenos Sektorja za spremljanje in vrednotenje v Urad za kohezijsko politiko ter ustanovitev Sektorja za sistem in nadzor),
- spremembe glavnih dejavnosti in nalog OU (kontrola prenesenih nalog).

Do konca leta 2012 so se spremembe OSUN OP RČV uvajale predvsem zaradi- reorganizacije državne uprave na podlagi sprememb Zakona o Vladi RS (Ur. I. RS, št. 24/05-UPB1, št. 109/08, št. 55/09 Odločba US: U-I-294/07-16, št. 38/10-ZUKN in 8/12), ki je določil, da se pristojnosti Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) prenesejo na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT). Vlogo OU je prevzel Direktorat za evropsko kohezijsko politiko (DEKP) v okviru MGRT, v okviru katerega je bil na novoustanovljen Sektor za upravljanje programov kohezijske politike (SUPK), ki je združil vsebinske sektorje za ESRR, KS, ESS ter Sektor za sistem in nadzor. Pri ostalih ministrstvih so se spremembe OSUN OP RČV izvedle na podlagi reorganizacije ministrstev, ki so se združevala in sicer:

- Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstvo za kulturo v Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ),

Do konca leta 2013 je imel vlogo OU še vedno Direktorat za evropsko kohezijsko politiko (DEKP) v okviru MGRT, v okviru katerega je bil na podlagi sprejete sistemizacije z dne 1.10.2013, Sektor za upravljanje programov kohezijske politike (SUPK) preimenovan v Sektor za sklade (SSKP). V okviru DEKP pa je bil na novo ustanovljen še Sektor za sistem (SS), ki je združil Sektor za TP in Sektor za informacijsko podporo.

V letu 2014 se je SVLR oz. SVRK s ponovno pomembno preoblikovala, osamosvojila in izločila iz MGRT zaradi ugotovitev Računskega sodišča (Revizijsko poročilo, julij 2013), da je potrebna jasna določitev organa upravljanja oziroma načina zagotavljanja ustrezne ravni pravne varnosti pri uresničevanju pristojnosti in odgovornosti OU. Delovna mesta OU so se prenesla z MGRT na SVRK na podlagi Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, št. 100-6/2014-1, ki je stopil v veljavo 17.3.2014 in s spremembami Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest 16.6.2014, 18.6.2014, 21.7.2014, 29.7.2014, 6.8.2014, 15.9.2014 in 24.9.2014.

Vlogo OU je z Odlokom o ustanovitvi in nalogah Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (Ur.l. RS, št. 15/14 z dne 28.2.2014), ki je stopil v veljavo dne 1.3.2014, prevzela Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK). V okviru sistemizacije je bil ustanovljen Urad za kohezijsko politiko, ki je imel dva sektorja: Sektor za sklade in Sektor za sistem.

Reorganizacije državne uprave na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 65/14, v nadaljevanju ZVRS-H), ki je pričel veljati z dnem 6.9.2014 je spremenila strukturo Vlade RS oziroma na novo ustanovila nekatera ministrstva, ki so v Vladi RS, v prehodnih določbah pa je uredil tudi obveznost uskladitve Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP E, 48/09, 8/10, 21/12, 47/13 in 12/14).

V letu 2014 so bile uveljavljene spremembe OSUN OP RČV, potem ko so bila 6.9.2014 spremenjena imena in pristojnosti na Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za javno upravo ter Ministrstvu za pravosodje. Del delovnega področja Ministrstva za notranje zadeve, ki se nanaša na javno upravo, sistemsko urejanje organiziranosti in delovanja javnega sektorja, sistem javnih uslužbencev, plačni sistem v javnem sektorju, volilno in referendumsko zakonodajo, sistemsko urejanje splošnega upravnega postopka, upravno poslovanje, elektronsko poslovanje javne uprave, dostop do informacij javnega značaja, delovanje nevladnih organizacij, lokalno samoupravo, kakovost javne uprave, boljšo zakonodajo ter odpravo administrativnih ovir, je prešel v pristojnost Ministrstva za javno upravo; Ministrstvo za javno upravo opravlja naloge s področja javne uprave, systemskega urejanja organiziranosti in delovanja javnega sektorja, sistema javnih uslužbencev, plačnega sistema v javnem sektorju, javnih naročil, volilne in referendumске zakonodaje, systemskega urejanja splošnega upravnega postopka, systemskega urejanja upravnih taks, upravnega poslovanja, upravljanja z informacijsko komunikacijskimi sistemi in zagotavljanja elektronskih storitev javne uprave, dostopa do informacij javnega značaja, integritete in preprečevanja korupcije v javnem sektorju, delovanja nevladnih organizacij, lokalne samouprave, kakovosti javne uprave, boljše zakonodaje ter odprave administrativnih ovir in naloge na področju systemskega urejanja ravnanja s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti, centraliziranega ravnanja s stvarnim premoženjem države, načrtovanja in koordiniranja prostorskih potreb organov državne uprave ter drugih nalog na področju ravnanja s stvarnim premoženjem v skladu s predpisi ali aktom vlade.

Del delovnega področja Ministrstva za pravosodje, ki se nanaša na sistemsko urejanje gospodarskih javnih služb, sistemsko urejanje ravnanja s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti, načrtovanje in koordiniranje prostorskih potreb pravosodnih organov in organov državne uprave, vodenje

investicij za potrebe dveh ali več organov državne uprave oziroma za potrebe posameznega organa državne uprave na podlagi pooblastila in druge naloge na področju ravnanja s stvarnim premoženjem v skladu z zakonom ali aktom vlade, prehaja v pristojnost Ministrstva za javno upravo.

Akti o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ministrstev so se morali uskladiti z zakonom najkasneje do 1. januarja 2015. Do sprejetja Zakona o državni upravi, s katerim so bila v ministrstvih podrobneje urejena delovna področja in sprejetja sprememb Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, s katero so bili določeni novi direktorati ter sprejetja nove sistemizacije, s katero je bila vzpostavljena organizacijska struktura ministrstev.

V letu 2015 so bile uveljavljene predvidene spremembe v notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ministrstev. V letu 2015 je bila potrebna tudi posodobitev OSUN za OP RČV zaradi predloga za spremembo OP RČV, ki je bila potrjena na 4. dopisni seji NO OP RČV, ki se je zaključila 18.12.2015 in Sklepom Vlade RS o sprememb OP RČV za obdobje 2007-2013 z dne 23.12.2015 in je bila 24.12.2015 posredovana v potrditev EK. Predlagana je bila prerazporeditev sredstev iz razvojne prioritete 1 Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti na razvojno prioriteto 4 Enake možnosti in socialna vključenost. Skladno s to odločitvijo se je pripravilo posodobitev OSUN OP RČV za obdobje 2007-2013, verzija 6.1, kjer se je v poglavju 3. Posredniško telo – Ministrstvo za gospodarstvo (MGRT) dodala prednostna usmeritev 4.1 Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti in posodobili opisi. EK je OP RČV, verzijo 2 potrdila 3.3.2016 s sklepom Komisije št. K(2016) 1421 končni z dne 3.3.2016 o spremembi sklepa K(2007) 5744 o sprejetju Operativnega programa "Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013" za prispevek Skupnosti iz Evropskega socialnega sklada v okviru konvergenčnega cilja v Sloveniji.

V letu 2016 ni bilo večjih sprememb OU in ministrstev. Vlogo OU v času oddaje Končnega poročila še vedno izvaja Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK), Urad za kohezijsko politiko.

5.5 Bistvene spremembe v skladu s členom 57 Uredbe (ES) št. 1083/2006

V obdobju izvajanja OP RČV 2007-2013 ni bilo sprememb v okviru OP RČV v skladu s 57. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006.

5.6 Dopolnjevanje drugih instrumentov

5.6.1 Dopolnjevanje z OP RR

V skladu s priporočili NO za OP RČV je OU opredelil merila, ki prispevajo k doseganju ciljev OP RČV na horizontalni ravni, se posebej pri operacijah OP RČV povezanih z ustvarjanjem delovnih mest, konkurenčnostjo podjetij in ostalimi vidiki uresničevanja lizbonske strategije. Uporaba dopolnilnega financiranja je možna ob upoštevanju 9% oz. 10% oz. 15% omejitve financiranja Skupnosti – v skladu s 34. členom Uredbe (ES) št. 1083/2006 oz. s 3. členom Uredbe (ES) št. 1081/2006 ter 20. členom Uredbe RS o izvajanju postopkov pri porabi sredstev kohezijske politike 2007-2013 (Ur. l. RS, št. 17/09, 40/09, 3/10, 31/10 in 79/10).

Gre za izvajanje operacij nujnih vsebin, ki se sicer financirajo preko OP RR. V spodnji tabeli so navedeni instrumenti z dopolnilnim sofinanciranjem.

Tabela 14: Instrumenti z dopolnilnim financiranjem (znesek po razvojnih prioritetah je prikazan v tabeli 6)

PU	Naziv instrumenta/operacije	PT
1.2.	Usposabljanje zaposlenih, ki so napoteni na začasno čakanje na delo	MDDSZ
1.2.	Vseživljenjska karierna orientacija za delodajalce in zaposlene	MDDSZ
1.2.	Javni razpis za sofinanciranje vzpostavitve in delovanja kompetenčnih centrov za razvoj kadrov za obdobje 2012-2015	MDDSZ
1.2.	Mentorstvo za mlade	MDDSZ
1.3.	Po kreativni poti do praktičnega znanja	MIZŠ
1.4.	JR za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev	MDDSZ
2.1.	Napovednik zaposlovanja	MDDSZ
3.1.	JR Vzpostavitev izvedbenih pogojev za izkustveno izobraževanje za trajnostni razvoj	MIZŠ
3.1.	Popestrimo šolo v letih 2011, 2012, 2013 in 2014	MIZŠ
3.1.	E-učbeniki s poudarkom naravoslovnih predmetov v osnovni šoli	MIZŠ
3.1.	E-vrednotenje in podpora e-banki nalog	MIZŠ
3.1.	JR za sofinanciranje projekta merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja	MIZŠ
3.1.	Skupaj do znanja - uresničevanje ciljev Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v Sloveniji	MIZŠ
3.3.	Vzpostavitev nacionalnega sistema za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu	NAKVIS
4.1.	Spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva "Pripravniki"	MDDSZ
4.1.	Javni razpis za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva	MDDSZ
4.1.	JR za spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela	MDDSZ
4.1.	Javni razpis Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva II	MDDSZ
4.2.	JR za sofinanciranje projekta Inovativno poučevanje s pomočjo sodobnih informacijsko komunikacijskih tehnologij	MIZŠ
4.2.	NPO Infrastrukturni in tehnološki potencial za vključevanje oseb s posebnimi potrebami v sistem vzgoje in izobraževanja	MIZŠ
4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture v letih 2013 in 2014	MK
4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada v letih 2010-2011	MK
4.3.	JR za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin v kulturi 2011-2012	MK

PU	Naziv instrumenta/operacije	PT
4.3.	Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepim in slabovidnim ter osebam z motnjami branja	MK
4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada v letih 2009-2010	MK
4.3.	Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada	MK
5.1.	E-javno naročanje	MJU
5.1.	Vzpostavitev nove elektronske podpore poslovanju javne uprave z občani in poslovnimi subjekti (e-uprava 2)	MJU
5.1.	Interoperabilnost in e-izmenjava podatkov	MJU
5.1.	E-uprava	MJU
5.1.	E-vem	MJU
5.1.	E-pravosodje	MP
5.1.	Merjenje administrativnih stroškov in bremen v predpisih RS	MJU
5.1.	Enotna kontaktna točka 2 - Vzpostavitev elektronskih postopkov poslovnega portala EKT 2	MJU
5.1.	e-policist	MJU
5.2.	Krepitev javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije za izboljšanje strokovno razvojne funkcije in večjo kakovost storitve	MDDSZ
5.3.	Javni razpis za spodbujanje nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2012-2014	MJU
5.2.	Nacionalna koordinacijska točka za vseživljenjsko karierno orientacijo (NKT VKO)	MDDSZ
5.2.	Zaposlitev strokovnih delavcev - informatorjev na CSD Slovenije	MDDSZ
5.2.	Do boljše kakovosti storitev z več svetovalci zaposlitve	MDDSZ
5.2.	Informacijski portal sklada	MDDSZ
5.3.	Javni razpis za sofinanciranje projektov horizontalnih mrežnih NVO in regionalnih stičišč 2008-2009	MJU
5.3.	Javni razpis za sofinanciranje projektov horizontalnih mrežnih NVO in regionalnih stičišč za leti 2009 in 2010	MJU
5.3.	Javni razpis za sofinanciranje projektov vsebinskih mrež NVO za leti 2009 in 2010	MJU
5.3.	JR za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev za leta 2009, 2010 in 2011	MJU
5.3.	Dodatni JR za sofinanciranje projektov socialnih partnerjev za leta 2009, 2010 in 2011	MJU
5.3.	Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2010-2012	MJU

PU	Naziv instrumenta/operacije	PT
5.3.	Javni razpis za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2010-2013 za Gorenjsko regijo	MJU
5.3.	Javni razpis za spodbujanje nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2012-2014	MJU
5.3.	Javni razpis za spodbujanje nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2014-2015	MJU
5.4.	E-zdravje	MZ

Stroški iz naslova dopolnilnega financiranja so bili v večji meri namenjeni za računalniško in programsko opremo.

5.6.2 Razmejitve med OP RČV in OP RR

Pomembna je sistemska horizontalna raven preprečevanja dvojnega financiranja, torej sistemska urejenost izvajanja ESS in ESRR (npr. proces potrjevanja instrumentov za izbor operacij, kontrolnih mehanizmov v ISARR, aktivnosti kontrol na kraju samem in administrativnih kontrol). Za izvajanje OP RR in OP RČV je odgovoren organ upravljanja, ki je bil v Republiki Sloveniji najprej opredeljen v okviru SVLR, kasneje v okviru MGRT, v nadaljevanju pa v okviru SVRK tako za OP RR, kot tudi OP RČV. Razmejitve in koordinacija s skladom ESS z namenom preprečevanja dvojnega financiranja je v praksi potekala na treh ravneh:

- v fazi načrtovanja in potrjevanja instrumentov preko medsebojnega obveščanja na ravni organa upravljanja (vodi se seznam operacij, kjer prihaja do dopolnilnega financiranja);
- v fazi finančnega izvajanja operacij preko sistema ISARR, kjer je vgrajena kontrola podvajanja enakih listin;
- v fazi kontrole na kraju samem, kjer se preveri dobavljeno blago tudi preko inventarnih števil.

Z reorganizacijo državne uprave in ustanovitve Službe vlade RS za razvoj in kohezijsko politiko v leto 2014 se je v okviru organa upravljanja znotraj Urada za kohezijsko politiko organiziral sektor za sklade, ki je pristojen tako za ESS kot za ESRR, s čimer je koordinacija med skladi še bolj poudarjena.

5.6.3 Koordinacija za razmejevanje med vsebinami OP RČV in drugimi programi

Koordinacija za razmejevanje med vsebinami OP RČV in drugimi programi ter njihovo medsebojno dopolnjevanje poteka na vseh nivojih, predvsem s Programom razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013, Operativnim program razvoja ribištva v Republiki Sloveniji 2007-2013 (v nadaljevanju PRR), programom »Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov«:

- Nadzorni odbori OP RČV (članstvo ključnih institucij v nadzornih odborih)
- Nadzorni odbor področja Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov ter Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (članstvo predstavnika OU v NO)
- Operativno izvajanje: članstvo predstavnika OU v medresorski delovni skupini programa Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov.

5.6.4 Dodatne razmejitve in koordinacija

Razmejevanje z MGRT je bilo najbolj pomembno v času, ko je bil OU del MGRT. Sicer so bile vsa posredniška telesa vključena v izvajanje OP RČV ves čas izven OU. Razmejitev z MGRT – Direktoratom za podjetništvo, konkurenčnost in tehnologijo v vlogi posredniškega telesa, kot nosilcem prednostne usmeritve 1.1 »Strokovnjaki in raziskovalci za konkurenčnost podjetij«, je potekalo v obliki usklajevanja določil razpisnih dokumentacij in pregleda nabora projektov za sofinanciranje.

5.7 Postopki spremljanja in vrednotenja

5.7.1 Sistem spremljanja

OU je vzpostavil sistem spremljanja, ki je opisan v *Navodilih organa upravljanja za spremljanje izvajanja operativnih programov z informacijskim sistemom ISARR* in podprt s centralnim referenčnim informacijskim sistemom ISARR, ki omogoča spremljanje izvajanja OP s ciljem čim boljšega črpanja sredstev in učinkovitega spremljanja in upravljanja programov.

Sistem ISARR predstavlja informacijsko podporo za spremljanje in poročanje o izvajanju OP v finančni perspektivi 2007-2013 in podpira ključne funkcije načrtovanja in poročanje od ravni programov, razvojnih programov vse do ravni operacije. V obravnavanem obdobju je ISARR za potrebe spremljanja in poročanja o izvajanju OP-jev omogočal:

- podporo procesu javnih razpisov za dodeljevanje sredstev vključno s prijavo osnovnih podatkov o vlogi preko svetovnega spleta;
- zbiranje podatkov, zajetih pred odprtjem NRP, t.j. načrtovanih podatkov;
- prenos finančnega načrta na nivoju projekta iz sistema MFERAC;
- spremljanje finančnih izplačil iz proračuna (povezava z računovodskim sistemom MF, MFERAC);
- podporo izvajanju vračil;
- podporo upravičenemu DDV-ju in obratne davčne obveznosti;
- podporo pavšalom;
- podporo evidentiranju nepravilnosti;
- podporo zaključevanju operacij;
- vnos napovedi o izplačilih, zahtevkih za povračilo in zahtevkih za plačilo;
- elektronski uvoz podatkov na ravni končnega prejemnika iz informacijskega sistema APZnet pri ZRSZ;
- kreiranje in posredovanje zahtevka za izplačilo (ZzI) s strani upravičenca na podlagi predhodno vnesenih računov oz knjigovodskih listin enakovredne narave neposredno preko svetovnega spleta (www);
- vnos podatkov doseženih ciljev in vključenih osebah s strani upravičenca;
- informacijsko podporo procesu obdelave in potrjevanja ZzI s strani skrbnika pogodbe, kontrolorja in finančnega delavca na posredniškem telesu;
- kreiranje, potrjevanje in izpis ZzP s strani skrbnika na posredniškem telesu;
- registracijo, avtorizacijo in certifikacijo zahtevkov za povračilo na Organu za potrjevanje pri Ministrstvu za finance;
- vnos in potrditev zahtevka za plačilo do EU s strani Organa za potrjevanje;

- elektronski izvoz podatkov v informacijski sistem PO (IS-PA 2007) in povratni prenos v sistem ISARR (podatki o statusu ZzP, komentarji, kdo kdaj itd.);
- on-line povezavo s centralnim registrom prebivalstva e-CRP v delu kreiranja ZzI s strani upravičenca;
- on-line povezavo z informacijskim sistemom IS CSD pri MDDSZ;
- ključne izpise preko modula za statusno poročanje in pregledi nad procesi dokumentov;
- decentraliziran proces načrtovanja na ravni operacije in projekta.

Razvoj in vzdrževanje IS ISARR

Razvoj IS ISARR je intenzivno potekal med letom 2008 in 2011, ko so bile vzpostavljene zgoraj navedene funkcionalnosti IS. Tako je bilo v letu 2007 uspešno izvedena I. faza modula za vnos podatkov (MVP) v spletni tehnologiji. Z izgradnjo in izvedbo MVP je bil omogočen neposreden vnos podatkov ostalim institucijam, ki so bile vključene v izvajanje OP in ki niso zagotavljale potrebnih podatkov v elektronski obliki iz svojih informacijskih sistemov. Vzpostavljena je bila potrebna infrastrukturna oprema in nakup licenc za dostop do sistema ISARR preko svetovnega spleta in izvedena nadgradnja podatkovnega modela za podporo specifikam finančne perspektive 2007 - 2013. V istem letu je bila izdelana projektna in investicijska dokumentacija za razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema ISARR v triletnem obdobju. Izdelana je bila razpisna dokumentacija, izvedeno javno naročilo in sklenjena pogodba z izvajalcem za triletni projekt, s čimer je bilo vzpostavljeno ustrezno okolje za zaokrožitev razvoja sistema ISARR, delovanja Centra za pomoč uporabnikov, redno izobraževanje uporabnikov in s tem decentralizacijo uporabe sistema ISARR v finančni perspektivi 2007-2013.

V sistem ISARR je bilo do konca leta 2008 vključenih preko 300 novih uporabnikov sistema. Večina uporabnikov je upravičencev (podjetij), ki dostopa do sistema ISARR preko svetovnega spleta.

Do meseca novembra 2008 je bil vzpostavljen proces priprave ZzP v novi finančni perspektivi 2007-2013.

V letu 2009 se je nadaljevalo intenzivno delo na projektu Razvoj in vzdrževanje informacijskega sistema ISARR, v okviru katerega je bil vzpostavljen redni elektronski prenos podatkov iz sistema ISARR v informacijski sistem Organa za potrjevanje IS-PA2007,

Do konca leta 2009 je bilo v sistem ISARR vključenih preko 2000 uporabnikov, večina med njimi je upravičencev (podjetja, zavodi šole, itd.), ki dostopa do sistema ISARR preko svetovnega spleta (www).

V decembru 2010 je stekla decentralizacija uporabe sistema ISARR in sicer v delu, ki se nanaša na proces načrtovanja operacij in podrejenih nivojev. V tem primeru gre za aplikativno podporo procesu za vnos podatkov o načrtovanju, ki je bistvenega pomena za pripravo ZzI in ZzP kot tudi za poročanje in analize. Informacijska rešitev podpira delovni proces uporabnikov na strani posredniških teles, z možnostjo vključitve tudi uporabnikov na podrejenih ravneh, to je upravičencev.

V sistem ISARR je vključenih že preko 2500 uporabnikov sistema. Večina uporabnikov je upravičencev (ki se vključujejo v proces izvajanja), in dostopajo do sistema ISARR preko svetovnega spleta. Dostop do procesa izplačevanja in črpanja imajo skrbniki, kontrolorji in finančni delavci na vseh ministrstvih (razen MZZ, MNZ in MO), agentih oziroma agencijah ter pri upravičencih.

ISARR se je v letu 2010 povezal še z informacijskim sistemom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki podpira centre za socialno delo (ISCSD).

V prvi polovici leta 2011 je stekla decentralizirana administracija uporabnikov sistema ISARR s čimer je koordinatorjem ISARR na PT omogočeno samostojno urejanje uporabniških pravic udeležencem izvajanj OP v okviru njihovega OP.

V drugi polovici leta 2011 je bila opuščena MS Access tehnologija v procesu izplačevanja in črpanja in izveden prehod na enotno spletno tehnologijo.ASP.NET,

Vzpostavljena je bil enotna vstopna točka za vse uporabnike informacijskega sistema v enoviti celostni podobi s poenotenimi iskalniki.

V letu 2011 je bila izdelana in s strani vodstva upravljalca sistema ISARR potrjena Strategija dolgoročnega delovanja informacijskega sistema ISARR in projektna in investicijska dokumentacija za delovanje sistema ISARR v obdobju 2012-2014.

V mesecu oktobru je bilo objavljeno je bilo javno naročilo za izbiro izvajalca za podporo sistemu ISARR v obdobju 2012-2014.

V sistem ISARR je vključenih preko 3500 uporabnikov sistema. Večina uporabnikov je upravičencev (ki se vključujejo v proces izvajanja), in dostopajo do sistema ISARR preko svetovnega spleta. Dostop do procesa izplačevanja in črpanja imajo skrbniki, kontrolorji in finančni delavci na vseh ministrstvih (razen MZZ, MNZ in MO), agentih oziroma agencijah ter pri upravičencih. V sistem ISARR so vključeni tudi uporabniki v okviru Cilja 3, tudi iz tujine. Na sistemu beležimo med 150 in 200 sočasnih uporabnikov dnevno.

V letu 2012 so se izvajale aktivnosti v zvezi z vzdrževanje zahtevkov uporabnikov in posredniških teles glede nujnih vzdrževalnih del. Zaradi javnega naročila, ki je predvideval izbiro zunanjega izvajalca za razvoj in vzdrževanje IS ISARR, na samem sistemu ni bilo izvedenih večjih razvojnih nalog razen reorganizacije podatkov, ki jo je bilo potrebno izvesti v okviru spremembe ministrstev.

V letu 2013 so se izvajale v pretežni meri aktivnosti povezane z vzdrževanjem infrastrukture IS ISARR, zagotavljanje nemotenega delovanja sistema in reševanje zahtevkov uporabnikov in posredniških teles glede nujnih vzdrževalnih del. Skozi vzdrževalno pogodbo za izvedbo zahtev dosedanjih revizij je bil pripravljen prehod dosedanjega načina zapisa podatkov iz FLOAT v DECIMAL skladno z zahtevo RSRS. Glede na izkazane potrebe po izvedbi večjega števila vzdrževalnih posegov je bilo v drugi polovici leta 2013 izvedeno javno naročilo za razvoj in vzdrževanje IS ISARR za eno leto.

V letu 2015 so se izvajale v pretežni meri aktivnosti povezane z vzdrževanjem infrastrukture IS ISARR, zagotavljanje nemotenega delovanja sistema in reševanje zahtevkov uporabnikov in posredniških teles glede nujnih vzdrževalnih del.

Med izvedenimi nalogi v letu 2015 je potrebno izpostaviti naslednje:

- izvajanje tekoče vzdrževanje in manjše nadgradnje, ki so v dobri meri izboljšale zanesljivost IS ISARR,
- zamenjava obstoječe informacijske infrastrukture, ki je glede na starost in zmanjšane performančne sposobnosti zaradi vse večjega števila uporabnikov in zaključevanja črpanja v okviru finančne perspektive 2007-2013 predstavljala vse večje ozko grlo. Prenos aplikacije kot tudi vseh produkcijskih podatkov se je uspešno izvedel v drugi polovici leta 2015 brez kakršnihkoli težav za uporabnike,
- poleg zamenjave informacijske infrastrukture je vzporedno tekel tudi proces prenosa celotne infrastrukture na lokacijo Ministrstva za javno upravo v njihov center skladno s spremembo zakonodaje, ki nalaga organom državne uprave centralizacijo celotne informacijske infrastrukture. S selitvijo se je poleg izboljšanega okolja za infrastrukturo povečala tudi pretočnost informacijskih kanalov in posledično odzivnost aplikacij, saj je bila infrastruktura nameščena na glavno komunikacijsko hrbtenico državnih organov,
- v zvezi s procesom zaključevanja so bile opravljene določene dopolnitve informacijskega sistema ISARR na področju priprave in izdelave poročil.

V celotnem obdobju finančne perspektive 2007-2013 je bilo za potrebe izobraževanja izvedenih več kot 117 delavnic, ki se jih je udeležilo preko 1.100 udeležencev pri čemer niso vključeni individualni uporabniki, ki smo jih glede na prioritete in zaprosila posredniških teles obravnavali individualno in jim

nudili bodisi pomoč preko Centra za podporo uporabnikov ali individualno uvajanja pri uporabi IS ISARR na naši lokaciji.

Delovanje Centra za podporo uporabnikov IS ISARR

V celotnem obdobju finančne perspektive smo na področju podpore uporabnikov nudili preko registriranih zahtevkov za pomoč uporabnikov več kot 19.683 zahtevkov. Do vključno leta 2011 so na prvem nivoju podporo izvajali zaposleni zunanega izvajalca in na drugem nivoju zaposleni organa upravljanja, od leta 2012 je celotno podporo praviloma izvajal kader organa upravljanja.

5.7.2 Postopki zaključevanja

Organ upravljanja je leta 2012 pripravil Navodila za zaključevanje operativnih programov za doseganje Cilja 1 pri izvajanju kohezijske politike v programskem obdobju 2007–2013 in jih nadgradil / posodobil v skladu s Smernicami o zaključku 2007–2013 (EK, 30. april 2015). Na osnovi navodil so udeleženci v izvajanju kohezijske politike začeli pripravljati poročila o zaključku operacij. Priprava poročil je potekala po naslednjem postopku:

- na ravni operacije, upravičenec pripravi Končno poročilo za operacijo: po zaključku vseh aktivnosti na operaciji, ki so določene s pogodbo o sofinanciranju, in po predložitvi oziroma plačilu zadnjega ZZI iz državnega proračuna. Z vidika zaključevanja operacije je pomembno, da upravičenec zagotovi PT-ju vse relevantne podatke, medtem ko je opredelitev postopkov zbiranja podatkov v pristojnosti posameznega PT.
- PT pripravi Poročilo o zaključku operacije (PZO). Pred pripravo PZO mora PT zagotoviti zaključno kontrolo in pregled zaključka operacije v skladu z navodili OU. PZO predstavlja minimalni obseg informacij, ki morajo biti na voljo PT in OU za pripravo Končnega poročila o izvajanju OP. Finančni podatki, podatki o doseganju ciljev / kazalnikov, podatki o zagotavljanju ustreznosti s pravili EU in drugi podatki, ki so sestavni del poročila, so zagotovljeni v sistemu ISARR, poročilo se iz sistema ISARR izpiše. PT posreduje OU podpisan in žigosan Kontrolni list za zaključek operacije.
- OU preverja podatke na podlagi vzorca, ki izhaja iz predhodno pripravljene analize tveganja.
- Končno poročilo o izvajanju OP pripravi OU na podlagi podatkov in informacij iz PZO in ustreznih drugih zahtevanih podatkov. Končno poročilo predstavlja povzetek vseh aktivnosti, ki so bile izvedene v okviru posameznih operacij, agregirane pa morajo biti na nivo RP in na nivo OP kot celote. Iz Končnega poročila morajo biti razvidni podatki in informacije o načrtovanih in doseženih vrednostih s finančnega vidika in z vidika doseganja ciljev in kazalnikov. Vsebovati pa mora zbrane podatke in informacije za celotno programsko obdobje izvajanja.
- Na OU je bila vzpostavljena stalna skupina za zaključevanje. V pomoč zaključevanju je bil organiziran seminar na temo zaključevanje 2007-2013 s sodelovanjem strokovnjakov z EK, (Ljubljana 11.9.2013), izvedena so bila usposabljanja skrbnikov pogodb za pripravo PZO (julij, september 2014), na spletni strani SVRK pa so objavljena najpogostejša vprašanja in odgovori za zagotovitev enotnega izvajanja zaključevanja.

5.7.3 Študije in vrednotenja

Študije in vrednotenja zajemajo izdelavo študij, vrednotenj, raziskav, ocen, strokovnih mnenj in poročil na področju izvajanja operativnih programov ter izdelavo projektnih in investicijskih dokumentacij. Aktivnost vključuje storitev zunanjih izvajalcev.

V obdobju 2007-2015 so bile izdelane naslednje študije:

- Izdelava modela priprave in izvedbe celovitega projekta spodbujanja podjetništva med posebnimi ciljnimi skupinami (mladi, ženske in podeželsko prebivalstvo), ki se navezuje na programsko obdobje 2007-2013;
- Analiza trendov za prehod Slovenije za krožno gospodarstvo;
- Izdelava študije Predhodne ocene finančnih instrumentov;
- Študija local job Creation.

V obdobju 2007-2015 so bila izvedena naslednja vrednotenja:

- Izvajanje ukrepov za informiranje in obveščanje za OP RČV;
- Vrednotenje 1. in 2. prednostne usmeritve Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter Izboljšanje posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju 3. Razvojne prioritete OP ESS Razvoj človeških virov in vse življenjskega učenja;
- Izvedba Vrednotenja prednostnih usmeritev in razvojnih prioritet s področja trga dela, ki jih v okviru OP RČV izvaja MDDSZ (PU 1.2: Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost; 1.3: Štipendijske sheme; PU 1.4: Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti, RP 2: Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih, PU 5.2: Reforma institucij na trgu dela);
- Vrednotenje vključevanja nevladnega sektorja in socialnih partnerjev v OP RČV;
- Vrednotenje ukrepov za spodbujanje raziskovalno razvojnih aktivnosti v gospodarstvu in institucijah znanja (Ukrepi Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v okviru OP RR PU 1.1 Izboljšanje konkurenčne sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost in OP RČV PU 1.1. Strokovnjaki in raziskovalci za konkurenčnost podjetij in 1.3. Štipendijske sheme in 3.3. Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva);
- Predhodno vrednotenje in celovita presoja vplivov na okolje z dodatkom za varovana območja (Natura 2000) za Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020. Podpora pri presoji predhodnih vrednotenj OP 2014-2020;
- Končno vrednotenje izvajanja ukrepov ESS za spodbujanje socialne vključenosti in zagotavljanje enakih možnosti;
- Pregled uresničevanja strateških ciljev visokega šolstva v RS, ki so podlaga za načrtovanje in izvajanje ukrepov v OP 2014-2020 s področja visokega šolstva;
- Vrednotenje aktivne politike zaposlovanja v RS /»Connecting People with Jobs«;
- Vrednotenje za strategijo razvoja sistema poklicnega izobraževanja.

Na področju študij in vrednotenj so bila sredstva namenjena tudi financiranju predhodnih pogojenosti v okviru ESS ter izvedbi procesa opredelitve ukrepov in instrumentov za krepitev zmogljivosti NVO v programskem obdobju 2014-2020 ipd.

Dodatne informacije so na voljo na: <http://www.eu-skladi.si/skladi/crpanje-evropskih-sredstev/studije-in-vrednotenja/studije-in-vrednotenja-za-programsko-obdobje-2007-2013>.

V OP RČV smo si načrt vrednotenja predpisali. V načrtu vrednotenj so bile povzete pravne podlage, osnovna načela (partnerstvo, sorazmernost, neodvisnost, transparentnost, kakovost), institucionalna organiziranost (organizacija in struktura odgovornosti vseh institucij, ki so sodelovale v procesih vrednotenja, vključno z natančno shemo delovnih procesov in rokov), navezava na sistem spremljanja in predvidena usposabljanja. Načrt vrednotenja je opredelil tudi finančna sredstva, ki so bila rezervirana na tehnični pomoči za to področje, okvirno časovnico in predvidene vrste vrednotenj.

Sestavni del letnega načrta je bila tudi priloga – letni načrt vrednotenja, ki je predstavljal vsebinski načrt konkretnih vrednotenj po letih.

Načrt vrednotenja je bil podpisan s strani ministra pristojnega za kohezijsko politiko v prvi polovici 2008. Kot primer dobre prakse je bil predstavljen na delovni skupini Evropske komisije Evaluation Partnership. V letu 2010 se je ob novelaciji navodil na področju kohezijske politike pripravilo tudi celovita navodila za načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje, ki so definirala tudi natančnejše procese priprave posameznih vrednotenj in spremljanja priporočil.

Realizacija načrta vrednotenja in priprava letnih načrtov je bila vsako leto predstavljena na nadzornih odborih. Ob posamičnih vrednotenjih se je uvedla javna predstavitev vrednotenj, evalvacijske študije so javno objavljene.

Potekalo je tudi redno obveščanje EK, praviloma preko letnih sestankov ter predstavitev vrednotenj.

Organ upravljanja je v januarju 2015 pregledal vsa poročila vmesnih in končnih vrednotenj, ki so se financirala iz tehnične pomoči in ki vsebinsko obravnavajo vsebino OP RČV 2007-2013.

Navedena vrednotenja so obravnavala različne ravni: od posameznih razpisov (npr. dvig zaposljivosti ranljivih skupin 2008) do celovitih politik (npr. nacionalni program visokega šolstva). Nekatera priporočila so operativne narave, jasna in neposredno uporabna, druga manj specifična, podana zgolj kot razmislek, načelna ali celo pavšalna. Neredko je prihajalo tudi do različnih mnenj glede smotnosti ugotovitev ali priporočil pri naročniku ali posredniškem telesu (upravičencu). Zato je bilo uvedeno spremljanje komentarjev in odzivov na komentarje s strani evalvatorja, ki so lahko posamezno pripombo sprejeli ali jo argumentirano zavrnili, obstajala pa je tudi možnost ločenega mnenja v primeru, da se institucija ali posameznik z ugotovitvami/priporočili ne strinja. Prav tako je bilo predvideno spremljanje priporočil, ki pa je bilo zaradi pogostih nejasnih priporočil, izvedeno le izjemoma.

V tabeli, ki je priloga poročila so predstavljene ključne informacije (naslov, področje in vrsta vrednotenja (vmesno/končno), kdo je pri vrednotenju sodeloval skupaj z naročnikom, kdo je bil izvajalec. Povzeti so ključni cilji, kot je izhajalo iz tehnične specifikacije, ter ključne metode dela, ki jih je uporabil izvajalec. V zadnji koloni so povzeta glavna sporočila in, v kolikor obstajajo, priporočila ter ocena uporabnosti priporočil oziroma vrednotenja pri operativnih ali strateških odločitvah.

Vzpostavitev celovitega sistema vrednotenja izhaja že iz obdobja 2004-2006 vendar pa je v obdobju 2007-2013 to področje naredilo bistveni kvalitativni preskok. Priprava načrta vrednotenj je bila neobvezna, a je bila odločitev organa upravljanja, da se načrt vrednotenja vseeno pripravi, zagotovo dobra.

Po pripravi načrtov vrednotenj, navodil in smernic v letih 2007-2008 področje vrednotenja sicer na organu upravljanja po letu 2009 ni bilo ustrezno umeščeno (umeščenost v vsebinskih sektorjih), kar je zaviralo razvoj področja, saj je bilo vrednotenje le eno od mnogih nalog znotraj sektorjev.

V letu 2010 je bila sprejeta odločitev za pripravo triletnih okvirnih sporazumov, preko katerih bi omogočili neposredno in hitro sodelovanje z izvajalci na trgu. Na ta način se je organ upravljanja obenem izognil zapletenim in dolgotrajnim postopkom javnih naročil za izvedbo vsakega posameznega vrednotenja Pogodbe so bile podpisane po vsebinskih sklopih z enim ali več potencialnih izvajalcev. V fazi izvajanja vrednotenj je bilo s tem omogočeno hitrejše angažiranje zunanjih sodelavcev. Poleg dobre

izkušnje pa se je pojavila tudi slabost takšnega pristopa, saj se izbira izvajalcev ni izkazala za najbolj posrečeno, prihajalo je do nezadovoljstva predvsem s strani naročnika (tako posredniških teles kot organa upravljanja). Hkrati so bili po letu 2011 sprejeti varčevalni ukrepi, kar se je odražalo v tem, da so se vrednotenja iz letnih načrtov izvajala kasneje, nekatera pa se niso izvedla.

Pri izvajanju javnih naročil po preteku okvirnih sporazumov so bile težave predvsem povezane z revizijami javnih naročil, ki so zavrle nekatere postopke. Še danes velik izziv predstavlja priprava ustreznih meril, zahtevane reference in ocenjevanje najboljšega izvajalca. Sprejeta je bila odločitev, da je edino merilo cena, kar po mnenju potencialnih izvajalcev spodbuja »dumping«, hkrati pa se je izkazalo, da izvajalci, ki ponujajo najnižjo temo, pogosto v fazi izvajanja vrednotenij nimajo ustreznih znanj.

V obdobju 2007-2013(15) pa so bila uvedena nekatera načela, ki so prispevala k dvigu kulture evalvacij:

- natančno definiranje procesov v postopkih vrednotenja;
- medresorske skupine, ki so sodelovale pri postavljanju metodologij;
- javne predstavitve in objave.

Prav tako ugotavljamo, da je bila vsaj enkrat v celotnem programskem obdobju obravnavana večina vsebinskih področij, z izjemo nekaterih (npr. 5. RP v OP RČV).

Priprava novega načrta vrednotenja za obdobje 2014-2020 je izhajala tudi iz izkušenj preteklega obdobja, pri čemer je za dvig kulture vrednotenij potrebno:

- izvesti več vrednotenij (manjšega obsega), ki naslavlja ozko problematiko in lahko konkretnije podajo priporočila, sploh v prvi polovici obdobja izvajanja, medtem ko se obsežnejša in bolj strateška vrednotenja izvedejo proti koncu izvajanja;
- transparentno vključevanje ključnih udeležencev (tako na OU kot na PT in upravičenca) v postopke vrednotenja od vsega začetka (priprava metodologije, definiranje ciljev, namena...) preko imenovanja v t.i. referenčno skupino;
- stalno izobraževanje skrbnikov programov/operacij, upravljavcev vrednotenij ter upravičencev na področju pomena kazalnikov in spremljanja, upravljanja vrednotenij (priprava metodologij, vodenje postopkov), definiranja ciljev, samoevalvacij ipd.;
- od izvajalcev vrednotenij se pričakuje jasna operativna in strateška priporočila;
- dosledno spremljanje priporočil po preteku določenega obdobja;
- transparentno objavljane vrednotenij in obravnava le teh tako na javnih predstavitev, v okviru interdisciplinarne skupine in v okviru Odbora za spremljanje, kar bi vrednotenju dalo težo, močnejšo vlogo;
- pomembna je tudi skrb za razvoj lokalnega trga vrednotenij, kar lahko spodbudimo na več načinov: več vrednotenij manjšega obsega, izobraževanja za zainteresirana podjetja, poleg cene oblikovanje dodatnih meril in kriterijev za izbiro evalvatorjev.

6 IZVAJANJE PO RAZVOJNIH PRIORITETAH

6.1 Razvojna prioriteta: Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti

Prednostne usmeritve

- 1.1. Strokovnjaki in raziskovalci za konkurenčnost podjetij
- 1.2. Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost
- 1.3. Štipendijske sheme
- 1.4. Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti

Uresničevanje splošnih ciljev

Splošni cilj RP je vzpostavljanje prilagodljivega in konkurenčnega gospodarstva z vlaganji v razvoj človeških virov za pridobitev znanj in spretnosti, z usposabljanjem, izobraževanjem, štipendiranjem ter povezovanjem gospodarske, izobraževalne, razvojno-raziskovalne in zaposlovalne sfere.

Specifični cilji

- krepitev raziskovalno-razvojne sposobnosti podjetij ter izboljšana povezanost med akademsko, raziskovalno in gospodarsko sfero,
- spodbujanje razvoja človeških virov v podjetjih z namenom povečevanja zaposljivosti in mobilnosti delojemalcev na eni strani ter krepitev konkurenčnosti delodajalcev na drugi,
- s sistematičnim in celovitim pristopom vzpostaviti sistem spodbud za povezovanje izobraževanja in potreb na trgu dela, ki bodo odpravljale strukturna neskladja v zaposlovanju, izboljšala kvalifikacijsko strukturo človeških virov in povečevala zaposljivost,
- ustvariti nove zaposlitvene možnosti s spodbujanjem podjetništva, fleksibilnejših oblik zaposlovanja in drugih inovativnih pristopov k preprečevanju prehoda v brezposelnost.

Vključena ministrstva:

MIZŠ, MGRT, MDDSZ

6.1.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatki za 1. RP

Tabela 15: Finančni napredek 1. RP

OP RČV - 1. RP		stanje na dan 29.03.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	252.114.965	-
	SLO del	44.490.877	-
	EU in SLO del	296.605.842	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		260.004.108,99	103,13
Javni upravičeni izdatki		305.887.188,09	103,13
Celotni upravičeni izdatki		364.811.119,55	

V obdobju 1.1.2007 do 29.03.2017 je bilo na prvi prednostni nalogi certificiranih 103,13% razpoložljivih pravic porabe. Črpanje je bilo ves čas relativno tekoče in brez posebnosti, ostanek sredstev pa se je pojavil v zadnjem obdobju zaradi odstopov pogodb na določenih instrumentih (glej PU 1.1), zato smo na tej razvojni prioriteti retroaktivno potrdili operacijo, ki se je iz integralnih sredstev izvajala v okviru programa PIFI.

Za zagotovitev porabe vseh sredstev OP RČV se je v skladu z 77. členom Uredbe na tej razvojni prioriteti certificiralo za 7.889.144 evrov več sredstev, kot znašajo pravice porabe določene s Sklepom Komisije o odobritvi operativnega programa, vendar še vedno v okviru 10% odstopanja. Dodatna sredstva so bila namenjena predvsem za ukrepe iz Programa instrumentov finančnega inženiringa.

Fizični dosežki 1. RP

Tabela 16: Kazalniki 1. RP

Naziv kazalnika	Vrsta	Izhodiščno stanje 2007	Načrtovana vrednost 2007-2013	Skupaj 2007-2014	Doseženo v 2015	Skupaj do konca 2015
Število "mladih raziskovalcev" v gospodarstvu na osnovi OP RVČ	Učinek	181	500	542	0	542
Delež raziskovalcev v gospodarstvu med vsemi raziskovalci	Rezultat	41%	50%	53%	53%	53%
Število prehodov visokokvalificiranega kadra v gospodarstvo oz. med gospodarstvom na osnovi OP RČV	Učinek	0	450	376	0	376
Število aplikativnih tehnologij, patentov ali inovacij za potrebe gospodarstva kot posledica podprtih aktivnosti	Rezultat	0	115 (skupaj z MIZŠ)	765	0	765 ¹⁶
Število zaposlenih (posameznikov), ki so vključeni v vseživljenjsko učenje (celotno obdobje)	Učinek	/	70.000	64.747	9.847	74.594
- od tega žensk	Učinek	/	50%	38,77%	34,05%	38,1%
Število razvitih poklicnih standardov	Učinek	50	500	278	79	357
Število razvitih poklicnih katalogov	Učinek	30	400	203	93	296
Povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega v podprtih podjetjih po zaključku projekta	Rezultat	/	Povečanje za 10%	n.p.	n.p.	n.p.
Število prejemnikov iz ukrepov štipendijske sheme (celotno obdobje)	Učinek	0	47.500	6.452 ¹⁷	2.390	8.842
Število štipenditorjev, ki štipendirajo skladno s štipendijsko shemo (celotno obdobje)	Učinek	1.100	2.200	1.568	189	1.757
Delež vseh štipendistov, ki so ohranili zaposlitev 12 mesecev po zaključku pogodbenih obveznosti	Rezultat	n.p.	90%	7,2	14,0	19,4
Število projektov uvajanja fleksibilnih oblik zaposlovanja (celotno obdobje) ¹⁸	Učinek		175	1.213	0	1.213
Število podprtih novo nastalih podjetij – samozaposlitev (celotno obdobje)	Učinek	1.527	8.400	18.807	0	18.807
Število samozaposlitev – ustvarjenih bruto delovnih mest na osnovi podprtih aktivnosti, 12 mesecev po njihovem zaključku (celotno obdobje)	Rezultat		7.000	9.624 ¹⁹	2.816	12.440 ²⁰
Povečanje deleža zaposlenih s krajšim delovnim časom v skupni zaposlenosti	Rezultat	10%	15%	11,9	11,2	11,2

¹⁶ H kazalniku je prišeta tudi retroaktivna operacija PIFI P1 TIP 2011/2012, ki se je potrdila 14.12.2016¹⁷ popravek za nazaj, ker se je naknadno ugotovila napaka dvakratnega štetja kazalnikov. Poleg tega se je število uredilo glede na naknadno ugotovljene odstopne od pogodb. V primeru MIZŠ kar nekaj štipendistov ni dokončalo vseh pogodbenih obveznosti, v primeru MDDSZ pa v nekaterih primerih, ko se je udeleženca že štel, kasneje ni prišlo do dejanskega podpisa pogodbe ali pa je le-ta odstopil od pogodbe. Kazalnika v prilogi 23 nismo popravljali, saj so udeleženci dejansko že bili vključeni.¹⁸ Gre samo za regijske štipendijske sheme.¹⁹ Popravek za nazaj.²⁰ Stanje na dan 31.10.2016

Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Večino načrtovanih kazalnikov je doseženih ali celo preseženih. Finančna realizacija na celotni razvojni je bila sicer nekoliko nižja, predvsem zaradi gospodarske krize, ki je povzročila manj vlaganja v izobraževanje zaposlenih in raziskovalne aktivnosti. Konec leta 2016 smo z retroaktivno odločbo potrdili tudi na tej RP instrument finančnega inženiringa, ki se je že izvajal v okviru programa PIF, s čimer smo prispevali k še boljši realizaciji, tako finančni, kot fizični.

Kazalnik število aplikativnih tehnologij, patentov ali inovacij za potrebe gospodarstva kot posledica podprtih aktivnosti je bil presežen predvsem zato, ker je v njem zajetih več različnih outputov, ki se seštevajo. Poleg tega pa so bili podprti zelo dobri projekti (tako v okviru razpisov MGRT in MIZŠ), ki so rezultirali v inovacijah, patentih oz. aplikativnih tehnologijah.

V vseživljenjsko učenje je bilo vključenih skoraj 74.594 zaposlenih, delež žensk je sicer nižji, vendar pa smo celotno obdobje z dodatnimi ukrepi spodbujali aktivnosti za doseganje cilja, ki se nanaša na vključenost žensk v vseživljenjsko učenje. Cilji, ki se nanašajo na razvoj poklicnih standardov in katalogov, so bili ob načrtovanju OP RČV 2007 - 2013 zastavljeni previsoko. Na razvoj poklicnih standardov in katalogov vplivajo potrebe delodajalcev in aktualne potrebe na trgu dela. Vsekakor pa so razviti katalogi in standardi prispevali v večji prepoznavnosti in uporabnosti Nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Podatkov za kazalnik »Povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega« ni mogoče pridobiti, saj ZRSZ in JRSKŠ, ki sta izvajala operacije, nista razpolagala z vsemi podatki o izobraževanju pred projektom v izbranih podjetjih, oziroma so podatki pred in po zaključku projekta nezanesljivi. Prav tako ni obstajala enotna metodologija za spremljanje tega kazalnika, tako da so izbrani izvajalci poročali o številu ur izobraževanja v okviru formalnega, neformalnega in samostojnega učenja, kar je povzročilo popolno nekonsistentnost podatkov med izvajalci.

Ob načrtovanju OP je bil kazalnik »Število prejemnikov iz ukrepov štipendijske sheme« načrtovan bistveno previsoko, in sicer 47.500. Po prvem letu izvajanja smo spremenili metodologijo spremljanja, in sicer smo se odločili, da prejemnika štipendije štejemo samo enkrat, in sicer ob prvi vključitvi v sistem štipendijske sheme ne glede na število prejema mesečnih štipendij. Zato je bila predlagana sprememba, ki predvideva vključitev 3.500 štipendistov v štipendijske sheme. Kasneje so k temu kazalniku prispevali tudi na MIZŠ z instrumentom Po kreativni poti do praktičnega znanja, kjer so študentje za svoje sodelovanje v programu prejeli denarno spodbudo. Kazalnik – »delež vseh štipendistov, ki so ohranili zaposlitev 12 mesecev po zaključku pogodbenih obveznosti« – spremljanje tega kazalnika je oddaljeno v leta po zaključku programa OP RČV 2007 – 2013, in sicer bo spremljanje podatkov potekalo tudi do leta 2025. MDDSZ je zato spremljalo delež štipendistov, ki so uspešno zaključili šolanje in delež štipendistov, ki so po zaključenem šolanju zaposleni (12 mesecev po zaključku šolanja).

Na PU 1.4 so vsi načrtovani cilji bili preseženi, saj se je v času gospodarske krize bistveno povečalo zanimanje brezposelnih za samostojno podjetniško pot in tudi zato smo razpisali več subvencij za samostojne podjetnike, kot je bilo prvotno načrtovano. Analize kažejo, da jih večina tovrstno zaposlitev tudi ohrani. Uspešnost programa spodbujanja samozaposlovanja se bo spremljala še v naslednjih letih, že sedaj pa je 67,2 % vseh, za katere je minilo 12 mesecev po zaključku pogodbenih aktivnosti, ohranilo samozaposlitev. V okviru projektov socialnih partnerjev so bile razvite podlage za fleksibilne oblike zaposlovanja. Negotova gospodarska situacija je vplivala na večje zanimanje delodajalcev za bolj fleksibilne oblike zaposlovanja kot je zaposlovanje s krajšim delovnim časom. Vseh projektov, vključno s sklenjenimi pogodbami o sofinanciranju zaposlitev za krajši delovni čas, je bilo zato bistveno več kot je bilo

načrtovano v času priprave OP RČV. Delež zaposlenih s krajšim delovnim časom se je v primerjavi z letom 2006 zvišal, vendar pa se zaradi gospodarske krize ni povečal tako kot je bilo načrtovano.

Pomoč ciljnim skupinam

Tabela 17: Pomoč ciljnim skupinam na ravni 1. RP

RP 1	Skupaj 2007-2014	SKUPAJ 2015	Skupaj 2007-2015			
Moški	58.168	8.137	66.305			
Ženske	39.020	4.375	43.395			
Skupaj	97.188	12.509	109.697 ²¹			
Status na trgu dela	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Zaposleni (vključno s samozaposlenimi)	91.500	9.267	100.767	36.720	2.986	39.706
Samozaposleni	19.204	11	19.215	7.808	5	7.813
Brezposelne osebe (vključno z dolgotrajno brezposelnimi)	1.683	1.066	2.749	1.059	445	1.504
Dolgotrajno brezposelne osebe	216	121	337	146	105	251
Nedejavne osebe	4.005	2.176	6.181	1.241	944	2.185
Nedejavne osebe, ki se izobražujejo ali usposablajo	3.775	2.176	5.951	1.032	944	1.976
Udeleženci po starosti	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Mladi (15- 24 let)	7.464	2.350	9.814	2.156	985	3.141
Starejši delavci (55 – 64 let)	6.020	795	6.815	1.870	163	2.033
Udeleženci po ranljivih skupinah	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Pripadniki manjšin	105	-	105	34	-	34
Migranti	140	-	140	29	-	29
Invalidne osebe	828	1	829	270	-	270
Druge prikrajšane skupine	70	-	70	26	-	26
Udeleženci po šolski izobrazbi	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
ISCED 1. in 2. stopnja	13.457	1.357	14.814	5.961	437	6.398
ISCED 3. stopnja	53.325	7.649	60.974	19.761	2.446	22.207

²¹ Šteti so tudi štipendisti, ki so kasneje odstopali od pogodb.

ISCED 4. stopnja	4.183	556	4.739	1.169	170	1.339
ISCED 5. in 6. stopnja	26.223	2.947	29.170	12.129	1.322	13.451

6.1.2 Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

Na ravni 1. RP se na začetku izvajanja ni kazalo večjih težav. V letu 2009 so se pojavile težave prenosa podatkov iz informacijskega sistema upravičenca (ZRSZ) v informacijski sistem za spremljanje kohezijske politike ISARR, ki pa so se kasneje uspešno odpravile. Prav tako je MDDSZ opazal manjši interes prijaviteljev v primeru novih programov, kar pa se je s promocijo programov odpravilo.

V letu 2010 smo identificirali potrebne spremembe kazalnikov, pri katerih se je pokazala napaka pri načrtovanju. Tu mislimo predvsem »število prejemnikov štipendije skladno s štipendijsko shemo«, pri katerih smo spremenili metodologijo spremljanja.

V letu 2011 se je pojavil tudi problem velikega števila operacij z manjšimi zneski, zaradi česar smo uvedli poenostavitve v procesu poročanja, kar je pripomoglo k manjši obremenitvi upravičencev in učinkovitejšem črpanju. Prav tako se je uvedla možnost predplačil.

V letu 2012 se je odrazil učinek gospodarske krize, zaradi česar so na MG beležili večje število odstopov od pogodb, nekaj stečajev, likvidacij ali prisilnih povezav. Tudi MDDSZ je v tem letu beležil manjši interes delodajalcev za usposabljanja in izobraževanja. Prav tako je beležil težave pri pripravi ZzP zaradi ugotovljenih nepravilnosti iz naslova kršenja pogodbenih obveznosti prejemnikov sredstev pri upravičencu. Zato je bilo potrebno tekoče pripravljati tudi negativne ZzI, ki so posledično vplivali na zamike pri oddaji ZzP. Zaradi tega se je optimiziralo javna povabila, izvajalo se je sestanke z upravičenci, skrbniki, kontrolorji in tako poskusilo pospešiti črpanje sredstev.

V letu 2013 se je že začelo kazati, da zaradi gospodarske krize in nekaterih nepravilnosti, na katere ni bilo mogoče vplivati (UIZ), ne bo 100% realizacija sredstev. OU je v sodelovanju s posredniškimi telesi predlagal odobritev dodatnih pravic porabe in prerazporeditev sredstev na druge prioritete.

Tudi v letu 2014 je bila situacija podobna. MDDSZ je nekaj sredstev prerazporedil na RP 2, MGRT pa je šele konec leta 2015 predlagal spremembo OP RČV s tem, da bi pravice porabe prerazporedil na RP 4 in vključil možnost povratnega financiranja. Ker se je tudi tam izkazalo, da ne bo takšnega črpanja, se je iskalo nove rešitve. Program instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS 2009-2013, se je tekom izvajanja večkrat polnil in dopolnjeval. V osnovi je bil zastavljen za financiranje iz sredstev evropske kohezijske politike, vendar se je kasneje dopolnjeval tudi z nacionalnimi viri.

V letu 2016 se izdala retroaktivna odločba o podpori za PIFI, in sicer za pokritje že izvedenega javnih razpisov za garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere namenjene tehnološko inovativnim projektom (P1 TIP 2011 in 2012).

V začetku leta 2017 pa se je izkazalo, da črpanje OP RČV še vedno ne bo optimalno, zato smo pri že odobreni retroaktivni operaciji na prvi razvojni prioriteti, še povečali vrednost, in sicer za pokritje še preostalih 3 javnih razpisov (P1 TIP 2014, P1 B TIP 2014 in P1 TIP 2015) izvedenih v okviru garancij Sklada za bančne kredite z nižjo obrestno mero za razvojno tehnološke projekte. Z vidika doseganja ciljev OP RČV in prednostne usmeritve 1.1 omenjeni javni razpisi v celoti le-tem, zato smo na OU izdali retroaktivno odločbo o potrditvi omenjenih operacij.

6.1.2.1 Prednostna usmeritev: Strokovnjaki in raziskovalci za konkurenčnost podjetij

V okviru prednostne usmeritve 1.1 je MIZŠ izvajal operacije instrumenta Spodbujanje raziskovalcev na začetku kariere, katerega namen je bil sofinanciranje raziskovalne dejavnosti podoktorskih raziskovalcev, zaposlenih v raziskovalnih organizacijah, ki s svojim raziskovanjem predstavljajo most med raziskovalnimi organizacijami, univerzami in gospodarstvom. Raziskovalci v raziskovalnem procesu znotraj raziskovalne organizacije osredotočajo svoje delo na temeljne ugotovitve s ciljem prispevka k razvoju znanosti, vendar je povezanost z gospodarstvom (raziskave, ki odgovarjajo na izzive gospodarstva) tisto, kar omogoča pretok znanstvenega in raziskovalnega dela v prakso. Pridobljeno znanje bo uporabno v podjetjih za okrepitev nadaljnje raziskovalne dejavnosti in medsebojno bogatenje sodelovanja in izgradnjo zaupanja med raziskovalno sfero in gospodarstvom. Poleg neposrednega namena javnega razpisa, sofinanciranja dejavnosti podoktorskih raziskovalcev, je spodbudna tudi dolgoročnost sodelovanja med gospodarskimi družbami in raziskovalnimi organizacijami, saj se je skoraj **20 % raziskovalcev po zaključku operacij zaposlilo v gospodarstvu.**

Instrumenti, ki jih je izvajal MGRT (mobilnost, KROP, mladi raziskovalci...), so doprinesli k krepitvi razvojno raziskovalnih spodobnosti podjetij, in sicer z novimi zaposlitvami raziskovalcev, ki so pred tem delali v akademsko-raziskovalni sferi ali v gospodarstvu, s prenosom znanja zunanjih strokovnjakov na zaposlene v podjetjih ter tudi med zaposlenimi v podjetju. Poleg tega pa se je z aktivnostmi okrepila tudi povezava med akademsko raziskovalno sfero in gospodarstvom. Pri povezavi med akademsko raziskovalno sfero in gospodarstvom so še možnosti za izboljšave z nadaljnjimi ukrepi pri prehodih/zaposlitvah raziskovalcev iz akademske sfere v gospodarstvo pa bi bili rezultati boljši, vendar je bil slabši odziv raziskovalcev za prehod v gospodarstvo tudi zaradi posledic gospodarske krize. Dobri rezultati so bili doseženi pri prenosu znanja v podjetja preko vključenih raziskovalcev in strokovnjakov, ki so pomembno vplivali na razvoj in trženje visoko tehnoloških izdelkov in storitev z višjo dodano vrednostjo in s tem prispeval k večji konkurenčnosti podjetij na domačih in tujih trgih.

Aktivnosti, ki so se izvajale, so komplementarne oz. se dopolnjujejo z aktivnostmi 7. okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj, predvsem z vidika mednarodne mobilnosti raziskovalcev in mednarodnega povezovanja raziskovalcev.

Ravno tako se te aktivnosti iz OP RČV dopolnjujejo z aktivnostmi OP RR, in sicer se preko OP RR zagotavljajo potrebne materialne in nematerialne investicije za izvedbo aktivnosti, predvsem iz RP Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti. Za mala in srednja podjetja so nujno potrebne neposredne spodbude za investicije v človeške vire, saj bistveno izboljšujejo prilagodljivost in konkurenčnost podjetij, brez zagotavljanja ustrezne opreme – ker niso izpolnjeni osnovni pogoji – takšne investicije ne rezultirajo v razvoju novih postopkov in proizvodov z visoko dodano vrednostjo, ki so tržno zanimivi. Kot posledica aktivnosti OP RČV se poveča »človeški kapital«, ki sodeluje v aktivnostih, sofinanciranih iz OP RR na področju raziskav in razvoja, kar vpliva na razvoj novih postopkov in proizvodov z visoko dodano vrednostjo.

6.1.2.2 Prednostna usmeritev: Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost

Projekti in programi so imeli za cilj spodbujanje izobraževanja in usposabljanja zaposlenih za njihovo večjo zaposljivost in povečanje konkurenčne sposobnosti podjetij, prenos znanj in izkušenj s spodbujanjem medgeneracijskega sodelovanja ter različne oblike spodbujanja podjetij za dvig kvalitete in povečanje vlaganj v človeške vire. Ciljna skupina so bila podjetja in njihovi zaposleni, vključno s

socialnimi partnerji in sicer še posebej srednja in mala podjetja ter podjetja v območjih, ki zaostajajo v razvoju.

V letu 2015 se je nadaljevalo izvajanje še nekaterih programov oziroma projektov, ki so se pričeli izvajati v prejšnjih letih. Vsi so se uspešno zaključili. V okviru aktivnosti prednostne usmeritve je bilo v različna usposabljanja vključeno nekaj manj kot 75.000 zaposlenih, od tega nekaj manj kot 30.000 žensk. Podprti so bili različni programi, ki so spodbujali podjetja k usposabljanju svojih zaposlenih, projekti, ki so povezovala različna podjetja v isti panogi, za pripravo kompetenčnih modelov ter ciljnega usposabljanja zaposlenih v panogi. Kompetenčni centri so prispevali k večji povezanosti in sodelovanju podjetij v posameznih panogah. Velik angažma delodajalcev in zaposlenih je in bo prispeval k izboljšanju izobrazbenih standardov, sodelovanju s socialnimi partnerji, k razvoju skupnih blagovnih znamk in skupnemu nastopu na tujih trgih. Več kot polovica vseh usposabljanj je bila s področja strokovnih znanj panoge posameznega kompetenčnega centra, nekaj s področja tako imenovanih mehkih znanj, nekaj pa s področja trženja, marketinga, tujih jezikov in ne nazadnje tudi s področja varstva pri zdravju. V okviru vseživljenjskega kariernega svetovanja so se zlasti v mikro, malih in srednje velikih podjetjih zagotovili pogoji za večjo dostopnost in kvaliteto razvoja kariere zaposlenih. Delodajalcem se je s sofinanciranjem zagotovilo pomoč in podporo pri vzpostavitvi ali prenovi temeljnega kadrovskega procesa razvoja kadrov in njegova umestitev v poslovno strategijo podjetja, usposabljanja ključnega kadra za izvajanje nalog, povezanih z razvojem kadrov, usposabljanja zaposlenih za obvladovanje veščin vodenja in načrtovanja lastnih kariernih poti in večanje prilagodljivosti in konkurenčne prednosti podjetij.

Pripravljen je bil celovit modularni sistem karierne platforme, ki vsebuje tako napovedovanje potreb po kompetencah, motivacije, vseživljenjske karierne orientacije s strani delodajalcev kot tudi nadaljnji karierni razvoj zaposlenih. Model je bil preizkušen v različnih podjetjih, ki so sodelovali v projektu Razvoj karierne platforme za zaposlene. Različne spodbude so prispevale k večji usposobljenosti in konkurenčnosti mladih. S prenosom znanja starejših mentorjev so mladi prišli do pomembnih prvih izkušenj, kar jim omogoča nadaljnji razvoj kariere. Program Iz faksa takoj praksa predstavlja enega izmed ukrepov za povezovanje trga dela in izobraževanja. Največ mladih diplomantov se je zaposlilo na delovnih mestih komercialne in računovodstva, strokovno tehničnih poklicih, kot so gradbeništvo, strojništvo in arhitekture pa tudi na področju informacijske tehnologije in drugih. Poseben primer mentorstva in prenosa znanja se je odvijal tudi v okviru programa Podjetno v svet podjetništva 2014, v okviru katerega so mentorji in starejši izkušeni podjetniki usposabljali mlade, ki se podajajo na samostojno podjetniško pot. Nove tehnologije, postopki in novi trendi na trgu dela so prispevali k razvoju novih poklicnih standardov in novih katalogov znanj.

Vse aktivnosti so prispevale k večji ozaveščenosti delodajalcev o pomembnosti usposabljanja in izobraževanja zaposlenih. Ustrezno usposobljeni zaposleni so nemalokrat eden izmed faktorjev za uspešno premagovanje krize, iskanje novih tržnih niš. Pomembno pa na razvoj prispevajo mladi diplomanti, ki neobremenjeno vstopajo na trg in lahko nemalokrat ponudijo svež pogled na reševanje konkretnih težav.

PRIMER DOBRE PRAKSE PU 1.2

Instrument: Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih 2011

Trajanje operacije: od 2011 do 2015

Podjetja se zavedajo pomembnosti svojih zaposlenih in vlaganja v njihovo usposobljenost. Res pa je, da imajo podjetja sredstva za usposabljanja omejena, zato se zgodi, da zaposleni, ki so starejši ali

invalidi in tisti, ki so nižje usposobljeni, včasih ne pridejo na vrsto za izobraževanje in usposabljanje. S programom UIZ smo podjetjem omogočili, da so v usposabljanja lahko vključili te prikrajšane skupine delavcev in tako celoviteje pristopili k višanju socialnega kapitala podjetja.

Operacija Usposabljanje in izobraževanje se je pričela izvajati leta 2011. Z vlaganjem v izobraževanje in usposabljanje zaposlenih se zagotavlja večja stopnja zaposljivosti, inovativnosti in gospodarske rasti, kar je najboljši način za večjo zaposlenost, socialno vključenost, zmanjšanje regionalnih razlik in za višji življenjski standard. Cilj programa je bil vseskozi dvig izobrazbene ravni in usposobljenosti zaposlenih ter preprečevanje prehajanja zaposlenih v odprto brezposelnost. Pomembna cilja sta tudi dodaten dvig kompetenc zaposlenih ter s tem izboljšanje njihove prilagodljivosti in mobilnosti na trgu dela ter s tem posledično povečanje novih zaposlitvenih možnosti zaposlenih in dvig pripravljenosti podjetij z vlaganjem v znanje zaposlenih, kar je izjemnega pomena predvsem v času gospodarske krize.

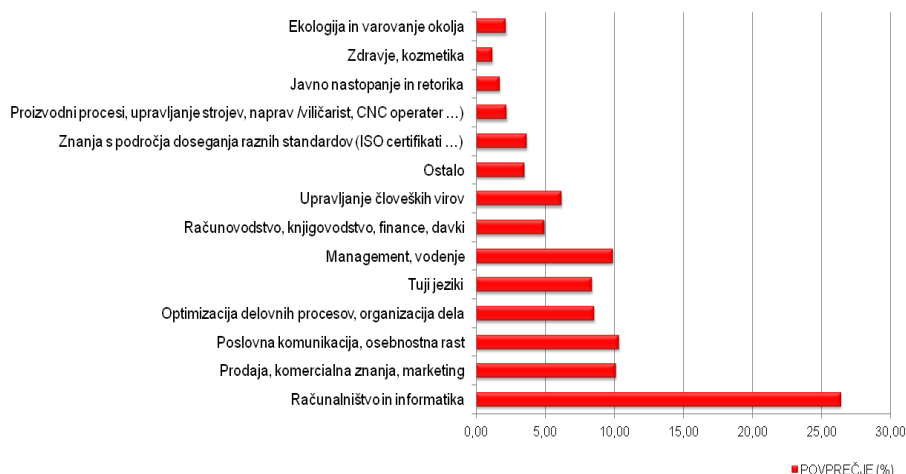

S programom UIZ smo omogočili, da je bilo v usposabljanja vključenih 16.994 zaposlenih.

Učinki usposabljanj zaposlenih se pri delodajalcih kažejo kot:

- večje zadovoljstvo zaposlenih,
- povečanje prometa podjetja,
- zmanjšanje števila reklamacij in pritožb,
- zmanjšanje števila bolniških odsotnosti,
- boljši medosebni odnosi med zaposlenimi,
- večja motiviranost zaposlenih,
- izboljšano vodenje zaposlenih – boljša komunikacija od zgoraj navzdol,
- boljša komunikacija med zaposlenimi in
- optimizacija dela in delovnih procesov.

Zaposleni so bili v okviru UIZ 2011 vključeni v naslednja usposabljanja

6.1.2.3 Prednostna usmeritev: Štipendijske sheme

MDDSZ

Programi **Enotnih regijskih štipendijskih shem** so se izvajali v okviru Javnega razpisa s strani institucionalnega partnerja MDDSZ Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije, kot upravičenci pa programe izvajajo nosilci razvoja na regionalni ravni (regionalne razvojne agencije). Gre za prednostno usmeritev, ki sledi enemu od strateških ciljev, in sicer doseganje večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Za razvoj in konkurenčnost gospodarstva, se mora zagotavljati ustrezen pritok kadra v gospodarstvo skladno z njegovimi potrebami. Tako so štipendijske sheme med drugim prednostno namenjene usklajevanju razmerja med potrebami in ponudbo po kadrih v posameznih regijah. Neusklajenost se odraža predvsem v tem, da podjetja težko pridobivajo ustrezen kader, v katerega bi sistemsko vlagali že med obdobjem izobraževanja posameznika. S temi programi spodbujamo tudi dolgoročno zaposlitveno politiko v gospodarstvu, ki jo je trenutno premalo in kar predstavlja problem za konkurenčnost. Ključno je, da so štipendije prilagojene potrebam gospodarstva v regiji – štipendije se dodeljujejo in opredeljujejo po načelu partnerstva z gospodarstvom.

Namen regijskih štipendijskih shem je tudi dvigniti raven izobrazbene strukture v regiji, vplivati na vračanje izšolanih kadrov iz univerzitetnih središč v regijo, zmanjšati odliv kadrov v velike centre, dvigniti raven izobrazbene strukture v regiji, omogočanje hitrega prehoda iz izobraževalne sfere na trg dela in drugo. Ravno s tega vidika je pomen programov tudi v tem, da se k temu procesu pristopa sistemsko in dolgoročno, da se s tem spodbuja povezovanje izobraževalne sfere in gospodarstva, s čimer se zagotavlja tudi skladen regionalni razvoj. Ciljna skupina instrumenta so delodajalci in štipendisti v posamezni regiji.

V okviru izvajanja projektov enotnih regijskih štipendijskih shem je bilo v celotnem obdobju izbranih 12 upravičencev. V letu 2015 se je nadaljevalo izvajanje operacij iz prejšnjih let, hkrati pa se je v štipendijsko shemo na novo vključilo 320 dijakov in študentov. V okviru izvajanja projektov enotnih regijskih štipendijskih shem je bilo v celotnem obdobju izbranih 12 upravičencev, ki so sklenili pogodbe s 3.783 štipendisti in 1.755 štipenditorji. Zaradi različnih dejavnikov (npr. odstop od štipendijskega razmerja, zaključek izobraževanja, predčasna zaposlitev, nadaljnje izobraževanje ipd.) se število aktivnih štipendistov vseskozi spreminja. V letu 2015 je tako prejelo štipendijo 1.014 štipendistov, 2.011 štipendistov je že zaključilo izobraževanje in 1.222 se je tudi zaposlilo. V letu 2015 je opazen predvsem napredek pri uresničevanju rezultata prehoda štipendistov v zaposlitveno razmerje, in sicer se je 735 oseb zaposlilo in izpolnilo pogodbene obveznosti, kar predstavlja 19,4% od vseh vključenih štipendistov. Podatki se bodo še spreminjali tekom naslednjih let, saj je obdobje pogodbenih obveznosti odvisno od posameznega štipendista in števila let prejetanja štipendije.

S strani sistemskih izboljšav izvajanja je opaziti tudi bolj sistemski in intenzivnejši pristop upravičencev k informiranju in promociji programov v regijah z vključevanjem in povezovanjem različnih razvojnih institucij (izobraževalne institucije, zbornice ipd.) in gospodarstva. Na podlagi dosedanjih izkušenj pri izvajanju programa se bodo v bodoče pripravile izboljšave kadrovskega štipendiranja.

MIZŠ

V okviru PU 1.3 je MIZŠ izvajal tudi instrumente **Inovativnih shem za sofinanciranje doktorskega študija, generacije 2010, 2011 in 2012**, s katerimi se je na inovativen način zapolnilo vrzel na področju sofinanciranja doktorskega študija ter povezovanja doktorskega študija s potrebami gospodarstva oz.

reševanja aktualnih družbenih izzivov. Instrumenti so pomembno prispevali k doseganju prvega strateškega cilja Operativnega programa OP RČV, to je krepitev (vrhunskih) potencialov ljudi za doseganje večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in s tem ustvarjanja kvalitetnejših delovnih mest, kot tudi k prvemu (izboljšanje povezanosti med akademsko, raziskovalno in gospodarsko sfero) in tretjemu cilju (vzpostaviti sistem spodbud za povezovanje izobraževanja in potreb na trgu dela) 1. razvojne prioritete OP RČV.

Poleg štipendijskih shem se je v okviru PU 1.3 izvajal instrument **Po kreativni poti do praktičnega znanja**, katerega namen je bil z uporabo inovativnega, problemskega in skupinskega pristopa k reševanju praktičnih problemov podpreti razvoj kompetenc, pridobivanje praktičnega znanja in izkušenj študentov in sicer z izvajanjem projektov, ki so se izvajali v neposrednem partnerstvu visokošolskih zavodov z gospodarstvom. Skupaj je bilo izvedenih 451 projektov v okviru različnih študijskih smeri, največ s področja naravoslovja, matematike in računalništva ter tehnike, proizvodne tehnologije in gradbeništva. Sledilo so družbene, poslovne, upravne in pravne vede, zdravstvo in sociala, izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev, umetnost in humanistika, Storitve in Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, veterinarstvo. V izvajanje projektov je bilo vključenih 434 malih, srednjih in velikih podjetij. V anketi izvajalca javnega razpisa²² je 19 % delovnih mentorjev na vprašanje, ali so se študenti po zaključku projekta v podjetju zaposlili odgovorilo, da nameravajo študente zaposliti. Približno 7 % študentov se je zaposlilo v podjetju, kjer je potekal projekt, 7% jih je zaposlitev našlo drugje, približno 74 % so študentje.

PRIMER DOBRE PRAKSE PU 1.3

Operacija: Regijska štipendijska shema za Goriško statistično regijo
Trajanje operacije: od 2008 do 2015

Regijska štipendijska shema (v nadaljevanju RŠS) temelji na povezovanju med gospodarstvom in šolajočo se mladino ter je en od uspešnih vzvodov preprečevanja bega možganov iz Goriške regije in hkrati pripomore k zmanjševanju brezposelnosti v regiji. Prav tako prispeva tudi k skladnejšemu regionalnemu razvoju, saj podjetja povprašujejo po kadrih, ki jih potrebujejo za nadaljnji razvoj, mladi se v večji meri kot v preteklosti usmerjajo v šolanje/študij za poklice, ki jih podjetja potrebujejo. Po šolanju imajo zagotovljeno zaposlitev, kar je v današnjih časih zelo pomembna vrednota.

Posoški razvojni center (v nadaljevanje PRC) kot štipenditor/nosilec Regijske štipendijske sheme za Goriško statistično regijo projekt izvaja od šolskega/študijskega leta 2007/2008. Uspešno sodelovanje PRC-ja z lokalnim in regionalnim gospodarstvom ter občinami je obrodilo pozitivne rezultate, saj smo v teh letih v shemo vključil 495 štipendistov, katerih štipendije sofinancira okoli 60 delodajalcev in 11 občin. Dejstvo, da k sofinanciranju, poleg delodajalcev, pristopajo tudi občine, nam pove, da se le te zavzemajo za vračanje šolanih kadrov iz univerzitetnih središč, hkrati pa tudi lajšajo finančno breme podjetij, ki vlagajo v nove perspektivne kadre v regiji. Na dan 31. decembra 2014 je s šolanjem/študijem zaključilo 237 štipendistov. Nekateri nadaljujejo šolanje/študij na višji stopnji izobraževanja, drugi pa so se že zaposlil pri so-štipenditorju. Izmed vseh štipendistov, ki so zaključili šolanje/študij, je le nekaj takšnih primerov, kjer delodajalec in štipendist nista našla skupnega jezika in je zaradi tega prišlo do prekinitve pogodbe iz štipendijskega razmerja.

²² Anketo je izvedel Javni sklad za razvoj kadrov in štipendiranje. Na vprašalnik je odgovorilo skupaj 564 vključenih v projekte PKP. Od tega je odgovarjalo 96 pedagoških mentorjev, 54 delovnih mentorjev in 414 študentov.

Ana Gerbec – štipendistka podjetja HIDRIA

»Moje ime je Ana Gerbec, stara sem 24 let in sem magistrica inženirka strojništva, zaposlena na Hidrii AET v Tolminu. Kljub temu, da je bila zame prva zaposlitev pričakovan vstop na karierno pot po zaključenem študiju, se zavedam, da je ta korak za mnoge mlade v zadnjih letih prava nočna mora, saj je zaposlitev po končanem študiju včasih praktično nemogoče dobiti. Delodajalci pogosto iščejo kandidate z izkušnjami, ki pa jih mladi brez prve zaposlitve seveda ne moremo imeti. Kljub temu pa sem mnjenja, da lahko mladi v ta namen veliko storimo tudi sami. Možnih poti do prve zaposlitve je več, sama pa vam lahko razkrijem svojo.

Prvi stik s podjetjem Hidrio sem navezala že kot študentka 3 letnika I. bolonjske stopnje strojništva Univerze v Ljubljani. Takrat sem iskala strokovno počitniško delo, ki mi ga je Hidria omogočila. V treh mescih študentskega dela v podjetju sem se prvič seznanila z delom, izdelki ter tudi sodelavci v podjetju. Pridobila sem vpogled v različne vrste strojništva v podjetju ter se tako lažje odločila za smer nadaljnjega študija. Ker me je delo v Hidriinem razvojnem oddelku zelo pritegnilo sem se, s soglasjem delodajalca, vpisala na II. stopnjo bolonjskega študija - smer konstruiranje in razvoj, za katerega me je Hidria v povezavi s Posoškim razvojnim centrom tudi štipendirala.

V času poletnih počitnic sem, kot Hidriina štipendistka, ponovno dobila možnost opravljanja prakse v podjetju. Delala sem v razvoju ter tako поблиžje spoznala delo za katerega sem se izobraževala. Kot študentka sem imela možnost udeležbe na raznih Hidriinih internih izobraževanj, ter tako že v času študija pridobivala specifična znanja potrebna za delo v podjetju. Za študij in nadaljnje delo v podjetju mi je bilo v veliko pomoč tudi to, da sem že tekom študentskih let spoznavala sodelavce, saj strojništvo zahteva veliko timskega dela zato so medosebni odnosi ključni za uspešno delo. Biti štipendist Hidrije mi je bilo v veliko zadovoljstvo tudi ob zaključku študija, saj sem se skupaj s podjetjem odločila za temo magistrske naloge. Delala sem raziskovalno-eksperimentalno nalogo na razvojnem izdelku podjetja. Magistrsko nalogo sem sicer pisala v laboratoriju za dinamiko strojev in konstrukcij na fakulteti, vendar sem veliko sodelovala tudi s podjetjem.

Z zaključkom študija sem, po triletnem sodelovanju s Hidrio (štipendijsko razmerje, študentsko delo), pridobila svojo prvo zaposlitev. S pomočjo so-štipenditorja Hidrie, štipenditorja Posoškega razvojnega centra in Evropskih sredstev mi je bila zagotovljena svetlejša prihodnost, za kar se vsem iskreno zahvaljujem.«

6.1.2.4 Prednostna usmeritev: Pospješevanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti

MDDSZ

Spodbujanje podjetništva je umeščeno v širši kontekst krepitev potencialov ljudi za doseganje večje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in s tem ustvarjanje kvalitetnejših delovnih mest, in sicer v tesni povezavi s prožnostjo trga dela, povečanja mobilnosti delovno aktivnega prebivalstva in odliva iz brezposelnosti oz. neaktivnosti ter s tem zmanjšanje strukturne dolgotrajne brezposelnosti in regionalnih razlik. Samozaposlitve v svojem podjetju omogočajo uresničitev novih poslovnih idej, kar prispeva k razvoju dejavnosti in posredno vpliva na odpiranje novih delovnih mest.

MDDSZ je skozi celotno obdobje krepilo podjetniški duh in miselnost ter vplivalo na kreiranje in odpiranje novih delovnih mest oziroma večjo inovativnost in prožnost na trgu dela, in sicer v okviru programov spodbujanja samozaposlovanja, v obliki subvencij za samozaposlitev brezposelnih oseb ali iskalcev zaposlitve, ki želijo uresničiti poslovno idejo in izkažejo pogoje ter možnosti za uresničitev samozaposlitve.

Vse aktivnosti so bile zaključene že v letu 2014, v 2015 se je izvajalo le še spremljanje pogodbenih obveznosti.

V okviru javnih razpisov so bili podprti skupni projekti socialnih partnerjev, ki so pripravili analize, študije, raziskave, metodologije, ki bodo prispevale k izboljšanju razmer na trgu dela in učinkovitemu reševanju odprtih vprašanj, vezanih na sfero trga dela in zaposlovanja, delovne pogoje, izboljšanju položaja različnih skupin na trgu dela. Prvi javni razpis je bil namenjen sodelovanju socialnih partnerjev pri razvoju varovanja zdravja na delovnem mestu. V ospredju problematike varovanja zdravja na delovnem mestu so vidiki: stresa na delovnem mestu, izostajanja (absentizem) z delovnega mesta, zmanjšanja produktivnosti (prezentizem) na delovnem mestu, fluktuacije na delovnem mestu, izgorevanja ter usklajevanja poklicnega in družinskega življenja. Rezultati raziskav kažejo na nekatere zveze med demografskimi lastnostmi oseb, stopnjo izobrazbe in stresom. Tako ženske in delavci z nižjo izobrazbo doživljajo več zdravstvenih težav, ki so posledica negativnih dejavnikov delovnega okolja kot je stres. Moški pogosteje menjajo delovno mesto, zlasti v primeru manjšega zadovoljstva z delom, ki je posledica stresa in se kaže v izgorelosti in občih zdravstvenih težavah. Drugi javni razpis pa je bil namenjen aktivnemu in učinkovitemu vključevanju socialnih partnerjev v reševanje problematike na področjih APZ, trga dela, usklajenosti kvalifikacij delovne sile s povpraševanjem, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izboljšanja delovnega okolja, aktivacije presežnih delavcev in njihove pravočasne prekvalifikacije oz. dokvalifikacije, povečevanja fleksibilnosti in konkurenčnosti podjetij in njihovih

zaposlenih ter spodbujanju regijske in sektorske mobilnosti, motiviranja in aktivacije človeških virov za iskanje in prepoznavanje podjetniških potencialov, usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, organizacije dela in izboljšanje razmer za zdravje in varstva pri delu in dela na domu, ter medgeneracijskega sodelovanja na delovnem mestu. Na podlagi analiz je MDDSZ oblikovalo podlage za prihodnje izvajanje aktivnosti na področju aktivnega in zdravega staranja.

Poleg socialnih partnerjev je za učinkovito sodelovanje na področju razvoja človeških virov med javno in zasebno sfero potrebna tudi vzpostavitev nacionalne kvalifikacijske strukture in razvito nacionalno ogrodje kvalifikacij. V ta namen se je izvajal projekt »Slovensko ogrodje kvalifikacij«, v okviru katerega je bilo izdelanih 27 metodologij za razvoj orodij za zagotavljanje transparentnosti poklicnih kvalifikacij. Ogrodje deluje kot orodje, s katerim naj bi postale kvalifikacije, pridobljene v splošnem in poklicnem začetnem in nadaljevalnem izobraževanju, pregledne in lažje primerljive med različnimi državami in sistemi EU. S tem sledimo ciljema spodbujanja mobilnosti državljanov med državami in njihove podpore pri vseživljenjskem učenju. Pripravljen je bilo poročilo o umeščanju slovenskega ogrodja kvalifikacij v evropsko ogrodje kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in evropsko ogrodje visokošolskih kvalifikacij ter predstavljeno pred Evropsko komisijo, pripravljene so bile strokovne podlage za pripravo predloga zakona o SOK.

MIZŠ

Pri oblikovanju instrumentov v okviru PU 1.4 je MIZŠ izhajalo iz cilja ustvariti nove zaposlitvene možnosti s spodbujanjem podjetništva, fleksibilnejših oblik zaposlovanja in drugih inovativnih pristopov k preprečevanju prehoda v brezposelnost. Izvajalo se je 5 instrumentov:

Instrumenta Informiranje in svetovanje v poklicnem izobraževanju ter Dvig socialnega in kulturnega kapitala v lokalnih skupnostih za razvoj enakih možnosti in spodbujanje socialne vključenosti, sta podpirala aktivnosti, katerih namen je bil predvsem spodbujanje inovativnosti ter povezovanja izobraževanja in socialnih partnerjev, uveljavljala sta fleksibilne oblike organiziranosti dela. Temu cilju sta sledila tudi instrumenta **Program spodbujanja podjetnosti v vzgoji in izobraževanju z namenom razvoja podjetništva med mladimi ter Podjetnost, fleksibilnost in individualizacija za boljše zaposlitvene možnosti mladih**, ki sta podpirala aktivnosti, katerih namen je bil poleg navedenih tudi spodbujanje podjetniške miselnosti ter povezovanja šol s podjetji oz. gospodarstvom.

Prav povezovanje izobraževanja in potreb na trgu dela je zasledoval instrument **Dvig poklicnih kompetenc učiteljev**, ki je omogočil učiteljem oziroma strokovnim delavcem srednjih poklicnih in strokovnih šol, da se za dva meseca vključijo v neposredni proizvodni proces partnerskih podjetij z namenom spoznavanja najnovejših tehnologij in oblik organizacij dela. V času usposabljanja so delo učiteljev prevzeli zaposleni v sodelujočih podjetjih ali ustrezno izobražene in usposobljene brezposelne osebe.

6.2 Razvojna prioriteta: Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih

Uresničevanje splošnih ciljev

Splošni cilj RP je izboljšanje pogojev vstopa na trg dela in zaposlenost iskalcev zaposlitev in neaktivnih oseb.

Specifični cilji

- spodbuditi neaktivne osebe za uspešen vstop na trg dela,
- povečati odliv brezposelnih oseb v zaposlitev,
- izboljšati izobrazbeno strukturo in usposobljenost brezposelnih in neaktivnih.

6.2.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatki za 2. RP

Tabela 18: Finančni napredek v okviru PU 2.1 oz. 2. RP

OP RČV - 2. RP		stanje na dan 29.03.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	140.018.678	-
	SLO del	24.709.179	-
	EU in SLO del	164.727.857	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		145.035.480,42	103,58
Javni upravičeni izdatki		170.629.977,52	103,58
Celotni upravičeni izdatki		170.629.977,52	

V obdobju 1.1.2007 do 29.03.2017 je bilo na drugi prednostni nalogi certificiranih 103,58% razpoložljivih sredstev. Za zagotovitev porabe vseh sredstev OP RČV se je v skladu z 77. členom Uredbe na tej razvojni prioritati certificiralo za 5.016.802,42 evrov več sredstev, kot znašajo pravice porabe določene s Sklepom Komisije o odobritvi operativnega programa, vendar še vedno v okviru 10% odstopanja. Dodatna sredstva so bila namenjena predvsem za ukrepe iz področja usposabljanja na delovnem mestu in zaposlovanja težje zaposljivih oseb.

Fizični dosežki 2. RP

Tabela 19: Kazalniki v okviru 2. RP

Naziv kazalnika	Vrsta	Izhodiščno stanje 2007	Načrtovana vrednost 2007-2013	Skupaj 2007-2014	Doseženo v 2015	Skupaj do konca 2015
Število vključenih oseb v ukrepe 2. RP	Učinek	/	80.000	131.431	43.038	174.469
- od tega žensk	Učinek	/	45.000	70.888	22.169	93.057
- od tega neaktivnih	Učinek	/	8.000	4.534	5.304	9.838
Število subvencioniranih delovnih mest za brezposelne – celotno obdobje	Učinek	/	6.400	19.735	0	19.735
- od tega za ženske	Učinek	/	3.600	9.467	0	9.467

Delež vključitev mladih do 25. leta starosti v ukrepe aktivne politike zaposlovanja pred izpolnjenimi 4 meseci brezposelnosti ter odraslih pred dopolnjenim 12 mesecem brezposelnosti	Vpliv ²³	75%	100%	46,9%	45,80%	45,80%
Delež vključenih dolgotrajno brezposelnih v ukrepe aktivne politike zaposlovanja	Vpliv	26,1%	28%	51,1%	51,80%	51,80%
Število oseb, ki so pridobili nacionalno poklicno kvalifikacijo	Rezultat	1.600	3.200	6.458	1.338	7.796
Znižanje deleža brezposelnih oseb brez izobrazbe oz. z nizko stopnjo izobrazbe	Rezultat	39%	29%	28,1%	28,60%	28,60%
Število zaposlitev 12 mesecev po zaključku projekta – celotno obdobje	Rezultat	/	14.300	24.670	28.966	53.636 ²⁴
Delež ohranjenih delovnih mest iz naslova subvencioniranja leto po zaključku projekta	Rezultat	/	60%	43,82%	57,82%	57,82% ²⁵
Skrajšanje povprečnega trajanja brezposelnosti	Vpliv	2 leti 1 mesec	50%	1 leto 11 mesecev 20dni	2 leti 1 mesec 11 dni	2 leti 1 mesec 11 dni

Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Večino načrtovanih ciljev je doseženih ali celo preseženih. Gospodarska kriza, ki je slovenski trg dela še posebej prizadela, je vplivala na večje število ukrepov in aktivnosti, ki so bile namenjene brezposelnim, zato je tudi število vključenih višje od načrtovanega. Povečalo se je tudi povpraševanje po pridobitvi nacionalne poklicne kvalifikacije, kjer je kazalnik nekajkrat presežen. Zaradi gospodarske krize se je pokazala potreba po subvencioniranju delovnih mest, zaradi česar je bil kazalnik bistveno presežen. V programe so se zato vključevali predvsem tisti brezposelni s kombinacijo različnih zaposlitvenih ovir. Gospodarska kriza je vplivala tudi na položaj mladih, kjer so se oblikovali novi, ciljno njim namenjeni instrumenti. Kljub vsem naporom pa nekateri cilji niso bili doseženi, in sicer v ukrepe APZ je bilo vključenih manj brezposelnih pred dopolnjenim 12 mesecem brezposelnosti ter vključenih mladih starih do 25. leta starosti pred izpolnjenimi 4 meseci brezposelnosti, povprečno trajanje brezposelnosti se je zaradi priliva novih brezposelnih v prvih letih znižalo, v naslednjih letih pa se je vrnilo na izhodiščno stanje iz leta 2007. Delodajalci so izkazovali bistveno manj potreb po novih delavcih, zato se čas povprečnega trajanja brezposelnosti ni skrajšal.

Zaradi razmer na trgu dela in predvsem poslabšanja zaposlovanja mladih, je Slovenija pridobila možnost sofinanciranja aktivnosti iz naslova Pobude za zaposlovanje mladih ter oblikovala ukrepe v okviru Jamstva za mlade. Podatke o ohranjenih delovnih mestih iz naslova subvencioniranja bo posredniško telo spremljalo tudi v naslednjih letih, že sedaj pa je ta delež blizu načrtovanim ciljem. Povprečno trajanje brezposelnosti se je žal še podaljšal, razloge gre iskati v tem, da je konkurenca na trgu delovne sile (število brezposelnih) večja.

²³ Kazalnik se lahko spremlja samo na nivoju vpliva.

²⁴ Podatki na dan 31.10.2016.

²⁵ Podatki na dan 31.10.2016.

Pomoč ciljnim skupinam

Tabela 20: Pomoč ciljnim skupinam v okviru 2. RP oz. PU 2.1

RP 2	Skupaj 2007-2014	SKUPAJ 2015	Skupaj 2007-2015			
Moški	60.543	16.818	77.361			
Ženske	70.888	22.145	93.033			
Skupaj	131.431	38.963	170.394			
Status na trgu dela	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Zaposleni (vključno s samozaposlenimi)	16	1	17	11	1	12
Samozaposleni	0	0	0	0	0	0
Brezposelne osebe (vključno z dolgotrajno brezposelnimi)	126.881	38.820	165.701	68.246	22.088	90.334
Dolgotrajno brezposelne osebe	48.404	9.860	58.264	26.109	5.666	31.775
Nedejavne osebe	4.534	142	4.676	2.631	56	2.687
Nedejavne osebe, ki se izobražujejo ali usposabljaajo	493	0	493	231	0	231
Udeleženci po starosti	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Mladi (15- 24 let)	21.894	11.262	33.156	9.230	5.332	14.562
Starejši delavci (55 – 64 let)	6.345	814	7.159	2.291	311	2.602
Udeleženci po ranljivih skupinah	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Pripadniki manjšin	0	0	0	0	0	0
Migranti	0	0	0	0	0	0
Invalidne osebe	3.687	404	4.091	1.647	180	1.827
Druge prikrajšane skupine	0	0	0	0	0	0
Udeleženci po šolski izobrazbi	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
ISCED 1. in 2. stopnja	25.208	7.852	33.060	10.864	3.453	14.317
ISCED 3. stopnja	73.762	11.498	85.260	37.365	5.747	43.112

ISCED 4. stopnja	352	10.206	10.558	219	5.919	6.138
ISCED 5. in 6. stopnja	32.109	9.407	41.516	22.440	7.026	29.466

V celotnem programskem obdobju je bilo v programe vključenih 170.394, od tega 93.033 žensk, kar predstavlja 54,6 %. Nekaj manj kot polovica ima srednješolsko izobrazbo, skoraj četrtna visoko izobrazbo, le nekaj manj pa nižjo stopnjo izobrazbe.

6.2.2 Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

V letu 2008 so se pojavile manjše težave pri preverjanju ustreznosti izbranih izvajalcev, kar pa je bilo odpravljeno z novimi postopki prijave. Kasneje so se soočali s poenostavitvami pri postopkih v fazi oddaje vloge za javni razpis, izbora izvajalca in dejanske vključitve brezposelne osebe, kar pa so na ZRSZ uspešno odpravljali skozi celotno obdobje. V letu 2010 se je beležil rahel zaostanek pri doseganju kazalnikov, vendar so bili le-ti na koncu še preseženi, saj se je zaradi gospodarske krize še okrepilo izvajanje te razvojne prioritete. Prav tako so se angažirala še dodatna sredstva.

V letu 2011 se je MDDSZ soočal s težavami pri pripravi zahtevkov za izplačilo in povračilo zaradi številnih tehničnih težav v sistemu ISARR, vendar se je težave uspešno sistemsko reševalo in se izvajanje ni ustavilo.

V letu 2012 in 2013 so se pojavljale težave zaradi ugotovljenih nepravilnosti iz naslova kršenja pogodbenih obveznosti prejemnikov sredstev pri upravičencu in pri spremljanju izpolnjevanja pogojev, ki se nanašajo na državne pomoči. MDDSZ je ves čas izvajal ukrepe za zagotovitev boljšega črpanja dodeljenih sredstev v smislu optimizacije javnih povabil, hitrejšega vključevanja oseb in zagotavljanja čim bolj tekoče priprave zahtevkov za izplačila in povračila. Izvajali so se sestanki z upravičenci, skrbniki in kontrolorji.

Kasneje se večje težave pri izvajanju te razvojne prioritete niso več kazale. Proces črpanja se je optimiziral tudi z dodelitvijo dodatnih pravic porabe.

6.2.2.1 Prednostna usmeritev: Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih

MDDSZ je v obdobju 2007 - 2015 v skladu s prednostno usmeritvijo in cilji razvojne prioritete, v okviru izvajanih programov in projektov, prispevalo k hitrejši aktivaciji brezposelnih in neaktivnih oseb ter izboljšanju pogojev vstopa na trg dela in v zaposlenost. Izvajali so se različni programi, ki so omogočali pridobitev spodbude za zaposlitev posameznih skupin brezposelnih. Prav spodbude za zaposlitev so omogočile zaposlovanje v času gospodarske krize. S programi usposabljanja in izobraževanja smo prispevali k pridobivanju in krepitvi sposobnosti, znanj, veščin in spretnosti brezposelnih oseb, katerih obstoječa znanja oziroma delovne izkušnje niso omogočale neposredne zaposlitve, hkrati pa so ti programi vplivali na pozitivno naravnost vključenih oseb in jih spodbujali k odgovornemu reševanju njihove zaposlitvene situacije. V letu 2015 so se izvajali še nekateri večletni projekti ter programi, ki so se pričeli izvajati že v letu 2013 in 2014. V različne aktivnosti je bilo v letu 2015 vključeno še nekaj več kot 43.000 brezposelnih oseb, od tega največ v aktivnosti karijerne orientacije, nekaj več kot 32.000.

Projekt Napovednik zaposlovanja je omogočil kratkoročne napovedi gibanj na trgu dela v državi ter vzpostavil sistem spremljanja in zmanjševanja neskladij na trgu dela. Rezultati Napovednika so prispevali k boljši informiranosti iskalcev zaposlitve in delodajalcev o prihodnjih potrebah oz. zaposlitvenih možnostih, boljšemu usklajevanju med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela ter s tem hitrejšemu

zaposlovanju iskalcev zaposlitve na prosta delovna mesta. Pridobljeni rezultati so dobra osnova tako za kreiranje dejavnosti Zavoda kot za kreiranje politik na državni ravni. Projekt Razvoj in promocija storitev ter pripomočkov za vseživljenjsko karierno orientacijo brezposelnih, drugih iskalcev zaposlitve in neaktivnih je zagotovil aktivnosti vseživljenjske karierne orientacije za brezposelne osebe, druge iskalce zaposlitve in neaktivne. Posebna pozornost je bila namenjena razvoju programov za neaktivne in krepitvi mreže izvajalcev, ki so v okviru razvitih programov izvajali prilagojene storitve VKO za to ciljno skupino. Razviti so bili tudi pripomočki in orodja za svetovalce VKO. S projektom Promocija poklicev smo skozi predstavitvene oddaje posameznih poklicev, seznanili šolajočo mladino, brezposelne osebe ter širšo javnost s potenciali različnih, predvsem obetajočih poklicev. Cilj projekta je bil zagotavljanje lažjega odločanja ciljne publike pri načrtovanju kariere ter večanje motiviranosti za izobraževanje in delo v izbranem poklicu, s tem pa tudi povečanje števila udeležencev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju. V okviru projekta se je izdelalo 30 televizijskih oddaj (v obliki serije) za promocijo deficitarnih in drugih perspektivnih poklicev oz. Nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Z vsemi programi in projekti, ki so se izvajali v okviru prednostne naložbe, smo prispevali k večji usposobljenosti brezposelnih, dvigu izobrazbene ravni in večje konkurenčnosti brezposelnih oseb, večji zaposljivosti. Največja dodana vrednost vseh programov pa je zavedanje in pripravljenost brezposelnih in neaktivnih, da se aktivirajo in pristopijo k reševanju lastne brezposelnosti ter pozitivna naravnost in boljša samopodoba vključenih oseb.

Primer dobre prakse PU 2.1

Spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih brezposelnih oseb – Zaposli.me
2009 - 2014

V okviru operacije se spodbuja delodajalce k zaposlovanju težje zaposljivih brezposelnih oseb iz ciljne skupine s pomočjo subvencije za zaposlitev. Namen je spodbuditi zaposlovanje in pomoč pri ohranjanju zaposlitev oseb iz ciljne skupine. Zaposlitev se subvencionira največ eno leto za polni delovni čas 40 ur tedensko oz. krajši delovni čas, če se zaposli invalid. Cilj je ohraniti vsaj 30% vključenih oseb zaposlenih tudi eno leto po iztek subvencionirane zaposlitve.

Tako se osebam iz ciljne skupine omogoča ponovno vključitev v delovno okolje, zmanjša njihovo socialno izključenost in revščino ter izboljša njihove zaposlitvene možnosti.

Delodajalka, Otroško varstvo Duhec, Polona Cvikel s.p., je v okviru Zaposli.me/ s pomočjo subvencije za zaposlitev v višini 4.000 EUR zaposlila brezposelno osebo, vzgojiteljico Saro Bojić.

Delodajalka, vsestransko aktivna mlada podjetnica, se je samozaposlila 7.1.2011. Ukvarja se predvsem s predšolsko vzgojo otrok. V lastni hiši si je uredila prijetno urejen zasebni vrtec za 1-3 leta stare otroke. Več o vrtcu na spletni strani: <http://www.duhec-netopir.si/otrosko-varstvo-duhec/fotogalerija.html>

Zaposlila je 27. letno iskalko prve zaposlitve, mlado mamico, ki je bila v evidenci brezposelnih prijavljena 10 mesecev. Delodajalka se z delom izbrane vzgojiteljice, s katero se pred zaposlitvijo nista poznali, zelo zadovoljna.

Na objavljeno prosto delovno mesto vzgojiteljice je delodajalka prejela veliko ponudb izmed katerih je v ožji izbor izbrala tudi ponudbo ga. Sare. Pravi, da zato, ker je ponudba izstopala po kratkosti in jasnosti. Ob prvem osebne soočenju pa je ga. Sara na delodajalko naredila zelo pozitiven vtis s svojo energičnostjo in pozitivnostjo. Pred tem je ga. Sara zelo aktivno iskala zaposlitev, poslala veliko prošenj za zaposlitev, a žal neuspešno.

Izjava delodajalke:

S programom Zaposli.me smo izjemno zadovoljni. Sama kot mlado dekle, po diplomi, željna službe in dela. Pa tega ni bilo, zato se je bil človek primoran znajti po svoje. Veliko vložene energije, truda, finančnega vložka, časa je bilo potrebno za prve korake našega Duhca, zato smo bili kakršnekoli finančne spodbude s strani države ali tovrstnih programom zelo veseli, saj človek lažje zadiha in načrtuje tudi za naprej. Z neko vizijo po še boljšem delu in kakovostnejši storitvi oziroma programu. S Saro smo še danes zelo zadovoljni in jo nameravamo tudi po končanem programu obdržati oziroma ji podaljšati pogodbo.

Izjava vključene osebe:

V skupino sem se vključila sredi poletja in sem bila zelo zadovoljna s samim delom z otroci. Tako otroci kot starši so me lepo sprejeli. Sama sem se trudila, da sprememba ni bila prehuda in je vse potekalo brez večjih stresov. Sodelovanje s sodelavko in delodajalko je potekalo tekoče. V sistem dela sem dodala nekaj novih idej, tako da smo jih združili s starimi.

6.3 Razvojna prioriteta: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja

Prednostne usmeritve:

- 3.1. Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja
- 3.2. Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi, temelječi na znanju
- 3.3. Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva

Uresničevanje splošnih ciljev

Splošni cilj RP je razvoj človeških virov za delo in življenje v družbi temelječi na znanju s posodabljanjem sistemov izobraževanja in usposabljanja in spodbujanjem vseživljenjskega učenja.

Specifična cilja

- dvig kakovosti vzgojno izobraževalnega sistema na celotni vertikali in sistema usposabljanja vključno z izboljšanjem usposobljenosti učiteljev in izobraževalcev in
- povečanje udeležbe posameznika v procesu izobraževanja in usposabljanja z namenom povečanja njegovih zaposlitvenih možnosti in mobilnosti.

Za uresničevanje navedenih strateških dokumentov so po posameznih področjih pripravljene podrobnejši sektorski strateški, akcijski oziroma izvedbeni programi, kjer so oblikovani cilji, instrumenti in potencialni viri sredstev.

Vključeno ministrstvo oz. upravičenec
MIZŠ in NAKVIS

6.3.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatki za 3. RP

Tabela 21: Finančni napredek v okviru 3. RP

OP RČV - 3. RP		stanje na dan 29.03.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	164.661.965	-
	SLO del	29.057.995	-
	EU in SLO del	193.719.960	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		169.296.442,27	102,81
Javni upravičeni izdatki		199.172.286,26	102,81
Celotni upravičeni izdatki		199.172.286,26	

Na tretji prednostni nalogi je bilo v obdobju 1.1.2007 do 29.03.2017 certificiranih 102,81 % razpoložljivih pravic porabe. Črpanje je potekalo tekoče in brez težav. Za zagotovitev porabe vseh sredstev OP RČV se je v skladu z 77. členom Uredbe na tej razvojni prioritati certificiralo za 4.634.477,27 evrov več sredstev, kot znašajo pravice porabe določene s Sklepom Komisije o odobritvi operativnega programa, vendar še vedno v okviru 10% odstopanja. Dodatna sredstva so bila namenjena predvsem za ukrepe izboljševanja kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi, temelječi na znanju.

Fizični dosežki 3. RP

Tabela 22: Fizični napredek 3. RP

Naziv kazalnika	Vrsta	Izhodiščno stanje 2007	Načrtovana vrednost 2007-2013	Skupaj 2007-2014	Doseženo v 2015	Skupaj do konca 2015
Število vzgojno izobraževalnih ustanov, vključenih v ugotavljanje kakovosti	Učinek	193 (oz. 10% vseh)	1205 (oz. 61% vseh)	2.203	0	2.203
Število javno veljavnih programov izobraževanja in usposabljanja (brez visokošolskih) vključenih v ugotavljanje kakovosti	Učinek	72 (oz. 31% vseh)	294 (oz. 87% vseh)	90	0	90

Število vzgojno izobraževalnih ustanov, vključenih v izvajanje programov za ključne kompetence	Učinek	0	1370 (oz. 43% vseh)	5.099	252	5.351
Število projektov razvoja e-vsebin za potrebe izobraževanja in usposabljanja	Učinek	0	130	166 ²⁶	0	166
Število udeležencev programov izobraževanja in usposabljanja (celotno obdobje)	Učinek		63.000	385.469	2.402 ²⁷	387.871
od tega odraslih izven sistema izobraževanja in usposabljanja	Učinek		33.000	20.322	2.375	22.697
Število izvedenih dni izobraževanja in usposabljanja na udeleženca	Učinek		10	12,1 ²⁸	1,5	11,4
Delež implementiranih prenovljenih javno veljavnih programov na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Rezultat	5%	100%	100 ²⁹ %	0	100%
Delež implementiranih prenovljenih/novih javno veljavnih programov brez poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Rezultat	28%	52%	52	0	52
Število javno veljavnih študijskih programov z izvedeno zunanjo evalvacijo	Učinek	0	200 (oz. 75% vseh)	141	140	281
Delež prenovljenih študijskih programov	Rezultat	30%	100%	100%	0	100
Število tujih gostujočih profesorjev in raziskovalcev vključenih v visoko šolstvo	Rezultat	0	150	756	288	1.044

Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

MIZŠ je z doseženimi kazalniki učinka in rezultata zadovoljen, saj je bila v večini primerov načrtovana vrednost dosežena. V nekaterih primerih prihaja do odstopanja med načrtovano in doseženo vrednostjo, vendar je pri tem potrebno upoštevati, da se je na razvojni prioriteti 3 izvajalo več kot 649 različnih operacij, od tega 49 iz t.i. presežnih pravic porabe, kjer se vrednosti kazalnikov niso mogle upoštevati v načrtovanju. V primeru odstopanja vrednosti kazalnikov navzdol so trendi pozitivni, predvsem zaradi usmerjanja pozornosti pri načrtovanju instrumentov v programskem obdobju 2014-2020.

V okviru kazalnika »Število vzgojno izobraževalnih ustanov, vključenih v ugotavljanje kakovosti« je bila vrednost presežena, saj se je en VIZ lahko štel večkrat in tudi operacij je bilo v okviru te razvojne prioritete, ki so zasledovali ta kazalnik precej več, kot je bilo sprva načrtovano. Tudi zaradi dodeljenih dodatnih pravic porabe v okviru te RP.

Pri načrtovanju izhodiščne vrednosti kazalnika »Število udeležencev programov izobraževanja in usposabljanja« je bila načrtovana vrednost 63.0000 pre nizko postavljena, kar pa izhaja iz dejstva, da je šlo za izvajanje novih razvojnih programov, zato se v obdobju planiranja načrtovalo manj optimistično,

²⁶ Podatek za leto 2014 se spreminja zaradi odprave nepravilnosti v evidencah MIZŠ in se uskladi z ISARR

²⁷ Podatek za leto 2014 se spreminja z odpravo nepravilnosti

²⁸ Podatek se spreminja za nazaj zaradi odprave napačnega štetja (pravilno je upoštevano povprečje dni in ne seštevek)

²⁹ Popravlja se podatek za nazaj, saj je bil delež dosežen že leta 2012 in se kasneje ni več spreminjal.

dosežki pa so bili zelo spodbudni, tako na PU 3.1, kakor na PU 3.2. Prvi razlog za višje doseganje kazalnika je v sami naravi operacij, tako so bili pri operacijah katerih namen je bil razvijanje novih programov za VIZ med udeleženci upoštevani vsi učenci teh šol. Drugi razlog za preseganje kazalnika število udeležencev programa in usposabljanja je tudi v metodologiji spremljanja, tako so bili med udeležence šteti vsi posamezniki ne glede na št. ur vključitve v program (npr. udeleženci na konferencah). Nadalje pa se je pri posameznih operacijah beležilo več posameznikov kot načrtovano tudi iz razloga, ker se je pri operacijah upoštevalo vključenost posameznikov v posamezne programe znotraj operacij (npr. svetovanje, vključitev v usposabljanja, borza znanja, ...) ne pa vključenost v samo operacijo. V programskem obdobju 2014-2020 so pripravljena natančnejša navodila glede spremljanja zato se predvideva ustrezno doseganje vrednosti kazalnikov.

Podobno se je dogajalo tudi s kazalnikom »Število vzgojno izobraževalnih ustanov, vključenih v izvajanje programov za ključne kompetence«, saj se je tudi tu en VIZ lahko štel večkrat. Tudi operacij, ki so prispevale k temu kazalniku je bilo precej več, kot se jih je sprva načrtovalo.

Velik odziv je bil tudi na 5 javnih razpisov, ki so zasledovali kazalnik »Število tujih gostujočih profesorjev in raziskovalcev vključenih v visoko šolstvo«, saj se je bilo v visoko šolstvo vključenih kar 1.044 tujih gostujočih profesorjev in raziskovalcev, kar je bistveno več od načrtovanega.

Pomoč ciljnim skupinam

Tabela 23: Pomoč ciljnim skupinam na ravni 3. RP

RP 3	Skupaj 2007-2014	SKUPAJ 2015	Skupaj 2007-2015			
Moški	164.520	8.012	172.532			
Ženske	309.629	18.227	327.856			
Skupaj	474.149	26.239	500.388			
Status na trgu dela	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007- 2015
Zaposleni (vključno s samozaposlenimi)	280.799	10.689	291.488	181.530	7.658	189.188
Samozaposleni	2.079	321	2.400	769	145	914
Brezposelne osebe (vključno z dolgotrajno brezposelnimi)	38.046	2.447	40.493	23.513	1.597	25.110
Dolgotrajno brezposelne osebe	1.635	483	2.118	1.018	346	1.364
Nedejavne osebe	155.304	13.103	168.407	104.586	8.972	113.558
Nedejavne osebe, ki se izobražujejo ali usposabljaajo	91.898	11.452	103.350	54.109	7.352	61.461
Udeleženci po starosti	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007- 2015
Mladi (15- 24 let)	113.670	10.040	123.710	47.409	6.290	53.699
Starejši delavci (55 – 64 let)	67.830	1.322	69.152	47.499	902	48.401
Udeleženci po ranljivih skupinah	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-

				ženske		2015
Pripadniki manjšin	6.054	444	6.498	4.050	260	4.310
Migranti	4.722	733	5.455	3.228	56	3.284
Invalidne osebe	9.026	41	9.067	6.215	20	6.235
Druge prikrajšane skupine	18.444	48	18.492	12.421	16	12.437
Udeleženci po šolski izobrazbi	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
ISCED 1. in 2. stopnja	93.337	5.165	98.502	51.809	2.056	53.865
ISCED 3. stopnja	165.011	14.365	179.376	97.393	11.535	108.928
ISCED 4. stopnja	21.974	4.285	26.259	15.346	2.984	18.330
ISCED 5. in 6. stopnja	181.119	2.424	183.543	115.503	1.652	117.155

V letih 2007-2015 je bilo v aktivnosti 3. RP vključenih skupaj 500.388 oseb, kar predstavlja več kot dve tretjini vseh vključenih v okviru OP RČV v tem obdobju. Od tega je bilo 35 % moških in 65 % žensk.

6.3.2 Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

V prvi polovici obdobja nismo beležili večjih težav pri izvajanju te razvojne prioritete. V letu 2010 so bile zaznane težave predvsem pri fizičnem napredku, in sicer pri dveh kazalnikih, vendar se je kasneje izkazalo, da se je kazalnik kljub začetni bojazni celo presegel. V letu 2011 so na MIZŠ zaradi reorganizacije skladno z notranjimi spremembami posodobili OSUN OP RČV in racionalizirali procese dela. Zaradi zaostankov pri izvajanju operacije NAKVIS se je v tem letu že predvidela poraba presežka denarja na drugih instrumentih MIZŠ. V letu 2012 je takratni MIZKŠ združeval kar 3 resorna ministrstva. Sprememba oziroma združevanje je prineslo potrebo po vzpostavitvi enotnega sistema opravljanja nalog povezanih z izvajanjem kohezijske politike in izdajo raznih navodil in pomoč pri izvajanju kohezijske politike. V letu 2013 so imeli večje težave ponovno pri dinamiki črpanja na operaciji NAKVIS, kjer pa smo ponovno prenesli presežek sredstev na nove operacije MIZŠ. V letu 2014 se je s potrjevanjem novih instrumentov v okviru presežnih pravic porabe zagotovilo 100% črpanje.

6.3.2.1 Prednostna usmeritev: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja

Boljša usposobljenost učiteljev in drugih strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju je osnovni pogoj za dvig kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja. Učitelji in drugi strokovni delavci se usposabljaajo za uvajanje sistemskih sprememb ter uporabo najsodobnejših pristopov in metod v vzgojno izobraževalnem delu. V skladu z novo vlogo učiteljev v procesu vseživljenjskega učenja se usposabljaajo za spodbujanje in podpiranje učencev, dijakov, študentov in odraslih pri pridobivanju

ključnih kompetenc, ki jih vsak posameznik potrebuje za osebno izpolnitev in razvoj, dejavno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlitev.

V okviru operacij, katerih predmet je profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na različnih vsebinskih področjih, so se v daljšem časovnem obdobju izvajala večdnevna izobraževanja v več fazah. Izobraževanja izvajajo strokovnjaki s specialističnimi znanji in dolgoletnimi izkušnjami. Upravičenci za programe pripravljajo kvalitetno in uporabno izobraževalno, didaktično in promocijsko gradivo. Ob aktivnem izobraževanju z uporabnimi, konkretnimi, praktičnimi primeri, ki olajšajo razumevanje predstavljene vsebine, se udeležencem zagotavlja tudi njeno vključevanje v vsakodnevno pedagoško delo. Preko t.i. vmesnih aktivnosti udeleženci med posameznimi fazami izobraževanja ob uporabi kvalitetnih gradiv delajo samostojno in praktično preizkušajo pridobljena znanja, kar kasneje reflektirajo in svoje izkušnje izmenjujejo z ostalimi udeleženci pod strokovnim vodstvom izkušenih predavateljev. Takšen pristop izvajalcu omogoča sprotno prilagajanje in razvijanje vsebin za nadaljnje faze izobraževanja, udeleženca pa aktivneje vključi v proces izobraževanja, s čimer posledično ozavešča pomembnost vnašanja sprememb v njegovo delo.

Na področju izboljšanja kakovosti izobraževanja se je izvajalo 63 instrumentov, ki prispevajo k razvoju in posodabljanju sistemov izobraževanja in usposabljanja ter spodbujajo vseživljenjsko učenje. Dejavnosti so usmerjene k:

- razvijanju sistema vodenja kakovosti VIZ z opredeljenimi kazalniki kakovosti,
- usposabljanju strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgojno izobraževalnih zavodih,
- izvedbi mednarodno primerljivih evalvacijskih študij,
- prenovi gimnazijskih programov,
- oblikovanju strokovnih podlag, ki prispevajo k zagotavljanju kakovostnega znanja in socialne
 - o kohezivnosti v slovenskem vzgojno – izobraževalnem sistemu ter k zagotavljanju
 - o učinkovitejšega vključevanja otrok in mladostnikov s potrebnimi potrebami v vzgojo in
 - o izobraževanje,
- zagotavljanju usposobljenosti in kompetenc učiteljev/ravnateljev v okviru vseživljenjskega
- učenja,
- razvijanju novih didaktičnih in organizacijskih pristopov v šolstvu
- spodbujanju uspešnega vključevanja Romov v vzgojo in izobraževanje,
- spodbujanju in krepitvi jezikovnih kompetenc, med drugim tudi italijanske in madžarske
- manjšine,
- oblikovanju primernih orodij za promocijo znanosti in raziskovanja.

Programi so se izvajali znotraj 5 področij:

1. Področje razvoja izobraževanja

Na področju razvoja izobraževanja se je izvedlo 36 instrumentov. Z instrumenti se uresničujejo vsi 4 cilji 3.1 PU, in sicer dvig kakovosti vzgojno-izobraževalnega sistema in sistema usposabljanja, izboljšanje sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izboljšanje dostopnosti do IKT in do digitalnih vsebin, ki spodbujajo ustvarjalnost in inovativnost ter izboljšanje usposobljenosti učiteljev in izobraževalcev.

Izpostavljam nekaj aktivnosti, ki so se izvajali v letu 2014 in 2015:

- posodabljanje ter **razvoj novih fleksibilnejših in kvalitetnejših programov vzgoje in izobraževanja** (6 instrumentov). Cilj teh projektov je predvsem izboljšati vzgojno izobraževalne programe znotraj formalnega izobraževalnega sistema v povezavi z razvojem kompetenc, ki spodbujajo ustvarjalnost in inovativnost ter krepijo ostale ključne kompetence. Eden izmed projektov je namenjen razvoju vzgojno

izobraževalnega dela za uspešnejše vključevanje otrok in učencev Romov v sistem vzgoje in izobraževanja;

- **razvoj mehanizmov in instrumentov za dvig kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela** in sistemov evalvacije (1 instrument). Gre za razvoj sistema kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij, dvig kakovosti izobraževanja na vseh nivojih in razvoj modela ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v izobraževanju (razvoj modela dodane vrednosti, samoevalvacija, ipd.), s čimer se posledično izboljša kakovost znanja in kompetenc;

- razvijanje mehanizmov in instrumentov za **dvig jezikovne pismenosti oz. učenja tujih jezikov** (3 instrumenti). Spodbujanje ključne kompetence razumevanja v maternem jeziku ter sporazumevanje v tujih jezikih sta 2 izmed 8 ključnih kompetenc, ki prispevata k večji medkulturni kompetenci, k večjezičnosti, k višjemu nivoju znanja jezikov in z dodatnimi znanji strokovne pismenosti v tujih jezikih;

- **omogočanje dostopa do IKT, digitalizacija gradiv in razvoj e-vsebin** ter njihova vključitev v izobraževalne procese in procese usposabljanja (2 instrumenta). Projekta sta namenjena razvoju e-gradiv oz. e-učbenikov, njihovem preizkušanju in uvajanju na šolah, usposabljanju učiteljev za nove pristope poučevanja in učenja z uporabo IKT, razvijanju digitalnih kompetenc ter uvajanju elektronskega vrednotenja pri nacionalnih preizkusih znanja v osnovnih šolah;

- izboljšati **usposobljenost ravnateljev in drugih vodilnih delavcev** za avtonomno vlogo vzgojno-izobraževalnih zavodov in sodelovanje z okoljem (2 instrumenta). Projekta sta namenjena celovitemu vseživljenjskemu kariernemu usposabljanju ravnateljev, kot npr. modelom podpore šolam pri poslovanju (podpora pri vodenju šol na normativnem in finančnem področju), sodelovanju ravnateljev izven šol, medsebojnemu sodelovanju (mentorstvo, strokovna in znanstvena srečanja) ter oblikam strokovnega napredovanja ravnateljev (certificiranje).

Seveda instrumenti zasledujejo več kot zgolj en cilj, zato se dejansko dejavnosti prepletajo. Ciljne skupine so predvsem strokovno usposobljeni izvajalci izobraževanja in usposabljanja, strokovni delavci vzgojno izobraževalnih zavodov ter (ne)posredno tudi učenci oz. dijaki.

2. Področje srednjega in višjega šolstva in izobraževanje odraslih

Na področju razvoja izobraževanja odraslih so potekali naslednji projekti:

- **Razvoj modelov svetovanja za ranljive skupine:** V okviru ene operacije so bili razviti trije modeli svetovanja za ranljive skupine, in sicer: za odrasle s posebnimi potrebami, za Rome in za starejše odrasle. Modeli odpirajo poti do lepšega jutri, s tem da spodbujajo razmišljanje o različnih možnostih izobraževanja in učenja, da krepijo medgeneracijsko sožitje in sodelovanje, da motivirajo posameznike za pridobitev kompetenc za učinkovito in konstruktivno sodelovanje v socialne in poklicnem življenju.
- **Dejavnosti 14 Centrov vseživljenjskega učenja (CVŽU):** Projekti so predstavljali povezavo partnerskih organizacij v konzorcij. Podpirali so uresničevanje ciljev vseživljenjskega učenja in izvajali:
 - dejavnost svetovalnega informativnega središča za odrasle - ISIO in druge oblike svetovalne dejavnosti, vrednotenje neformalno in priložnostno pridobljenega znanja ter samoevalvacijo kakovosti;
 - neformalno splošno izobraževanje na točkah vseživljenjskega učenja (TVŽU), v središčih za samostojno učenje (SSU) in v okviru borz znanja (BZ);
 - promocijo dejavnosti, ki vključuje tudi spletni portal.

V projektu so bili doseženi naslednji kazalniki:

181.674 udeležencev vključenih v splošno neformalno učenje (borza znanja, središča za samostojno učenje in druge oblike neformalnega učenja) in 124.000 udeležencev vključenih v svetovanje.

- **Odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje (Partnerstva):** V okviru vsebinskega področja se je razvilo 8 inovativnih modelov, katerih cilj je bil odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje, povečanje vključenosti odraslih prebivalcev v vseživljenjsko učenje, povečanje zaposlitvenih zmožnosti, spodbujanje gospodarskega in lokalnega razvoja, izboljšanje splošne izobraženosti odraslih.
- V okviru operacije **Razvoj kakovosti v izobraževanju odraslih od 2009 do 2013**, katere cilj je bil uvajanje novih izobraževalnih programov v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju v organizacijah za izobraževanje odraslih, so bili doseženi naslednji rezultati:
 - razviti so bili delovni osnutki vsebin za IKT orodja;
 - razvita e–mapa učnih dosežkov udeleženca;
 - razvit e–osebni izobraževalni načrt in druga e–izobraževalna dokumentacija po načrtu upravičenca;
 - oblikovani so bili strokovni aktivni in izdelan vsebinski in organizacijski načrt za delo aktivov.

Andragoški center Slovenije je v programskem obdobju 2007–2013 izpeljeval naslednje projekte:

- Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2009 do 2011 in od 2011 do 2014. Namen je usposabljanje in izpopolnjevanje andragoških delavcev z različnih področij z namenom, da si pridobijo novo znanje, ki ga potrebujejo pri svojem delu. Število strokovnih delavcev, ki so se usposabljali za delo z najranljivejšo populacijo je 1165. Projekt je v okviru posameznih aktivnosti namenjen tudi razvoju novih programov ter učnih gradiv za različne skupine izobraževalcev odraslih.
- Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje učinkov neformalnega učenja od 2009 do 2011 in od 2011 do 2014. Prva aktivnost, Razvoj pismenosti odraslih, je bila namenjena razvoju metodologije in pripravi opisnikov temeljnih zmožnosti in ključnih kompetenc, in sicer na 4 področjih (sporazumevanje v maternem jeziku, matematične kompetence, podjetnost in učenje učenja).
- Druga aktivnost, Ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja odraslih, pa je bila namenjena nadaljnjemu razvoju in implementaciji modelov in orodij za ugotavljanje in priznavanje neformalno in priložnostno pridobljenega znanja in izkušenj odraslih.
- Izpostavljamo še instrument, ki se je izvajal v letu 2013 in 2014 to je **Uvajanje modela ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih, ki ga je** v vseh statističnih regijah od 2012 do 2014 izvajalo 15 izvajalcev. Uvajanje je zajemalo vpeljevanje postopkov in orodij za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja odraslih v organizacije za izobraževanje odraslih, ki delujejo v statističnih regijah. V postopke je bilo vključenih 1.491 odraslih. Ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih so uvajali strokovni delavci za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja, ki so se usposabljali na Andragoškem centru Slovenije.
- Na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter višjega strokovnega šolstva so se uvajali novi in prenovljeni izobraževalni programi, ki omogočajo udeležencem večjo izbirnost, saj so modularno zasnovani in kreditno ovrednoteni. Na podlagi javnih razpisov so konzorciji srednjih in višjih strokovnih šol izvajali projekte uvajanja novih izobraževalnih programov s področja tehnike, storitev, biotehnologije in višjega strokovnega izobraževanja. Novi in prenovljeni programi so se izvajali v vseh srednjih poklicnih in strokovnih šolah ter v višjih strokovnih šolah, pri čemer so se ves čas trajanja projekta odvijale različne promocijske aktivnosti za dvig privlačnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja med mladimi. Na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja so se izvajale predvsem aktivnosti na področju

določitve odprtega dela kurikula, usposabljanj vodstvenega kadra in strokovnih delavcev za pripravo izvedbenega kurikula, vodenje map učnih dosežkov, priprave osebnih izobraževalnih načrtov, priznavanja in vrednotenja predhodno pridobljenega znanja, vzpostavljanja sistema za ugotavljanje in zagotavljanje sistema kakovosti in izdelave učnih gradiv. Na področju višjega strokovnega izobraževanja so prevladovala aktivnost na področju izvedbenega kurikula, usposabljanja vodstvenega kadra in strokovnih delavcev, mentorstva študentom pri pripravi diplomskih nalog, vzpostavitev sistema kakovosti ter priznavanja neformalno pridobljenega znanja ter izdelave klasičnih in elektronskih učnih gradiv.

- Centru za poklicno izobraževanje (CPI) - kot osrednji državni instituciji za razvoj poklicnega izobraževanja je bila dodeljena ključna podpora strokovna vloga pri uvajanju novih izobraževalnih programov v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju. V projektu so bile izvedene vse načrtovane aktivnosti s področja vrednotenja kompetenc, razvoja izvedbenega kurikula, evalvacije učinkov implementacije novih izobraževalnih programov, zagotavljanja kakovosti pedagoškega procesa in informiranja ter svetovanja za načrtovanje in vodenje kariere

3. Področje razvoja kadrov v šolstvu

Na področju razvoja kadrov v šolstvu se je izvajalo 8 instrumentov katerih namen je izboljšanje usposobljenosti strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju za novo vlogo v družbi znanja ter za uvajanje sistemskih sprememb in inovativnih pristopov v vzgojno izobraževalno delo. Izpostavljamo nekaj instrumentov, ki so se izvajali v letu 2014 in 2015.

V okviru **programov profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev** je v obdobju od leta 2008 do 2015 uspešno zaključilo usposabljanja skoraj 28.000 strokovnih in vodstvenih delavcev v vzgoji in izobraževanju (5 instrumentov – 11 operacij). Udeleženci so se usposabljali v dalj časa trajajočih programih (2 do 7 dnevni) z vmesnim praktičnim preizkušanjem pridobljenih znanj ter refleksijo in izmenjavo izkušenj, izbirali pa so med programi na naslednjih vsebinskih področjih: socialne in državljanske kompetence, uspešno vključevanje Romov v VIZ, kulturna zavest in izražanje, uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v VIZ, vodenje avtonomnega javnega zavoda, uvajanje posodobitev gimnazijskih programov, uvajanje sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij, izvajanje kompetenčnega pristopa k poučevanju s spodbujanjem pridobivanja ključne kompetence učenje učenja, sistemsko soočanje z nasiljem v družini, krepitev kompetenc za preprečevanje nasilja, uspešnejše vključevanje učencev in dijakov priseljencev v vzgojo in izobraževanje. Za kvalitetno izvajanje programov profesionalnega usposabljanja so bile izvedene tudi podporne aktivnosti, kot so vzpostavljeno interaktivno okolje za posamezno operacijo, izdelava različnih gradiv, publikacij in poročil, izvedba zaključnih konferenc in različne predstavitve rezultatov širši strokovni javnosti.

Z aktivnostmi operacij Spodbujanje izvajanja programov **Popestrimo šolo** (2 instrumenta) v letih od 2011 do 2015 se je prispevalo k povečanju pestrosti in prožnosti ponudbe aktivnosti za učence predvsem v lokalnem okolju, spodbujanju vseživljenjskega učenja, krepitvi ključnih kompetenc učencev ter posledično k višjemu standardu vzgojno-izobraževalnega dela v osnovni šoli. Šole so se lahko tako v večji meri posvetile vzgojno-izobraževalnim potrebam učencev, in sicer vzgojno-izobraževalnim potrebam učencev, zlasti otrokom z učnimi težavami, otrokom iz ranljivih skupin, s posebnimi nadarjenostmi ter imele možnost, da v okoljih, kjer je majhna ponudba pristočnih aktivnosti, te razvijejo. V okviru treh javnih razpisov je aktivnosti programa Popestrimo šolo izvajalo preko 200 slovenskih osnovnih šol, z njimi pa je sodelovalo še preko 200 partnerskih šol. V petih letih je bilo v programe Popestrimo šolo vključenih preko 40.000 otrok. Na podlagi odzivov otrok, staršev, učiteljev in vodstev šol ter krepko preseženih kazalnikov je izvedba programov presegla pričakovanja.

Z aktivnostmi operacije **Razvijamo medkulturnost kot novo obliko sobivanja** Izboljšanje usposobljenosti strokovnih delavcev za uspešnejše vključevanje učencev in dijakov priseljencev v vzgojo in izobraževanje se je prispevalo h krepitvi podpornih okolij v VIZ za razvijanje vrednot medkulturnosti in zagotavljalno ustrezno informiranost in usposobljenost strokovnih delavcev za uspešno vključevanje otrok priseljencev iz drugih jezikovnih in kulturnih okolij v slovenski vzgojno-izobraževalni sistem. Upravičenec je razvil program »Uspešno vključevanje otrok priseljencev« (UVOP), ki ponuja spekter različnih možnosti neposrednega dela z otroki priseljenci in njihovimi družinami ter različnih oblik usposabljanja strokovnih delavcev. V obdobju od 2013 do 2015 je program UVOP skupno izvajalo 18 multiplikatorjev iz 13 osnovnih šol konzorcijskih partnerjev v projektu. Program so izvajali v mreži, v katero je bilo vključenih 65 osnovnih in srednjih šol. Multiplikatorji so skupno izvedli 31.946 ur aktivnosti, od tega pa je bilo 70 % ur namenjenih neposrednemu izvajanju vzgojno-izobraževalnih aktivnosti z otroki priseljencev. V projekt je bilo skupno vključenih 1.543 otrok priseljencev ter 3.800 strokovnih delavcev v VIZ.

4. Področje športa

Na področju športa so se izvajali 3 instrumenti Zdrav življenjski slog, katerih namen je dodatno spodbuditi osnovnošolske otroke k oblikovanju zdravega življenjskega sloga s pomočjo dodatne športne aktivnosti in tako odpravljati posledice negativnih vplivov sodobnega načina življenja. Športne aktivnosti dajejo otrokom in mladini možnost za samoizražanje, pomagajo jim graditi samozavest, doživeti občutke uspešnosti, ustvarjati medsebojne odnose in se vključiti v družbo. Evalvacija programa je pokazala izjemno pozitivne učinke programa na gibalno zmogljivost, telesne značilnosti, vključenost v športni program, odnos do učinkov športa na osebni razvoj, elemente, ki sestavljajo oceno zdravja.

5. Področje mladine

Na področju mladine sta se izvajala 2 instrumenta s področja socialnih, državljskih in kulturnih kompetenc mladih, katerih namen je bil sofinanciranje projektov nevladnih organizacij v mladinskem sektorju namenjenih razvoju socialnih in državljskih kompetenc posameznega aktivnega udeleženca in vsebinsko utemeljenih vsaj na enem od naslednjih področij - širjenje organizacijskih enot na lokalni ravni, vzpostavljanje lokalne mreže informiranja in usmerjanja za mlade, podpora in izvajanje nekonvencionalne politične participacije mladih in spodbujanje ali krepitev stalnih mehanizmov posvetovanj mladih.

6.3.2.2 Prednostna usmeritev: Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju

Cilj prednostne usmeritve 3.2 - Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju je povečanje udeležbe posameznika v procesu izobraževanja in usposabljanja. Aktivnosti so namenjene predvsem.

Zmanjšati izobrazbeni primanjkljaj odraslih, in sicer zlasti tistih, ki imajo samo osnovno ali nižjo poklicno izobrazbo oz. nizko raven pismenosti, ter povečati udeležbo odraslih (zlasti osipnikov) v izobraževanju in usposabljanju

Povečati število udeležencev iz družbeno ranljivih skupin v procesu izobraževanja in usposabljanja ter število udeležencev v poklicnem v izobraževanju in usposabljanju

Izboljšati funkcionalno pismenost prebivalstva za dejansko vključevanje v življenje in delo.

Na področju Izboljšanja usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju se je izvajalo 12 instrumentov katerih namen je projektno učenje mladih, dvig splošne

izobraženosti odraslih, dvig praktične usposobljenosti in večja usposobljenosti strokovnih delavcev v športu.

Projekt **Projektno učenje mladih PUM** je program, ki je bil namenjen mlajšim odraslim (do 26 let) osipnikom brez ustrezne izobrazbe, ki so se znašli na robu družbe in potrebujejo posebno in celovito obravnavo za reintegracijo. Cilji programa so bili preprečevanje socialne izključenosti, zmanjševanje družbene zapostavljenosti, motiviranje, spodbujanje k učenju in predvsem k nadaljevanju opuščenega formalnega izobraževanja in/ali vključitev v delo. Program je dobil posebno priznanje EU. V projekt je bilo vključenih 1919 mlajših odraslih.

Programi **sofinanciranje šolnin** so bili namenjeni zmanjšanju izobrazbenega primanjkljaja in povečanju udeležbe oseb starih od 25 do 64 let v izobraževanju. S spodbujanjem izobraževanja in učenja odraslih so se povečale njihove zaposlitvene možnosti in mobilnost posameznika ter prispevali k uresničevanju Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Sloveniji do leta 2010. Namen je bil izboljšanje splošne izobraženosti odraslih in doseganje srednješolske formalne izobrazbe, kar je povečalo zaposlitvene možnosti posameznika. V predvidenem obdobju izvajanja se je v izobraževanje vključilo 3000 odraslih starih od 25 do 64 let, sofinanciranih je bilo 8522 šolnin.

Splošna izobraženost odraslih se je zviševala z **izvajanjem programov splošnega neformalnega izobraževanja odraslih**, katerih cilj je bil razvoj in pridobivanje temeljnih zmožnosti, zlasti pri ranljivih ciljnih skupinah. Vzporedno z izvajanjem programov so bili razviti programi usposabljanja za strokovne delavci, ki izvajajo splošne in druge programe za odrasle. V letih 2012 do 2014 se je neformalnih programov udeležilo 13343 odraslih ter 1104 strokovnih delavcev, ki so se vključili v programe usposabljanja strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih.

Z izvajanjem programov za izvedbo **praktičnega usposabljanja z delom (PUD)** se je vzpodbudilo vključevanje delodajalcev v izvajanje praktičnega usposabljanja z delom po izobraževalnih programih za pridobitev izobrazbe ter posledično dvig znanj in usposobljenosti posameznikov za dvig konkurenčnosti gospodarstva, izboljšanje zaposlitvenih možnosti posameznikov, poglobitev sodelovanja z gospodarstvom (povečati pretok znanja med izobraževalnimi in gospodarskimi subjekti, povezovanje in sodelovanje dijakov in študentov višjih strokovnih šol z zainteresiranimi gospodarskimi organizacijami, ipd.).

Na področju športa so se je izvajali instrumenti:

Sofinanciranje programov usposabljanja strokovnih delavcev v športu je potekalo v okviru dveh instrumentov, katerih cilj je bil dosežen, saj je bilo zagotovljeno regionalno razpršeno izvajanje usposabljanj in licenciranj v športu v različnih nacionalnih panožnih športnih zvezah ter sofinanciranje aktivnosti, ki so do konca leta 2014 zagotovile vsaj 23.000 posameznikom, da so prejeli javno veljavno diplomu o usposobljenosti ali veljavno licenco za opravljanje strokovnega dela v športu.

Cilj instrumenta **Razvoj kadrov v športu** je doseči sinergije med razvojem mlajšega vrhunškega kadra na področju športa in uveljavljenih strokovnjakov (trenerjev), spodbuditi razvoj dvojne kariere vrhunskih športnikov in njihov bolj usmerjen in »mehak« prehod iz vrhunske tekmovalne kariere v kariero športnih strokovnjakov pri nadaljnjem razvoju športa v Sloveniji ter povezati znanstveno-raziskovalno delo na področju športa s strokovnim delom vrhunskih trenerjev v praksi in tako omogočiti neposreden prenos spoznanj in novega znanja v njihovo neposredno delo, kakor tudi rast in razvoj kadrov, ki delajo z mlajšimi starostnimi kategorijami.

6.3.2.3 Prednostna usmeritev: Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva

Pri oblikovanju instrumentov je PT MIZŠ izhajalo iz obeh specifičnih ciljev 3. razvojne prioritete in sicer dviga kakovosti vzgojno-izobraževalnega sistema na celotni vertikali in sistem usposabljanja, vključno z izboljšanjem usposobljenosti učiteljev in izobraževalcev ter povečanja udeležbe posameznikov

v procesu izobraževanja in usposabljanja z namenom povečanja zaposlitvenih možnosti in zaposljivosti, na kar se navezuje tudi PU 3.3. s temeljnim ciljem zagotoviti visoko kvaliteto izobraževalnega, raziskovalnega, strokovnega in umetniškega delovanja visokošolskih institucij ter njihovo odzivnost na potrebe okolja, k čemer bo prispevala tudi internacionalizacija in stalna evalvacija visokega šolstva.

Opis izvajanja instrumentov:

Na področju kakovosti, konkurenčnosti in odzivnost visokega šolstva so se izvajali instrumenti, katerih namen je vzpostavitev sistema zagotavljanja kakovosti na visokošolskih zavodih, razvoj kariernih centrov in internacionalizacija visokega šolstva

Na področju **zagotavljanja kakovosti** se je izvajal instrument za vzpostavitev sistema zagotavljanja kakovosti na visokošolskih zavodih, katerega cilj je podpreti razvoj celovitega, z mednarodnimi standardi usklajenega sistema zagotavljanja kakovosti, ki bo omogočal in podpiral nenehno izboljševanje kakovosti slovenskega visokega šolstva, zlasti ponudbo kakovostnih, posodobljenih študijskih programov. Aktivnosti je izvajalo 11 javnih univerz in zasebnih zavodov, ki so izvajali analize programske ponudbe, vključno s posodabljanjem študijskih programov.

Na področju **kariernih centrov**, katerih namen je spodbujati razvoj in širitev dejavnosti za razvoj karijerne orientacije, predvsem kariernega svetovanja za študente na univerzah, katerega cilj je pravočasno načrtovanje in razvoj karier bodočih visokokvalificiranih kadrov za uspešno vključevanje na trg dela. Sofinancirane dejavnosti so omogočile razvoj mrež usposobljenih kariernih svetovalcev v okviru univerz, ki so skozi aktivnosti kariernega svetovanja študentom omogočali smotrnejšo in bolj kakovostno izbiro študijske poti ter lažje vključevanje na trg dela.

Na **področju internacionalizacije** se je izvajalo 5 instrumentov, ki spodbujajo internacionalizacijo slovenskega visokega šolstva katerega namen je podpreti hitrejši razvoj in večji obseg aktivnosti, ki vodijo v internacionalizacijo slovenskega visokega šolstva. Javni razpisi so podpirali tiste vidike internacionalizacije, ki spodbujajo vključevanje tujih strokovnjakov in gostujočih profesorjev v pedagoški in raziskovalni proces ter aktivnosti, ki krepijo prepoznavnost slovenskih visokošolskih zavodov v mednarodnem okolju.

Opis izvajanja operacije Nacionalne agencije RS za kakovost visokega šolstva (NAKVIS)

NAKVIS je nastopal v vlogi upravičenca na neposredno potrjeni operaciji v okviru PU 3.3. Eden izmed specifičnih ciljev razvojne prioritete »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja«, ki se določenem delu navezuje neposredno na operacijo NAKVIS, je bil dvig kakovosti vzgojno-izobraževalnega sistema na celotni vertikali in sistema usposabljanja, vključno z izboljšanjem usposobljenosti učiteljev in izobraževalcev. Slednje je bilo zagotovljeno; vzpostavljen je bil nacionalni sistem za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu, ki je mednarodno primerljiv, saj se je agencija uspešno vključila v vsa strateško pomembna združenja iz tega področja, to sta polnopravno članstvo v mreži evropskih agencij (ENQA) ter vpis v register evropskih agencij (EQAR). Slovenski sistem je tako popolnoma skladen z evropskimi smernicami in standardi (ESG) na področju zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu. Polega tega je NAKVIS član evropske konzorcija za akreditacije (ECA) ter CENQA, združenja srednjeevropskih agencij.

Temeljni cilj prednostne usmeritve je torej dosežen, težje pa je oceniti, v kolikšni meri je operacija vplivala na dvig kakovosti visokega šolstva. Analize kažejo, da je naš sistem zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu zelo primerljiv z drugimi evropskimi državami in posledično lahko sklepamo, da je naš visokošolski sistem podobno kakovosten kot v ostalih evropskih državah.

Kazalnik iz OP je bil presežen, saj je po končanem obdobju bilo kar 281 javnih veljavnih študijskih programov z izvedeno zunanjo evalvacijo.

6.4 Razvojna prioriteta: Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti

Prednostne usmeritve

- 4.1. Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti
- 4.2. Povečati dostopnost in enake možnosti v sistemu vzgoje in izobraževanja
- 4.3. Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti

Cilj razvojne prioritete

Splošni cilj RP je doseči večjo socialno vključenost in zmanjšano materialno ogroženost ranljivih skupin ter z bojem proti vsem oblikam diskriminacije prispevati k uveljavljanju koncepta enakih možnosti.

Specifični cilji

- omogočiti dostop do zaposlitve in usposabljanja ranljivim skupinam z razvojem socialnega in drugih inovativnih oblik podjetništva, ki ustvarjajo nova delovna mesta ter širijo socialne in druge storitve javnega pomena,
- spodbujanje enakih možnosti ter socialne vključenosti med mladimi še posebej v okviru sistema vzgoje in izobraževanja,
- okrepiti osveščenost javnosti o enakih možnostih kot pozitivni družbeni vrednoti in spodbuditi delodajalce k odpravi diskriminatornih praks pri zaposlovanju.

V okviru teh specifičnih ciljev RP se krepi socialno vključenost ranljivih skupin ter z bojem proti vsem oblikam diskriminacije prispeva k uveljavljanju koncepta enakih možnosti.

Vključena ministrstva
MDDSZ, MIZŠ, MK

6.4.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatek za 4. RP

Tabela 24: Finančni napredek v okviru 4. RP

OP RČV - 4. RP		stanje na dan 29.03.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	73.848.517	-
	SLO del	13.032.092	-
	EU in SLO del	86.880.609	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		65.608.239,72	88,84
Javni upravičeni izdatki		77.186.165,14	88,84
Celotni upravičeni izdatki		77.335.147,54	

V okviru četrte prednostne naloge je bilo v obdobju 1.1.2007 do 29.03.2017 certificiranih 88,84% razpoložljivih pravic porabe. Odstotek je nekoliko nižji od povprečja OP RČV, saj smo konec leta 2015 na to razvojno prioriteto prenesli 10.200.000 (EU del) pravic porabe za izvajanje mikrokreditov za socialna podjetja. Ker je bil ukrep nov in zanimanje zanj manjše od pričakovanega, smo ta sredstva kasneje angažirali v okviru retroaktivne operacije na 1. RP.

Fizični dosežki 4. RP

Tabela 25: Kazalniki v okviru 4. RP

Naziv kazalnika	Vrsta	Izhodiščno stanje 2007	Načrtovana vrednost 2007-2013	Skupaj 2007-2014	Doseženo v 2015	Skupaj do konca 2015
Število vključenih oseb v ukrepe 4. RP	Učinek	0	12.000	54.877	13.006	67.883
– od tega žensk	Učinek	0	7.000	33.709	6.924	40.633
– od tega mladih	Učinek	0	3.000	9.835	1.577	11.412
Število sofinanciranih projektov – celotno obdobje ³⁰	Učinek		285	188	48	236
– od tega s področja kulture	Učinek	0	60	116	1	117
Število vzgojno izobraževalnih ustanov vključenih v implementacijo programov za dostopnost in enake možnosti v vzgoji in izobraževanju	Učinek	0	80	532	831	1.363
Število ustvarjenih bruto delovnih mest za ranljive skupine – celotno obdobje	Rezultat	/	1025	4.096 (MDDSZ) 135,5 (MK)	0 (MDDSZ) 9 (MK)	4.239,5 ³¹
Število otrok, na katere se nanašajo programi dostopnosti in enakih možnosti v vzgoji in izobraževanju – celotno obdobje	Rezultat	0	30.000	69.732	824	70.556
Zmanjšanje deleža brezposelnih invalidov	Vpliv	12%	8%	14,80%	14,90%	14,90%
Razlika med stopnjo registrirane brezposelnosti moških in žensk	Vpliv	3,5%	-10% (3,15 %)	3,1 o. t.	2,1 o. t.	2,1 o. t.

Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

V ukrepe 4. RP je bilo vključenih 67 tisoč oseb. Gre za neposredne in posredne vključitve skupaj, zato vrednost od načrtovane odstopa. Število sofinanciranih projektov je nižje od načrtovanega, vendar gre v nekaterih primerih za obsežnejše/kompleksnejše projekte.

³⁰ Kazalnik število projektov ni najbolj posrečen, saj se v določenih primerih operacija pomeni instrument (neposredne potrditve operacij), v določenih pa je operacija na nižji ravni (javni razpisi).

³¹ Dodani tudi podatki za retroaktivno operacijo Prvi izziv 2014 in operacijo PIFI

V okviru izvajanja operacij na MDDSZ in MK je bilo ustvarjenih, upoštevajoč tudi retroaktivno operacijo, čez 4 tisoč delovnih mest za ranljive ciljne skupine, kar več kot trikrat presega načrtovane cilje. Zaradi izrazitega poslabšanja stanja na trgu dela, so postali mladi, ena izmed najbolj ranljivih ciljnih skupin. MDDSZ je zato oblikovalo ukrep (Prvi izziv), ki je mladim omogočil hitrejšo aktivacijo. Zato je bilo število novo ustvarjenih delovnih mest bistveno višje, kot je bilo načrtovano v času priprave OP RČV. Gospodarska kriza pa je bistveno vplivala tudi na stanje zaposljivosti invalidov, zato se je delež brezposelnih invalidov povečal, na kar pa MDDSZ v okviru aktivnosti ESS ni imelo vpliva. Presežena sta kazalnika glede projektov s področja kulture, tako število le teh, saj se je dejansko izvajalo več relativno manjših projektov. Posledično je bilo tudi število ustvarjenih bruto delovnih mest.

Do konca leta 2013 je bila vrednost kazalnika 492 »Število vzgojno izobraževalnih ustanov vključenih v implementacijo programov za dostopnost in enake možnosti v vzgoji in izobraževanju«. Že v tem letu smo presegli načrtovani kazalnik zaradi metodologije zbiranja podatkov. Podatek namreč zrcali število vključitev VIZov v različne vsebinske sklope. Kasneje so bili potrjeni še 4 instrumenti, ki so bistveno prispevali k preseganju kazalnika. Predvsem instrument Infrastrukturni in tehnološki potencial za vključevanje oseb s posebnimi potrebami v sistem VIZ, kjer je šlo za razvoj infrastrukture in tehnologije za otroke s posebnimi potrebami, kjer so bile šole vključene preko požarnih redov, ki so jim omogočili dostop do spletnih in mobilnih aplikacij, grafičnih, geolokacijskih, navigacijskih in kartografskih gradiv. Ker je bil za IKT pristop med šolami zelo velik interes se je odločilo, da se te možnosti ponudijo čim večjemu številu VIZ.

Izvajali so se zelo različni instrumenti, ki bili namenjeni zelo heterogenim ciljnim skupinam (migranti, Romi, otroci s posebnimi potrebami, socialno deprivilegirani otroci, strokovni delavci). Zato se je posamezno VIZ lahko štelo večkrat glede na namen instrumenta, saj se vsebine med instrumenti lahko zelo razlikujejo. Kljub temu lahko ocenimo, da je bila med operacijami dobra porazdeljenost med VIZ. Posledično se je tudi povečalo »Število otrok, na katere se nanašajo programi dostopnosti in enakih možnosti v vzgoji in izobraževanju«.

Tudi kazalnik »Število ustvarjenih bruto delovnih mest za ranljive skupine« je bil presežen, saj je k doseganju prispevala tudi retroaktivna operacija Prvi izziv 2014. Že pred tem, pa se je mlade že prištevalo k temu kazalniku, saj se je stanje na trgu dela močno spremenilo in zanimanje za tovrstne instrumente se je zelo povečalo.

Cilj »razlike med stopnjo registrirane brezposelnosti moških in žensk« ni bil povsem dosežen, kar pa lahko pripišemo tudi splošnim socialno-ekonomskim razmeram v državi.

Pomoč ciljnim skupinam

Tabela 26: Pomoč ciljnim skupinam v okviru 4. RP

RP 4	Skupaj 2007-2014	SKUPAJ 2015	Skupaj 2007-2015			
Moški	21.168	6.082	27.250			
Ženske	33.709	6.924	40.633			
Skupaj	54.877	13.006	67.883			
Status na trgu dela	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015

Zaposleni (vključno s samozaposlenimi)	17.371	3.282	20.653	12.040	1.324	13.364
Samozaposleni	1.292	264	1.556	691	138	829
Brezposelne osebe (vključno z dolgotrajno brezposelnimi)	24.611	6.767	31.378	13.720	3.653	17.373
Dolgotrajno brezposelne osebe	12.194	4.212	16.406	5.698	2.246	7.944
Nedeljave osebe	12.895	2.957	15.852	7.949	1.947	9.896
Nedeljave osebe, ki se izobražujejo ali usposablajo	5.674	511	6.185	3.809	343	4.152
Udeleženci po starosti	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Mladi (15- 24 let)	8.343	1.577	9.920	4.810	863	5.673
Starejši delavci (55 – 64 let)	7.191	2.730	9.921	3.751	1.347	5.098
Udeleženci po ranljivih skupinah	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Pripadniki manjšin	2.417	874	3.291	1.335	446	1.781
Migranti	2.095	534	2.629	939	203	1.142
Invalidne osebe	4.091	2.041	6.132	1.906	1.010	2.916
Druge prikrajšane skupine	26.820	8.203	35.023	16.032	4.471	20.503
Udeleženci po šolski izobrazbi	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
ISCED 1. in 2. stopnja	16.078	5.378	21.456	9.409	2.695	12.104
ISCED 3. stopnja	24.048	5.736	29.784	14.351	3.058	17.409
ISCED 4. stopnja	4.663	794	5.457	2.928	429	3.357
ISCED 5. in 6. stopnja	8.620	1.098	9.718	6.202	742	6.944

V aktivnosti sofinanciranja na 4. RP je bilo do konca leta 2015 vključenih skupaj 67.883 oseb, od tega je bilo 60 % žensk in 40 % moških.

V 4. RP je bilo vključenih najmanj 3.291 pripadnikov manjšin, 2.629 migrantov, 6.132 invalidnih oseb ter 35.023 drugih prikrajšanih skupin.

6.4.2 Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

Pri pripravi projektov te razvojne prioritete so se pojavljale težave pri usklajevanju vsebinskih vidikov projektov. Usklajevanja so potekala predvsem med vsebinskimi direktorati MDDSZ in upravičencem – ZRSZ. Težave so nastale tudi pri tehnični izvedbi projektov, kjer so usklajevanja potekala predvsem med notranje organizacijskimi enotami MDDSZ. Čas izvedbe projektov so podaljšala tudi dolgotrajna usklajevanja glede prijave in potrditve instrumentov z različnimi notranje organizacijskimi enotami. V

letu 2009 se je v okviru izvajanja JR "Spodbujanje razvoja socialnega podjetništva" zaradi prepoznanih težav z izvajanjem operacij, ki jih po večini vodijo majhne nevladne organizacije, izvedlo več delavnic za upravičence z namenom dvigniti usposobljenost izvajalcev za boljše in učinkovitejše izvajanje projektov. Tudi v letu 2010 se je v okviru razpisov na tej RP pojavljala težava slabe usposobljenosti upravičencev za pripravo in vodenje projektov v okviru ESS. Ves čas so se izvajale delavnice, nudila se je možnost individualnega svetovanja,...V letu 2011 se je pojavila težava z izvajanjem razvojne prioritete tudi na MK, saj se je resor soočil z velikim številom operacij, zato se jim je v okviru spremembe projekta TP dodelilo dodatno zaposlitev. Ovire pri implementaciji so izhajale tudi iz političnega dogajanja v letu 2012 in 2013. Menjave vodstev ministrstva in večjega števila reorganizacij so nastajali zaostanki pri projektih. OU je ves čas spremljal dinamiko izvajanja, preko rednih medresorskih sestankov ter preko akcijskega načrta. V letu 2014 se je težave z zaostajanjem dinamike črpanja reševalo s potrjevanjem novih instrumentov v okviru dodatnih pravic porabe.

6.4.2.1 Prednostna usmeritev: Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti

Cilj prednostne usmeritve 4.1 je zagotavljanje enakih možnosti dostopa do zaposlitve in socialnega vključevanja ciljnim skupinam ter na ta način preprečevati kakršno koli obliko diskriminacije na trgu dela. Zato programi in projekti v okviru te prednostne usmeritve skušajo na celovit način pristopiti k izboljšanju socialne vključenosti ter dostopnosti do zaposlitve za ranljive ciljne skupine ter na ta način zmanjšati materialno ogroženost ranljivih skupin, kar zlasti v zadnjem obdobju zaradi vsesplošne gospodarske krize postaja še posebej pomembno. Skupaj se je v letu 2015 v te ukrepe vključilo 11.950 oseb. Večina programov in projektov je bila v sklepni fazi izvajanja.

MDDSZ

Programi in projekti so bili usmerjeni v spodbude za izobraževanje in usposabljanje oseb iz ranljivih ciljnih skupin ter v programe in projekte, ki nudijo nove možnosti in spodbude za dostop do zaposlitve in usposabljanja ter na ta način povečujejo možnost za aktivno participacijo in večjo zaposljivost teh oseb. Programa »Prvi izziv« in »Prvi izziv 2014« sta pomembno prispevala k povečanju zaposlitvenih možnosti brezposelnih mladih. S programom »Spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva - Pripravniki« smo prispevali k večji zaposljivosti mladih na področju socialne varnosti posredno pa tudi h krepitvi javnih zavodov in nevladnih organizacij, ki so tako pridobile ustrezno usposobljen kader za izvajanje aktivnosti s področja socialnega varstva. Program »Priložnost zame« je brezposelnim osebam (starejšim od 50 let, invalidom in dolgotrajno brezposelnim) so strokovni delavci nudili Intenzivno in celovito podporo ter s pomočjo ukrepov informiranja in motiviranja vplival na ozaveščanje delodajalcev in širše javnosti. Obenem je pripomogel k odpravljanju predsodkov, povezanih z zaposlovanjem ranljivih skupin na trgu dela.

Inovativnost, podjetniški pristop ter skrb za ranljive ciljne skupine oziroma njihovo vključitev na trg dela se je kazala v izvedbi projektov, ki so bili izbrani na javnem razpisu za spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela ter javnem razpisu za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva. Kljub dejstvu, da so se zaključili še zadnji projekti izbrani na javnem razpisu za spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela ter tudi projekti izbrani na Javnem razpisu za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva I. in II., aktivnosti na projektih se še nadaljujejo. Prijavitelji so v času izvedbe projektov dali velik poudarek na inovativnost in podjetniški pristop. V času izvajanja so se s svojo dejavnostjo dodobra vključili v lokalno okolje ali našli tiste tržne niše, ki jim omogočajo ohranjanje

zaposlitev oseb iz ranljivih ciljnih skupin tudi po končanju financiranja iz ESS. Prav tako pa so vsi trije javni razpisi spodbudili upravičence, da se registrirajo oz. dodatno registrirajo kot socialno podjetje.

Strokovni delavci na CSD so ranljivimi ciljnim skupinam nudili pomoč v okviru programa »Opolnomočenje ranljivih skupin preko informatorjev na centrih za socialno delo Slovenije«. Na podlagi posebnega strokovnega svetovanja so opolnomočili 52.110 oseb za uveljavljanje socialnih pravic ter s tem prispevali k zmanjšanju materialne ogroženosti ranljivih skupin. S tem je bila zagotovljena učinkovitejša integracija ranljivih skupin v različne programe aktivacije, usposabljanja, izobraževanja ter ne nazadnje tudi na trg dela.

Informiranje in obveščanje je aktivnost, ki je skupna vsem projektom in programom, posebej pa velja izpostaviti projekte, ki se osredotočajo na promocijske akcije in ozaveščanje tako širše javnosti kot ciljnih skupin, ter delodajalcev o pomembnosti in dodani vrednosti delovnega okolja, ki ni diskriminatorno, je bolj socialno naravnano in nudi družini prijazno podjetje. Z delovanjem »Info točka za tujce«, so posebno obravnavo prejeli delavci migranti in njihovi družinski člani, kjer so preko stacionarne in mobilnih info točk dobili koristne informacije za lažje vključevanje na slovenski trg dela. Info točka za tujce je v celotnem obdobju izvajanja zabeležila 121.406 stikov in obravnav. V 21.850 primerih je nudila osebno obravnavo posameznikom, ki so se na Info točko osebno obrnili po pomoč.

S projektom "Pokolpje, aktivno in dejavno" smo motivirali, izobraževali, usposabljali in spodbujali zaposlovanja brezposelnih oseb in iskalcev zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena, s stalnim prebivališčem na območju Pokolpja, ter identificiranje in aktivacija oseb na območju Pokolpja. Še posebej je potrebno izpostaviti sodelovanju vseh akterjev na tem področju, in sicer: delodajalcev, obrtnikov, ljudske univerze, predstavnikov zavoda za zaposlovanje in sindikatov ter ne nazadnje predstavnikov občin z namenom izboljšanja zaposlitvenih možnosti brezposelnih oseb na tem področju.

V okviru projekta »Družini prijazno podjetje« smo podpirali ozaveščanje podjetij o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Na podlagi izpolnjevanja ukrepov, ki prispevajo k usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, je 168 delodajalcev, ki zaposlujejo več kot 44.000 zaposlenih, pridobilo certifikat »Družini prijazno podjetje«.

Izvedena je bila študija Priprava izhodišč izvedbe deinstitutionalizacije v Republiki Sloveniji. Študija je postavila podlage in okvirje ter vse potrebne elemente za celovit pristop k procesu deinstitutionalizacije, namestitve, oskrbe in vključevanje/povezovanje v razpoložljive (ali potrebne) vire v lokalni skupnosti za različne skupine oseb s posebnimi potrebami, vključno z oceno potrebnih virov (človeških in finančnih), potrebnimi koraki in časovnico.

V celotnem obdobju izvajanja OP RČV je MDDSZ podprlo 46 projektov in pet programov, v katere se je skupaj vključilo 61.734 oseb iz ranljivih ciljnih skupin, ustvarjenih pa je bilo 4.096 novih delovnih mest.

MIZŠ

Na tej PU se je izvajal tudi instrument MIZŠ Prva zaposlitev v vzgojno izobraževalnem zavodu, katerega namen je bilo spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve – pripravnikov na področju vzgoje in izobraževanja preko načrtovanega, organiziranega in strokovno vodenega praktičnega usposabljanja, kjer se bo pripravnik po predpisanem programu seznanil z vsemi vsebinami dela, za katere se glede na svojo izobrazbo usposablja, ter se pripravil za samostojno opravljanje dela in na strokovni izpit. Pripravištvo je uspešno zaključilo vseh 51 pripravnikov.

MGRT: Finančni inženiring

Decembra leta 2015 je bila izvedena sprememba OP RČV, s katero se je oblikoval instrument finančnega inženiringa iz ESS. Sredstva so se na tak način lahko prenesla v 2016, s tem se je podaljšalo obdobje

upravičenosti preostanka sredstev na ESS do konca leta 2016 za področje finančnega inženiringa. S sredstvi v višini 12 mio EUR (10 mio EU del in 2 mio Slo udeležba) je bil oblikovan finančni instrument "mikrokrediti za socialna podjetja", ki so bili namenjeni spodbujanju podjetniške aktivnosti, usmerjeni v socialno aktivacijo oseb, ki jih pojmujemo kot ranljive ali deprivilegirane skupine na trgu dela oziroma v družbi. Subjekt, ki izvaja instrument finančnega inženiringa je Slovenski podjetniški sklad, ki je izvajalec Programa instrumentov finančnega inženiringa 2009 - 2013 (PIFI) v funkciji holdinškega sklada. Sredstva ESS so bila vključena v PIFI zaradi enotnega sistema izvajanja instrumentov finančnega inženiringa v RS. V marcu 2015 je bil objavljen razpis »Mikrokrediti za podjetja s statusom socialnega podjetja«. Mikrokrediti so namenjeni spodbujanju podjetniške aktivnosti, ki je usmerjena v socialno aktivacijo oseb, ki jih pojmujemo kot ranljive ali deprivilegirane skupine na trgu dela oziroma v družbi. Podjetje mora imeti sedež v Republiki Sloveniji, kreditna sredstva pa se uporabijo za nemoteno poslovanje in krepitev podjetniške aktivnosti. V prvi polovici 2016 je bilo podprtih 21 socialnih podjetij v višini 490.028,00 EUR finančnih sredstev, predvsem iz naslova trajnostne mobilnosti (polnilnice in baterije za električna kolesa in avtomobile), energetske učinkovitosti, lokalne samooskrbe ter uvajanje eko-inovacij v pridelavo in predelavo virov (npr. uporaba konoplje v tekstilne namene - konopljne nogavice ipd).

PRIMER DOBRE PRAKSE PU 4.1

Instrument: Javni razpis za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva

Naziv operacije: V sožitju narave in družbe

Trajanje operacije: 2009 - 2011

Eko-socialna kmetija KORENIKA se nahaja v osrčju Krajinskega parka Goričko, na skrajnem SV Slovenije, v vasi Šalovci. Njeno poslanstvo je ustvarjanje novih delovnih mest in usposabljanje ter zaposlovanje oseb iz ranljivih družbenih skupin na delovnih mestih, kjer opravljajo dejavnosti povezane z ekološkim kmetijstvom, ekološko predelavo hrane ter oživljanjem kulturne dediščine. Tako glede na razvoj dejavnosti kakor tudi glede na število in status oseb, ki jih zaposluje, je eko-socialna kmetija Korenika eden vidnejših primerov dobre prakse socialnega podjetništva v Sloveniji.

Ekoturizem je kot razvojna gospodarska panoga na podeželju zanimiva za različne ciljne skupine in z razvojem turistične ponudbe na Eko-socialni kmetiji Korenika so se razpoložljivi viri podeželja preoblikovali v turistične produkte. Razvoj turistične ponudbe je bila nadgradnja dosedanjih aktivnosti, ki so bile vezane predvsem na obnovo tradicionalne kmetije, predelavo ekoloških izdelkov, razvoj novih izdelkov in celostne podobe ter usposabljanje oseb iz ranljivih družbenih skupin za delo na ekološki kmetiji.

Na Eko-socialni kmetiji Korenika so bili organizirali različni dogodki, kot so: naravoslovni dnevi za šolsko mladino, ogled kmetije, izvedba različnih delavnic in hladne eko malice za organizirane skupine. Ključnega pomena za oblikovanje kakovostne turistične ponudbe je bila ustrezna usposobljenost osebja, ki izvaja posamezne dele storitev. Zaradi tega je posebna pozornost namenjena usposabljanju osebja iz ranljivih ciljnih skupin. V okviru projektu se je 13 vključenih oseb (invalidi, stari, Romi, bivši kaznjenci, bivši odvisniki, brezdomci) usposabljal za ekološko predelavo živil, tri osebe pa so se po končanem usposabljanju zaposlile v dejavnostih predelave živil ali dejavnostih, povezanih s tem, npr. pakiranje, logistika prodaje in trženje proizvodov. Produkti in storitve, ki so na ta način nastali, se tržijo skupno, v sklopu celovite palete kakovostnih lokalnih produktov, ki jih zavod Mozaik ponuja v okviru predhodno obstoječih dejavnosti. Z uspešno izvedbo projektnih aktivnosti so nastala še nova delovna mesta za osebe iz ranljivih ciljnih skupin v celotni paleti dejavnosti: od obnove in vzdrževanja objektov, preko predelave in pakiranja do prodajnih aktivnosti.

S pridobljeno delovno usposobljenostjo so vključene osebe pridobile konkurenčnost in si izboljšale možnosti, da se enakopravneje vključijo na trg dela. Ključni problem oseb iz ranljivih ciljnih skupin na področju socialnega vključevanja je njihova dolgoročna brezposelnost in izključenost iz trga dela, kar v veliki meri pogojuje tudi siceršnja socialna izključenost. Pri njihovem vključevanju v projekte usposabljanja in zaposlovanja v sektorju socialne ekonomije torej ne gre samo za prekvalifikacijo in prezaposlitev v drug gospodarski sektor, temveč gre v prvi vrsti za njihovo aktiviranje in prehod iz pasivnosti in socialne izoliranosti v novo socialno okolje, kjer vzporedno s procesi usposabljanja in dela potekajo tudi procesi (re)socializacije oziroma socialnega vključevanja širšem smislu. Vključene osebe pridobivajo nove izkušnje, vstopajo v nove odnose in širijo svoj socialni krog. Ob pridobivanju izkušenj in delovnih spretnosti se jim izboljšujejo tudi možnosti za pridobitev redne zaposlitve in trajnejšo socialno vključenost.

6.4.2.2 Prednostna usmeritev: Povečati dostopnost in enake možnosti v sistemu vzgoje in izobraževanja

Pri oblikovanju instrumentov na PU 4.2 je **MIZŠ** izhajal iz cilja 4.2 prednostne usmeritve, to je spodbujanje enakih možnosti ter vključenosti med mladimi, zlasti v okviru sistema vzgoje in izobraževanja. Namen aktivnosti je razvoj mehanizmov, ki prispevajo k učinkovitejšemu vključevanju ranljivih skupin (Romi, učenci s posebnimi potrebami, migranti, učenci z nižjim socialno-ekonomskim statusom) v šolski sistem s ciljem doseganja višjih stopenj izobraževanja s tem pa k boljši vključenosti v družbo in izboljšanju njihovega položaja na trg dela.

Instrumenti prispevajo predvsem k zagotavljanju enakih možnosti in podpori socialni vključenosti ranljivih skupin v procesu vzgoje in izobraževanja, saj podpirajo aktivnosti, katerih namen je razvoj programov, ki bodo bolj prilagojeni potrebam ranljivih skupin z namenom učinkovitejšega vključevanja v sistem vzgoje in izobraževanja, razvoj programov za učinkovitejše obvladovanje učnega jezika ter razvijanje programov za učence s posebnimi potrebami, osredotočenih na učinkovitejše usposabljanje za samostojno življenje in vključevanje v delo, oblikovanje informacijskih točk za seznanjanje s pravicami in možnostmi na področju vzgoje in izobraževanja. Instrumenti vplivajo tudi na povečanje zaposlitvenih možnosti ranljivih skupin, saj so namenjeni pridobivanju določenih kompetenc, spretnosti in veščin, ki povečujejo zaposljivost. Skladno z OP RČV so ciljne skupine ustrezni strokovno usposobljeni javni in zasebni zavodi na področju izobraževanja in usposabljanja, zaposleni v teh zavodih ter otroci oz. učenci, ki obiskujejo vzgojno-izobraževalne zavode.

Tabela 27: Opisi prispevka instrumentov k ranljivim skupinam:

Ranljiva skupina	Cilji	Doseženi kazalniki
Romi	<ul style="list-style-type: none"> – Učinkovitejše vključevanje Romov v predšolsko in šolsko vzgojo, – zaposlitev romskih pomočnikov in s tem znižanje brezposelnosti Romov, – krepitev usposobljenosti romskih pomočnikov, – izvedba različnih aktivnosti v romskih naseljih in izven (odpiranje romskih naselij). 	<ul style="list-style-type: none"> – Zaposlitev romskih pomočnikov (30 v prvem in 24 v drugem razpisu ter 22 v tretjem), ki so pridobili nacionalno poklicno kvalifikacijo romski pomočnik, – v projekte je bilo vključenih 2.458 otrok, – priprava dodatnih učnih gradiv za poučevanje romskega jezika, zgodovine in kulture, – izvedba različnih obšolskih dejavnosti.
Učenci migranti	<ul style="list-style-type: none"> – Učinkovitejše vključevanje učencev migrantov v šolski sistem in družbo ter izboljšanje njihovega položaja na trgu dela. – dvig kakovosti življenja otrok in mladostnikov migrantov, – razvoj učnih gradiv za poučevanje in učenje slovenščine kot drugega/tujega jezika. 	<ul style="list-style-type: none"> – razvit učni načrt za začetni pouk slovenščine kot drugega tujega jezika – pripravljena učna gradiva za začetno učenje slovenščine – 5 tečajev za učence ter dijake priseljence in trije tečaji za starše.
Otroci s posebnimi potrebami	Izvajanje projektov za uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v vzgojo in izobraževanje	<ul style="list-style-type: none"> – večje vključevanje otrok s posebnimi potrebami v vzgojo in izobraževanje ter njihova vključitev na trg dela – strokovne podlage za nadaljnji razvoj in uveljavljanje koncepta inkluzije – uvajanje konceptov, strategij ter novih oblik in načinov izobraževanja otrok s posebnimi potrebami in usposabljanje učiteljev
	Infrastrukturni in tehnološki potencial za vključevanje oseb s posebnimi potrebami v sistem vzgoje in izobraževanja	<ul style="list-style-type: none"> – izdelana metodologija za klasifikacijo primernosti objektov za vključevanje otrok s posebnimi potrebami v redne oblike vzgoje in izobraževanja, – izdelane strokovne podlage za prilagoditev vzgojno-izobraževalne infrastrukture, da bi bila primerna za vključevanje oseb s posebnimi potrebami – izdelan načrt varnih poti do izobraževalnih objektov za različne skupine oseb s posebnimi potrebami.
	Tranzicijski model – program dodatnega usposabljanja odraslih Cirius Vipava in Cirius Kamnik	<ul style="list-style-type: none"> – razvit tranzicijski model in implementacija posebnih oblik usposabljanj za učence s posebnimi potrebami, da bi pridobivali dodatne veščine in znanje za lažje vključevanje v delovno sfero oziroma na trg dela. – vključitev 43 mladostnikov v programe dodatnega usposabljanja – izdelanih 16 modulov za otroke s posebnimi potrebami za pridobitev novih veščin, znanj oz. kompetenc.

Ranljiva skupina	Cilji	Doseženi kazalniki
	Spodbudno učno okolje za zagotavljanje enakih možnosti v vzgoji in izobraževanju (Sklop A: šole, ki izvajajo prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom)	<ul style="list-style-type: none"> – senzibiliziranje šolskega prostora za delo z ranljivimi skupinami in inkluzivno paradigmo – posnetek stanja o izvajanju prilagojenega programa z nižjim izobrazbenim standardom z vidika zagotavljanja enakih možnosti in dostopnosti otrok s posebnimi potrebami ter popis uspešnih strategij – izvedba spletnega anketiranja – udeležba okoli 1.500 strokovnih delavcev na usposabljanjih za šolski kolektiv in predstavitev primerov dobrih praks.
Učenci z nižjim socialno-ekonomskim statusom.	Opolnomočenje učencev z izboljšanjem bralne pismenosti in dostopa do znanja	<ul style="list-style-type: none"> – razvoj različnih pedagoških strategij za izboljšanje bralne pismenosti ter dvigu kulturnega in socialnega kapitala – vključitev 42 vzgojno izobraževalnih zavodov in 13.695 otrok – dosežen boljši rezultat pri nacionalnih preverjanjih znanj.
	Inovativno poučevanje s pomočjo sodobnih informacijsko komunikacijskih tehnologij	<ul style="list-style-type: none"> – razvoj inovativnih izvedbenih kurikulumov, ki podpirajo individualizacijo pouka in uporabo sodobnih informacijsko - komunikacijskih tehnologij – vzpostavitev pilotnega modela sodobne inovativne šole – vključitev 9 vzgojno izobraževalnih zavodov, 252 otrok in 121 učiteljev – smernice za načrtovanje smiselnega vključevanja IKT v pedagoški proces – izvedba 3 usposabljanj za učitelje in druge strokovne delavce

6.4.2.3 Prednostna usmeritev: Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti

Namen prednostne usmeritve 4.3. v okviru 4. razvojne prioritete Spodbujanje socialne vključenosti in zagotavljanje enakih možnosti je mobilizacija, motivacija in proaktivacija delovanja posameznikov iz ranljivih družbenih skupin za njihovo večjo socialno vključenost in zaposljivost. Pogoji za doseganje tega cilja je krepitev administrativne usposobljenosti in profesionalnosti delovanja organizacij in samozaposlenih, ki delujejo na področju kulture oz. kreativnega ustvarjanja, saj si posameznik sicer ne more trajno zagotoviti potrebnih podpornih storitev.

Skladno z OP RČV so upravičenci oz. ciljne skupine fizične osebe, ki so pripadniki ranljivih družbenih skupin, in pravne osebe, delujoče na področju ranljivih družbenih skupin, ki jih sestavljajo pripadniki madžarske in italijanske narodne skupnosti, romske etnične skupnosti, druge etnične skupine (še zlasti iz republik nekdanje Jugoslavije) ter priseljenci, ljudje z različnimi vrstami invalidnosti (gibalno ali senzorno ovirani ter duševno prizadeti) in specifične družbene skupine (težko zaposljivi mladostniki, starejši in ženske); kot tudi delodajalci v javnem in nevladnem sektorju ter samozaposleni v kulturi.

K doseganju ciljev v okviru PU so bile usmerjene vse aktivnosti v okviru naslednjih izvedenih instrumentov:

- pet javnih razpisov za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru Evropskega socialnega sklada
- neposredna potrditev operacije Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepim, slabovidnim ter osebam z motnjami branja
- neposredna potrditev operacije Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam
- neposredna potrditev operacije Nove karijerne perspektive (Slovenska filharmonija, SNG Drama Ljubljana, SNG Maribor, Opera in balet Ljubljana)
- javni razpis za izbor operacij za povečanje zaposlitvenih možnosti mladih na področju likovne umetnosti
- javni razpis Nove karijerne perspektive
- javni razpis Nove karijerne perspektive v sodobnem plesu

Z izvedbo projektov sofinanciranih v okviru ESS je **MK** prispevalo k doseganju ciljev v okviru OP RČV 2007-2013 4. razvojne prioritete in prednostne usmeritve 4.3 Kultura v podporo socialni vključenosti. Načrtovan kazalnik v okviru PU 4.3 - do konca obdobja sofinancirati 60 projektov na področju kulture - je presežen. Skupno je bilo v obdobju 2007-2015 sofinanciranih 117 projektov. Presežen je bil tudi načrtovan kazalnik v okviru PU 4.3 - do konca obdobja ustvariti 55 novih bruto delovnih mest. Skupno je bilo v obdobju 2007-2015 sofinanciranih 143,5 novih bruto delovnih mest.

V okviru prvih petih javnih razpisov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru ESS v različnih letih je bilo podprtih 105 projektov, ki so spodbujali:

- zaposlovanje pripadnikov ranljivih skupin ter posameznikov v podpornih institucijah, ki skrbijo za kulturno dejavnost ranljivih skupin oziroma njihovih pripadnikov, v okviru česar je bilo do konca leta 2014 zabeleženih 60 zaposlitev;
- usposabljanje pripadnikov iz ranljivih ciljnih skupin, v okviru česar je bilo do konca leta 2014 zabeleženih 4.311 vključitev, od tega 2.533 žensk. 1019 vključenih je bilo pripadnikov manjšin, 1122 invalidov, 701 migrantov in 727 drugih prikrajšanih oseb.

V Službi za kulturne raznolikosti in človekove pravice na Ministrstvu za kulturo so zadovoljni z različno zastopanostjo ciljnih skupin pri vključevanju v projektne aktivnosti. Nekoliko so pogrešali celostno geografsko pokritost in povezovanje/sodelovanje različnih ciljnih skupin. Možnosti za izboljšavo vidijo v povezovanju nevladnih organizacij z manjšimi članskimi nevladnimi organizacijami (partnerstvo), saj bi tako slednje pridobile izkušnje z evropskimi projekti, ki so zelo zahtevni iz vidika vodenja in administracije.

Projekt Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepim, slabovidnim ter osebam z motnjami branja je zagotovil infrastrukturne pogoje za delovanje osrednje knjižnice za slepe in slabovidne (najem in prilagoditev prostorov ter nakup opreme), povečano produkcijo gradiv v prilagojenih tehnikah, razviti so bili modeli za organizirano usposabljanje in izobraževanje za delo z novo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo ter nov sintetizator govora slovenskega jezika. Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije je skupaj z medobčinskimi društvi slepih in slabovidnih za funkcionalno uporabo novih tehnologij usposobila 397 udeležencev iz ranljive skupine slepih in slabovidnih hkrati pa tudi strokovne sodelavce, ki slepim, slabovidnim ter drugim osebam z motnjami branja omogočajo dostop do publikacij in informacij (knjižničarji, pedagogi, drugi). Sklenjenih je bilo 19 novih zaposlitev, med njimi 9 zaposlitev posameznikov iz ranljive skupine slepih in slabovidnih.

V okviru projekta Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim družbenim skupinam, ki ga je izvajal Slovenski etnografski muzej je bila zaposlena koordinatorka projekta in 9 pripravnikov iz specifične družbene skupine mladih, ki so se poleg SEMa usposabljali še v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije, Narodnem muzeju Slovenije, Narodni galeriji, Prirodoslovnem muzeju Slovenije, Slovenskem gledališkem inštitutu in Tehniškem muzeju Slovenije. V okviru projekta je bila povečana tehnična dostopnost muzejskih prostorov. SEM je bil dopolnjen z indukcijskimi zankami, tipnimi kartami, izdelale so se replike nekaterih muzejskih predmetov, hkrati pa še nadgradila muzejska spletna stran. Del projekta so bila tudi izobraževanja za funkcionalno uporabo novih tehnologij, interneta in pridobitev znanja s področja managementa kulturnih vsebin ter možnosti za vzpostavitev pogojev za delo invalidov in izboljšanje fizične dostopnosti do muzejskih zbirk. Razvijali in izvajali so se novi pedagoški in andragoški programi, ki povečujejo dostopnost muzejskih vsebin ter privabljajo nove obiskovalce v slovenske muzeje. Projekt je v muzejsko delo vključil tudi študente iz ranljivih skupin.

Projekti novih kariernih perspektiv in javni razpis, namenjen povečanju zaposlitvenih možnosti mladih na področju likovne umetnosti, so omogočali zaposlovanje in višanje kompetenc mladim umetnikom s področja glasbene, uprizoritvene in vizualne umetnosti. V času izvajanja projektov je bilo za različno dolga obdobja sofinanciranih 64 zaposlitev iz specifične družbene skupine mladih na področju kulture.

6.5 Razvojna prioriteta: Institucionalna in administrativna usposobljenost

Prednostne usmeritve

- 5.1. Učinkovita in uspešna javna uprava
- 5.2. Reforma institucij na trgu dela
- 5.3. Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga
- 5.4. Zdravstvo v informacijski dobi

Uresničevanje splošnih ciljev

Splošni cilj RP je razvoj ustrezne institucionalne in administrativne usposobljenosti za učinkovito strukturno prilagajanje, rast, delovna mesta in ekonomski razvoj.

Specifični cilji

- učinkovite in uspešne storitve javnega sektorja, vključno s storitvami sodstva in zdravstva, za prebivalstvo in gospodarstvo primerljivo z drugimi razvitimi državami EU in veljavnimi standardi,
- povečati nivo kakovosti in učinkovitosti institucij trga dela pri posredovanju zaposlitev in zagotavljanju večje zaposljivosti uporabnikov storitev,
- okrepiti civilni in socialni dialog ter sposobnost nevladnega sektorja in socialnih partnerjev za zagotavljanje storitev, ki prispevajo k rasti in ustvarjanju delovnih mest.

Vključena ministrstva

MPJU, MZ, MDDSZ

6.5.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatek za 5. RP

Tabela 28: Finančni napredek 5. RP

OP RČV - 5. RP		stanje na dan 29.03.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	97.051.506	-
	SLO del	17.126.737	-
	EU in SLO del	114.178.243	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		98.700.866,13	101,70
Javni upravičeni izdatki		116.118.666,70	101,70
Celotni upravičeni izdatki		116.118.666,70	

V obdobju 1.1.2007 do 29.03.2017 je bilo na peti razvojni prioriteti certificiranih 101,70% pravice porabe. Za zagotovitev porabe vseh sredstev OP RČV se je v skladu z 77. členom Uredbe na tej razvojni prioriteti certificiralo za 1.649.360,13 evrov več sredstev, kot znašajo pravice porabe določene s Sklepom Komisije o odobritvi operativnega programa, vendar še vedno v okviru 10% odstopanja. Dodatna sredstva so bila namenjena predvsem za ukrepe učinkovitejše in uspešnejše javne uprave.

Fizični dosežki 5. RP

Tabela 29: Kazalniki v okviru 5. RP

Naziv kazalnika	Vrsta	Izhodiščno stanje 2007	Načrtovana vrednost 2007-2013	Skupaj 2007-2014	Doseženo v 2015	Skupaj do konca 2015
Število storitev e-uprava dosegljivih na svetovnem spletu	Učinek	308	323	805 ³²	113	918
Število dni potrebnih za ustanovitev gospodarske družbe	Rezultat	61	7	2,9	2,9	2,9
Stopnja razvitosti e-uprave - dosegljivost državnih e-storitev preko spleta (v odstotkih)	Rezultat	87	95	95	95	95
Zadovoljstvo uporabnikov s storitvami javne uprave (1-5)	Vpliv	3,5	4,2	3,95	3,95	3,95
Skrajšanje povprečnega časa posameznega sodnega postopka v mesecih	Rezultat	9,5	6	3,9	3,1	3,1
Število izvedb izobraževanj in usposabljanj zaposlenih za modernizacijo ZRSZ	Učinek	50	100	973	95	1.068

³²k tem kazalniku so štete VSE e-storitve, dosegljive na svetovnem spletu in ne samo storitve, ki so bile razvite v okviru operacije e-uprava

Število izobraževanj na zaposlenega na ZRSZ	Rezultat	2,8	5	4,6	3,8	3,8
Delež zaposlenih brezposelnih oseb od posredovanih v zaposlitev	Vpliv	6%	10%	4,0%	2,7%	2,7% ³³
Število e-storitev za brezposelne osebe in delodajalcev v ZRSZ	Rezultat	7	14	27	2	29
Število vključenih predstavnikov NVO in socialnih partnerjev v usposabljanje in izobraževanje	Učinek	0	500	1.044 ³⁴	196	1.240
- od tega socialnih partnerjev	Učinek	0	50	637	0	637
Število nevladnih organizacij, prejemnikov oziroma izvajalcev projektov v okviru prednostne usmeritve	Učinek	0	85	108	0	108
Število oseb izobraženih s področja kakovosti in varnosti v zdravstvu	Učinek		500	300	1.128	1.428
Število zdravstvenih organizacij v katerih bo z OP RČV vzpostavljen sistem kakovosti	Učinek	4	50	50	158	208
Večja uporaba IKT, e-vsebin s področja zdravstva in e-storitev med zdravstvenimi strokovnjaki	Rezultat	60%	80%	65%	23,50%	88,50%
Povečanje dostopnosti e-zdravstvenih storitev za uporabnike	Rezultat	22%	40%	25%	19,40%	44,40%
Izboljšanje izkušenj in zadovoljstva uporabnikov zdravstvenega sistema	Vpliv	0	4	2	4,11	4,11
Ocena storitev Zavoda RS za zaposlovanje s strani brezposelnih oseb	Vpliv	4	4,5	3,38	3,5	3,5

Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Z doseganjem kazalnikov na razvojni prioriteti smo zadovoljni, saj je večina kazalnikov dosežena oziroma presežena, oziroma so primerih, kjer ciljna vrednost še ni dosežena, ti trendi pozitivni.

Na PU 5.2. se je pri nekaterih kazalnikih spremenila metodologija spremljanja, zato odstopajo od načrtovanih. Prav tako pa so se spremenile zakonske podlage, zato podatki ne odražajo več dejanskega stanja, kot je to primer za spremljanje kazalnika »Delež zaposlenih brezposelnih od posredovanih v zaposlitev«. Pri kazalniku »Število izobraževanj na zaposlenega na ZRSZ« ni bistveno odstopalo od načrtovanih ciljev, razen v letu 2015, ko se je sredi leta zaključilo izvajanje operacije, ki je bistveno prispevala k doseganju ciljev. Zaradi potrebnega časa, da se izvajanje prenese v redno dejavnost ZRSZ, so podatki za leto 2015 nižji.

Na svetovnem spletu je bilo ponujenih več e-storitev, vendar je ob tem potrebno upoštevati tudi, da so nekatere e-storitve manjšega obsega (npr. obrazec). Število storitev je preseženo tudi, ker se h kazalniku štejejo vse e-storitve, dosegljive na svetovnem spletu in ne samo storitve, ki so bile razvite v okviru operacije e-uprava, ki je bila sofinanciran v okviru prednostne usmeritve 5.1. Največji uspeh ostaja

³³ Ker prijava PDM pri ZRSZ ni več obvezna, podatek ni verodostojen.

³⁴ Podatek za nazaj se popravlja zaradi spremenjene metodologije štetja vključenih

bistveno znižanje števila dni za ustanovitev podjetja (e-VEM). Stanje ostaja stabilno. Zadovoljstvo uporabnikov storitev je nižje od načrtovanega, vendar je treba upoštevati, da praviloma uporabniki pri takem ocenjevanju upoštevajo več elementov. Preseženo je tudi število vključenih v NVO projekte, kar je velik uspeh. Presežen je tudi kazalnik »Število vključenih predstavnikov NVO in socialnih partnerjev v usposabljanje in izobraževanje«, saj se je pokazala večja potreba po usposabljanju zaposlenih, sploh organizacij, ki so se na novo vključile in postale mreže/stičišča. Socialni partnerji so veliko sredstev vlagali v izobraževanja sodelavcev in članov na terenu, saj jih je v skupnem seštevku kazalnika več kot pol (637 od 1240, tj. 51%). Gre za velike organizacije z močno mrežo na terenu v katero so vlagali v obliki izobraževanj. Preseganje kazalnika pa je tudi rezultat dodatnega javnega razpisa, ki je bil financiran v okviru presežnih pravic porabe.

Kazalniki s področja e-zdravja so podrobneje obrazloženi pri PU 5.4.

Pomoč ciljnim skupinam

Tabela 30: Pomoč ciljnim skupinam na ravni 5. RP

RP 5	Skupaj 2007-2014	SKUPAJ 2015	Skupaj 2007-2015			
Moški	307	42	349			
Ženske	620	85	705			
Skupaj	927	127	1.054			
Status na trgu dela	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Zaposleni (vključno s samozaposlenimi)	802	104	906	519	69	588
Samozaposleni	97	6	103	23	4	27
Brezposelne osebe (vključno z dolgotrajno brezposelnimi)	78	14	92	63	10	73
Dolgotrajno brezposelne osebe	7	7	14	6	6	12
Nedeljave osebe	47	9	56	38	6	44
Nedeljave osebe, ki se izobražujejo ali usposablajo	41	3	44	34	1	35
Udeleženci po starosti	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Mladi (15- 24 let)	98	0	98	56	0	56
Starejši delavci (55 – 64 let)	102	9	111	24	7	31
Udeleženci po ranljivih skupinah	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
Pripadniki manjšin	2	0	2	0	0	0
Migranti	3	0	3	1	0	1
Invalidne osebe	12	5	17	5	4	9

Druge prikrajšane skupine	6	0	6	3	0	3
Udeleženci po šolski izobrazbi	Skupaj 2007-2014	2015	Skupaj 2007-2015	Skupaj 2007-2014 ženske	Ženske 2015	Skupaj ženske 2007-2015
ISCED 1. in 2. stopnja	16	0	16	2	0	2
ISCED 3. stopnja	103	6	109	37	4	41
ISCED 4. stopnja	150	7	157	48	3	51
ISCED 5. in 6. stopnja	658	69	727	306	38	344

Do konca leta 2015 je bilo v aktivnosti 5. RP vključenih 1.009 udeležencev, o katerih spremljamo podatke po Prilogi XXIII. Od tega je bilo 34% moških in 66% žensk.

V RP se izvajajo ukrepi, ki krepijo institucionalno in administrativno usposobljenost in izboljšujejo učinkovitost in uspešnost storitev javnega sektorja za prebivalstvo in gospodarstvo, tudi s področjem pravosodja in ukrepi, ki vodijo k vzpostavitvi konkurenčnega okolja za poslovne subjekte.

6.5.2 Večje težave in ukrepi za njihovo odpravo

V prvi polovici izvajanja finančne perspektive 2007-2013 pri izvajanju te razvojne prioritete ni bilo večjih težav. V letu 2010 se je pojavila težava v zastoju pri finančni implementaciji in pri fizičnem napredku projekta e-Zdravje. Ukrepi, ki jih je MZ pripravilo za odpravo težav, so sprejetje aktivnosti skladno s priporočili revizije projekta e-Zdravje, pospešena priprava dokumentacije za objavo javnih naročil ter kadrovska okrepitev projektnega tima na MZ. OU je ves čas izvajanja projekta le-tega spremljal. V letu 2012 in 2013 so se tako kot pri drugih razvojnih prioritetah tudi tu pojavile ovire pri implementaciji zaradi političnega dogajanja in številnih menjav vodstva ministrstva in večjega števila reorganizacij, kot tudi združevanj različnih resorjev. OU je ves čas organiziral srečanja s pristojnimi resorji in nudil vso potrebno pomoč posredniškim telesom. Pripravljala so se navodila, priročniki, smernice, tako na OU kot tudi na PT. V okviru razvojne prioritete so se pojavljale tudi zamude v izvajanju javnih naročil. OU je povečal nadzor nad izvajanjem posameznih operacij skozi akcijske načrte. PT pa so intenzivirali izvajanje javnih naročil in povečali črpanje v primerjavi s predhodnim letom in menimo, da so bili ukrepi, ki smo jih izvedli, uspešni. Zaradi ponovne reorganizacije ministrstev v letu 2014 so bile težave predvsem na področju predolghih postopkov javnih naročil, med drugim tudi zaradi vloženih revizijskih zahtevkov. Vsi vključeni so intenzivirali postopke javnih naročil v okviru operacij, kadrovske so se okrepili strokovni del za pripravo tehničnih specifikacij in skrbništva nad pogodbami, kar se kaže v povečanju števila sklenjenih pogodb in uspešno izvedenih javnih naročil.

6.5.2.1 Prednostna usmeritev: Učinkovita in uspešna javna uprava

Cilj prednostne usmeritve PU 5.1. so učinkovite in uspešne storitve javnega sektorja za prebivalstvo in gospodarstvo, primerljivo z drugimi razvitimi državami EU in veljavnimi standardi.

MJU

Operacije na MJU so se izvajale v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, v okviru 5. razvojne prioritete: "Institucionalna in administrativna usposobljenost", prednostne usmeritve 5.1: "Učinkovita in uspešna javna uprava", ki je v okviru zagotavljanja učinkovitosti javnih storitev predstavljala enega ključnih dejavnikov konkurenčnosti Slovenije. Najpomembnejši cilj razvojne prioritete je bil razvoj ustrezne institucionalne in administrativne usposobljenosti za učinkovito

strukturno prilagajanje, rast, delovna mesta in ekonomski razvoj, cilj prednostne usmeritve PU 5.1., ki so ga zasledovale operacije na MJU so učinkovite in uspešne storitve javnega sektorja za prebivalstvo in gospodarstvo, primerljivo z drugimi razvitimi državami EU in veljavnimi standardi. Aktivnosti so bile usmerjene v odpravo administrativnih ovir oziroma zakonodajnih bremen – do konca leta 2015 je bilo v okviru bazičnega pregleda zakonodaje izmerjenih 14 področij, 71 zakonov in 3.529 podzakonskih predpisov, od katerih je bilo 996 administrativno obremenjujočih. Ugotovljeno je bilo 1,5 mrd EUR zakonodajnih bremen ter postavljen nacionalni cilj znižanja ugotovljenih bremen za 25 % ali 360 mio EUR. Po pripravi nabora ukrepov in opravljenih spremembah zakonov in podzakonskih aktov je bila v letu 2015 izvedena evalvacija razbremenjevanja, pri čemer je bilo doseženo znižanje zakonodajnih bremen za 365 mio EUR (od 1,5 mrd EUR), kar predstavlja več kot 25 %. Izvedene so bile presoje učinkov predpisov na gospodarstvo (MSP testi), in sicer na podlagi naslednjih predpisov: ZUP, ZGD, ZJN, ZDoh, ZTuj-1, ZTuj-2, ZDavPR, ZPPreb, ZGos, ZZSDT. Preko **spletne strani, facebook profila in mobilne aplikacije STOP birokraciji** uporabnike informiramo o novostih, ki se odvijajo na področju odprave administrativnih ovir, spodbujamo jih k posredovanju pobud in predlogov za odpravo administrativnih ovir ter objavljamo konkretne in dobre pobude oziroma predloge. Nove pobude, ki so primerne za realizacijo in izboljšavo sistema se vključijo v vladno [Enotno zbirko ukrepov](#) za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja, ki jo uporabljajo vsa ministrstva in je enotno managersko orodje za spremljanje napredka realizacije ukrepov ministrstev. Spletno mesto STOP birokraciji se je v letu 2014 na natečaju Združenih narodov – **United Nations Public Service Awards** za področje Improving the delivery of Public Services, uvrstilo v finale.

Uspešno zaključene aktivnosti za doseganje učinkovitejše javne uprave se kažejo tudi v uspešnih večnamenskih interoperabilnostnih komponentah za izvajanje elektronskih podatkovnih poizvedb (Pladenj, IO-modul, Asinhroni modul, Varnostna shema) za potrebe MDDSZ/CSD (e-sociale) vsak dan izvedejo poizvedbe o premoženjskem in dohodkovnem stanju za 10.000-20.000 oseb, na 15 institucij s skupaj več kot 50 podatkovnimi viri. Razvita je bila tudi nova večnamenska interoperabilnostna komponenta 'Spletno odložišče velikih datotek', ki omogoča zanesljiv in varen prenos velikih datotek med različnimi uporabniki in aplikacijami v javni upravi. Omogoča nadzorovano uporabo v celotni javni upravi in tudi širše. Med uspešne storitve javnega sektorja vsekakor sodi tudi uspešno zaključen projekt za gospodarske družbe in informacijski portal EUGO za tuje poslovneže. Osnovni namen projekta e-VEM je bil zagotoviti ustrezne informacijske podpore prihodnjim ali obstoječim gospodarskim družbam za pričetek poslovanja, in sicer preko sistema podpiranja več kanalov: preko spleta ter preko fizičnih točk. Poleg tega je bil cilj optimizacija delovnih procesov ter postopkov, racionalizacija obsega javnih nalog ob zniževanju stroškov ter razvoj novih elektronskih storitev za gospodarske družbe. Projekt e-VEM je leta 2009 prejel glavno nagrado na natečaju Združenih narodov na področju izboljšanja zagotavljanja storitev v javnem sektorju. Poleg omenjenih je bil zelo uspešen tudi projekt portal E-uprava, ki je bil bistveno prenovljen konec leta 2015. Nov portal je zasnovan modularno, z vključitvijo sodobnega CMS sistema in, v največji možni meri, horizontalnih gradnikov. Z uporabo horizontalnih gradnikov, varnostne sheme in uporabe certifikatov je poenostavljena tudi prijava ter elektronsko podpisovanje vlog pri oddaji. V razdelku Moja e-uprava so na voljo dodatne funkcionalnosti in več povezav na baze podatkov, da državljan različne podatke lahko opazuje skozi eno »okno«. K uspešnemu doseganju cilja razvojne prioritete vsekakor prispevajo tudi razviti horizontalni gradniki za storitve zaupanja: SI-CAS (centralni sistem za avtentikacijo), SI-CeS (informacijski sistem za strežniški e-podpis) in SI-CEV (centralna rešitev za e-vročanje). K učinkovitejši in cenejši javni upravi prispeva tudi vzpostavitev sistema elektronskega javnega naročanja, ki omogoča podporo elektronski izvedbi postopka javnega naročila kot tudi samo izvajanje javnega naročila in je integriran v ustrezne zaledne sisteme, ki omogočajo izmenjavo podatkov in ponovno uporabljivost le-teh. V okviru sistema elektronskega javnega naročanja so bili izgrajeni podsistemi, ki omogočajo neposredno naročanje blaga (e-Katalog), samodejno zajemanje

podatkov o posameznih naročnikih iz javnih evidenc, preverjanje podatkov v uradnih evidencah, ki so relevantni v postopkih javnega naročanja (e-Dosje), koncipiranje nabora podatkov, ki so relevantni pri oddaji posameznega javnega naročila in oddaja elektronskih ponudb (e-Oddaja), elektronsko pokritje vseh internih procedur naročnika – proračunskega uporabnika, od podajanja predloga za izvedbo javnega naročila, do objave na portalu e-Naročanje in priprave razpisne dokumentacije (e-Nabave) ter e-Dražba, ki predstavlja orodje javnega naročanja, ki ni neposredno vezano na izvedbo vrste postopka, ampak za končno določanje cene po kateri naročnik kupi željeno blago – storitev.

MP

Operacija e-pravosodje

Namen operacije e-pravosodje je bil z ustreznimi informacijsko komunikacijskimi rešitvami, z informacijsko komunikacijsko infrastrukturo, s povezovanjem razpršenih informacijskih sistemov pravosodnih organov in s sistemom izobraževanja ter usposabljanja kadrov zagotoviti učinkovitost pravosodnih procesov v pravosodnem sistemu.

Cilji operacije so dvig učinkovitosti pravosodja, posodobitev informacijske infrastrukture in storitev, uvedba e-storitev na področju pravosodja, zagotovitev elektronskega poslovanja pravosodja in dvig produktivnosti zaposlenih.

Ciljne skupine, ki jih je operacija e-pravosodje zajemala so bile: nosilci odločanja/sodniki, tožilci, pravobranilci, odvetniki, pomožno osebje/pomočniki, strokovni sodelavci na pravosodnih organih, tožilstvih, pravobranilstvih in administracija v vseh pravosodnih organih. V izvajanje operacije e-pravosodje pa so bili poleg Ministrstva za pravosodje na podlagi sporazumov o sodelovanju pri izvajanju operacije e-pravosodja, vključeni tudi drugi pravosodni organi in udeleženci v pravosodju. To so bili Vrhovno sodišče RS, Ustavno sodišče RS, Vrhovno državno tožilstvo RS, Državno pravobranilstvo RS in Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij RS, Notarska zbornica RS.

Za izvedbo operacije e-pravosodje je bilo ob zaključku operacije leta 2015 realiziranih 23.133.321,13 EUR, kar znaša 101,7 % od odobrenih sredstev iz prve odločbe o dodelitvi sredstev (22.829.243 EUR) in 99,6 % od vseh razpoložljivih sredstev, ki so bile s spremembo odločbe v letu 2015 razpoložljive za operacijo (23.219.243 EUR).

Za operacijo e-pravosodje je bil za merjenje rezultata ukrepa in doseganja ciljev iz Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 določen kazalnik »Skrajšanje povprečnega časa posamičnega sodnega postopka (v mesecih). Kazalnik skrajšanje povprečnega časa posamičnega sodnega postopka (v mesecih) je določen iz izhodiščne vrednosti za leto 2007, ki je znašala 9,5 meseca, na načrtovano ciljno vrednost konec obdobja izvajanja operacije leta 2015, na 6 mesecev.

Doseganje kazalnika je bilo realizirano, kot je razvidno iz preglednice spodaj. Zasledovana ciljna vrednost kazalnika je bila dosežena že v letu 2010, pri čemer je končna dosežena vrednost kazalnika v letu 2015 za 2,9 meseca krajša kot načrtovana ciljna vrednost:

Skrajšanje povprečnega časa posamičnega sodnega postopka (v mesecih)								
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
9,5	n.p.	n.p.	5,6	4,5	4,2	4,2	3,9	3,1

Doseganje rezultatov operacije e-pravosodje se je spremljalo tudi s pomožnimi kazalniki, ki so prikazani v tabeli iz katere je razvidno, da je bila večina načrtovanih ciljnih vrednosti dosežena, celo presežena.

Naziv pomožnega kazalnika	Izhodiščno stanje v letu 2007	Načrtovana vrednost za leto 2015	Dosežena vrednost v letu 2015
Število informatiziranih evidenc v pravosodju primernih za elektronsko izmenjavo podatkov	15%	92%	78%
Število organiziranih izobraževalnih dogodkov za delo z informacijsko podprtimi procesi	0%	48%	63%
Število informatiziranih vpisnikov v pravosodnih organih	55%	95%	141%
Število informatiziranih procesov v pravosodnih organih	30%	85%	207%

Razlog za preseganje načrtovanih vrednosti kazalnikov je v tem, da je bila operacija izvedena bolje kot je bilo načrtovano leta 2008 ter da je bil predlog spremljanja informatizacije pravosodja s pomožnimi kazalniki in njihovimi vrednostmi, predlagan že leta 2008 s študijo Analiza procesov, zakonodaje in informacijske opremljenosti pravosodnih organov RS. S študijo se je prvič okvirno popisalo vse postopke in procese v pravosodju in pripravil predlog nabora vsebin, to je predlog akcijskega načrta za operacijo e-pravosodje. Tekom trajanja in izvajanja projektov operacije e-pravosodje se je projekte prilagodilo ugotovljenim spremenjenim potrebam in drugim dejavnikom (zunanjim, političnim, tehničnim, tehnološkim, itd.). Končne izvedene vsebine se zato malo razlikujejo od prvotnega predloga vsebin in načrtovanega končnega stanja iz študije, izhodiščne vrednosti izračunov kazalnikov (imenovalci) pa so ostale vedno enake, saj predstavljajo osnovo za izračune deležev.

V letu 2015 so bile zaključene vse načrtovane aktivnosti, s čimer je dosežena povečana učinkovitosti sodstva in pravosodja kot celote. V letu 2015 so bili glavni zastavljeni cilji naravnani v uspešno zaključitev projektov, ter izpolnitev načrtovanih ciljev operacije. Projekti so bili uspešno izvedeni in implementirani v uporabo, s čimer je zagotovljeno nemoteno delovanje pravosodnega sistema s podporo informacijske tehnologije. Z operacijo e-pravosodje je bilo na področju pravosodja izvedenih cca. 33 projektov, ustvarjenih 118 elektronskih evidenc primernih za elektronsko izmenjavo podatkov, 456 organiziranih izobraževanj, informatiziranih 102 vpisnikov in informatiziranih 233 procesov v pravosodju (povzeto po podatkih o doseganju pomožnih kazalnikov). Dosežena sta oba končna cilja: povečana institucionalna konkurenčnost in učinkovitost države in zagotovljeno boljše delovanje pravosodnega sistema.

PRIMER DOBRE PRAKSE PU 5.1

Operacija: e-VEM

Trajanje: 2007-2013

Osnovni namen projekta e-VEM za gospodarske družbe je bil zagotoviti ustrezne informacijske podpore prihodnjim ali obstoječim gospodarskim družbam za pričetek poslovanja, in sicer prek sistema, ki podpira več kanalov: splet (portal e-VEM) in fizične točke (več kot 200 točk VEM in 90 notarskih pisarn). Poleg tega je bil cilj optimizacija postopkov delovnih, racionalizacija obsega javnih nalog ob zniževanju stroškov ter razvoj novih elektronskih storitev za gospodarske družbe.

V okviru projekta e-VEM je bil vzpostavljen portal e-VEM, prek katerega lahko podjetja in podjetniki opravijo elektronske storitve, ki so povezane z ustanovitvijo podjetja in nekaterimi drugimi postopki, ki jih poslovni subjekt opravi ob ustanovitvi ali po njej. V projekt je bilo do danes formalno

vključenih 15 ustanov javne uprave. Ustanove se v projekt vključujejo na več nivojih:

- normativni ravni: Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za pravosodje);
- tehnološki ravni kot skrbniki evidenc, iz katerih e-VEM pridobiva podatke: Geodetska uprava, Ministrstvo za notranje zadeve, Agencija za javnopravne evidence in storitve RS (AJPES), Davčna uprava, Zavod za zaposlovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje;
- tehnološki ravni kot skrbniki sistemov, kamor posredujemo podatke v postopkih VEM: AJPES, Davčna uprava, Zavod za zaposlovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje (od tam del podatkov na Statistični urad RS), Obrtno podjetniška zbornica, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- organi, ki odločajo v postopkih VEM: AJPES, Davčna uprava, Zavod za zaposlovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje, Obrtno podjetniška zbornica, Sodišče (Vrhovno sodišče kot predstavnik);
- skrbniki uporabnikov na strani javne uprave (šalterska uporaba): Ministrstvo za javno upravo, Notarska zbornica (kot predstavnik notarjev), Vrhovno sodišče, Obrtno podjetniška zbornica, AJPES, Davčna uprava, Ministrstvo za gospodarstvo in Gospodarska zbornica Slovenije.

Tekom projekta smo uresničili vse cilje in kazalnike projekta:

- vzpostavitev elektronske registracije gospodarskih družb prek spleta in na vstopnih točkah VEM,
- vzpostavitev elektronskih postopkov za pričetek poslovanja gospodarskih družb : prijava družbenikov in zaposlenih v obvezna socialna zavarovanja, prijava davčnih podatkov družbe, pridobitev identifikacijske številke za DDV, oddaja vloge za pridobitev obrtnega dovoljenja, prijava prostega delovnega mesta ,
- poenostavitev in skrajšanje postopkov registracije za predlagatelje in državne organe,
- ki izvajajo posamezne faze registracijskega procesa (čas registracije podjetja se je skrajšal na manj kot 3 dni),
- do konca leta 2013 je bilo prek e-VEM izvedenih več kot 100.000 postopkov,
- število novo usposobljenih uporabnikov za uporabo sistema je preseglo število 500 do konca leta 2013.

Izmerili smo tudi potencialne prihranke za gospodarske družbe na letni ravni. Ti so znašali 10.2 mio evrov.

Prihranki izvirajo predvsem iz naslednjih poenostavitev:

- ukinjene sodne takse za vpise v sodni register in takse za vpis v register samostojnih podjetnikov
- ukinjene obvezne objave vpisov v sodni register v Uradnem listu (namesto tega se vpis brezplačno in avtomatsko objavi na spletnih straneh AJPES)
- ukinjene notarske overitve družbene pogodbe in akta o ustanovitvi za enostavno d.o.o.
- optimizacije postopkov (hkratni vpis v sodni, poslovni register in pridobitev davčne številke se izvede v enem koraku)
- storitve e-VEM, ki se izvajajo prek portala in točk VEM so brezplačne.

Poleg tega smo v okviru e-VEM razvili tudi modul kadrovski vmesnik, ki omogoča avtomatično posredovanje podatkov za prijavo v obvezna socialna zavarovanja direktno iz lastnih kadrovskih

informativskih programov na ZZZS, torej brez ročnega vnosa podatkov v obrazce za zavarovanje.

Projekt e-VEM je leta 2009 prejel glavno nagrado na natečaju Združenih narodov v kategoriji izboljšanja zagotavljanja storitev v javnem sektorju, v kateri se meri učinkovitost, zagotavljanje visoko kvalitetnih storitev, preoblikovanje javne uprave inovativne metode in tehnike, modernizacija javne uprave, prenove postopkov in podobno
(<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un-dpadm/unpan035149.pdf>).

6.5.2.2 Prednostna usmeritev: Reforma institucij na trgu dela

Prednostna usmeritev 5.2 Reforma institucij na trgu dela je namenjena povečevanju in izboljšanju institucionalnih zmogljivosti in učinkovitosti javne administracije in storitev na trgu dela, z namenom povečanja kakovosti storitev za uporabnike, med katerimi je večji del ranljivih ciljnih skupin, ki bodo na ta način deležne bolj kakovostne pomoči pri posredovanju v zaposlitev in zagotavljanju večje zaposljivosti.

Z učinkovito izvedbo 10 projektov prilagajanja kakovosti storitev institucij na trgu dela, zmanjšanje administrativnih obremenitev, smo prispevali k izboljšanju delovanja sistema institucij na trgu dela. V letu 2015 se je izvajalo še 8 projektov, ki so se uspešno zaključili in svoje produkte vpeljali v redni delovni proces.

V celotnem obdobju se je na ZRSZ izvajalo 7 projektov, ki vsak s svojimi aktivnostmi predstavlja delček mozaika, ki so prispevali k prenovi in izboljšanju storitev. S projekti Kontaktni center, Enotni dokumentacijski sistem se je omogočil lažji in hitrejši prenos informacij osebam in delodajalcem. Projekt Izobraževalni center je usposabljal zaposlene za bolj osebni in profesionalen način dela z brezposelnimi in delodajalci, tudi Svetovalci za zaposlitev so prispevali k dvigu večje kakovosti storitev. Projekta Izdelava strokovnih podlag za vstopno točko - VKO in Nacionalna koordinacijska točka za vseživljenjsko orientacijo sta prispevala k oblikovanju sistema celostnega urejanja karijerne orientacije v Sloveniji. Ustrezno in uspešno izvedbo vseh projektov na ZRSZ je koordinirala Projektna pisarna. Dva projekta sta se izvajala na Javnem Skladu RS za razvoj kadrov in štipendije, in sicer Informativski komunikacijski sistem za informativsko podporo delodajalcem pri izvedbi programov usposabljanja in izobraževanja zaposlenih ter projekt Krepitev Javnega Sklada RS za razvoj kadrov in štipendije, ki sta omogočala učinkovito in ustrezno izvedbo vseh projektov na Skladu. Informatorji na centrih za socialno delo Slovenije so prispevali k modernizaciji in hitrejšemu reševanju postopkov državljanov pri pridobivanju pravic iz naslova novega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter ne nazadnje tudi postopkom reorganizacije centrov za socialno delo.

Potrebno je poudariti, da je velik pomen v okviru vseh navedenih projektov imelo usposabljanje zaposlenih v vseh institucijah kot horizontalna dejavnost. Organizirana in izvedena so bila usposabljanja, ki so se večinoma nanašala na razvoj kadrov, strokovna znanja na delovnem področju, varnost in zdravje pri delu, učinkovito obvladovanje stresa in težavnih situacij in strank, uporabo novih informativskih sistemov in novih aplikacij, projektno vodenje, vseživljenjsko karierno orientacijo ter druga izobraževanja, katerih namen je predvsem nuditi bolj kakovostne storitve za uporabnike.

PRIMER DOBRE PRAKSE PU 5.2

Operacija: »Uvedba elektronskega dokumentacijskega sistema v ZRSZ«
Trajanje: 2010-2015

Cilj projekta je bil vzpostavitev sistema za upravljanje poslovnih procesov, ki pretežno temeljijo na procesiranju dokumentov (BPM), vzpostavitev sistema za upravljanje elektronskih dokumentov oz. elektronski dokumentacijski sistem (EDS) in vzpostavitev elektronskega arhivskega sistema (EAS). S tem je ZRSZ omogočena boljša porazdelitev dela, večji izkoristek ter višja stopnja učinkovitosti in produktivnosti poslovanja. Z uvedbo EDS se je izboljšal odzivni čas, olajšalo delo s strankami, hitreje so se sprejemale odločitve, izboljšalo se je zadovoljstvo strank, hkrati pa so se stroški poslovanja Zavoda in partnerjev znižali.

Z uvedbo sistema EDS-GC, vzpostavitvijo digitalizacije gradiva, vzpostavitvijo povezav sistema EDS-GC z ostalimi deli informacijskega sistema ZRSZ, so bili v celoti doseženi namen (vzpostavitev sistema za brezpapirno poslovanje) in vsi cilji projekta (vzpostavitev sistema za upravljanje poslovnih procesov, ki pretežno temeljijo na procesiranju dokumentov, vzpostavitev sistema za upravljanje elektronskih dokumentov in vzpostavitev elektronskega arhivskega sistema). Sistem EDS-GC (elektronski dokumentacijski sistem GovernmentConnect) je tako postal okvir za vodenje dokumentacije v zadevah in dosjelih, arhiviranje dokumentov v elektronski obliki, potrjevanje in podpisovanje dokumentov, komunikacijo z zalednimi aplikacijami.

Uspešno je bila uvedena podpora brezpapirnemu poslovanju za 10 ključnih procesov Zavoda, vzpostavljen zajem in digitalizacija gradiva na 13 organizacijskih enotah Zavoda, vzpostavljen elektronski dokumentacijski sistem EDS-GC in hramba elektronskih in digitaliziranih vsebin, vzpostavljen in avtomatiziran pretok elektronskih dokumentov v posameznih delovnih procesih. Veliko aktivnosti se je nanašalo tudi na urejanje obstoječega stanja, čiščenje in prenos podatkov iz obstoječih v nov dokumentacijski sistem.

Poleg 10 predvidenih so v okviru projekta dodatno razvili še 5 modulov EDS-GC, dve spletni aplikaciji za vpogled/prenos dokumentov in 3 spletne storitve za stranke (podpora e-JD, knjiženje dokumentov IZR). Na zahtevo uporabnikov so razvili več dodatnih funkcionalnosti EDS-GC, ki se nanašajo na e-račune, e-zahtevke za izplačilo, e-hrambo plačnih list, e-oddajo zahtevkov za stranke Zavoda, podporo ESS poročanju, podporo komisijam za odpise, izdelavo upravne statistike, podporo podpisovanju s podpisnimi tablicami in ostale manjše funkcionalnosti, ki olajšujejo ter pospešujejo delo končnim uporabnikom.

Konec septembra 2015 je sistem EDS-GC zajemal preko 830.000 vhodnih, 1,4 mio lastnih in 620.000 izhodnih dokumentov. Uporabljalo ga je preko 980 aktivnih uporabnikov, ki so ustvarili več kot 200.000 dogodkov interne komunikacije, 440.000 potrditvenih akcij ter digitalno podpisali nad 190.000 dokumentov. Sodelovalo je več kot 10 različnih zunanjih izvajalcev in preko 30 zaposlenih v Zavodu. V letu 2015 so se pokazali večji učinki uvedbe brezpapirnega poslovanja: modernizacija in optimizacija poslovanja, zadovoljstvo uporabnikov, večja preglednost poslovanja, večja dostopnost, varnost in nadzor nad dokumentacijo, manj porabljenega prostora za hrambo, manj materialnih stroškov in papirja v obtoku, skrajšanje postopkov potrjevanja dokumentov, razbremenitve kadrov na eni in obvladovanje večje količine dela na drugi strani z enakim ali manjšim številom kadrov), kar je potrdila tudi v septembru 2015 opravljena anketa o zadovoljstvu uporabnikov s sistemom EDS-GC.

Projekt Uvedba EDS v ZRSZ je bil v letu 2015 prepoznan kot primer dobre prakse tudi s strani EU komisije, ki je to zapisala v svojem končnem poročilu ob pregledu poslovanja ZRSZ. Nadalje je bil projekt s strani generalne direktorice ZRSZ predstavljen na mednarodnem sestanku zavodov za zaposlovanje EU (PES network Board, Luxemburg, 14. in 15. december 2015) v delu poročanja o napredku reform. Predstavljeni so bili razlogi za uvedbo, pristop k uvedbi preko ESS projekta, izzivi

med izvajanjem, že doseženi rezultati in koristi ter nadaljnji koraki za doseganje cilja – tj. brezpapirna organizacija do konca 2017.

6.5.2.3 Prednostna usmeritev: Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga

Cilj razvojne prioritete (RP) **Institucionalna in administrativna usposobljenost** je razvoj ustrezne institucionalne in administrativne usposobljenosti za učinkovito strukturno prilagajanje, rast, delovna mesta in ekonomski razvoj. Znotraj tega okvirja je bila prednostna usmeritev (PU) **Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga** usmerjena v zagotavljanje podpornega okolja za nevladne organizacije, da so bodo te lažje in učinkoviteje izpolnjevale svoje poslanstvo ter prispevale k oblikovanju kakovostnejših in trajnostno naravnanih javne politike. Sofinancirani projekti so tako (1) krepili aktivno vlogo nevladnih organizacij v procesih zagovorništva in civilnega dialoga, tj. zagovarjanje stališč nevladnih organizacij v odnosu do različnih oblasti, (2) zagotavljali servisno podporo za nevladne organizacije, (3) krepili vloge NVO mrež oziroma stičišč ali povezovanje in sodelovanje nevladnih organizacij, (4) prispevali h krepitvi lastnih kapacitet mrež oziroma stičišč in (5) skrbeli za povečanje prepoznavnosti nevladnih organizacij med širšo javnostjo, v medijih in gospodarstvu.

Vse naštetje je prispevalo k specifičnemu cilju PU, torej okrepitvi civilnega in socialnega dialoga ter sposobnosti nevladnega sektorja in socialnih partnerjev za zagotavljanje storitev, ki prispevajo k rasti in zagotavljanju delovnih mest.

Izpostavljam **glavne dosežke** v okviru 108-ih financiranih operacij, glede na vrsto upravičencev:

Horizontalna mreža:

- Vsakoletni festival nevladnih organizacij Lupa, ki je zelo obiskan in odmeven.
- Razvijanje projektov, ki nevladni sektor povezujejo z gospodarstvom (projekt Trženje poslanstva) in mediji (medijska akcija Vsak dan novinar, en dan nevladnik).

Priročnik o izvajanju javnih razpisov na nacionalni ravni in Priročnik o izvajanju občinskih razpisov, izdana v letu 2015, ki pomenita korak k boljšim razpisom in sta dragocen pripomoček pripravljalcem razpisov.

Vsebinske mreže:

- Projekt Plan B za Slovenijo, mreža nevladnih organizacij za trajnostni razvoj se zavzema za zeleni preboj in nanj opozarja na s svojimi [sedmimi programi](#).
- Vkljucen.si, mreža za socialno vključenost, je iniciirala spremembo Zakona o socialnem varstvu, ki je prinesla pravno ureditev programom socialnega varstva, ki so se brez ustrezne pravne podlage izvajali že dve desetletji.
- Slovenska filantropija, slovenska mreža prostovoljskih organizacij, upravlja osrednji prostovoljski spletni portal www.prostovoljstvo.org, ki ga na dan obišče okoli 250 iskalcev informacij in ima prek 1000 registriranih prostovoljcev.
- Mrežo za prostor resorno ministrstvo jemlje kot resnega in kredibilnega sogovornika, tudi kadar se mreža z njim ne strinja. Na to kaže dejstvo, da jo je ministrstvo povabilo k sodelovanju v delovnih skupinah za prenovu zakonodaje ter ob pripravi zakona o nedovoljenih gradnjah.

Minvos, mreža izobraževalnih nevladnih organizacij Slovenije je pridobila certifikat kakovosti ISO 9001:2008 za vodenje mreže in prepoznavnost mreže kot promotorjev kakovosti neformalnega izobraževanja v kateri imajo članice 37 certifikatov zagotavljanja kakovosti MiQ.

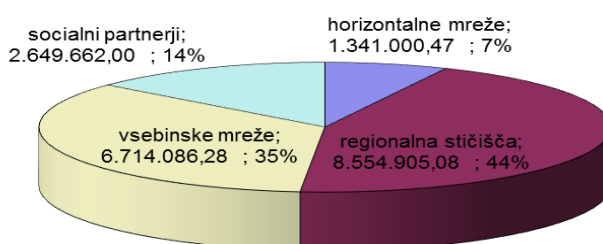
Regionalna stičišča:

- Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja je bilo pobudnik vzpostavitve skupnostne fundacije v občini Kidričevo v katero so se povezala uspešna lokalna podjetja in lokalna samouprava z namenom zbiranja sredstev za sofinanciranje programov, ki jih za prebivalstvo izvajajo NVO. Prav tako je stičišče in tako pripomoglo k razvoju medsektorskega sodelovanja.
- Stičišče nevladnih organizacij (NVO) Obalno-kraške regije je skupaj z Mrežo za preporod Istre uspela mobilizirati in ustvariti koalicijo, v kateri so se združili NVO, kmetje, podjetniki in posamezniki in se je zavzela, da bi LAS Istra deloval skladno s potrebami lokalnega okolja.
- Stičišče NVO Savinjske regije je v sodelovanju z drugimi regionalnimi stičišči vzpostavil platformo za zbiranje (crowdfunding) sredstev za projekte, ki jih predlagajo NVO: <http://www.zazheni.si/>.

Realizirana sredstva glede na upravičence:

dodeljene pravice	EUR 17.250.343,00
REALIZACIJA glede na dodeljene pravice	97,4%
REALIZACIJA glede na dodeljene pravice + overcommitment	111,6%

Realizirana sredstva glede na upravičence

PRIMER DOBRE PRAKSE PU 5.3

Naziv operacije: Regijsko stičišče nevladnih organizacij Primorsko-notranjske regije BOREO

Trajanje operacije: 1. 7. 2014 – 30. 9. 2015

Regionalno stičišče nevladnih organizacij Primorsko-notranjske regije BOREO deluje od leta 2011. Zagotavlja stimulatívno podporno okolje za vse nevladne organizacije v regiji, da lahko aktivno in komplementarno prispevajo k oblikovanju bolj kakovostnih in trajnostno naravnanih javnih politik na lokalnem, ter regionalnem nivoju. Stičišče skrbi za krepitev usposobljenosti nevladnih organizacij za izvajanje projektov, programov in javnih politik. Izvaja aktivno zagovorništvo in promocijo nevladnega sektorja z namenom ozaveščanja posebnih javnosti (mediji, gospodarstvo, javna uprava) o ključnih razvojnih vprašanjih in vlogi ter pomenu NVO.

Projekt regionalnega stičišča nevladnih organizacij Primorsko-notranjske regije BOREO, ki je potekal v letih 2014-2015, v celoti ustreza ciljem in PU Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga. Aktivnosti so se izvajale v naslednjih sklopih:

1. Zagovorništvo in civilni dialog
2. Zagotavljanje servisne podpore nevladnim organizacijam
3. Krepitev vloge stičišča
4. Krepitev lastnih kapacitet
5. Povezovanje z mediji, gospodarstvom in širšo javnostjo

Na regionalni ravni je projekt utrdil obstoječo regionalno mrežo NVO v Primorsko-notranjski regiji in nadaljeval z uveljavljanjem učinkovite platforme za kakovostno delo nevladnih organizacij.

Konkretni rezultati in učinki izvajanja projekta v regiji so sledeči:

V sklopu aktivnosti zagovorništvo in civilni dialog so bili izvedeni 4 zaključeni procesi vplivanja na javne politike tj. predpise, strateške dokumente z namenom krepitev položaja NVO na lokalni/regionalni ravni. Izpostavljamo:

- vzpostavitev medobčinske Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zasvojenosti (na območju kjer, še ni bila vzpostavljena) občin Postojna in Pivka
- v okviru Regionalnega razvojnega sveta PNR uspešno vložene pripombe na prioritete razvoja regije, kjer smo uspeli postaviti za tretjo razvojno prioriteto: [Vključujoča družba in spodbujanje regijskega razvojnega potenciala človeških virov](#).
- bogat [nabor NVO projektov](#), ki jih je pomagalo pripraviti stičišče (več kot 30, kjer so NVO nosilci projektov in v več kot polovici prijavljenih projektov sodelujejo kot partnerji ali izvajalci), ki so sprejeti v Regionalni razvojni programa. V naboru izbranih projektov za Dogovor za razvoj regije so NVO kot partnerji oz. izvajalci projektov v polovici projektov (3 od 6 potrjenih projektov);
- na občinski ravni je stičišče pričelo vključujoč proces sprememb meril in razpisnih kriterijev za razpis družbene dejavnosti v občini Postojna ter na ta način omogočilo vsem nevladnim organizacijam, da se bolj enakopravno prijavljajo na razpise ter predvsem da so njihovi programi oz. projekti strokovno ocenjeni.
- sodelavec stičišča je soavtor priročnika [»Financiranje NVO na lokalni ravni«](#)

V sklopu aktivnosti zagotavljanje servisne podpore nevladnim organizacijam je bilo izvedenih 10 poglobljenih visokokakovostnih usposabljanj za NVO, 164 osebnih mentorskih ur ter nudena pomoč za 3 večje uspešne konzorcijske prijave na razpise. Eden najbolj uspešnih mentorirancev je Zavod Pajk, ki je s svojo Hišo izročila uspešno pridobil finančna sredstva na razpisu EEA Grants za projekt

ohranjanja nesnovne kulturne dediščine in večje zaposljivosti mladih.

Slika: Hiša izročila, spletna stran www.hisaizrocila.si

Promocijski film z rezultati zgoraj omenjenega projekta »V istem čolnu – mladi čuvarji izročila« je dosegljiv na [tej povezavi](#).

V sklopu krepitev vloge stičišča je bilo stičišče v obdobju izvajanja projekta na povabilo Regijske razvojne agencije Zeleni kras prepoznano kot razvojni akter ter je kot tako pristopilo k [Regijski razvojni mreži](#).

V sklopu povezovanja z mediji, gospodarstvom in širšo javnostjo za naslavljanje lokalnih potreb je stičišče izvedlo 5 različnih čezsektorskih akcij povezovanja: od izvedbe »Praksa v NVO je zakon«, pa vse do izvedbe povezovalno-promocijskega sklopa aktivnosti [»Po-stoj-na živi ulici«](#) in dveh izvedb [korporativnih prostovoljskih akcij](#), ki sta se razvili v dolgoročni partnerstvi.

Slika iz pogoždovanja v gozdovih nad Postojno (pri taborniški koči Mačkovec), kjer so taborniki Rod kraških viharikov skupaj s podjetjem Borzen zasadili več kot 1500 sadik mladih dreves.

PO - MIGAJ Z NAMI

PO - MELI S STEREOTIPI

PO - IŠČI SEBE

PO - SKUSI DOMAČE

PO - VEZUJEMO SKUPNOST

Po-stoj na živi ulici

Kulturni program

Za svečano otvoritev dogodka bo ob 15.00 uri poskrbela **Postojnska godba 1008**. V nadaljevanju pa bodo za bogat kulturni program poskrbeli pevci in peke pevskega zbora **Blavje** (DU Postojna), vodilna skupina **Elkan** in vokalisti iz **VOVMA**. Da bo pa udeleženci izživevali še s predstavitvijo **Zumba valde** poskrbel plesni center **ADC**. Kot čevljar na torti pa bo zagotovil dogajanje z nastopom ob 19.30 **292 kombinat**.

Športno prizorišče, parkirišče za ljudsko univerzo

Predstavitve različnih športnih društev zmednostjo prečkata v: **Strelnjanjo, karateja, bošarka in šahu**

Ulično igrišče in razstava recikliranih igral, ul. 1. maja, od 15.00 ure naprej

Dogajanje ob stojnicah na Titovem trgu in Tršaški cesti:

1. Društvo diabetikov Postojne, brezplačno merjenje sladkorja v krvi
2. Histranski muzej Postojna, delavnice za otroke
3. Plesna šola Trške, zabava s plesom
4. Turistično društvo Podgora, izdelovanje rož iz krep papirja
5. Likovna šola STILL, Postojna, delavnica slikanja za ODRASLE in OTROKE od 9 leta dalje
6. Kinodružbo društvo Postojna, prikaz spretnosti plovni in ribolovnega treninga
7. Zavod Sopotnik, delavnice za otroke - muzika letnih časov in delavnice v številnih vrstah

Med 15. in 19. ure bo za animacijo poskrbel tudi Parkour s svojim oroparjem

KSORP pa vodi na stlačilne in tekmovalne v peki palačink na Trgu podlih borov (pridelek ob 17.00 uri, razglasitev zmagovalne dvojice ob 19.00).

30. AVGUST

Titov trg, Postojna

15:00 - 19:00

Logo of the Municipality of Postojna and logos of partner organizations like Hofer, BOREO, and others.

Plakat in slike iz dogajanja Po-stoj-na živi ulici 30.8.2015, dogodek je povezal več kot 150 aktivnih udeležencev oz. organizacij iz regije in širše, ter preko 3000 obiskovalcev v enem popoldnevu

Če povzamemo so neposredne koristi projekta za uporabnike in širšo družbo:

- pridobljeno znanje in ustrezna usposobljenost za bolj kvalitetno delovanje NVO v regiji, posledično večji uspeh na nacionalnih in EU razpisih, ter pridobivanje finančnih virov iz alternativnih virov (tudi preko izboljšanja tržnih programov);
- spremembe zakonodaje na področjih, kjer le-ta ni bila ustrezna (boljši in bolj transparentni predpisi za nevladne organizacije na lokalnem nivoju);
- servis (svetovanje, mentoriranje in povezovanje v partnerstva) prilagojen konkretnim potrebam NVO na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju;

- uveljavitev vloge nevladnega sektorja, kot tistega, ki lahko hitro in kompetentno reagira na potrebe v družbi (hitri odgovori ob naravnih nesrečah, socialnih stiskah, izzivih trajnostnega razvoja, vseživljenjskega učenja, deinstitucionalizacije, etc...)

6.5.2.4 Prednostna usmeritev: Zdravstvo v informacijski dobi

V okviru operacije je bil dosežen velik napredek na področju informatizacije sistema zdravstvenega varstva, s tem pa je bil vse paciente v Republiki Sloveniji dosežen dvig kakovosti in varnosti zdravstvenih storitev. eZdravje vpeljuje rabo elektronskih komunikacijskih sredstev na področju varstva, kar zagotavlja varnost in kakovost, predvsem pa učinkovitost izvajanja zdravstvenih storitev. V okviru operacije so bile uvedene različne napredne rešitve, ki so uspešno prestale pilotne faze in se razširile v uporabo po celi Sloveniji. eZdravje ne prinaša le naprednih tehnoloških rešitev, ampak nov pristop zdravstva, ki je orientiran na državljanke.

Rezultati operacije eZdravje omogočajo, da se lahko zdravstvena obravnava bolje prilagodi pacientom, olajšana je mobilnost in varnost pacientov, zmanjšani so administrativni stroški zdravstvenih storitev ter podprta interoperabilnost v državi in preko meja. Informatizacija omogoča nemoteno komunikacijo, varno in sledljivo izmenjavo podatkov ter elektronske dokumentacije med izvajalci zdravstvene dejavnosti. Pri izvajanju in izvedbi vseh rešitev eZdravja je bila velika pozornost namenjena upoštevanju zakonodaje, še posebej na področju varstva osebnih podatkov.

Doseganje ciljev operacije je pregledno podana tudi v naslednji tabeli:

Dejavnosti, predvidene v OP RČV 2007- 2013 v 3.3.5.4 – Zdravstvo v informacijski dobi	Končni rezultati operacije
<p>1. Modernizacija zdravstvenih procesov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prenova obstoječih in uvedba novih poslovnih procesov ter njihovo usklajevanje z zakonodajo in dobrimi praksami EU s ciljem optimizacije in prilagoditve sodobnim trendom e-poslovanja - prenova/nadgradnja ali vzpostavitev infrastrukture v podporo prenovljenim in na novo opredeljenim procesom - vzpostavitev enotne vstopne zdravstveno informacijske točke v nacionalni zdravstveni sistem z vpeljavo koncepta ZVEM (Zdravstvo – vse na enem mestu) za vse ciljne skupine, vključno z vzpostavitvijo sistema avtorizacije in avtentifikacije uporabnikov digitalnih zdravstvenih podatkov - vzpostavitev in vpeljava enotnih standardov za povezljivost informacijskih komponent zdravstvenega sistema ter vzpostavljanje programov, metod in orodij za nadzor, certificiranje in akreditacijo tovrstnih informacijsko-komunikacijskih komponent in sistemov - vzpostavitev in vpeljava elektronskega zdravstvenega zapisa (EZZ) ter usposabljanje za njegovo učinkovito rabo 	<p>Uvedba eRecepta, eNaročanja, Telekapi, Teleradiološkega portala, izmenjave dokumentov preko CRPP;</p> <p>Vzpostavitev omrežja zNET, interoperabilne hrbtnica z enotno informacijsko komunikacijsko infrastrukturo;</p> <p>Vzpostavitev zVEM vstopne točke in uporaba varnostne sheme kot enotne točke za avtentikacijo in avtorizacijo vseh uporabnikov eZdravja;</p> <p>Vzpostavitev in vpeljava standardov OpenEHR, IHE, HL7...;</p> <p>Vzpostavitev strukturiranega elektronskega zdravstvenega zapisa ter usposabljanje za EZZ.</p>
2. Dvig kakovosti zdravstvenih procesov z izobraževanjem in usposabljanjem ciljnih skupin:	Vzpostavitev zVEM vstopne točke z sistemom eUsposabljanja in avtorizacijo vseh

Dejavnosti, predvidene v OP RČV 2007- 2013 v 3.3.5.4 – Zdravstvo v informacijski dobi	Končni rezultati operacije
<ul style="list-style-type: none"> - razvoj in vzdrževanje programov za večanje dejavne vloge in odgovornosti državljanov v skrbi za zdravje (vključno z vsebinami ZVEM); - razvoj in vzdrževanje programov strokovnih usposabljanj s področja: <ul style="list-style-type: none"> • kakovosti v zdravstvu, • zdravstvene informatike, • specialnih znanj • upravljanja in vodenja - promocija in razširjanje informacij o koristnosti uporabe orodij e-zdravja v različnih delih javnosti. 	uporabnikov eZdravja; Usposabljanje srednjega managementa, usposabljanje za sistem upravljanja z varnostjo na področju informatike, Usposabljanja za uporabo standarda OpenEHR; Niz dogodkov za strokovno in laično javnost, komunikacijski načrt je vključeval tudi informativni material (plakati, letaki), ki je bil distribuiran pri vseh izvajalcih zdravstvene dejavnosti
3. Zagotavljanje celovite kakovosti v zdravstvenem sistemu: – razvoj programov za vzpostavitev in implementacijo sistemov kakovosti; – razvoj programov, metod in orodij za nadzor kakovosti ter akreditacije sistemov kakovosti v zdravstvu; – izobraževanje in usposabljanje za nudenje strokovne pomoči pri uvajanju celovitih sistemov kakovosti v zdravstvene institucije	Vzpostavitev in implementacija sistema kakovosti za obravnavo bolnikov na primarni ravni v referenčnih ambulantah; Orodje za spremljanje in nadzor nad kazalniki kakovosti vključno s postavljenim mehanizmom za nadzor doseganja minimalnega praga; Usposabljanja za trenerje za vzpostavitev celovitih sistemov kakovosti upravljanja informacij

Nacionalno uvedbo rezultatov operacije je upočasnjevala zakonodaja, ki ureja zbirke osebnih podatkov s področja zdravstvenega varstva. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, ki je uvedbo rešitev na nacionalni ravni dokončno omogočil, je namreč stopil v veljavo s 1.7.2015. V času izvajanja je bilo zamudno usklajevanje med posameznimi deležniki (NIJZ, MZ, ZZZS, izvajalci zdravstvene dejavnosti), kar je vodilo k pospešeni koordinaciji pri reševanju odprtih problemov med deležniki. Dolgotrajni so bili postopki izbire izvajalca javnih naročil, kar se je s časom na osnovi izkušenj izboljšalo (predvsem pri pogojih in referencah).

Začetne, načrtovane in dosežene vrednosti kazalnikov v okviru operacije so podane v spodnji tabeli:

KAZALNIK		VRSTA KAZALNIKA	NAČIN IZRAZA	IZHODIŠČNA VRED.		NAČRTOVANA VRED.		DOSEŽENA VRED.	
ŠIFRA	NAZIV			LETO/MESEC	VRED.	LETO/MESEC	VRED.	LETO/MESEC	VRED.
10.45a	Število oseb izobraženih s področja kakovosti in varnosti v zdravstvu	učinek	prirast	6/2008	0	12/2015	500	12/2015	1428
8.51	Število zdravstvenih organizacij v katerih bo z OP ESS vzpostavljen sistem kakovosti	učinek	prirast	6/2008	4	12/2015	50	12/2015	208
4.22	Večja uporaba IKT, e-vsebin s področja zdravstva in e-storitev med zdravstvenimi strokovnjaki	rezultat	prirast	6/2008	60	12/2015	80	12/2015	88,5
4.23	Povečanje dostopnosti e-zdravstvenih storitev za uporabnike	rezultat	prirast	6/2008	22	12/2015	40	12/2015	44,4
4.26	Izboljšanje izkušenj in zadovoljstva uporabnikov zdravstvenega sistema	vpliv	prirast	6/2008	0	12/2015	4	12/2015	4,11

Načrtovane vrednosti so pri vseh kazalnikih dosežene, pri kazalnikih pod šifro 10.45a in 8.51 pa vrednosti presegajo celo za več kot 25 odstotkov.

Pri kazalniku pod šifro 10.45a - število oseb izobraženih s področja kakovosti in varnosti v zdravstvu, se je v končnem poročilu upoštevalo število udeležencev na vseh usposabljanjih. Kazalnik je bil zagotovo

dosežen (saj ga presežemo že z udeleženci na eni vrsti usposabljanja), preseganje pa je posledica možnosti, da se lahko udeleženci, ki so se udeležili različnih usposabljanj, upoštevajo večkrat. Imena udeležencev se je zbiralo na listi prisotnosti brez identifikacijske številke (npr. EMŠO), zato ni možno brez napak določiti končnega števila različnih udeležencev. Kazalnik je torej dosežen in presežen, ni pa presežen v tolikšni meri, kot kaže končno število.

Pri kazalniku pod šifro 8.51 - število zdravstvenih organizacij v katerih bo z OP ESS vzpostavljen sistem kakovosti, je kazalnik presežen predvsem zato, ker je izvajanje operacije eZdravje časovno sovpadalo s projektom uvedbe referenčnih ambulant (kar v času načrtovanja operacije ni bilo znano), kar je omogočilo, da se je sistem kakovosti lahko vpeljeval hkrati s širitvijo mreže referenčnih ambulant.

6.6 Razvojna prioriteta: Tehnična pomoč

Namen tehnične pomoči OP RČV je zagotoviti učinkovito izvajanje operativnega programa, razvojnih prioritet, prednostnih usmeritev ter operacij. Aktivnosti tehnične pomoči podpirajo razvojne prioritete, določene v NSRO, in razvojne prioritete/prednostne usmeritve in operacije, določene v okviru OP RČV. Glavni cilji, ki so se uresničili v okviru tehnične pomoči, so:

- zagotoviti nemoteno in dobro izvedbo ter spremljanje programa s pripravo in izbiro projektov, izvedbo študij in vrednotenj, strokovnih ocen, poročil ter ustrezno administrativno usposobljenostjo upravičencev;
- zagotoviti usklajenost in razpoznavnost programa/razvojnih prioritet/prednostnih usmeritev/projektov med partnerji, splošno in strokovno javnostjo;
- zagotoviti informiranje in obveščanje celotnega prebivalstva v Sloveniji o vlogi Evropske unije pri sofinanciranju operacij iz KS, ESRR in ESS, njihovem delovanju in učinkih ter tudi o možnostih, pogojih in načinu pridobivanja sredstev;
- zagotoviti informacijsko podprto vodenje, spremljanje in poročanje o programu;
- zagotoviti podporne aktivnosti, ki so nujno potrebne za začetek izvajanja finančne perspektive 2014-2020 oz. financiranje vsebine povezane s finančno perspektivo 2014-2020.

6.6.1 Doseganje ciljev in analiza napredka

Finančni podatki razvojne prioritete

Tabela 31: Finančni napredek v okviru 6. razvojne prioritete – TP

OP RČV - 6. RP		stanje na dan 29.03.2017	% glede na pravice porabe 2007-2013
Pravice porabe 2007-2013	EU del	28.003.739	-
	SLO del	4.941.838	-
	EU in SLO del	32.945.577	-
Certificirani zahtevki za povračilo na EK		26.998.738,85	96,40
Javni upravičeni izdatki		31.763.223,83	96,41
Celotni upravičeni izdatki		31.763.223,83	

V obdobju 1.1.2007 do 29.03.2017 je bilo v okviru prioritete Tehnična pomoč certificiranih 96,41% pravice porabe.

V sklopu OP RČV je bilo za RP Tehnična pomoč namenjenih 32,9 mio EUR (EU del in slovenska udeležba) ali 3,71 % sredstev OP RČV, kar je pod mejno vrednostjo 4 %, določeno s 1. a) odstavkom 46. člena Uredbe št. 1083/2006/ES.

Upravičenci do sredstev tehnične pomoči OP RČV so ministrstva (MDDSZ, MIZŠ, MK, MJU, MZ, MP, MGRT), vladne službe (notranje organizacijske enote Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (organ upravljanja)), javne agencije (SPIRIT), javni skladi (JSRKŠ) in javni zavodi (ZRSZ), vključeni v izvajanje operativnega programa.

V okviru tehnične pomoči OP ESS so se izvajali s strani organa upravljanja potrjeni projekti TP naslednjih upravičencev: SVRK (prej MGRT, SVLR), MDDSZ, MJU (prej MNZ, MPJU in MJU), MP, MIZŠ (prej MIZKŠ, MVZT - vključuje še aktivnosti MŠŠ), MK, MZI, MZ, SPIRIT (prej TIA), JSRKŠ in ZRSZ.

Analiza izvajanja tehnične pomoči v programskem obdobju 2007-2013

V okviru programa tehnične pomoči OP RČV je OU v sodelovanju z ostalimi upravičenci (poleg obveščanja javnost ter analiz in vrednotenj, ki so podrobneje opisane v ločenih poglavjih), izvajal naslednje aktivnosti:

Zaposlitve/delo

Aktivnost zajema študentsko delo, plače in druge stroške dela za zaposlene, ki delajo na področju operativnih programov. Vključuje vse stroške dela (II. bruto plača z vsemi pripadajočimi davki in prispevki), povračila stroškov v zvezi z delom (prehrana med delom, prevoz na delo in z dela itd.), nadomestila plače ter druge osebne prejemke v skladu z veljavno zakonodajo (jubilejne nagrade, solidarnostna pomoč ipd.).

To aktivnost so izvajali upravičenci tehnične pomoči, in sicer: MDDSZ, MIZŠ, MK, MJU, MZ, MP, SVRK, MGRT, ZRSZ, JSRKŠ in SPIRIT. Skupno število zaposlitev ob koncu finančne perspektive 07-13 je 193.

Upravljanje in izvajanje

Izobraževanje in usposabljanje zajema udeležbo in organizacijo izobraževanj in usposabljanj. Delovna srečanja zajemajo razna delovna srečanja, izmenjave dobrih praks ipd. Razne storitve upravljanja in izvajanja vsebujejo različne storitve, kot so kontrole na kraju samem, prevajalske storitve, udeležbo na različnih srečanjih, pravno, finančno in drugo svetovanje, poleg tega še delovanje nadzornega odbora.

To aktivnost so izvajali upravičenci tehnične pomoči, in sicer: MDDSZ, MIZŠ, MK, MJU, MZ, MP, SVRK, MGRT, ZRSZ, JSRKŠ in SPIRIT.

Informacijski/računalniški sistemi

Aktivnost zajema izdelavo, nadgradnjo, vzdrževanje informacijskega sistema za spremljanje in vrednotenje.

OU je v skladu z zahtevami uredbe 1083/2006/ES, 1828/2006/ES in Uredbe o izvajanju postopkov pri porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007-2013

(Ur. l. RS, št. 17/09, 40/09, 3/10, 31/10 in 79/10) dolžan vzpostaviti referenčni informacijski sistem za spremljanje, poročanje in izvajanje operativnih programov.

Cilji vlaganj OU v sistem ISARR so:

- Podpreti procesne in poročevalske zahteve skladov EU v finančni perspektivi 2007-2013, ki predstavljajo tako nadgradnjo obstoječega IS ISARR, kot nadaljnji razvoj IS v smeri podpore do najnižjih ravni izvajanja programov - operacij (upravičenci);
- Izboljšati učinkovitost dela vseh posameznikov vpletenih v kohezijsko politiko oziroma operativne programe, kar predstavlja možnost za izredno visoke prihranke časa za vse udeležence v procesih črpanja sredstev EU. Zaradi tega je ključni vidik nadaljnjega razvoja ISARR povečanje učinkovitosti dela njegovih uporabnikov;
- Zagotoviti trajno zanesljivost in varnost uporabe ISARR, za kar je potrebno vzpostaviti mehanizme, ki zagotavljajo trajno zanesljivost in varnost uporabe ISARR ter dolgoročno primernost informacijskega sistema za svoj namen.

Organ upravljanja je v tem sklopu opravil naslednje aktivnosti:

v sklopu aktivnosti ***nadgradnja in vzdrževanje sistema ISARR*** je bilo izvedeno naslednje:

- operacionalizacija sistema ISARR za decentraliziran vnos podatkov;
- skupne funkcionalnosti;
- funkcionalne nadgradnje MRS;
- funkcionalne nadgradnje MSP;
- funkcionalne nadgradnje MAP;
- nadgradnje MPP in MVP ter MNR;
- usposabljanje uporabnikov za uporabo ISARR;
- organizacija skrbništva sistema;
- organizacija in izvajanje podpore uporabnikom (CPU);
- organizacija in izvajanje vzdrževanja sistema.

Informacijski sistem ISARR kohezijske politike v RS se financira iz sredstev tehnične pomoči vseh treh OP-jev (oziroma vseh treh projektov v NRP), zaradi določil o upravičenosti stroškov so bile iz sredstev TP RČV financirani le stroški izobraževanj, usposabljanj in ostalih storitev (brez investicijskih stroškov). Podrobna vsebinska opredelitev aktivnosti se nahaja v poglavju 5.2.9 Postopki spremljanja in vrednotenja.

Fizični napredek 6. RP

Tabela 32: Kazalniki 6. razvojne prioritete – TP

Naziv kazalnika	Izhodiščna vrednost	Načrtovana vrednost	Dosežena vrednost								
	2007	2015	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
število izvedenih dogodkov	0	61	1	15	20	45	51	53	63	72	105
obiski spletne strani	0	/	0	92.689	258.324	/	/	/	/	/	/
število izvedenih študij	0	34	1	1	1	1	1	1	1	2	4
število izvedenih vrednotenj	0	9	0	0	0	0	2	5	5	7	10

nove zaposlitve	0	44	23	99	115	119	122	118	163	167	193
število sej nadzornega odbora	0	17	1	2	4	7	8	10	12	14	18

Kakovostna analiza na ravni razvojne prioritete

Cilji/kazalniki so bili v okviru razvojne prioritete tehnična pomoč delno doseženi.

1. Kazalnik »število izvedenih dogodkov« (utež 20 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 presežen, izvedenih je bilo 105 dogodkov od predvidenih 61-ih. Kazalnik »število izvedenih dogodkov« zajema različne vrste dogodkov, kot so izvedba različnih delavnic, seminarjev, okroglih miz, konferenc, forumov, javnih natečajev ipd. Financiranje različnih dogodkov je pripomoglo k povečanju osveščenosti širše javnosti in posebnih javnosti na področju evropske kohezijske politike, zato je kazalnik tudi presegel načrtovano vrednost.

2. Kazalnik »število izvedenih študij« (utež 15 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 delno dosežen, izvedene so bile štiri študije od predvidenih 34. OU je izvajal študije koncentrirano. Razlog v nižjem doseganju cilja od načrtovanega so predvsem varčevalni ukrepi VRS v letih ko je bila Slovenija v krizi. Poleg tega so se določene študije, ki so se nanašale na konkretne operacije, financirale v sklopu vsebinskih projektov.

Na področju študij OU ocenjuje, da so se aktivnosti izvajale pod pričakovanjem, vseeno pa to ni vplivalo na učinkovito črpanje evropske kohezijske politike v finančni perspektivi 2007-2013.

3. Kazalnik »število izvedenih vrednotenij« (utež 15 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 dosežen, izvedenih je bilo 10 vrednotenij od predvidenih 9.

Na področju vrednotenij OU ocenjuje, da so se aktivnosti izvajale pod pričakovanjem, vseeno pa to ni vplivalo na učinkovito črpanje evropske kohezijske politike v finančni perspektivi 2007-2015.

4. Kazalnik »nove zaposlitve« (utež 45 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 presežen, pri upravičencih (ministrstvih, javnih zavodih, javnih skladih, javnih agencijah), vključenih v izvajanje evropske kohezijske politike, je zaposlenih 193 oseb od predvidenih 44-ih. Zaposlitve se izvajajo dekoncentrirano. OU ocenjuje, da so se zaposlitve, ki so ključ do uspešne kadrovske strukture na področju evropske kohezijske politike, izvajajo nad predvidevanji, ko se je pokazala potreba po dodatnih kadrovskih okrepitvah. Kadrovske okrepitve so bile predpogoj za učinkovito izvajanje operacij in črpanje sredstev. V programskem obdobju 2007 – 2013 so bile zaposlitve iz tehnične pomoči cilja Konvergenca izvedene na podlagi sklepa VRS v letu 2006, ki je bil pripravljen na podlagi predhodnega soglasja med Službo vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Ministrstvom za javno upravo, v katerem je bilo določeno število zaposlitev po ministrstvih ter zaposlitev za določen čas in nedoločen čas na projektu »Izvajanje kohezijske politike na podlagi finančne perspektive 2007 – 2013«. Poleg teh zaposlitev pa je Organ upravljanja odločil, da bo ministrstvom odobril še zaposlitve, ki so bile odobrene iz programskega obdobja 2004-2006. Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v vlogi Organa upravljanja je v letu 2010 na podlagi sklepa vlade z dne 19. 02. 2009 (št. 41003/3/2009/44) pripravila Poročilo o obremenjenosti zaposlenih za izvajanje evropske kohezijske politike v RS programskega obdobja 2007 – 2013 po posameznih udeležencih.

Slovenija je bila s strani Evropske komisije že večkrat opozorjena, da je treba nujno povečati administrativno usposobljenost na ključnih področjih oziroma, da je izvajanje kohezijske politike v Sloveniji, kar se tiče kadrov, podhranjeno. Zato je Slovenija z dne 21. 11. 2013 (št. 54400 - 18/2013/9) sprejela Akcijski načrt za pospešitev črpanja evropske kohezijske politika za cilj Konvergenca, kjer je resorjem odobrila dodatne zaposlitve iz sredstev tehnične pomoči. Pri tem pa je

potrebno poudariti, da v primeru Evropskega socialnega sklada (ESS) gre za množico projektov manjših vrednosti (upravičenci so pravne osebe javnega in zasebnega prava, prejemniki so pogosto fizične osebe), zaradi česar je upravljanje zahtevnejše. Zaradi zgoraj navedenih dejstev je bilo povečanje števila zaposlitev nujno potrebno, za uspešno črpanje evropske kohezijske politike.

5. Kazalnik »število sej nadzornega odbora« (utež 5 %) je bil primerjalno z načrtovanim do leta 2015 presežen, izvedenih je bilo 18 nadzornih odborov, tehničnih sestankov ter odborov za spremljanje od predvidenih 17.

Tabela 33: Finančni pregled po posameznih aktivnostih programa tehnične pomoči – poraba po letih³⁵

Aktivnost	Leto									Skupaj	%
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
Obveščanje javnosti	0,00	79.483,53	131.520,14	112.907,89	121.067,26	5.382,74	25.341,15	136.482,98	179.985,50	792.171,19	2,48%
Studije in vrednotenja	44.340,00	0,00	0,00	22.800,00	38.400,00	43.200,00	0,00	99.410,82	358.824,03	606.974,85	1,90%
Zaposlitve/delo	32.265,55	1.647.487,40	2.953.373,82	3.073.225,76	3.402.488,18	3.249.300,98	4.309.519,29	4.419.462,17	4.574.302,78	27.661.425,93	86,65%
Upravljanje in izvajanje informacijskih/racionalnih sistemov	44.413,35	245.189,01	206.747,25	186.422,21	138.550,11	61.038,31	133.051,25	288.289,08	560.711,49	1.864.412,06	5,84%
Informacijski/računalniški sistemi	0,00	0,00	245.743,69	280.584,37	314.496,63	110.388,63	7.465,24	13.281,74	26.156,80	998.117,10	3,13%
Skupaj	121.018,90	1.972.159,94	3.537.384,90	3.675.940,23	4.015.002,18	3.469.310,66	4.475.376,93	4.956.926,79	5.699.980,60	31.923.101,13	100,00%

Ocena uspeha pri izvajanju projekta 1536-07-0045 »Tehnična pomoč OP ESS«

Podpora izvajanju sistema kohezijske politike v sklopu Operativnega programa razvoja človeških virov za programsko obdobje 2007-2013 (OP RČV) je bila učinkovita, in sicer:

- s pomočjo zaposlitev, zagotavljanja materialne podpore in usposabljanj je vzpostavljena ustrezna kadrovska struktura, ki poleg obstoječih zaposlenih na vsebinah razvoja človeških virov (OP RČV) obsega dodatne zaposlitve iz sredstev tehnične pomoči OP RČV - teh zaposlitev je bilo konec leta 2015 193, in sicer pri organih, vključenih v sistem izvajanja OP RČV (MDDSZ, JSRKŠ, ZRSZ, MIZŠ, MK, MP, MZ, MJU, SPIRIT, MGRT, SVRK). Na področju kadrovsko-administrativne usposobljenosti ključnih akterjev pri izvajanju OP RČV (ministrstva, javni sklad, javni zavod in javna agencija, vključeni v izvajanje OP RČV) ocenjujemo, da se je vzpostavila ustrezna upravna kadrovska struktura z zagotovljenimi sredstvi za usposabljanje za delo na področju OP RČV ter za ostale podporne aktivnosti.
- zagotovljeno je ustrezno obveščanje in informiranje javnosti, predvsem prek spletne strani www.eu-skladi.si, pa tudi mesečne brošure E-kohezijski kotichek, izvedenih in drugih aktivnosti. Na področju obveščanja javnosti, ki ga izvaja OU koncentrirano, je OU izvajal ključne aktivnosti, ki so pripomogle k povečanju osveščenosti širše in posebnih javnosti na področju evropske kohezijske politike (spletna stran, veliki informativni dogodki, delavnice, izhajanje mesečnika ipd.). Ocenjujemo, da so se aktivnosti izvajale v skladu s predvidevanji v komunikacijskem načrtu.
- z zagotavljanjem izvajanja študij in vrednotenj, čeprav zaostajajo za načrtovanim, je bil omogočen ustrezen pregled, ovrednotenje, analiza vsebin OP RČV. Na področju študij in vrednotenj, ki jih OU izvaja koncentrirano, OU ocenjuje, da so se aktivnosti izvajale pod pričakovanjem, vseeno pa to ni vplivalo na učinkovito črpanje evropske kohezijske politike v finančni perspektivi 2007-2013.

³⁵ Ker gre v primeru tehnične pomoči za nabor cele vrste zelo heterogenih aktivnosti (službene poti, plače zaposlenih, organizacija dogodkov, izvedba študij, najemnine ipd.), ki se izvajajo na različnih podlagah, od potnega naloga, pogodbe o zaposlitvi, do naročilnic in pogodb, ki so sklenjene na podlagi izvedbe postopka oddaje javnega naročila (vključujoč večletne okvirne sporazume), je naveden podatek o potrjenih projektih tehnične pomoči - gre za vsoto sredstev tehnične pomoči, ki so bila dodeljena upravičencem.

- s financiranjem sistemov ISARR, ISPA 2007 in MFERAC je bila zagotovljena informacijska podpora izvajanju kohezijske politike, na tem delu pa so potrebne v prihodnosti še dodatne izboljšave in racionalizacija. Na področju razvoja informacijskega sistema ISARR so se vzpostavili ustrezni pogoji za nadgradnjo sistema in prilagoditev izvajanju OP RČV, del aktivnosti je financiran iz sredstev tehnične pomoči OP RČV, kar je pripomoglo k polni operativnosti IS sistema v programskem obdobju 2017-2013 ter pripravi sistema na finančno perspektivo 2014-2020. Informacijski sistem ISARR kohezijske politike v RS se financira iz sredstev tehnične pomoči vseh treh OP-jev (oziroma vseh treh projektov v NRP), zaradi določil o upravičenosti stroškov so bili iz sredstev TP RČV financirani le stroški izobraževanj, usposabljanj in ostalih storitev (brez investicijskih stroškov).

Sredstva tehnične pomoči OP ESS so sistemsko prispevala k učinkovitemu črpanju sredstev v okviru OP RČV iz Evropskega socialnega sklada, saj so neposredno prispevala k izvedenim dogodkom, posredno pa k potrjenim in izvedenim instrumentom v okviru OP RČV, ki so predpogoj za uresničevanje programa razvoja človeških virov. Vse to se je odrazilo v dobremu rezultatu na koncu, ki kaže na to, da je bila Slovenija uspešna pri izvajanju operativnega programa evropske kohezijske politike.

7 INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Organ upravljanja je pripravil za vse tri operativne programe (Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013 in Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013) en komunikacijski načrt, ki je bil spremenjen dvakrat³⁶. Osrednji namen komunikacijskega načrta je bil informiranje in osveščanje celotnega prebivalstva v Sloveniji o vlogi Evropske unije (EU) pri sofinanciranju operacij iz KS, ESRR in ESS, njihovem delovanju in učinkih ter ne nazadnje tudi o možnostih, pogojih in načinu pridobivanja sredstev.

V nadaljevanju so na kratko predstavljene aktivnosti informiranja in obveščanja javnosti, ki jih je Organ upravljanja izvajal v programskem obdobju 2007–2013.

Spletne strani

Skozi celotno programsko obdobje 2007–2013 je deloval spletni portal www.eu-skladi.si, ki je bil namenjen izvajanju evropske kohezijske politike v Sloveniji. Na portalu so uporabniki našli osnovne informacije o organu upravljanja, ključnih dokumentih, zakonodaji, navodilih, razpisih, projektih, seznamu upravičencev, novicah in drugih zanimivostih. Od vzpostavitve spletne strani sredi marca 2008 je bilo do konca leta 2015 zabeleženih **2.759.300** obiskov.

V letu 2012 je bilo vzpostavljeno novo komunikacijsko orodje Facebook. Na socialnem omrežju se objavlja vse aktualne informacije povezane z izvajanjem evropske kohezijske politike v Sloveniji prilagojene naravi komunikacijskega orodja in zanimivosti. Od njegove vzpostavitve pa do konca leta 2015 je Facebook stran dosegla **1556** všečkov.

³⁶ 30. 6. 2009: Posodobitev celotnega komunikacijskega načrta (sprememba pojasnila glede izvedbe t.i. osnovnega informativnega paketa za neposredno potrjene operacije v okviru OP ROPI - da se v okviru t.i. zunanega oglaševanja poleg t.i. jumbo plakatov lahko uporabljajo tudi druge oblike zunanega oglaševanja)

23. 5. 2012: Posodobitev komunikacijskega načrta v skladu s priporočili EK ter priporočili vmesnega vrednotenja Komunikacijskega načrta (sprememba finančne vrednosti in kazalnikov, dodan strukturiran pregled ciljev v povezavi s kazalniki).

Organ upravljanja je dopolnjeval oblikovani seznam elektronskih naslovov, s pomočjo katerih naslovnikom pošilja elektronsko publikacijo z naslovom Kohezijski e-kotiček in druga obvestila s področja evropske kohezijske politike. Do konca leta 2015 je imel seznam **2844 prejemnikov**.

Dogodki

Organ upravljanja se je odločil, da je vsako leto kot obsežno informacijsko dejavnost, organiziral dogodek. Dogodki so bili vsako leto različni in spodaj izpostavimo najbolj odmevne:

- Zaposlitveni sejem – poklicne priložnosti in izzivi, 14. oktober 2010,
- Sodelovanje na 10. vseslovenskem festivalu nevladnih organizacij – LUPA, 12.–16. september 2011,
- Kolesarki dogodek od Podčetrтка do Rogaške Slatine, 8. september 2012
- Razvojni potencial v Zasavski regiji, 19. september 2013
- Kampanja »Kaj pa je bilo z evropskim denarjem narejeno zate, za tvoj kraj?, 2. oktober 2014 (otvoritev razstave),
- Kampanja »EU projekt, moj projekt 2015, 18. in 19. september 2015.

Poleg tega so bili s strani Organa upravljanja organizirane različne delavnice, seminarji, forumi, konference, razprave, idr. na temo evropske kohezijske politike. V programskem obdobju 2007– 2013 je bilo organiziranih več kot 40 dogodkov.

Informiranje in oglaševanje

V letu 2009 je potekala odmevna medijska kampanja od marca do junija, kjer se je po celotni Sloveniji predvajal 40-sekundni spot s predstavitvijo vsebine Operativnega programa razvoja človeških virov »Naložba v ljudi je naložba v prihodnost«. Poleg tega so bili postavljeni jumbo plakati na 103 lokacijah po celotnem ozemlju Republike Slovenije.

V obdobju 2008–2009 posnetih in predvajanih je bilo 18 radijskih oddaj, ki so se predvajale v mreži 14 regionalnih radijskih postajah po vsej Sloveniji.

Od leta 2010 naprej je Organ upravljanja sodeloval z nacionalnimi radijskimi programi, kjer so bile objavljene številne oddaje in prispevki. V okviru večjih dogodkov so bili posneti in predvajani tudi oglasi. Poleg tega so bili določeni prispevki objavljeni tudi na MMC portalu.

Organ upravljanja je od leta 2013 naprej financiral prispevke na nacionalni televiziji na temo evropske kohezijske politike v okviru oddaje Prava ideja. Oddaja je bila namenjena temam, kot so podjetništvo, konkurenčnost, inovativnost, trajnostni razvoj in zaposlovanje. V obdobju 2013 – 2015 je bilo pripravljenih in objavljenih več kot 100 prispevkov.

Tiskano in elektronsko gradivo

Organ upravljanja je natisnil številne tiskovine, kot so brošure, publikacije, zloženke, letaki in plakati. Od leta 2008 naprej je mesečno izdajal elektronski bilten imenovan Kohezijski e-kotiček, ki je vseboval informacije o aktualnih razpisih, napovedih razpisov, primerih dobrih praks, napovedih različnih izobraževanj, dogodkov in delavnic ter drugih aktualnih informacijah.

Promocijski izdelki

V obdobju 2007–2015 je bilo potiskanega in razdeljenega veliko raznovrstnega promocijskega materiala predvsem v povezavi z različnimi dogodki, kar je tudi prispevalo k prepoznavnosti evropske kohezijske politike v Sloveniji.

Raziskave javnega mnenja

Raziskave javnega mnenja so bile izvedene najmanj enkrat na leto, večinoma v mesecu novembru, na temo poznavanja in učinkih evropske kohezijske politike v Sloveniji z reprezentativnim vzorcem 1500 anketirancev.

Druge aktivnosti

Organ upravljanja je izvedel fotografiranje številnih projektov, ki so bila sofinancirani iz evropskih sredstev. Organiziral je tudi številne natečaje in nagradne igre, kjer so bili za nagrado promocijski izdelki.

V skladu s komunikacijskim načrtom smo dosegli večino postavljenih kazalnikov oziroma smo jih celo presegli, razen kazalnika, kjer nismo dosegli zastavljenega cilja več kot 50% vprašanih, ki pozitivno ocenjujejo prispevek evropske kohezijske politike. Na podlagi zadnje javnomnenjske raziskave iz novembra 2015 navajamo nekatere rezultate, ki so plod večletnega dela na evropski kohezijski politiki. Večina (84 %) anketirancev je seznanjenih s tem, da Slovenija prejema razvojna sredstva v okviru evropske kohezijske politike. Večina (72 %) pozna vsaj en projekt, ki je bil sofinanciran iz evropskih sredstev. Med skladi je najbolj poznan Evropski sklad za regionalni razvoj, saj ga pozna ali pa je zanj slišalo 93 % anketirancev. Kohezijski sklad pozna ali je zanj slišalo 75 % anketirancev. Evropski socialni sklad pa pozna ali je zanj slišalo 60 % anketirancev. S spletno stranjo www.eu-skladi.si je seznanjenih 43 % anketirancev. V okviru komunikacijskega načrta je bilo na voljo 3.350.000 evrov, pri čemer jih je bilo porabljenih 85 %. Realizacija skozi leta je zelo nihala predvsem v obdobju 2012–2013 na račun ukrepov varčevanja povezanih s finančno krizo.

Tabela 34: Pregled uresničevanja komunikacijskega načrta v programskem obdobju 2007-2013

Kazalnik	Enota merjenja	Ciljna vrednost na koncu programskega obdobja	Skupaj 2007-2015
Število obiskov spletne strani	obisk	2.500.000	2.759.300
Število izvedenih dogodkov po uredbi ³⁷	dogodek	24/8	8
Število drugih dogodkov ³⁸	dogodek	50/17	38
Odstotek vprašanih, ki pozitivno ocenjujejo prispevek evropske kohezijske politike	%	>50%	povpr. 42,8
Število tiskovin - natisnjenih ³⁹	izvod	150.000/10.000	20.436

³⁷ Informativni dogodki, ki jih predvideva uredba 1828/2006, v okviru katerih so predstavljeni dosežki posameznega operativnega programa.

³⁸ Drugi dogodki so na primer: različni seminarji, delavnice, okrogle mize, delovna srečanja ipd.

³⁹ Na podlagi vrednotenja je bila ciljna vrednost kazalnikov "št. natisnjenih tiskovin" in "št. distribuiranih tiskovin" za vse tri OP spremenjena iz 10.000 na 150.000 izvodov. V okviru OP RR je bila v letu 2010 izvedena aktivnost, v okviru katere je bilo natisnjenih 116.000, zato je delitev za doseg obeh kazalnikov po OP-jih naslednja: OP ROPI 20.000, OP RR 120.000 in OP RČV 10.000 izvodov.

Število tiskovin - distribuiranih	izvod	150.000/10.000	19.906
Število radijskih oddaj in spotov ⁴⁰	oddaja	70	112/536
Število naslovnikov elektronskih sporočil	naslovnik	2.000 ⁴¹	2.844
Število posredovanih elektronskih sporočil z informativno vsebino	sporočilo	1.000/334	480
Število objavljenih člankov in televizijskih prispevkov kot rezultat dogodkov	članek/TV prispevek	250/83	177
Število oseb, povezanih s socialnim omrežjem OU	spremljanje	800	1.556

Tabela 35: Finančni pregled po posameznih komunikacijskih orodjih – poraba po letih

	splet	informiranje in oglaševanje	Oblikovanje celostne grafične podobe	tiskano in elektronsko gradivo in promocijski izdelki	medijski in multimedijiški izdelki	dogodki	raziskave javnega mnenja, študije in vrednotenja	druge aktivnosti	SKUPAJ
2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	0	22.023,94	0	51.399,60	0	1.893,32	0	4.166,67	79.483,53
2009	0	99.690,84	0	752	0	27.076,50	3.180,00	820,8	131.520,14
2010	0	21.995,44	0	5.588,36	0	85.324,09	0	0	112.907,89
2011	9.507,20	6.417,60	0	67.534,36	0	32.385,95	2.600,00	2.622,15	121.067,26
2012	2.102,40	0	0	0	0	620,34	2.660,00	0	5.382,74
2013	4.123,45	9.060,53	0	4.816,84	0	4.905,51	2.434,82	0	25.341,15
2014	1.590,07	64.603,34	0	16.584,91	1.132,56	46.288,23	4.686,89	1.596,98	136.482,98
2015	7.531,48	39.148,94	0	101.258,54	0	29.792,74	2.236,67	17,13	179.985,50
SKUPAJ	24.854,60	262.940,63	0	247.934,61	1.132,56	228.286,68	17.798,38	9.223,73	792.171,19
%	3,14	33,19	0,00	31,30	0,14	28,82	2,25	1,16	100

8 VEČFAZNO IZVAJANJE PROJEKTOV

V primeru OP RČV ni večfaznih projektov.

9 NEDELUJOČI PROJEKTI

V okviru OP RČV ni nedelujočih projektov.

⁴⁰ Prva številka pomeni število radijskih oddaj, druga pa število objav spotov na radiu in televiziji v okviru kampanje leta 2009. Število je po vsebini natančneje obrazloženo v letnem poročilu 2009.

⁴¹ Prikazana je kumulativna vrednost.

10 PORABA OBRESTI

V času od 3. 1. 2008-1.9.2014 so se na podračunu natekle obresti v višini 1.607.014,17 EUR. 31. 12. 2012 smo obresti v višini 1.572.252,32 EUR že nakazali v državni proračun kot prispevek EU v okviru projekta tehnične pomoči. Enako bomo storili še s preostalo razliko, t.j. 34.761,85 EUR.

V skladu z nacionalno zakonodajo se od 1. 9. 2014 dalje sredstva na podračunih EZR ne obrestujejo, kar pomeni, da na podračunu organa za potrjevanje za izvajanje plačilnega prometa po OP RČV ni več natečenih obresti.

11 POROČANJE O SPOŠTOVANJU ZGORNJIH MEJ ZA DODELITEV FINANČNIH SREDSTEV

Skladno z določili Uredbe sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999, Priloga III je Slovenija uveljavljala povračila, ki niso presegale zgornje meje, ki veljajo za stopnje sofinanciranja, in sicer tako, da je bil odstotek upravičenih izdatkov največ 85%.

Navedeno je bilo sistemsko urejeno v akreditiranem informacijskem sistemu ISARR, ki je že ob izplačilu (raven ZZI) preverjal zgornje meje, ki veljajo za stopnje sofinanciranja. Prav tako je bilo nemogoče pripraviti zahtevek za povračilo (ZZP), v kolikor ni bila spoštovana zgornja meja za dodelitev finančnih sredstev.

12 PREKINJENE OPERACIJE ZARADI SODNEGA POSTOPKA ALI UPRAVNE PRITOŽBE Z ODLOŽITVENIM UČINKOM

Pri izvajanju OP RČV nobena operacija ni bila predmet sodnega postopka ali upravne pritožbe z odložitvenim učinkom, zato o njih ne poročamo.

13 EVRO

Republika Slovenija je kot 13. država članica uvedla Evro kot valuto s 1. januarjem 2007. Evro je bil v celotnem programskem obdobju uporabljen v vseh potrjenih izkazih o izdatkih, zahtevkih za plačilo in izdatkih, navedenih v letnem in končnem poročilu.

Določila 81. člena splošne uredbe 1083/2006, ki urejajo način uporabe evra v proračunskem upravljanju strukturnih skladov, so bila tako v celoti upoštevana z uporabo evra kot edine valute pri programiranju, izvrševanju izplačil in tudi poročanju do EK v zvezi z OP RČV.

Za instrumente finančnega inženiringa se uporabljajo določbe iz odstavka 2.8.2 Obvestila COCOF št. 10/0014/05 z dne 8. februarja 2012, kakor je bilo spremenjeno po začetku veljavnosti Uredbe Komisije (ES) št. 1236/2011.

PRILOGA 1

Pregled izvedenih vrednotenj OP RČV v obdobju 2007-2013

NASLOV	PODROČJE	POBUDNIK	DATUM KONČNEGA POROČILA	IZVAJALEC	CILJI IN METODE DELA	GLAVNE UGOTOVITVE / PRIPOROČILA / UPORABNOST
Vrednotenje javnega razpisa za sofinanciranje projektov horizontalnih NVO mrež in regionalnih stičišč za leto 2008	5. RP, krepitev nevladnih organizacij, operativno vrednotenje razpisa	MJU v vlogi PT	6.1.2009	Pitija d.o.o.	Cilji: Vmesno vrednotenje 8 projektov – prispevek k doseganju ciljev OP, prispevek k horizontalnim ciljem programa, učinkovitost izvajalskega sistema. Metode: Pregled in analiza dokumentov in poročil Intervjuji s projektnimi vodji in skrbniki na MJU	Priporočila za fazo načrtovanja in operacionalizacije (prednostna področja, terminologija, tehnična pomoč...) Priporočila za fazo implementacije (potreba po analizi potreb, redna usposabljanja, predstavitev dobrih praks...) Omejitve pri uporabi priporočil: vrednotenje je bilo končano po objavi drugega javnega razpisa, vendar so se priporočila v delih, kjer je bilo to mogoče, upoštevala, predvsem v naslednjih razpisih Delno se je to poročilo uporabilo tudi pri načrtovanju OP 2014-2020.
Vrednotenje razpisa za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v letih 2008-2009 s pripravo poročil	Raven razpisa v okviru Prednostne usmeritve 4.3	MK v vlogi PT	14.12.2009	Pitija d.o.o.	Cilji: Operativno vrednotenje sistema izvajanja, uspešnost iz vidika ranljive ciljne skupine, upoštevanje temeljnih načel oziroma horizontalnih ciljev Metode: Pregled razpisne dokumentacije in n ustreznosti meril, postopkov ocenjevanja, pregled izbranih operacij, anketa z upravičenci (ciljne skupine), z mentorji in z zaposlenimi, intervju z izbranimi upravičenci in skrbniki projektov na MK	Poročilo podaja operativna priporočila, ki so bila neposredno uporabljena tako v fazi vodenja projektov kot pri pripravi naslednjih razpisov.

NASLOV	PODROČJE	POBUDNIK	DATUM KONČNEGA POROČILA	IZVAJALEC	CILJI IN METODE DELA	GLAVNE UGOTOVITVE PRIPOROČILA / UPORABNOST
za nadaljnje izvajanje aktivnosti za doseganje ciljev prednostne usmeritve 4.3. v OP RČV						
Poročilo o vmesnem vrednotenju komunikacijskega načrta cilja Konvergenca	Vmesno vrednotenje komunikacijskega načrta za vse tri sklade	Uredba 1828/2006 (OU)	23.6.2011	Interno vrednotenje sektorja za tehnično pomoč	Cilji: preveriti ustreznost, uspešnost, učinkovitost, koristnost aktivnosti informiranja in obveščanja javnosti, preveriti napredek kazalnikov in predlagati izboljšave ter izpostaviti primere dobrih praks. Metode: analiza poročil, zunanja javnomnenjska raziskava, izvedba in analiza ankete	Priporočila so operativne in strateške narave. Večino operativnih priporočil se je upoštevalo, prišlo je do spremembe komunikacijskega načrta, določili so se cilji in kazalniki, vpeljale nove inovativne metode informiranja in obveščanja. Ugotovitve vrednotenja so prispevale tudi k lažji pripravi (opredelitev ciljev in orodij) Strategije komuniciranja evropske kohezijske politike 2014-2020.
Končno poročilo o vmesnem vrednotenju 1. in 2. prednostne usmeritve Izboljšanja kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter Izboljšanje	Področje izobraževanja in usposabljanja v okviru 3. RP OP RČV Razvoj človeških virov in vse-življenjskega učenja	OU, v sodelovanje s MIZŠ (takrat MŠŠ)	15.11.2011	OIKOS d.o.o.	Cilj: Preveriti ustreznost, skladnost, uspešnost, učinkovitost in trajnost rezultatov Metode: Pregled programov, razpisov, poročil Anketiranje upravičencev in ciljnih skupin (izobraževalne institucije) Intervjuji s skrbniki	Vrednotenje je predlagalo, da se več sredstev namenja v PU 3.2 (torej posameznikom) in ne toliko 3.1, kjer se financirajo sistemi. Vrednotenje nadalje poudarja, da je treba nameniti posebno pozornost razvoju poklicnih kompetenc in krepitvi kompetenc, ki v učne programe niso bile vključene v zadostnem obsegu, ter spodbujanju delodajalcev k čim širši vključitvi v izobraževalni proces. Vrednotenje tudi ugotavlja, da sistem kazalnikov iz OPja ne odraža vseh ciljev, ki jih s programi moramo slediti (potreben večji

NASLOV	PODROČJE	POBUDNIK	DATUM KONČNEGA POROČILA	IZVAJALEC	CILJI IN METODE DELA	GLAVNE UGOTOVITVE PRIPOROČILA / UPORABNOST
posameznika za delo in življenje v družbi, temelječi na znanju						poudarek na vplivih). Operativna uporabna vrednost vrednotenja je bila omejena predvsem zaradi treh razlogov: v času izvajanja je bila večina sredstev že razdeljena, hkrati pa se z nekaterimi ugotovitvami predstavniki posredniškega telesa niso strinjali oziroma so predstavili druge, podrobnejše okoliščine in argumente. Vrednotenje je bilo namreč zelo obsežno in je zajemalo le en del vseh aktivnosti, ki se izvajajo na tem področju (preko kohezijske politike), se je pa ugotovitve vrednotenja povzelo v fazi načrtovanja za novo programsko obdobje (partnerski sporazum), kjer se najbolj poudarja prav potreba po razvoju kompetenc posameznikov.
Vrednotenje prednostnih usmeritev s področja trga dela, ki jih v okviru OP RČV izvaja Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve	Vmesno vrednotenje - Področje trga dela (1. in 2. razvojna prioriteta)	OU v sodelovanju z MDDSZ	30.6.2012	OIKOS d.o.o.	Cilj: Preveriti ustreznost, skladnost, uspešnost, učinkovitost in trajnost rezultatov Metode: Pregled programov, razpisov, poročil Anketiranje upravičencev in ciljnih skupin Intervjuji s skrbniki	Vrednotenje ukrepov ugotavlja, da so se v obdobju 2007–2013 oblikovali in izvajali instrumenti kot odgovor na gospodarsko krizo, manj pa je bilo preventivnih instrumentov. Kaže se potreba po boljšem povezovanju instrumentov neformalnega izobraževanja in vključevanju več deležnikov v fazi priprave instrumentov (delodajalci in delodajalci). Prav tako je treba instrumente povezati tudi institucionalno ter vsebinsko (da so instrumenti namenjeni določeni ciljni skupini dosegljivi na enem mestu). Izkazalo se je, da za neaktivne ni predvidenih instrumentov. Prav tako se je izkazala potreba po sistematičnemu spremljanju potreb na trg

NASLOV	PODROČJE	POBUDNIK	DATUM KONČNEGA POROČILA	IZVAJALEC	CILJI IN METODE DELA	GLAVNE UGOTOVITVE PRIPOROČILA / UPORABNOST
						<p>dela ter celovit pregled podpor za zaposlovanje, podjetništvo ter razvoj znanja in kompetenc.</p> <p>Vrednotenje priporoča še 3-letno spremljanje vključenih oseb v instrumente ESS.</p> <p>Uporabnost vrednotenja:</p> <p>Vrednotenje je bilo ob zaključku javno predstavljeno, udeležba na predstavitvi je bila zelo široka, prav tako tudi diskusija. Sama operativna uporabna vrednost vrednotenja je bila predvsem v tem, da so skrbniki lahko sproti izpostavili posamezne težave, s katerimi se srečujejo, se je pa vrednotenje izvajalo že v času, ko je bila večina sredstev angažirana. Z nekaterimi ugotovitvami se PT ni strinjalo, skrbniki na OU so sledili priporočilom in za nove instrumente zahtevali dodatna pojasnila. Omejena operativna vrednost vrednotenja je izhajala tudi iz dejstva, da je vrednotenje pokrilo le del APZ, prav tako pa se ni spuščalo v posamezne specifične področja (s strani PT očitane pavšalne (površne) ugotovitve).</p> <p>Ugotovitve vrednotenja so se delno uporabile pri pripravi partnerskega sporazuma.</p>
Končno vrednotenje izvajanja ukrepov ESS za spodbujanje socialne	Vrednotenje področja 4. razvojne prioritete	OU, v sodelovanju z MK, MDDSZ in MIZŠ	2.7.2015	Pitija d.o.o.	Cilji: preveriti prispevek k doseganju ciljev OP, pregled in obrazložitev dejavnikov vpliva na uspešnost PU, analiza izvajanja in ocena primernosti izbora ciljnih skupin,	<p>Vrednotenje poda celovito sliko vključevanja ranljivih skupin glede na velikost celotne skupine.</p> <p>Priporočila so operativne narave in splošno uporabna pri podobnih razpisih in programih (npr. zagotovitev možnosti spremljanja</p>

NASLOV	PODROČJE	POBUDNIK	DATUM KONČNEGA POROČILA	IZVAJALEC	CILJI IN METODE DELA	GLAVNE UGOTOVITVE / PRIPOROČILA / UPORABNOST
vključenosti in zagotavljanja enakih možnosti v obdobju 2007–2013					<p>učinkovitost izvajanja, trajnost rezultatov in vplivov, dodatne rezultate in vplive, ocena tveganja uspešnosti izvajanja načrtovanih programov n novem programskem obdobju. Dodatno še analiza uspešnosti z vidika vključevanja ciljnih skupin.</p> <p>METODE:</p> <p>Pregled strateških dokumentov (SRS, NSRO, NFP, OP...), razpisna dokumentacija, končna poročila, pregled evidenc in poročil po ministrstvih, letna poročila ZRSZ</p> <p>Intervjuji s skrbniki pogodb na MK, MDDSZ, MIZŠ ter OU</p> <p>Zbiranje kvantitativnih podatkov: končna poročila upravičencev, interna dokumentacija/baze ministrstev, SURS, baze MF</p>	<p>zaposlitvenega statusa posameznika, preučitev možnosti križanja podatkov različnih baz, s čimer bi lahko posameznika celovito spremljali, omogočalo bi tudi counterfactual analize...). Posamezna priporočila so strateške narave, na primer nadaljevanje horizontalne obravnave ciljnih skupin v vseh prednostnih usmeritvah ter oblikovanje ožjih, bolj ciljno usmerjenih ukrepov, ki osebo iz določene ciljne skupine obravnava bolj celostno (celostna obravnava bi tako poleg same subvencije za zaposlitev omogočala tudi npr. svetovanje, usposabljanje, motiviranje, psihosocialno pomoč, pravno svetovanje ipd...).</p> <p>Pri novih oblikah usposabljanj ali razvoju novih kurikulumov vrednotenje priporoča načrt diseminacije, uveljavljanja in izvajanja pilotnih storitev/aktivnosti tudi po zaključku programa, s čimer naj bi se zagotovilo trajnost učinkov in učinkovito porabo denarja.</p> <p>Ker se podobni ukrepi izvajajo tudi v novem programskem obdobju so priporočila neposredno uporabna za pripravljavce programov in skrbnike na OU.</p>
Strateško vrednotenje za pregled uresničevanja strateških ciljev visokega šolstva	Vrednotenje je obsegalo dva dela in sicer vrednotenje uresničevanja ciljev in meril	MIZŠ	19.11.2015	MK projekt d.o.o.	<p>Metode dela:</p> <p>Pregled in analiza literature, dokumentov in podatkovnih virov</p> <p>Delovni sestanki z naročnikom</p> <p>Vprašalniki in intervjuji</p>	<p>Ukrepi NPVŠ:</p> <p>NPVŠ je celovito domišljen razvojni dokument z ustreznimi ukrepi in kazalniki, s čimer se strinjajo tudi deležniki. Fizični kazalniki realizacije ukrepov NPVŠ na sredini njegovega obdobja veljavnosti kažejo, da je</p>

NASLOV	PODROČJE	POBUDNIK	DATUM KONČNEGA POROČILA	IZVAJALEC	CILJI IN METODE DELA	GLAVNE UGOTOVITVE / PRIPOROČILA / UPORABNOST
v RS, ki so podlaga za načrtovanje in izvajanje OP 2014-2020 s področja visokega šolstva	Nacionalnega programa visokega šolstva in vrednotenje instrumentov s področja visokega šolstva, ki jih je izvajal MIZŠ				Uporabljeni so bili javno dostopni podatki ter dodatni podatki, za katere se je po potrebi zaprosilo naročnika oz. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, in druge deležnike.	program na poti uresničitve, kjer pa je uresničevanje ciljev slabo ali nezadostno, so ključne prepreke finančne ali sistemske narave ali pa ni zakonskih podlag za spremembe. Med preučevanimi razsežnostmi NPVŠ je največja realizacija na področju "Kakovosti in odgovornosti", kjer noben ukrep ni izostal. Hkrati pa je tudi področje "Financiranja" že polovično realizirano. Rezultati analize 24 ukrepov NPVŠ kažejo, da naj se 21 ukrepov ohrani tudi v prihodnje (z vsebinsko dodelavo). Posamezni instrumenti OP RČV prispevajo k različnim vidikom uresničevanja NPVŠ. Instrumenti v okviru OP RČV: Povečati učinkovitost instrumentov ter pri ocenjevanju uspešnosti preiti od količinskih ciljev h kakovostnim, od administrativnih k vsebinskim presojam, financiranje naj bo bolj stimulatívno. Vsi ti predlogi izboljšav se že upoštevajo pri pripravi novih operacij perspektive 2014-2020, saj je bistvenega pomena v novi perspektivi prav spremljanje in vrednotenje ter poudarek na vsebini. Hkrati pa se ohranjajo primeri dobre prakse in nadgrajujejo operacije za doseganje dolgoročnih ciljev.
Izhodišča za pripravo Strategije poklicnega	Poklicno izobraževanje - splošno	MIZŠ	14.12.2015	Center za poklicno izobraževanje	Gre za pripravo izhodišč za pripravo strategije in ne za klasično vrednotenje izvedenih programov ali operacij.	Ugotovitve oziroma priporočila usmerjajo pripravljalce strategije poklicnega izobraževanja, kako celovito obravnavati to področje ob pripravi Strategije poklicnega

NASLOV	PODROČJE	POBUDNIK	DATUM KONČNEGA POROČILA	IZVAJALEC	CILJI IN METODE DELA	GLAVNE UGOTOVITVE PRIPOROČILA / UPORABNOST
izobraževanja					Izhodišča so kot razmišljanje pripravili strokovnjaki s področja poklicnega izobraževanja oziroma socialni partnerji na tem področju.	izobraževanja in niso v prvi vrsti namenjena operativni uporabi v smislu izvajanja kohezijske politike. Vseeno pa zapisano posega tudi na nekatera področja na operativni ravni in so lahko razmisleki v pomoč pripravljavcem razpisov oziroma programov ter skrbnikom operacij v novem programskem obdobju.

PRILOGA 3

Zbirna preglednica projektov, ki se izvajajo v več fazah (projekti, ki niso opredeljeni kot veliki projekti)

NAZIV OPERATIVNEGA PROGRAMA						
ŠTEVILKA CCI						
PREDNOSTNA NALOGA	SKLIC PROJEKTA	NAZIV PROJEKTA	IME UPRAVIČENCA/PREJEMNIKA	PLAČANI POTRJENI IZDATKI (v EUR)	PRISPEVEK UNIJE (v EUR)	SE KONČA V OBDOBJU 2014-2020 IZ OPERATIVNEGA PROGRAMA
-	-	-	-	-	-	-

V okviru OP RČV 2007-2013 se niso izvajali večfazni projekti, zato se tabela ne izpolnjuje.

PRILOGA 4: Zbirna razpredelnica nedelujočih projektov

NAZIV OPERATIVNEGA PROGRAMA					
ŠTEVILKA CCI					
PREDNOSTNA NALOGA	SKLIC PROJEKTA	NAZIV PROJEKTA	IME UPRAVIČENCA/PREJEMNIKA	PLAČANI POTRJENI IZDATKI ¹ , (v EUR)	PRISPEVEK UNIJE (v EUR)
-	-	-	-	-	-

V okviru OP RČV 2007-2013 ni nedelujočih projektov, zato se tabela ne izpolnjuje.

PRILOGA 5: Zbirna razpredelnica začasno prekinjenih projektov

NAZIV OPERATIVNEGA PROGRAMA							
ŠTEVILKA CCI							
PREDNOSTNA NALOGA	SKLIC PROJEKTA	NAZIV PROJEKTA	IME UPRAVIČENCA/ PREJEMNIKA	UPRAVIČENI IZDATKI, KI JIH JE PLAČAL UPRAVIČENEC ¹¹ (v EUR)	PRISPEVEK UNIJE) (v EUR)	PROJEKTI. ZAČASNO PREKINJENI ZARADI UPRAVNIH POSTOPKOV	PROJEKTI. ZAČASNO PREKINJENI ZARADI SODNIH POSTOPKOV
-	-	-	-	-	-	-	-

V okviru OP RČV 2007-2013 ni začasno prekinjenih projektov, zato se tabela ne izpolnjuje.